

รายงานข้อมูลเชิงลึก

ฉบับสมบูรณ์

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศ CLMV

สารบัญ

1. บทนำ	1-1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1-1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1-2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	1-2
1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา	1-3
2. ภาวะทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ CLMV	2-1
2.1 สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ	2-1
2.2 สถานการณ์ทางการเงิน	2-3
2.3 สถานการณ์การค้าและการลงทุน	2-5
2.4 สถานการณ์แรงงาน	2-14
2.5 ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของไทยกับประเทศกลุ่ม CLMV	2-15
3. ภาวะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	3-1
3.1 สถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของโลก	3-1
3.2 อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย	3-5
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV	4-1
4.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	4-1
4.2 โครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของกลุ่มประเทศ CLMV	4-4
4.3 โครงสร้างการตลาดของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV	4-18
4.4 นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศและในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	4-28
4.5 สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ	4-38
5. บทสรุป	5-1
5.1 ศักยภาพในการแข่งขัน	5-1
5.2 การวิเคราะห์ SWOT ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV	5-3
5.3 บทสรุป	5-8
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 2.1 แสดงอัตราการเจริญเติบโตของ GDP	2-2
แผนภาพที่ 2.2 ดัชนีราคาผู้บริโภค ณ สิ้นปี ของกลุ่มประเทศ CLMV	2-4
แผนภาพที่ 2.3 ดุลการค้าระหว่างประเทศของกัมพูชา	2-6
แผนภาพที่ 2.4 สัดส่วนประเทศที่มีการลงทุนในกัมพูชาปี 2553	2-6
แผนภาพที่ 2.5 สัดส่วนโครงการการลงทุนจากต่างประเทศปี 2544-2552	2-8
แผนภาพที่ 2.6 การลงทุนแยกตามประเทศ ปี 2550-2553	2-10
แผนภาพที่ 2.7 สัดส่วนประเทศที่มีการลงทุนสะสมปี 2531-2553	2-13
แผนภาพที่ 2.8 แนวทางพัฒนาเศรษฐกิจสำคัญที่เชื่อมโยงไทยเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	2-16
แผนภาพที่ 3.1 สัดส่วนการส่งออก HS 61 ในตลาดโลก	3-3
แผนภาพที่ 3.2 สัดส่วนการส่งออก HS 62 ในตลาดโลก	3-3
แผนภาพที่ 3.3 ปริมาณการส่งออก HS 62 (ผ้า)	3-4
แผนภาพที่ 3.4 การส่งออกสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม (Textile and Clothing)	3-11
แผนภาพที่ 4.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	4-3
แผนภาพที่ 4.2 กระบวนการ CMP การผลิตสิ่งทอในพม่า	4-13
แผนภาพที่ 4.3 การส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) ปี 2551-2553	4-18
แผนภาพที่ 4.4 สัดส่วนการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) ปี 2553	4-21
แผนภาพที่ 4.5 ช่องทางการเข้าสู่ตลาดเครื่องนุ่งห่มของประเทศลาว	4-22
แผนภาพที่ 4.6 การส่งออกภายใต้ AJCEP จากประเทศพม่าไปยังญี่ปุ่น	4-24
แผนภาพที่ 4.7 มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ปี 2550-2553	4-26
แผนภาพที่ 5.1 สัดส่วนการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศอาเซียน ปี 2553	5-3

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มประเทศ CLMV	2-2
ตารางที่ 2.2	อัตราแลกเปลี่ยนตามสกุลเงินของประเทศเฉลี่ยต่อดอลลาร์สหรัฐ	2-4
ตารางที่ 2.3	การลงทุนในประเทศกัมพูชา	2-7
ตารางที่ 2.4	ประเทศที่เข้ามาลงทุนทางตรงสะสม (2544-2552)	2-8
ตารางที่ 2.5	สินค้าส่งออกสำคัญของพม่า ปี 2550-2552	2-9
ตารางที่ 2.6	สินค้านำเข้าของพม่าปี 2549-2552	2-10
ตารางที่ 2.7	โครงการที่มีการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ	2-11
ตารางที่ 2.8	มูลค่าสินค้านำเข้า-ส่งออก ของเวียดนามและประเทศคู่ค้า ปี 2553	2-12
ตารางที่ 2.9	ประเภทโครงการการลงทุนสะสมปี 2553	2-13
ตารางที่ 2.10	อัตราการรับรู้หนังสือและการเข้ารับการศึกษาของกลุ่มประเทศ CLMV	2-14
ตารางที่ 2.11	การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านของ สปป.	2-18
ตารางที่ 3.1	มูลค่าการส่งออกสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มของโลก	3-1
ตารางที่ 3.2	มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอโลก	3-4
ตารางที่ 3.3	ปริมาณการผลิตและการบริโภคเส้นใยฝ้าย ปี 2549-2552	3-7
ตารางที่ 3.4	ปริมาณการผลิตและการบริโภคเส้นใยประดิษฐ์ ปี 2549-2552	3-7
ตารางที่ 3.5	ปริมาณการผลิตและการบริโภคเส้นใยฝ้าย ปี 2549-2552	3-7
ตารางที่ 3.6	จำนวนคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม	3-8
ตารางที่ 3.7	มูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	3-9
ตารางที่ 3.8	ปริมาณการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 5 อันดับแรก ของประเทศไทย ปี 2553	3-11
ตารางที่ 3.9	ปริมาณการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย ปี 2553	3-12
ตารางที่ 3.10	เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	3-13
ตารางที่ 4.1	เปรียบเทียบค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอประเทศต่างๆ	4-6
ตารางที่ 4.2	จำนวนเครื่องปั่นด้ายและเครื่องทอผ้าของประเทศต่างๆ ในปี 2552	4-8
ตารางที่ 4.3	จำนวนโรงงานและแรงงานผลิตเครื่องนุ่งห่ม	4-9
ตารางที่ 4.4	การลงทุนในประเทศกัมพูชา 1 ม.ค.-31 ธ.ค.2553	4-9
ตารางที่ 4.5	มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจำแนกตามประเภทสินค้า	4-10
ตารางที่ 4.6	มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เป็นวัตถุดิบของ สปป.ลาว	4-11
ตารางที่ 4.7	จำนวนโรงงานสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ปี 2547-2549	4-14
ตารางที่ 4.8	จำนวนแรงงานจำแนกตามจำนวนแรงงานในโรงงานปี 2546-2547	4-15
ตารางที่ 4.9	สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มนำเข้า	4-15
ตารางที่ 4.10	การนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากประเทศเวียดนาม ปี 2553	4-16

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.11 มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศเวียดนามในปี 2551-2553	4-17
ตารางที่ 4.12 สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มส่งออก	4-19
ตารางที่ 4.13 สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มส่งออก	4-21
ตารางที่ 4.14 มูลค่าการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 62)	4-24
ตารางที่ 4.15 มูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ปี 2550-2553	4-27
ตารางที่ 4.16 มูลค่าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีการส่งออกสำคัญของเวียดนาม ปี 2550-2553	4-27
ตารางที่ 4.17 แสดงภาคการผลิตของภาคเอกชนแบ่งตามลักษณะการลงทุน (2549)	4-35
ตารางที่ 4.18 สิทธิประโยชน์ที่แต่ละประเทศได้รับ	4-39
ตารางที่ 4.19 อัตราการเก็บภาษีในสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มระบบ GSP ของสหรัฐ	4-40
ตารางที่ 4.20 อัตราภาษีที่ประเทศญี่ปุ่นให้สิทธิพิเศษ GSP ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	4-48
ตารางที่ 4.21 พิกัดภาษีตามสิทธิประโยชน์ของประเทศในกลุ่ม ASEAN	4-69
ตารางที่ 5.1 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) ของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (HS 50-63) ปี 2553	5-2

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการศึกษา

ปัจจุบันประเทศเพื่อนบ้านของไทย ทั้งราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม หรือที่เรารู้จักกันในนามของ CLMV ซึ่งเป็นประเทศที่มีทรัพยากรสำคัญจำนวนมาก ทั้งยังเป็นฐานในการผลิตสินค้าต่างๆ อันเนื่องมาจากการเป็นประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งประเทศ CLMV ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้ปรับตัวสู่การค้าในระบบสากลโลกมากขึ้น โดยทั้ง 4 ประเทศมีมาตรการในการขจัดความยากจนในระยะใหม่ของการพัฒนา (New phase Development) ในหลายๆ รูปแบบ ทั้งนี้กลุ่มประเทศ CLMV เมื่อมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้บรรดาประเทศต่างๆ ให้ความสนใจ ทั้งในด้านการให้ความช่วยเหลือต่างๆ และการลงทุนในประเทศเหล่านี้

การประกอบอุตสาหกรรมใดๆ นั้นสิ่งที่สำคัญในการที่ผู้ลงทุนจะพิจารณาเพื่อลงทุนทำธุรกิจใดๆ นั่นคือ ปัจจัยในการผลิต อันได้แก่ ที่ตั้ง แรงงาน และทุน เป็นส่วนสำคัญ เพราะปัจจัยการผลิตคือ ต้นทุน ซึ่งการบริหารต้นทุนจะนำไปสู่ผลประกอบการที่น่าพึงพอใจสำหรับผู้ผลิตได้ ประเทศไทยนั้นเป็นประเทศอุตสาหกรรมประเทศหนึ่งซึ่งมีการประกอบอุตสาหกรรมที่หลากหลาย และมีแรงงานมีทักษะจำนวนมาก ซึ่งเป็นการดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รวมถึงประเทศแถบตะวันตก เข้ามาลงทุนและสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนในประเทศ รวมถึงการพัฒนาของประเทศในด้านต่างๆ

อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม เป็นอุตสาหกรรมหลักอันหนึ่งของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มซึ่งใช้แรงงานมาก (Labor Intensive) เมื่อแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม ผู้ลงทุนส่วนใหญ่จึงพยายามแสวงหาแรงงานราคาถูกที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของตน ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้จึงเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของอุตสาหกรรมที่สำคัญนี้

ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านกับกลุ่มประเทศ CLMV และมีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอให้รู้ตัว เพราะประเทศไทยเองก็เป็นคู่ค้า และเป็นประเทศผู้ลงทุนในสินค้าสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญกับประเทศในกลุ่มประเทศ CLMV ในภาวะที่ค่าจ้างแรงงานในประเทศสูงขึ้น ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานในการผลิต ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งประสบกับปัญหาด้านทุนการผลิตที่สูงขึ้นทำให้มีแนวทางในการจ้างแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นโดยมีฐานการผลิตที่สำคัญบริเวณชายแดน และจำนวนหนึ่งได้แสวงหาฐานการผลิตใหม่ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศที่สำคัญ คือ การขาดข้อมูลที่เพียงพอในการพิจารณาในการประกอบกิจการที่ต้องมี การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเทศไทยมีหน่วยงานในการขับเคลื่อนประเทศที่สามารถช่วยเหลือนักลงทุนไทยให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่คอยช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในประเทศ โดยการช่วยเหลือนักลงทุนทั้งในการลดหย่อนผ่อนปรนกฎระเบียบต่างๆ และการสนับสนุนให้นักลงทุนของไทยสามารถแข่งขัน และพัฒนาประเทศชาติได้อย่างดี รายงานฉบับนี้เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมในการดำเนินอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ในกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลถึงการดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมนี้แบบกว้างๆ โดยแบ่งเนื้อหาเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จากนั้นจะเน้นไปที่การดำเนินอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศกลุ่ม CLMV เพื่อเห็นถึงทิศทางจนนำไปสู่บทสรุปในการพิจารณาการประกอบกิจการในประเทศเหล่านี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาสถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม ทั้งในประเทศไทยและประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา, สปป.ลาว, สหภาพพม่า และเวียดนาม

1.2.2 เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักลงทุนในการลงทุนในประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา, สปป.ลาว, สหภาพพม่า และเวียดนาม

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ในการลงทุนในประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา, สปป.ลาว, สหภาพพม่า และเวียดนาม

1.2.4 เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการลงทุนทั้งในระยะสั้น และระยะยาว แก่นักลงทุนโดยทั่วไป

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ศึกษาสภาพอุตสาหกรรม กลุ่มประเทศ CLMV จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิเพื่อใช้ในการวิเคราะห์อุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยพิจารณามูลค่าการนำเข้า-ส่งออก ในอุตสาหกรรม ตามรหัส Harmonized Code (HS) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งแบ่งออกเป็น รหัส HS 50-60 และ HS 63 คือ สาขาสิ่งทอ ส่วน HS 61-62 คือ สาขาเครื่องนุ่งห่ม โดยสามารถแยกลักษณะเฉพาะ ดังนี้

HS Code	ผลิตภัณฑ์
50	ไหม
51	ขนแกะ ขนละเอียดหรือขนหยาบของสัตว์ด้ายขนม้า และผ้าทอ
52	ฝ้าย
53	เส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่น ๆ ด้ายกระดาด และผ้าทอจากด้ายกระดาด

HS Code	ผลิตภัณฑ์
54	ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุทอประดิษฐ์ที่คล้ายกัน
55	เส้นใยสั้นประดิษฐ์
56	แวนดิ่ง สักหลาดและผ้าไหมทอ ด้ายชนิดพิเศษเชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์เดจ ชนิดโรปและเคเบิล และของทำด้วยสิ่งดังกล่าว
57	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่น ๆ
58	ผ้าทอชนิดพิเศษ ผ้าสิ่งทอที่ทำรูปแบบทัวด์ผ้าลูกไม้ เทเพสทรี ผ้าที่ใช้ตกแต่ง ผ้าปัก
59	ผ้าสิ่งทอ ที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้น ของทำด้วยสิ่งทอชนิดที่เหมาะสมสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม
60	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
61	เครื่องแต่งกายและของที่ประกอบกับเครื่องแต่งกายถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
62	เครื่องแต่งกายและของที่ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่ไม่ได้ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
63	ของทำด้วยสิ่งทอที่จัดทำแล้วอื่น ๆ ของเป็นชุด เสื้อผ้าที่ใช้แล้วและของที่ใช้แล้วทำด้วยสิ่งทอ ผ้าชีวีว

1.3.2 ศึกษาจากการลงพื้นที่ในการสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระบบอุตสาหกรรม รวมทั้งผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม

1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

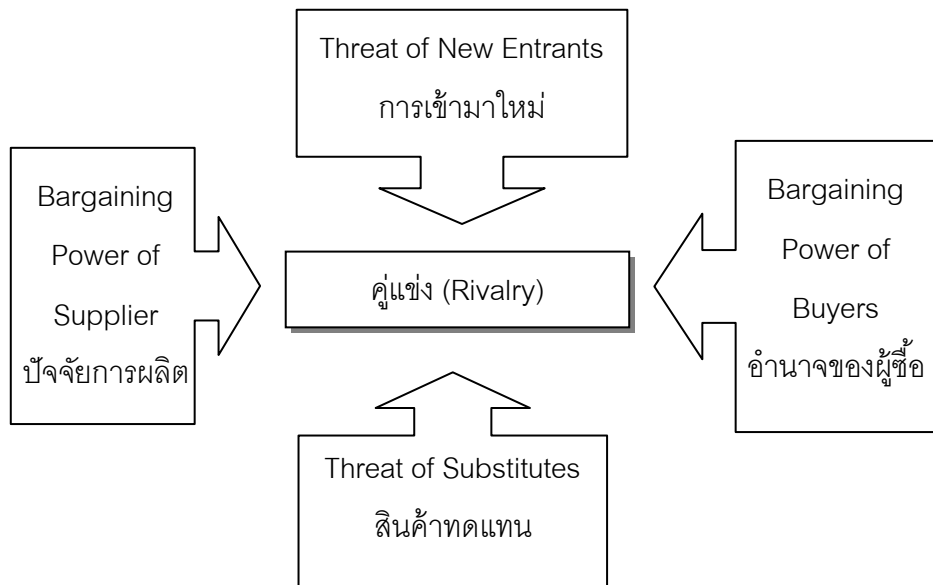
1.4.1 กรอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

ในการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจนั้น ปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมทางธุรกิจประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่

(1) ปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายในกิจการ ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากรต่างๆ ขององค์กร ทั้งในมิติของปริมาณและคุณภาพ เช่น จำนวนเงินทุนที่มี จำนวนพนักงาน ระดับความสามารถของพนักงาน ระดับเทคโนโลยีขององค์กร เป็นต้น ปัจจัยด้านโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของกิจการที่ต้องการลงทุนยังต่างประเทศนี้ จะทำให้กิจการเหล่านั้นทราบถึงความสามารถหลักที่เด่นของกิจการซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็ความได้เปรียบในการแข่งขันของกิจการได้ ดังนั้น งานศึกษานี้จึงควรนำแนวความคิดนี้ไปประยุกต์ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความสามารถหลักที่เด่นของ SMEs ไทย ที่มีความสามารถในการแข่งขันในเวทีการค้าระหว่างประเทศ

(2) ปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมชั้นกลางหรือระดับอุตสาหกรรม หรือปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อโครงสร้างการแข่งขันของกิจการ ซึ่งตามแนวคิดแรงผลักดัน 5 ประการ (5-Forces Model)

ของ Michael E. Porter บัณฑิตในกลุ่มนี้นี้ประกอบด้วย คู่แข่งขัน ผู้ขายปัจจัยการผลิต ลูกค้า กิจกรรมที่พร้อมจะเข้ามาใหม่ และ สินค้าทดแทน ซึ่งการวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้เป็นการต่อยอดมาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในซึ่งจำทำให้กิจการทราบถึง ความได้เปรียบในการแข่งขันของกิจการตนในอุตสาหกรรม การจะเข้าไปลงทุนในประเทศในกลุ่ม CLMV นอกจากผู้ประกอบการจะต้องประเมินสภาพแวดล้อมภายในของกิจการตนเองแล้วผู้ประกอบการยังจะต้องประเมินสภาพแวดล้อมในระดับอุตสาหกรรมของประเทศที่จะเข้าไปทำการลงทุนด้วย

ที่มา : Michael E. Porter, 5 Forces Model and the Competitive Advantage of Nations

1. แรงผลักดันจากนักลงทุนรายใหม่ในอุตสาหกรรม (Threat of new entrants) การที่มีนักลงทุนใหม่เข้ามาในอุตสาหกรรมแสดงว่าจะมีกำลังการผลิตเกิดขึ้นใหม่ในอุตสาหกรรม โดยจะมีความตั้งใจและมุ่งหมายต่าง ๆ ที่จะยึดครองส่วนแบ่งในตลาดให้ได้ การมีนักลงทุนใหม่ๆ เข้ามา อาจจะมีหมายถึง การแข่งขันจะเพิ่มสูงขึ้นระดับราคาสินค้าจะต่ำลง ต้นทุนก็จะสูงขึ้นเพราะค่าใช้จ่ายในการรักษาส่วนแบ่งตลาดจะมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้ นักลงทุนหน้าใหม่ก็จะมีอุปสรรคต่างๆ ในการเข้ามาในตลาด

2. แรงผลักดันจากอำนาจต่อรองของผู้ป้อนวัตถุดิบ (Bargaining Power of Supplier) ผู้ป้อนวัตถุดิบ (Supplier) ก็มีผลต่อการแข่งขันเช่นกัน เพราะในการผลิตสินค้าหรือบริการหากได้คุณภาพของวัตถุดิบไม่ดี มีราคาแพงหรือมีการส่งมอบที่ช้าก็จะกระทบต่อการผลิตสินค้ารวมถึงการแข่งขันทางการค้าได้ ซึ่งอำนาจของผู้ป้อนวัตถุดิบอาจจะมาจากหลายประการ อาทิ การที่มีจำนวนผู้ป้อนวัตถุดิบน้อยรายในตลาด เป็นวัตถุดิบที่ไม่มีวัตถุดิบอื่นทดแทนได้ การเปลี่ยนไปผู้ป้อนวัตถุดิบรายอื่น อาจทำให้ต้นทุนสูงขึ้น

3. แรงผลักดันจากอำนาจต่อรองของกลุ่มผู้ซื้อ (Bargaining Power of Buyer) กลุ่มผู้ซื้อหรือลูกค้าก็เป็นพลังผลักดันหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อศักยภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรม เนื่องจาก

หากกลุ่มผู้ซื้อที่มีอำนาจต่อรองมากเพียงใดก็จะสามารถสร้างแรงกดดันในเรื่องของราคา และคุณภาพของสินค้าซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุน ยอดขาย รวมถึงศักยภาพการแข่งขัน

4. แรงผลักดันจากสินค้าอื่นที่เข้าทดแทนได้ (Threat of Substitute) สินค้าอื่นที่สามารถใช้ทดแทนในอุตสาหกรรมที่ผลิต อาจทำให้เกิดการสูญเสียเพราะสินค้านั้นสามารถใช้ทดแทนกันได้ทั้งในบางโอกาสหรือทดแทนกันได้สมบูรณ์ การมีสินค้าทดแทนจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค

5. แรงผลักดันจากระดับความเข้มข้นของการแข่งขัน (Rivalry) ระดับความเข้มข้นของการแข่งขันภายในอุตสาหกรรมด้วยตนเอง ซึ่งต้องมีการโต้ตอบการแข่งขันในทางการค้าและกลยุทธ์ตามระดับการแข่งขันที่แตกต่างกันไปในอุตสาหกรรม

(3) ปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอก นอกจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมชั้นกลางแล้ว กิจการยังควรวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของกิจการและตลาดสินค้าและบริการที่กิจการนั้นๆทำการผลิตอยู่ โดยปัจจัยเหล่านี้สามารถจำแนกได้เป็น 7 ประเภทหลัก คือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (เช่น ระดับรายได้ประชาชาติ อัตราการเติบโต ทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย เงินเฟ้อ ค่าแรงขั้นต่ำ เป็นต้น) ปัจจัยทางด้านกฎหมาย (เช่น กฎระเบียบในการจัดตั้งกิจการ กฎหมายสำหรับนักลงทุนต่างชาติ) ปัจจัยทางด้านการเมือง (เช่น เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมือง นโยบายของรัฐบาล) ปัจจัยทางการค้าระหว่างประเทศ (เช่น ระดับการค้าระหว่างประเทศ ช่องทางและสิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศ) ปัจจัยทางด้านประชากร (เช่น จำนวนประชากร ระดับการศึกษาของประชากร ทักษะฝีมือของประชากร) ปัจจัยทางด้านสังคม (เช่น ค่านิยมวัฒนธรรมการทำงาน วัฒนธรรมการบริโภคสินค้าชนิดต่างๆ ทศณคติที่มีต่อกิจการ/สินค้าของต่างชาติ เป็นต้น) และปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (เช่น ความรวดเร็วของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของกระบวนการผลิตสินค้าที่ผลิต นวัตกรรมของสินค้าที่ผลิต ความสามารถในการลอกเลียนแบบสินค้า เป็นต้น)

กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ระดับอุตสาหกรรมหรือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมชั้นกลางนั้นโดยอาศัยแนวคิดแรงผลักดัน 5 ประการพิจารณาศักยภาพในการลงทุนของอุตสาหกรรมระดับประเทศทั้งนี้อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญระดับประเทศของกลุ่มประเทศที่ศึกษาซึ่งสามารถสะท้อนศักยภาพที่เป็นอยู่ของประเทศในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมนี้ต่อไปในอนาคต

1.4.2 กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจเลือกที่ตั้งในการลงทุน

ตามหลักของการบริหารกลยุทธ์ระหว่างประเทศ กิจการที่ต้องการมีความได้เปรียบในระดับโลกจะต้องสามารถดักดวงโอกาสที่มีขึ้น (ทั้งทางด้านการผลิตและการตลาด) ไม่ว่าจะเป็นที่ใดในโลกก็ตาม และต้องสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ดังนั้นในการตัดสินใจเลือกที่ตั้งการลงทุนนั้น นักลงทุนจะต้องมีการตัดสินใจใน 3 ระดับเพื่อให้ตนมีความได้เปรียบในการแข่งขันและมีโอกาสทำกำไรมากขึ้น คือ การเลือกประเทศที่จะลงทุน การเลือกภาคหรือจังหวัดที่จะ

ลงทุนในประเทศที่ได้ตัดสินใจเลือกลงทุนแล้ว และการเลือกที่ตั้งที่จะลงทุนในภาคหรือจังหวัดที่ได้ตัดสินใจเลือกลงทุนแล้ว โดยในขั้นตอนการตัดสินใจเลือกประเทศที่จะเข้าไปลงทุนนั้น โดยทั่วไปแล้วนักลงทุนจะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ คือ

(1) **ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของกิจการ** ว่าต้องการที่จะเข้าไปทำธุรกิจผลิตหรือขายสินค้าในภูมิภาคหรือในประเทศใด

(2) **ปัจจัยด้านการเมือง** ได้แก่ เสถียรภาพทางการเมือง กฎหมายและกฎระเบียบของภาครัฐ (เช่นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งธุรกิจ การแข่งขัน และสิ่งแวดลอม) ทศนคติของรัฐบาลที่มีต่อนักลงทุนต่างชาติ นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มาตรการจูงใจที่ภาครัฐมีต่อนักลงทุนต่างชาติ และภาษี

(3) **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ** ได้แก่ ขนาดทางเศรษฐกิจของประเทศ ระดับรายได้ของประชากรอำนาจซื้อของประชากร ราคาปัจจัยการผลิต เงินเฟ้อ เสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

(4) **ปัจจัยด้านสังคม** ได้แก่ ค่านิยม วัฒนธรรมการทำงาน วัฒนธรรมการบริโภคสินค้าชนิดต่างๆ ทศนคติที่มีต่อกิจการ/สินค้าของต่างชาติ

(5) **ปัจจัยด้านการตลาด** ได้แก่ ขนาดและแนวโน้มของกำลังซื้อภายในประเทศ ช่องทางและสิทธิพิเศษทางการส่งออกไปยังประเทศอื่น ความสามารถในการกระจายสินค้าไปยังตลาดเป้าหมาย

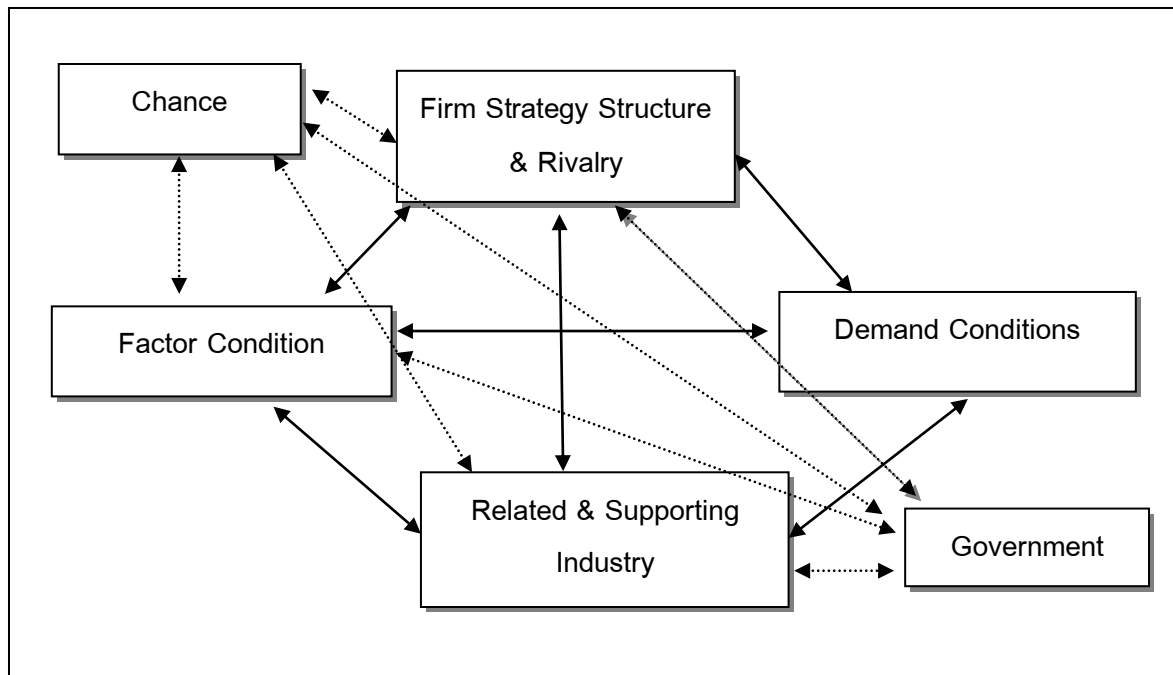
(6) **ปัจจัยด้านปัจจัยการผลิต** ได้แก่ ปริมาณ คุณภาพ และราคาของแรงงาน อัตราดอกเบี้ย เงินกู้ การเข้าถึงตลาดปัจจัยการผลิต (ทั้งในและนอกประเทศ) ความสามารถและต้นทุนในการจัดการเครือข่ายปัจจัยการผลิต (Supply Chain Management)

(7) **ปัจจัยด้านสาธารณูปโภค** ได้แก่ ความสามารถที่จะเข้าถึงและราคาของไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต ตลอดจนช่องทางการติดต่อสื่อสารและคมนาคมขนส่งตามเครือข่ายปัจจัยการผลิต

1.4.3 กรอบการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมของประเทศ

ในการวิเคราะห์ว่าอุตสาหกรรมใดในประเทศที่กำลังจะเข้าไปลงทุนมีความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกสูงนั้น Porter (1990) ได้เสนอแนวคิดว่าการวิเคราะห์ดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันของกิจกรรมในอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง ซึ่งเปรียบเทียบปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมในประเทศนั้นๆ ได้แก่ เงื่อนไขทางด้านปัจจัยการผลิต ลักษณะของอุปสงค์ต่อสินค้านั้นในประเทศ สภาพของอุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และกลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารจัดการของธุรกิจและสภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรมนั้น ซึ่งนอกจากปัจจัยทั้งสี่ประการนี้จะมีผลต่อระดับขีดความสามารถในการ

แข่งขันของหน่วยธุรกิจของประเทศแล้ว ปัจจัยทั้งหมดยังมีความเกี่ยวข้องและมีผลซึ่งกันและกันด้วย และปัจจัยดังกล่าวยังได้รับผลกระทบจากตัวแปรภายนอกสองประการคือ โอกาสที่เกิดขึ้นและนโยบายของรัฐบาล

ที่มา: Porter, Michael E. *The Competitive Advantage of Nations*. London: Macmillan, 1990

1. เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (*Factor Conditions*) เงื่อนไขปัจจัยการผลิต คือความสามารถในการเปลี่ยนทรัพยากรพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันทางอุตสาหกรรม
2. เงื่อนไขด้านอุปสงค์ (*Demand Conditions*) เงื่อนไขด้านอุปสงค์หรือสภาพของตลาดภายในประเทศ ซึ่งสภาพของตลาดและความต้องการในประเทศนี้มีส่วนในการที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการในประเทศ จาก 3 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบของตลาด (*Market Segment*) แนวโน้มการเจริญเติบโตของตลาด และความนิยมของผลิตภัณฑ์ของประเทศ
3. อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง (*Related and supporting industries*) คือคุณภาพหรือความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมสนับสนุนหรืออุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ความสามารถในการผลิตวัตถุดิบ, อุปกรณ์, เครื่องจักร การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ รวมทั้งการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมเพื่อทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสายการผลิต อันนำไปสู่ข้อได้เปรียบเทียบกับคู่แข่งในตลาดได้
4. กลยุทธ์โครงสร้างของการแข่งขัน แนวทางในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม

5. บทบาทของภาครัฐ (Government) นโยบาย มาตรการ กฎระเบียบ และพิธีการต่างๆ ที่กำหนดโดยภาครัฐสามารถมีผลกระทบกับองค์ประกอบทั้ง 4 ของตัวแบบซึ่งส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมต่อไปได้

การวิเคราะห์แบบ Diamond สามารถพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งภายนอกและภายในรวมทั้งเชื่อมโยงปัจจัยต่างๆ เข้าด้วยกันโดยด้านปัจจัยการผลิตพิจารณาวัตถุดิบหรือการนำเข้าของสินค้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มใน HS Code รหัส 4 หลักเพื่อทราบถึงรายละเอียดวัตถุดิบที่ใช้รวมทั้งประเทศนำเข้า รวมทั้งปริมาณการส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ของประเทศเพื่อทราบถึงตลาดที่สำคัญของแต่ละประเทศ

1.4.4 กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนทางตรง

จำแนกแรงผลักดันที่มีต่อการตัดสินใจขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศ(Drivers to Internationalization) ไว้ 2 ด้านคือ แรงผลักดันจากประเทศต้นทาง (Home Country Drivers: push factors) และแรงผลักดันจากประเทศปลายทาง (Host Country Drivers: pull factors)

<i>Home Country Drivers</i>
1. Market Push Factors - ขนาดตลาดที่จำกัด/มีแนวโน้มอิ่มตัว - โอกาสขยายตลาดมีจำกัด - ข้อกีดกันการค้าจากต่างประเทศ - ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศน้อย
2. Production Cost Factors - ขาดแคลนปัจจัยการผลิต - ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น - มีกำลังการผลิตเกิน
3. Business Conditions - การแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในประเทศ - การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

<i>Host Country Drivers</i>
1. Market Pull Factors - ตลาดมีขนาดใหญ่ - กำลังซื้อที่ขยายตัว - โอกาสเชื่อมโยงไปสู่ตลาดของประเทศอื่นในภูมิภาค/โลก - การได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศที่ดีกว่า
2. Production Cost Factors - มีปัจจัยการผลิตมาก - ปัจจัยการผลิตมีคุณภาพดี - ราคาปัจจัยการผลิตต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น - ที่ตั้งมีต้นทุนค่าขนส่งที่ต่ำกว่า
3. Government Policies - นโยบายการเปิดเสรี/ใช้กลไกตลาด - นโยบายการส่งเสริมการลงทุน - ข้อตกลงการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ

ที่มา: โครงการศึกษาสถานการณ์ภาวะการลงทุนของ SMEs ไทยในต่างประเทศ

ในรายงานการลงทุนโลกประจำปี 2541 (World Investment Report 1998) WTO (1998: p.91) ได้อธิบายปัจจัยของประเทศปลายทางการลงทุนที่มีผลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ โดยจำแนกปัจจัยดังกล่าวออกเป็น 3 ปัจจัยหลักคือ 1) นโยบายที่มีต่อการลงทุนจากต่างประเทศ (Policy Framework for FDI) 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Determinants) และ 3) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับธุรกิจ (Business Facilitation) ในส่วนของปัจจัยด้านเศรษฐกิจนั้นรายงานฉบับดังกล่าวได้จำแนกปัจจัยด้านเศรษฐกิจตามประเภทแรงจูงใจของกิจการข้ามชาติทั้ง 3 ด้าน คือ ก. แรงจูงใจในการแสวงหาตลาด ข. แรงจูงใจในการแสวงหาทรัพยากร/สินทรัพย์ และ ค. แรงจูงใจในการแสวงหาประสิทธิภาพ

ปัจจัยจากประเทศที่เข้าไปลงทุน	ประเภท FDI จำแนกตามแรงจูงใจ	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของประเทศที่เข้าไปลงทุน
1. นโยบายต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ • เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม • กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งและดำเนินธุรกิจ • มาตรฐานการปฏิบัติต่อกิจการต่างชาติ • นโยบายที่มีผลโครงสร้างและการทำงานของตลาด (เช่น การแข่งขัน และการรวบรวมกิจการ) • ข้อตกลงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ • นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ • นโยบายการค้าระหว่างประเทศ (มาตรการการกีดกันทางภาษีและมีใช้ภาษี) และความสอดคล้องระหว่างนโยบายการค้ากับนโยบายการลงทุนของต่างชาติ • นโยบายทางด้านภาษี 2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 3. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับธุรกิจ • การส่งเสริมการลงทุน (เช่น การสร้างภาพลักษณ์กิจกรรมกระตุ้นการลงทุน และบริการอำนวยความสะดวกการลงทุน) • มาตรการจูงใจให้ลงทุน • ต้นทุนที่ซับซ้อน (เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน, ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เป็นต้น) • ความสะดวกสบายของสังคม (เช่น คุณภาพชีวิต โรงเรียนนานาชาติ เป็นต้น) • บริการหลังการลงทุน	ก.แสวงหาตลาด	• ขนาดตลาดและรายได้ต่อหัวประชากร • การเติบโตของตลาด • การเข้าถึงตลาดในระดับภูมิภาคและระดับโลก • คุณลักษณะความชอบที่เฉพาะเจาะจงของผู้บริโภค • โครงสร้างตลาด
	ข. แสวงหาทรัพยากร/สินทรัพย์	• วัตถุดิบ • ต้นทุนค่าแรงแรงงานไร้ฝีมือที่ต่ำ • แรงงานมีฝีมือ • เทคโนโลยี นวัตกรรม และสินทรัพย์อื่นที่ได้สร้างขึ้น (เช่น ตราสินค้า) ทั้งของกิจการและของเครือข่ายวิสาหกิจ • สาธารณูปโภคทางกายภาพ เช่น ท่าเรือ ถนน ไฟฟ้า และการสื่อสาร
	ค.แสวงหาประสิทธิภาพ	• ต้นทุนของทรัพยากร/สินทรัพย์ในหัวข้อ ข. (ปรับตัวระดับผลิตภาพของแรงงานแล้ว) • ต้นทุนของปัจจัยการผลิตอื่นๆ เช่น การขนส่ง การสื่อสารภายในประเทศนั้นและต้นทุนของสินค้าขั้นกลาง • การเป็นสมาชิกของกรอบความร่วมมือ/ข้อตกลงในระดับภูมิภาค

1.4.5 รูปแบบการลงทุนในต่างประเทศ

ตามทฤษฎีธุรกิจระหว่างประเทศ กิจกรรมที่มีความประสงค์จะขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศมีทางเลือกในการเข้าสู่ตลาดในต่างประเทศ (Modes of Entry) หลายทางเลือก ได้แก่ การส่งออกไปยังประเทศเป้าหมาย (Export) การอนุญาตให้กิจการท้องถิ่นใช้ทรัพย์สินทางปัญญาของกิจการไปประกอบธุรกิจ (Licensing) การอนุญาตให้กิจการท้องถิ่นดำเนินธุรกิจของกิจการภายใต้ข้อกำหนด (Franchising) การร่วมทุน (Joint Venture) และการลงทุนเองทั้งหมด (Wholly Owned Subsidiaries) โดยแต่ละทางเลือกก็จะมีความเสี่ยง มูลค่าการลงทุน การได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน และความสามารถควบคุมการบริหารจัดการในต่างประเทศ แตกต่างกันไป ซึ่งโดยสรุปแล้ววิธีการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศแต่ละวิธีจะมีข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบ

วิธีการเข้าสู่ตลาด	ข้อได้เปรียบ	ข้อเสียเปรียบ
การส่งออก (Exporting)	• ไม่ต้องลงทุนก่อสร้างโรงงานใหม่ • สามารถใช้กำลังการผลิตยังประเทศต้นทางได้เต็มที่ขึ้น	• มีต้นทุนค่าขนส่งสูง • อาจถูกกีดกันการนำเข้าสินค้า • อาจมีความขัดแย้งกับตัวแทนขายท้องถิ่น • ไม่สามารถควบคุมนโยบายการตลาดได้เต็มที่
การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Licensing)	• มีต้นทุนและความเสี่ยงในการเข้าสู่ตลาดต่ำ • สามารถเข้าสู่ตลาดได้แม้ประเทศนั้นมีข้อจำกัดการค้าและการลงทุนของต่างชาติ • กิจการสามารถใช้ทรัพยากรไปกับการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างเต็มที่	• มีโอกาสทำกำไรและการตลาดที่จำกัด • ไม่สามารถควบคุมเทคโนโลยีการผลิตได้อย่างเต็มที่ • ไม่สามารถบริหารนโยบายการตลาดในประเทศนั้นและเชื่อมโยงนโยบายการตลาดของสินค้าในระดับโลกได้ • มีโอกาสที่ผู้ขอใช้ทรัพย์สินทางปัญญาจะกลายเป็นคู่แข่งในอนาคตได้
การอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจภายใต้ข้อกำหนด (Franchising)	• มีต้นทุนและความเสี่ยงในการเข้าสู่ตลาดต่ำ • สามารถเข้าสู่ตลาดได้แม้ประเทศนั้นมีข้อจำกัดการค้าและการลงทุนของต่างชาติ	• มีโอกาสทำกำไรและการตลาดที่จำกัด • ไม่สามารถควบคุมเทคโนโลยีการผลิตได้อย่างเต็มที่ • มีโอกาสที่ franchisee จะ

วิธีการเข้าสู่ตลาด	ข้อได้เปรียบ	ข้อเสียเปรียบ
	• สามารถควบคุมการดำเนินงานของกิจการท้องถิ่นได้มากกว่าการให้ licenses • ได้รับข้อมูลของตลาดท้องถิ่นจาก franchisee	กลายเป็นคู่แข่งในอนาคตได้
การร่วมทุน (Joint Ventures)	• ทราบข้อมูลการตลาดและช่องทางธุรกิจจากผู้ร่วมทุนท้องถิ่น • กระจายความเสี่ยงร่วมกับผู้ร่วมทุนรายอื่นๆ • ได้รับการยอมรับจากรัฐบาลของประเทศที่เข้าไปลงทุน	• มีความเสี่ยงที่ผู้ร่วมทุนจะเป็นผู้ควบคุมการดำเนินธุรกิจทั้งหมด • ไม่สามารถตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างอิสระ • มีโอกาสขัดแย้งกับผู้ร่วมทุน
การลงทุนเองทั้งหมด (Wholly owned Subsidiaries)	• สามารถตัดสินใจและบริหารกิจการได้อย่างอิสระ • มีหลักค้ำครองขีดความสามารถหลักขององค์กร • สามารถเชื่อมโยงและบริหารนโยบาย/กลยุทธ์ของธุรกิจในระดับโลกได้	• มีความเสี่ยงและต้นทุนในการเข้าสู่ตลาดสูง • ใช้เวลานานกว่ารูปแบบอื่นๆ

ที่มา: โครงการศึกษาสถานการณ์ภาวะการลงทุนของ SMEs ไทยในต่างประเทศ

การศึกษาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV มีข้อจำกัดเรื่องการใช้ฐานข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่มีความน่าเชื่อถือเนื่องจากประเทศ CLM ภาครัฐรวมทั้งเอกชนมีการพัฒนาการจัดเก็บและการเผยแพร่ข้อมูลที่มีข้อจำกัดหลายด้านแต่จากแหล่งข้อมูลทั้งการนำเข้า-ส่งออกจาก Global Trade Atlas ในการสืบค้นใน HS Code โดยส่วนใหญ่การส่งออกจะพิจารณาจากรหัส 2 หลักจากนั้นจึงพิจารณาต่อในรหัส 4 หลักจึงได้สินค้าในการนำเข้าและส่งออกที่ลึกขึ้น ทั้งนี้เนื้อหาของรายงานจะแบ่งเป็นการพิจารณาภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งระบบเศรษฐกิจไม่เปิดอย่างเสรีและถูกควบคุมโดยรัฐบาล จากนั้นสะท้อนการการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของโลกและของประเทศไทยเพื่อทราบถึงสถานการณ์ด้านอุปสงค์ที่สามารถเชื่อมโยงกับแรงผลักดันในการแสวงหาแหล่งผลิตโดยเฉพาะในส่วนของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV จนนำมาซึ่งข้อสรุปเพื่อหาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจากการส่งออกของอุตสาหกรรมในประเทศเหล่านี้

บทที่ 2

ภาวะทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ CLMV

ประเทศกัมพูชา, สปป.ลาว, สหภาพพม่า และเวียดนาม หรือกลุ่มประเทศ CLMV เป็นประเทศที่มีความใกล้ชิดกับประเทศไทย ทั้งด้านพื้นที่ชายแดน, สังคมวัฒนธรรม และการค้าการลงทุน ประเทศกัมพูชา, สปป.ลาว และสหภาพพม่า มีสถานะอยู่ในประเทศที่มีการพัฒนาต่ำ¹ (Least Developed Country) ส่วนเวียดนามได้เปลี่ยนสถานะเป็นประเทศที่มีการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ประเทศ CLM ที่ผ่านมาก็ได้มีการปรับตัวหรือ “เปิดประเทศ” ในการค้าขายและลงทุนสำหรับชาวต่างชาติ ทั้งการเป็นสมาชิกในกรอบการค้า, การเจรจาเสรีต่างๆ ที่สำคัญคือการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศสมาชิก ASEAN สามารถแสดงถึงความสัมพันธ์และโอกาสอันดีในการเพิ่มศักยภาพการค้าการลงทุนของประเทศ CLMV เนื่องจากประเทศกลุ่มนี้มีทรัพยากรทางธรรมชาติ, แร่ธาตุ และความเหมาะสมของพื้นที่ทางการเกษตร อีกทั้งยังเป็นแหล่งแรงงานในการผลิตภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่ต้องพึ่งพาแรงงานจำนวนมากอีกด้วย โดยในบทนี้จะวิเคราะห์สภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ CLMV ที่ผ่านมามาตรฐานทางเศรษฐกิจดำเนินไปทิศทางใด เพราะประเทศเหล่านี้มีการพึ่งพิงการส่งออกจากต่างประเทศเพื่อพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกสินค้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มรวมทั้งระบบการเงินที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและ CLMV ทั้งนี้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการพัฒนาสาธารณูปโภคต่างๆ ในประเทศเหล่านี้รวมทั้งมีกรอบความร่วมมือและความสัมพันธ์ทางการค้าที่ดีต่อกันมายาวนาน

2.1 สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

พิจารณาผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Nominal GDP) ของประเทศกลุ่ม CLMV มีความแตกต่างกันเนื่องจากขนาดของประชากรของทั้ง 4 ประเทศต่างกันตามขนาดของประเทศ โดยประชากรในปี 2554 ตามรายงานประเทศ (Country Report) ของ EIU พบว่า ประเทศ CLMV มีจำนวนประชากรคาดการณ์ 15.1, 6.4, 50.4 และ 87.8 ล้านคน ตามลำดับ และผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศมีปริมาณสูงขึ้นในทุกๆ ปี

¹ การจัดกลุ่มประเทศของ OECD

ตารางที่ 2.1 ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มประเทศ CLMV

หน่วย : พันล้านเหรียญสหรัฐ

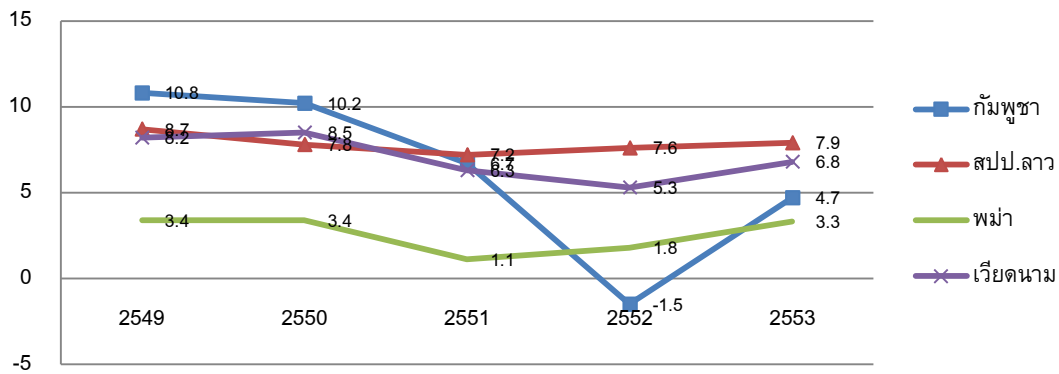
ประเทศ	2549 ¹	2550 ¹	2551 ¹	2552 ²	2553 ²
กัมพูชา	7.3	8.6	11.2	10.6	12.4
สปป.ลาว	3.5	4.1	5.2	5.7	6.7
พม่า	11.8	16.3 ²	22.6 ²	26.2	31.6
เวียดนาม	61.0	71.1	90.3	93.2	103.6

ที่มา : Country Report, มิถุนายน 2554: EIU

หมายเหตุ : 1 คือ ตัวเลขจริง, 2 คือ การประมาณการจาก EIU

จากแผนภาพที่ 2.1 อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงภายในประเทศ (GDP Growth) อันสะท้อนการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ พบว่า พม่ามีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำที่สุด รองลงมา คือ กัมพูชา เมื่อก่อนหน้านี้เกิดภาวะชะลอตัวทางเศรษฐกิจเนื่องจากผลผลิตทางการผลิตของกัมพูชานั้นพึ่งพาการส่งออกและการผลิตจากต่างประเทศค่อนข้างสูงเมื่อคิดเป็นสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศและมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลักในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจจึงทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศหดตัวลงแต่สามารถฟื้นตัวในปี 2553 ทั้งนี้ กัมพูชามีแผนขยายการส่งออกสินค้าเกษตร เช่น ข้าว เพื่อทดแทนการส่งออกไปยังตลาดในประเทศสหรัฐอเมริกา เช่นเดียวกับเวียดนามที่มีการขาดดุลทางการค้า และภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นในประเทศ ประกอบกับความต้องการในการบริโภคของประชาชนภายในประเทศไม่เพิ่มขึ้นแต่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่มาจากการผลิตสินค้าต่างๆ ในอุตสาหกรรม ส่วน สปป.ลาวมีการปรับตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงในช่วงปีที่ผ่านมาเนื่องจากรัฐบาลของ สปป.ลาว นอกจากการวางนโยบายลดความยากจนของคนในประเทศตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งยังสนับสนุนให้มีการค้าการลงทุนกับต่างประเทศเพิ่มขึ้นซึ่งถูกบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 7 (พ.ศ.2554-2558) ของสปป.ลาว อย่างชัดเจนมากขึ้นโดยเฉพาะการเปิดสัมปทานเหมืองแร่แห่งใหม่ขึ้นอีกหลายแห่งจากภาครัฐ รวมทั้งการให้อนุญาต (License) ในการลงทุนเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรแก่ประชาชนนักธุรกิจจากทั้งในและต่างประเทศ

แผนภาพที่ 2.1 แสดงอัตราการเจริญเติบโตของ GDP

ที่มา : Country Report, 2011; EIU

ปี 2553 การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นเป็นไปต่อเนื่อง สอดคล้องกับการปรับตัวของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนทั้งด้านการค้าการลงทุนที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน กลุ่มประเทศ CLMV มีการเปิดประเทศจากการเจรจาทางการค้ารวมถึงได้สิทธิประโยชน์ทางการค้าจากประเทศพัฒนาแล้วทั้งอเมริกาและยุโรป รวมถึงการได้รับการช่วยเหลือ (Overseas Development Assistance) จากประเทศจีน, ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ในการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และประเทศเหล่านี้ก็มีการย้ายฐานการผลิตและการลงทุนยังประเทศกลุ่ม CLMV เพิ่มขึ้นตามลำดับ

2.2 สถานการณ์ทางการเงิน

กลุ่มประเทศ CLMV มีการบริหารเศรษฐกิจจากส่วนกลางหรือรัฐบาลเป็นหลักโดยรัฐบาลเป็นผู้วางนโยบายในการบริหารประเทศและสามารถแทรกแซง หรือควบคุมสถานการณ์ของภาวะตลาดในประเทศได้ทั้งนี้มาตรการในการแทรกแซงตลาดอาจเกิดผลดีหรือผลเสีย ซึ่งในระยะสั้นอาจจะสามารถบรรเทาปัญหาทางการเงินหรือการคลังได้ แต่จะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจรวมทั้งความน่าเชื่อถือในระยะยาว ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศสปป.ลาว, พม่า และเวียดนาม ใช้ระบบแบบ Fixed ซึ่งเป็นการกำหนดค่าเงินท้องถิ่น (Official rate) ให้อยู่คงที่ ซึ่งทำให้มีเสถียรภาพสูงและผู้ส่งออกสามารถบริหารจัดการกับความเสี่ยงของค่าเงินแต่ในบางกรณีมีมาตรการห้ามโอนย้ายเงินทุนอาจทำให้นักลงทุนเสี่ยงต่อค่าเงินที่รัฐบาลสามารถประกาศปรับค่าเงินเมื่อใดก็ได้ ดังนั้นจะต้องศึกษาความมีเสถียรภาพในการจัดการเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศเหล่านี้ให้ดี รวมทั้งมาตรการและกระบวนการในการปรับค่าเงินเพื่อที่จะได้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้เหมาะสม โดยแสดงการเคลื่อนไหวของภาวะอัตราและเปลี่ยนแปลงดังตารางที่ 2.2 พบว่า ประเทศกัมพูชาและสปป.ลาว มีการแข็งค่าขึ้นของเงินสกุล Riel และ Kip ในปี 2553 ประมาณร้อยละ 2.7 และ 3.0 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการปรับตัวของอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวนจากการมีเงินทุนไหลเข้า (Capital Fund Flow) มาในภูมิภาค ASEAN เพิ่มขึ้นแต่กรอบของการเปลี่ยนแปลงไม่ได้สูงนักเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ส่วนพม่ามีการอ่อนค่าของสกุลเงินเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐเนื่องจากรัฐบาลมีการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนแบบทางการซึ่งมีมูลค่า

เกิน (Overvalued) กว่าอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดเพื่อการขยายตัวทางการค้าและรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ส่วนเวียดนามมีการประกาศลดค่าเงิน Dong หลายครั้งในช่วงปี 2553 สาเหตุสำคัญมาจากการขาดดุลทางการค้าของเวียดนามที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมาส่งผลให้ขาดดุลบัญชีเดินสะพัด อีกทั้งเงินทุนสำรองของประเทศมีอย่างจำกัด จึงส่งผลให้ค่าเงิน Dong อ่อนค่าอย่างต่อเนื่อง

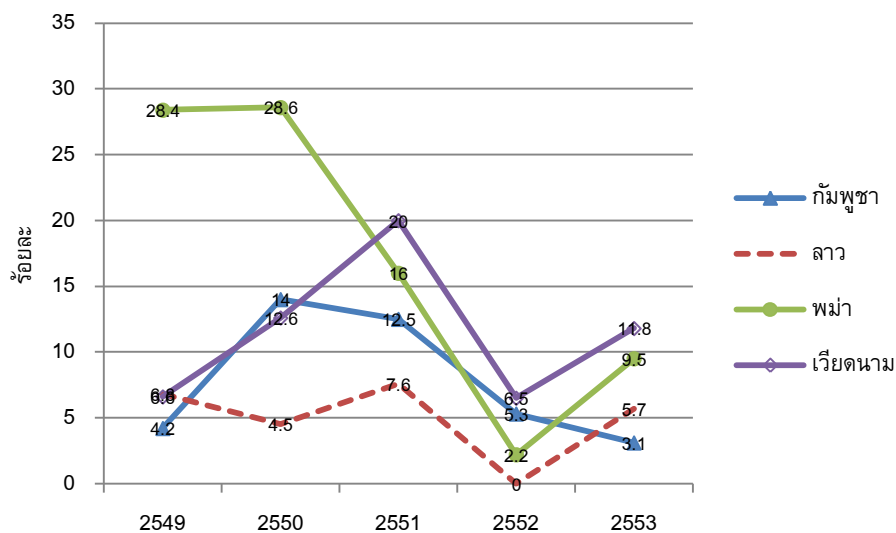
ตารางที่ 2.2 อัตราแลกเปลี่ยนตามสกุลเงินของประเทศเฉลี่ยต่อดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศ	สกุลเงิน	2550	2551	2552	2553
กัมพูชา (ณ สิ้นปี)	Riel	3,999	4,077	4,165	4,051
ลาว	Kip	9,603	8,744	8,516	8,259
พม่า	Kyat	5.56	5.39	5.52	5.55
เวียดนาม (ณ สิ้นปี)	Dong	16,010	17,433	18,472	19,498

ที่มา : Country Report, มิถุนายน 2554: EIU

การไหลเข้ามาของเงินทุนจากต่างประเทศในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจที่เข้ามายังภูมิภาครวมถึงมาตรการการกระตุ้นเศรษฐกิจของหลายประเทศใน ASEAN ส่งผลต่อดัชนีราคาการบริโภค (Consumer Price Index) ภายในประเทศ พิจารณาจากแผนภาพที่ 2.2 แสดงภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นภายในประเทศ

แผนภาพที่ 2.2 ดัชนีราคาผู้บริโภค ณ สิ้นปี ของกลุ่มประเทศ CLMV

ที่มา : Country Report, 2011; EIU

การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียเพิ่มขึ้นตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าอุปโภคบริโภคสูงขึ้นส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้น กัมพูชา มีการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ

รวมทั้งความต้องการบริโภคของประชาชนยังไม่เพิ่มขึ้นส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อของประเทศลดลงเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่ม CLMV การเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อมาจากระดับราคาสินค้าสูงขึ้นอันเนื่องมาจากต้นทุนสินค้า (Cost push) ในการผลิตต่างๆ เพิ่มขึ้น อาทิ น้ำมัน, เหล็ก ตามภาวะทางเศรษฐกิจของโลก ภาวะเงินเฟ้อดังกล่าวโดยเฉพาะประเทศเวียดนามซึ่งอัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงกว่าประเทศต่างๆ ในช่วงปีที่ผ่านมาอันเนื่องมาจากการปรับตัวของประเทศในการพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศทั้งนี้ ตามรายงานของสำนักข่าวเอเอฟพี² เวียดนามจะเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มอีกเกือบครึ่งหนึ่งในขอบเขตทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค.2554 ตามกฎหมายที่ออกโดยรัฐบาล ค่าแรงขั้นต่ำจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2554 จนถึง 1 ต.ค.2558 เพื่อลดภาวะเงินเฟ้อของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.3 สถานการณ์การค้าและการลงทุน

ประเทศในกลุ่ม CLMV เป็นฐานการผลิตรวมถึงการส่งออกที่สำคัญทั้งในภูมิภาคเอเชียและประเทศทางทวีปอเมริกา และยุโรป เนื่องจากได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) ในการส่งออกสินค้าไปยังประเทศต่างๆ และประเทศในกลุ่ม CLMV มีทรัพยากรธรรมชาติเหมาะสมกับการลงทุนในเรื่องของสัมปทาน รวมทั้งเป็นแหล่งการผลิตที่จำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมาก (Labor Intensive) ในการผลิตสินค้า

กัมพูชา³

กัมพูชาขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องทุกปี การนำเข้าปี 2552 มีมูลค่าประมาณ 5.45 พันล้านเหรียญสหรัฐ สินค้านำเข้าสำคัญได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูป, อาหารและเครื่องดื่ม, ผ้าผืน, รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบรถยนต์และอุปกรณ์ ประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ เวียดนาม (ร้อยละ 22.4) จีน (ร้อยละ 17.7) ไทย (ร้อยละ 15.3) และฮ่องกง (ร้อยละ 13.1) ส่วนการส่งออกมีมูลค่าประมาณ 3.91 พันล้านเหรียญสหรัฐ ส่วนสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า ผลิตภัณฑ์ปลา สิ่งทอ บุหรี่ 3 ประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 60.8) แคนาดา (ร้อยละ 6.0) อังกฤษ (ร้อยละ 4.7) เยอรมัน (ร้อยละ 4.6) และเนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 4.5)

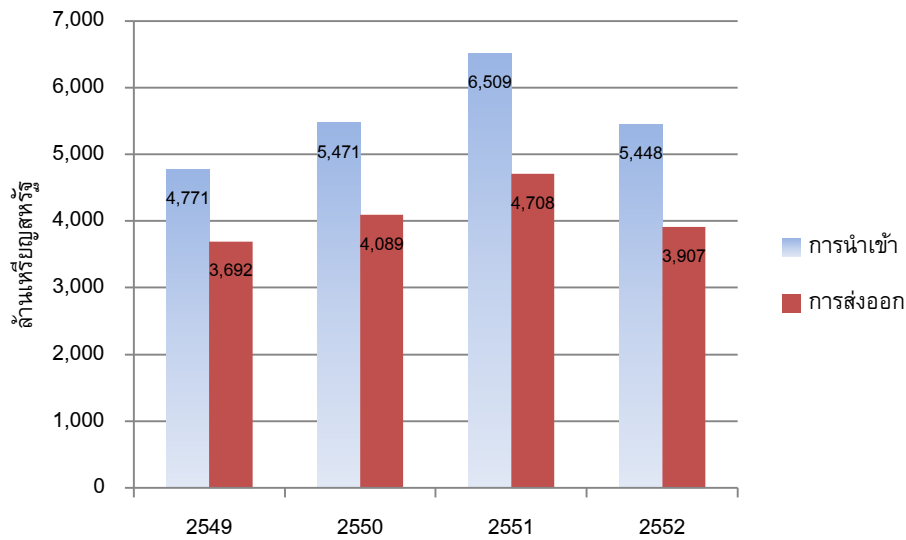
การลงทุนในประเทศกัมพูชา ในปี 2553 เมื่อเทียบกับปี 2552 พบว่า และมีเงินลงทุนมูลค่า 172.8 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.9 จากปี 2552 (149 ล้านเหรียญสหรัฐ) การลงทุนในภาคเกษตรอุตสาหกรรม มีการลงทุนในการปลูกอ้อยและสร้างโรงงานน้ำตาล รวมถึงการแปรรูปมันสำปะหลังและยางพารา ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 40 โครงการ มีนักลงทุนรายใหญ่ คือ ไต้หวัน จีน ฮ่องกง เกาหลีใต้ แสดงถึงศักยภาพของกัมพูชาในการผลิตเสื้อผ้าและรองเท้าในภาวะที่เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในกัมพูชาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2553 ไต้หวันลงทุนมากที่สุด จำนวน

² สืบค้นวันที่ 1 กันยายน 2554

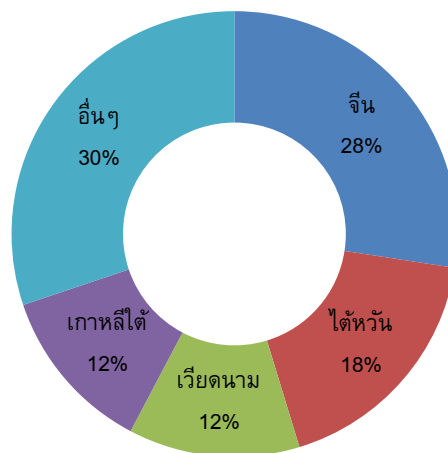
³ รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินราชอาณาจักรกัมพูชา ปี 2552

21 โครงการ (ร้อยละ 20.58 ของโครงการที่ได้รับอนุมัติ) รองลงมา คือ จีน 18 โครงการ เกาหลีใต้ 11 โครงการ ฮองกง 9 โครงการ เวียดนาม 8 โครงการ มาเลเซีย 5 โครงการ สิงคโปร์ 5 โครงการ และ สหรัฐอเมริกา 5 โครงการ (แผนภาพที่ 2.4)

แผนภาพที่ 2.3 ดุลการค้าระหว่างประเทศของกัมพูชา

แผนภาพที่ 2.4 สัดส่วนประเทศที่มีการลงทุนในกัมพูชาปี 2553

ตารางที่ 2.3 การลงทุนในประเทศกัมพูชา

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี 2552		ปี 2553	
อุตสาหกรรม	มูลค่า	อุตสาหกรรม	มูลค่า
อุตสาหกรรม	50.5	เกษตรอุตสาหกรรม	75.5
เกษตรอุตสาหกรรม	39.5	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	53.8
เสื้อผ้าสำเร็จรูป	31.0	อุตสาหกรรม	7.5
การท่องเที่ยว	17.0	การขนส่ง	3.0
โทรคมนาคม	2.0	การท่องเที่ยว	3.0
รวม 5 หมวด	140.0	รวม 5 หมวด	142.8
รวมทั้งหมด	149.01	รวมทั้งหมด	172.8

ที่มา : สคร. ณ กรุงพนมเปญ, มกราคม 2554

สปป.ลาว

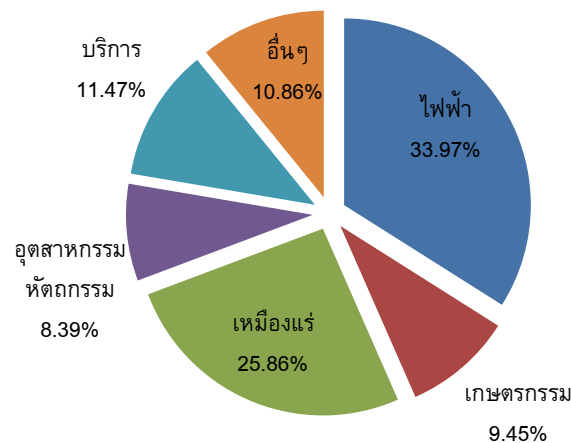
มูลค่าการส่งออกปี 2552⁴ ประมาณ 1,237.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออก ได้แก่ แร่ธาตุ (59.22%), สินค้าอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (21.53%), ไฟฟ้า (7.43%), สินค้ากสิกรรมและสัตว์เลี้ยง (4.61%), ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (4.54%), เพชร (2.12%) ของป่า (0.26%), และอื่นๆ ส่วนประเทศที่ส่งออก ได้แก่ ไทย (69.13%), เวียดนาม (11.42%), ออสเตรเลีย (8.71%), สหภาพยุโรป 27 ประเทศ (6.17%) สหรัฐอเมริกา (1.70%), ญี่ปุ่น (0.75%), จีน (0.23%), แคนาดา (0.12%), อื่นๆ (1.77%) การนำเข้า ปี 2552 สปป.ลาว มีการนำเข้าสินค้าจากประเทศต่างๆ ประมาณ 1,065.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ระบบการจัดเก็บข้อมูลของ สปป.ลาวยังขาดประสิทธิภาพ ตัวเลขน่าจะต่ำกว่าความเป็นจริง คาดว่ามูลค่าการนำเข้าน่าจะอยู่ในระดับ 2,420-2,520 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) สินค้านำเข้า ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง และแก๊สหุงต้ม วัสดุใช้ในการตัดเย็บ ยานพาหนะและชิ้นส่วนวัตถุดิบใช้ในอุตสาหกรรม วัสดุก่อสร้าง อาหาร ไฟฟ้า ประเทศนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ไทย (72.12 %) เวียดนาม (7.95%) จีน (7.03%) เกาหลีใต้ (2.75%) ญี่ปุ่น (2.17%)

ประเทศ สปป.ลาว มีการค้ากับไทยทั้งการนำเข้าและส่งออก มากกว่าประเทศอื่นๆ โดยสินค้าที่ สปป.ลาวส่งออกมายังประเทศไทย ได้แก่ สินแร่โลหะ, เชื้อเพลิงอื่นๆ รวมทั้งไม้ซุงไม้แปรรูป และสปป.ลาวมีการนำเข้า น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์ และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลจากประเทศไทย โดยทั้งสองฝ่ายมีการตั้งเป้าในการเพิ่มมูลค่าการค้าของทั้งสองฝ่ายเป็น 2 เท่าและเพิ่มมูลค่าการส่งออกจาก สปป.

⁴ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ โดย ศรีวัฒนา หนูนภักดี

ลาว มายังไทยเป็น 3 เท่า ภายในปี 2553

แผนภาพที่ 2.5 สัดส่วนโครงการการลงทุนจากต่างประเทศปี 2544-2552

การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) มายังสปป.ลาวเป็นการลงทุนสะสมในเรื่องของไฟฟ้าเป็นหลัก ตามด้วยการลงทุนเหมืองแร่ ซึ่งเป็นธุรกิจประเภทสัมปทานจากรัฐบาล และมีการลงทุนในภาคบริการจากโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวจากภาครัฐที่สนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนในภาคส่วนนี้เพิ่มขึ้นทุกปี และประเทศที่มีสัดส่วนการลงทุนในประเทศลาว สะสมตั้งแต่ 2544-2552 มากที่สุด คือ ประเทศไทย (ตารางที่ 2.4) โดยมีโครงการลงทุน 241 โครงการรอมลงมาเป็นจีน และเวียดนามตามลำดับ

ตารางที่ 2.4 ประเทศที่เข้ามาลงทุนทางตรงสะสม (2544-2552)

	ประเทศ	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน (USD)
1	ไทย	241	2,649,624,157
2	จีน	340	2,585,616,604
3	เวียดนาม	211	2,163,124,657
4	ฝรั่งเศส	68	454,083,746
5	เกาหลีใต้	142	445,332,515
6	ญี่ปุ่น	42	433,442,363
7	อินเดีย	6	352,807,000
8	ออสเตรเลีย	32	334,453,528
9	มาเลเซีย	43	151,317,974
10	สิงคโปร์	29	113,240,650

ที่มา : Planning Strategy and Service Division, Investment Promotion Department, 2010

สหภาพพม่า

สหภาพพม่าประสบปัญหาเรื่องภาพลักษณ์ในการบริหารประเทศของรัฐบาลทหารจนนำไปสู่การคว่ำบาตรทางการค้ากับหลายๆ ประเทศ แต่รัฐบาลพม่าก็ได้ผ่อนคลายมาตรการทางการเมืองลง โดยมีการเปิดประเทศเข้าเป็นสมาชิกองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขึ้นโดยตลอด เนื่องจากพม่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติมากมาย แต่ประชาชนโดยเฉพาะวัยแรงงานยังไม่มีมีการพัฒนาทักษะฝีมือรวมทั้งการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจน ทำให้บรรยากาศทางการค้าการลงทุนยังไม่สูงนัก ทั้งนี้รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ได้มีการพัฒนานโยบายเพื่อกระตุ้นให้ประเทศมีการค้าการลงทุนภายใต้ระบบเสรีที่เกิดขึ้น ทั้งการลงทุนในโครงการใหญ่ๆ เช่น โครงการทำเรื่อน้ำลึกที่ทวาย, การสร้างถนนสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา แสดงถึงภาวะการค้าการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

ตารางที่ 2.5 สินค้าส่งออกสำคัญของพม่า ปี 2550-2552

หน่วย : ล้านจ๊าด

	2550	2551	2552
รวมทั้งสิ้น	35,296.8	37,027.8	41,289.1
1. ก๊าซ Gas	13,937.9	12,995.7	15,853.8
2. ถั่วแขก Matpe	1,511.8	1,430.0	2,513.1
3. ผ้าผืน Garment	1,554.6	1,593.9	1,543.7
4. ต้นสัก Teak	1,540.0	1,146.3	1,171.7
5. ไม้เนื้อแข็ง Hardwood	1,423.8	1,065.7	1,518.9
6. ปลา Fish and fish products	1,059.4	972.3	1,053.3
7. ข้าว Rice	552.5	1,111.9	1,391.0
8. ถั่ว Pedesein	605.0	771.1	1,424.0
9. ยางดิบ Raw rubber	191.4	121.7	405.5
10. ถั่ว Pesingon	754.0	1,330.6	779.5
สินค้าอื่น ๆ	12,166.40	14,488.60	13,634.60

ที่มา : Central Statistical Organization ของพม่า

การค้าระหว่างประเทศของพม่าได้เปรียบดุลการค้ามีการส่งออกมากกว่าการนำเข้า ส่งออกสินค้าในปี 2552 ได้แก่ ก๊าซ ถั่วแขก (Matpe) ผ้าผืน ไม้เนื้อแข็ง โดยส่งออกก๊าซร้อยละ 38.3 ของมูลค่าการส่งออกรวม ผ้าผืนของพม่ามีการส่งออกที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่สินค้าเกษตรจำพวกถั่ว ข้าวและยางพารามีปริมาณการส่งออกสูงขึ้นในแต่ละปี ส่วนประเทศที่พม่าส่งออกมากที่สุดในปี 2552 คือประเทศไทย (ร้อยละ 42.2) สินค้าที่ส่งออกมายังประเทศไทย ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ 92.4 ของมูลค่าสินค้าที่ส่งออกมายังประเทศไทย รองลงมาเป็น ไม้ซุงและไม้แปรรูป ส่วนประเทศที่มีการส่งออก

สินค้าเป็นดับสองคือประเทศอินเดีย (ร้อยละ 13.3) ฮองกง (ร้อยละ12.5) สิงคโปร์ (ร้อยละ 8.9) และประเทศจีน

ด้านการนำเข้าพม่ามีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน, สิงคโปร์, อินเดีย และไทยตามลำดับ โดยสินค้าที่นำเข้า ได้แก่ เครื่องยนต์ น้ำมันกลั่น โลหะขั้นต้น ที่ใช้ในการผลิต โดยประเทศไทยส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปมายังประเทศพม่าร้อยละ 15.9 ของมูลค่าสินค้าส่งออกมายังพม่า

ตารางที่ 2.6 สินค้านำเข้าของพม่าปี 2549-2552

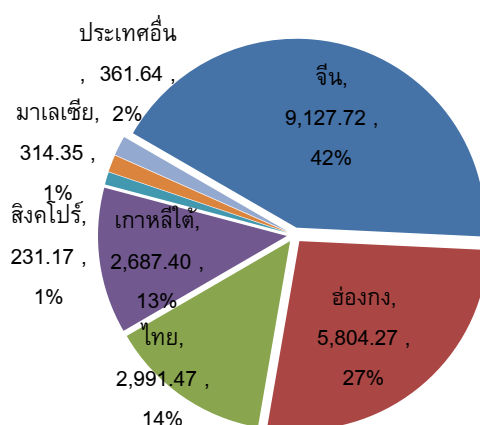
หน่วย : ล้านจ๊าด

	2549	2550	2551	2552
รวมทั้งสิ้น	16,835	18,418.9	24,873.8	22,837.4
1. เครื่องยนต์ Machinery non-electric and transport equipment	2,718.2	4,161.7	7,240.2	4,908.2
2. น้ำมันกลั่น Refined Mineral oil	3,966.6	2,034.0	3,192.2	3,674.3
3. โลหะขั้นต้น Base metal and manufacturing	1,183.6	1,206.2	1,818.3	1,992.9
สินค้าอื่นๆ	8,966.6	11,017.0	12,623.1	12,262.0

ที่มา : Central Statistical Organization ของพม่า

การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในพม่าตั้งแต่ ปี 2550-2553 มีมูลค่ารวม 21.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ 44 โครงการลงทุน โดยประเทศจีนมีการลงทุนในพม่าสูงสุดร้อยละ 42 รองลงมาเป็นฮองกง, ไทย และเกาหลีใต้ โครงการการลงทุนในปี 2551 มีการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ส่วนปี 2552 มีการลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำมันมูลค่า 0.27 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งข้อมูลปี 2553 มีการลงทุนอุตสาหกรรมน้ำมันมูลค่า 10.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ ทั้งสิ้น 12 โครงการ และเป็นการลงทุนจากต่างประเทศที่มีมูลค่าสูงกว่าอุตสาหกรรมอื่นๆ ของประเทศ

แผนภาพที่ 2.6 การลงทุนแยกตามประเทศ ปี 2550-2553

ตารางที่ 2.7 โครงการที่มีการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ (จำนวนโครงการ)

ประเทศ	2550	2551	2552	2553
รวมทั้งสิ้น	172.720(7)	984.996(5)	302.350(7)	19,997.96(25)
ประมง	12.0(1)	-	-	-
เหมืองแร่	5.0(1)	855.996(1)	2.5(1)	1,396.07(3)
น้ำมัน	137.0(3)	114.0(3)	278.6(4)	10,179.3(12)
โรงงานการผลิต	18.72(2)	-	6.0(1)	65.32(4)
โรงแรม	-	15.0(1)	15.25(1)	-
พลังงาน	-	-	-	8,218.52(3)
เกษตรกรรม	-	-	-	138.75(3)

ที่มา : Central Statistical Organization ของพม่า

เวียดนาม

ประเทศเวียดนามถูกจัดเป็นประเทศ Middle income ซึ่งการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม รวมถึงการศึกษาเวียดนามเริ่มพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน เริ่มตั้งแต่เวียดนามปฏิรูปเศรษฐกิจ โดยใช้ นโยบายโด้ยเม้ย “ Doi Moi ” ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2529 ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบจากการวางแผนส่วนกลางมาสู่ระบบตลาดเสรีภายใต้การควบคุมของรัฐบาล มีการกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจ ไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น รวมถึงการกระตุ้นให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินธุรกิจ และส่งเสริมการค้าการลงทุนจากต่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศของเวียดนามจึงเพิ่มขึ้นแต่อย่างไรก็ตาม เวียดนามประสบปัญหาการขาดดุลการค้ามาโดยตลอดเนื่องจากการนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตและสินค้าทุนจากต่างประเทศเข้ามาอย่างต่อเนื่อง และระบบการเงินของเวียดนามรวมทั้งภาวะเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนที่มีความผันผวนแต่รัฐบาลของประเทศก็มีมาตรการในการแทรกแซงกลไกตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

การส่งออกของประเทศเวียดนามในปี 2553 มีการส่งออกสิ่งทอร้อยละ 15.6 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศตามนโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมของเวียดนามโดยสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มถูกส่งไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา และกลุ่มสหภาพยุโรปซึ่งประเทศเวียดนามได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า โดยโรงงานที่เข้าไปตั้งฐานการผลิตมาจากประเทศในภูมิภาคเอเชียเพื่อแสวงหาต้นทุนแรงงานราคาถูก รวมถึงการผลิตรองเท้าจากตราสินค้า (Brand) ที่ได้รับความนิยมในแถบยุโรป และส่งออกอาหารทะเลมายังประเทศทางเอเชียและแปซิฟิก ส่วนการนำเข้าของเวียดนามมีการนำเข้าเครื่องจักร, น้ำมันสำเร็จรูป และผ้าผืนจากประเทศจีนเป็นหลัก รวมทั้งมีการนำเข้าเหล็กจากประเทศสิงคโปร์ การนำเข้าสินค้าทุนส่วนใหญ่มาจากจีน รวมทั้งประเทศอื่นๆ ใน ASEAN

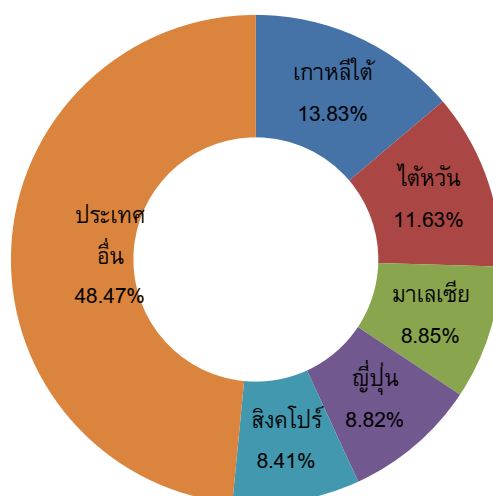
ตารางที่ 2.8 มูลค่าสินค้านำเข้า-ส่งออก ของเวียดนามและประเทศคู่ค้า ปี 2553

	2553	ประเทศส่งออกสำคัญ		2553	แหล่งนำเข้าที่สำคัญ
รวมทั้งสิ้น	71,629		รวมทั้งสิ้น	84,004	
สิ่งทอ	11,172	สหรัฐ (56.4%) EU (17.3%) ญี่ปุ่น (10.6) เกาหลีใต้ (3.4%)	เครื่องจักรและอุปกรณ์	13,493	จีน (33.3%) ญี่ปุ่น (19.0%) EU (15.6%) เกาหลีใต้ (8.2%)
รองเท้า	5,079	EU (45.0%) สหรัฐ (28.4%) เม็กซิโก (3.9%) ญี่ปุ่น (3.5%)	น้ำมันสำเร็จรูป	5,742	จีน (25.1%) เกาหลีใต้ (20.5%) ญี่ปุ่น (20.5%) ไต้หวัน (11.0%)
อาหารทะเล	4,953	ออสเตรเลีย (37.4%) มาเลเซีย (16.7%) สิงคโปร์ (11.9%)	เหล็ก	6,163	สิงคโปร์ (34.0%) จีน (17.5%) เกาหลีใต้ (12.2%) ไต้หวัน (11.9%)
น้ำมันดิบ	4,944	EU (24.5%) สหรัฐ (20.6%) ญี่ปุ่น (19.2%) เกาหลีใต้ (8.4%)	ผ้า	5,378	จีน (41.9%) เกาหลีใต้ (21.1%) ไต้หวัน (16.9%) ญี่ปุ่น (6.8%)
คอมพิวเตอร์ / อิเล็กทรอนิกส์	3,558	จีน (19.3%) สหรัฐ (17.4%) EU (16.7%) ญี่ปุ่น (12.0%)	คอมพิวเตอร์ / อิเล็กทรอนิกส์	5,167	จีน (32.8%) ญี่ปุ่น (20.0%) เกาหลีใต้ (18.1%) มาเลเซีย (7.2%)
สินค้าอื่น ๆ	41,923		สินค้าอื่น ๆ	48,061	

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

การลงทุนจากต่างประเทศในประเทศเวียดนามมีมูลค่าการลงทุนรวมตั้งแต่ปี 2531-2553 ทั้งสิ้น 194.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ ทั้งหมด 12,575 โครงการ ประเทศที่มีการลงทุนในเวียดนามมากที่สุด คือ เกาหลีใต้ ไต้หวัน มาเลเซีย และญี่ปุ่น ตามลำดับ ส่วนอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนสูงที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ สอดคล้องกับแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมของเวียดนาม รองลงมาคือ การลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ ทั้งการลงทุนในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม รวมทั้งโรงแรมห้างสรรพสินค้า จากต่างชาติ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มายังประเทศเวียดนาม ส่วนการลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศก็เป็นส่วนหนึ่งที่นักลงทุนต่างชาติสนใจในทั้งอุปกรณ์การสื่อสาร รวมถึงการวางระบบโทรคมนาคมในประเทศที่เป็นที่ต้องการของประชาชนชาวเวียดนาม

แผนภาพที่ 2.7 สัดส่วนประเทศที่มีการลงทุนสะสมปี 2531-2553

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

ตารางที่ 2.9 ประเภทโครงการการลงทุนสะสมปี 2553

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ลำดับ	ด้านการลงทุน	1 ม.ค. - 21 ธ.ค. 2553		2531 ถึง 21 ธ.ค. 2553	
		โครงการ	รวม	โครงการ	รวม
1	Processing, manufacturing industry	385	4,032.2	7,305	93,975
2	Real estates	27	6,710.6	348	47,995
3	Hotel and Tourism	33	279.3	295	11,383
4	Construction	141	1,707.8	674	11,508
5	Information and Communications	55	70.7	627	4,726
6	Entertainment and Art	55	36.2	123	3,461
7	Mine and Mineral exploitation	-	-	68	2,939
8	Agriculture, Fisheries, Forestry	11	10.8	479	3,080
9	Warehouse and Transportation	16	824.1	300	3,179
10	Power, Water, Gas	6	2,942.9	63	4,857
	อื่น ๆ	290	614.9	1,922	5,769.2
	รวม	969	17,229.6	12,213	192,923

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

2.4 สถานการณ์แรงงาน

สัดส่วนประชากรในกลุ่มประเทศ CLMV⁵ ประเทศเวียดนามมีสัดส่วนวัยแรงงาน (วัยกลางคน) ที่มีอายุระหว่าง 15-64 ปี ร้อยละ 69.3 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศ รองลงมาเป็นพม่า กัมพูชา และสปป.ลาว ร้อยละ 67.5, 64.1 และ 59.6 ตามลำดับ โดยแรงงานที่เป็นเพศหญิงในแต่ละประเทศมีสัดส่วนเกินกว่าร้อยละห้าสิบของแรงงานในวัยเดียวกันซึ่งแรงงานดังกล่าวเป็นแรงงานหลักในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม แรงงานส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในภาคการเกษตรเป็นหลัก ส่วนภาคอุตสาหกรรมแรงงานจะอยู่บริเวณเขตอุตสาหกรรมของประเทศ

- จำนวนแรงงาน ปี 2553

กัมพูชา	15-64 ปี ร้อยละ 64.1 (ชาย 4,523,030 คน/หญิง 4,893,761 คน)
สปป.ลาว	15-64 ปี ร้อยละ 59.6 (ชาย 1,908,176คน/หญิง 1,950,544คน)
สหภาพพม่า	15-64 ปี ร้อยละ 67.5 (ชาย 18,099,707คน/หญิง 18,342,696 คน)
เวียดนาม	15-64 ปี ร้อยละ 69.3 (ชาย 31,301,879 คน/หญิง 31,419,306 คน)

พิจารณาทักษะพื้นฐานแรงงานคำนึงถึงอัตราการรับรู้หนังสือของประชากรของประเทศ (Literacy rate) และการเข้ารับการศึกษาในกลุ่มประเทศ CLMV ตามตารางที่ 2.10 พบว่าประชากรชาวพม่าได้รับการศึกษาก่อนข้างดี กว่าประเทศกัมพูชาและลาว โดยเฉพาะในกลุ่มผู้หญิงซึ่งเป็นแรงงานสำคัญในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม การรับรู้หนังสือและการเข้ารับการศึกษาเป็นสิ่งที่สะท้อนคุณภาพของแรงงานเนื่องจากแรงงานต่าง ๆ ในแต่ละระดับทักษะต้องมีการเข้ารับการศึกษาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2.10 อัตราการรับรู้หนังสือและการเข้ารับการศึกษาของกลุ่มประเทศ CLMV

ประเทศ	อัตราการรับรู้หนังสือ		อัตราการเข้ารับการศึกษา		GDP per capita (2549) ณ ราคา ฐานปี 2543 (เหรียญสหรัฐ)
	ร้อยละ ประชากร 15 ปีขึ้นไป	ร้อยละ ประชากรเพศ หญิง 15ปีขึ้นไป	ระดับประถม (ร้อยละ)	ระดับมัธยม (ร้อยละ)	
พม่า	89.9	86.4	99.6	45.7	234.0
กัมพูชา	73.6	64.1	89.9	23.9	444.8
ลาว	68.7	60.9	83.7	34.9	439.0
เวียดนาม	N/A	N/A	84.5	68.9	575.8
จีน	90.9	86.5	N/A	N/A	1,597.8

ที่มา : World Bank, World Development Indicators, 2008

⁵ CIA World Factbook, 2011

ประเทศในกลุ่ม CLMV มีจำนวนแรงงานจำนวนมากทั้งนี้แรงงานที่มีทักษะสามารถรับการฝึกฝน อันจะเป็นการทดแทนจากค่าจ้างแรงงานที่ถูกเมื่อเทียบกับการจ้างแรงงานตามแนวชายแดนของประเทศที่ยังมีต้นทุนค่าขนส่งและสวัสดิการแรงงานที่เกิดขึ้นกับโรงงานทางฝั่งไทย

2.5 ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของไทยกับประเทศกลุ่ม CLMV

ประเทศไทย เป็นสมาชิก WTO เมื่อปี 2538 โดยประเทศไทยมีพันธกรณีภายใต้ WTO⁶ ในการเปิดตลาดสิ่งทอ ซึ่งประเทศผู้นำเข้าหรือประเทศที่มีโควตามีพันธกรณีที่จะต้องยกเลิกโควตา และเปิดเสรีสิ่งทอภายใน 10 ปี โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรกปี 2538-2540 ระยะที่ 2 ปี 2541-2544 และระยะที่ 3 ปี 2545-2547 แต่เนื่องจากไทยไม่มีข้อจำกัดด้านปริมาณการนำเข้าสิ่งทอไทย แต่ประโยชน์ที่ได้รับคือสามารถส่งออกสิ่งทอไปยังประเทศต่างๆ ได้โดยเสรี ซึ่งก่อนหน้านี้ประเทศในภูมิภาค ASEAN ต้องเผชิญกับข้อตกลงซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการกีดกันทางการค้า อาทิ Multi Fiber Arrangement (MFA) ระหว่างปี 2517-2537 เป็นการกำหนดโควตาผ่านกรอบเจรจาทวิภาคี (Bilateral) ให้ประเทศคู่ค้าสามารถเจรจาเรื่องโควตา ข้อตกลงดังกล่าวถูกยกเลิกในการเจรจาการค้าโลก ปี 2537 แต่ได้เกิดข้อตกลงขององค์การการค้าโลกว่าด้วยสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (Agreement on Textile and Clothing: ATC) ปี 2538-2547 เป็นข้อตกลงซึ่งนำไปสู่การยกเลิกระบบโควตาทั้งหมดระหว่างประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาแล้ว มีคณะกรรมการควบคุมและตรวจสอบสิ่งทอ (Textiles Monitoring Body: TMB) เพื่อกำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อตกลง แต่ประเทศต่างๆ ก็ยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงดังกล่าวได้ โดยประเทศในภูมิภาค ASEAN ยังได้รับระบบโควตา เนื่องจากมีสิทธิพิเศษ GSP ในการนำเข้าและส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มอยู่

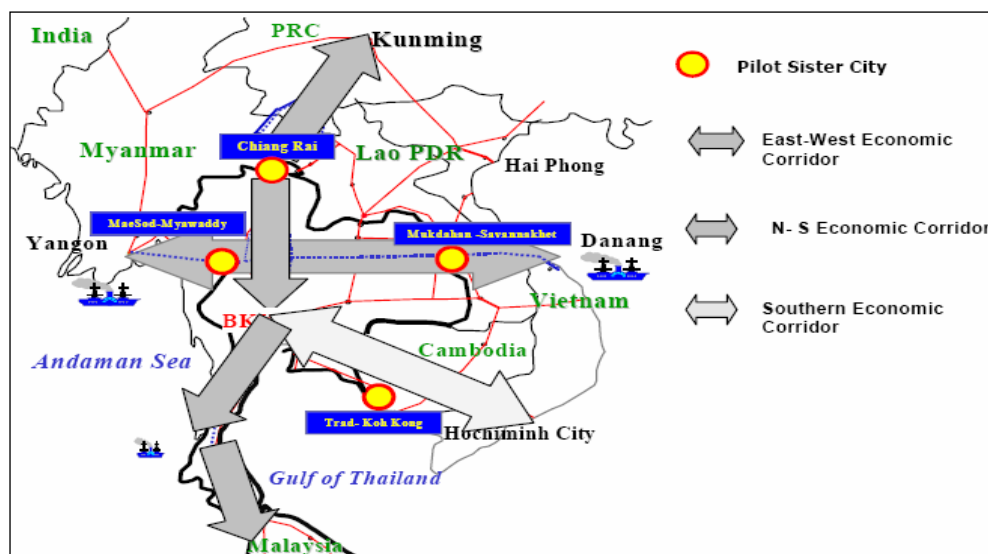
อย่างไรก็ตาม ประเทศกลุ่ม CLMV ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประเทศไทยมาช้านานทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งมีสิทธิพิเศษต่างๆ ในการเอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการค้าและการลงทุน อาทิ กรอบความร่วมมือ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งได้รับการเห็นชอบโดยที่ประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก GMS อันประกอบไปด้วย ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีน (ยูนนาน) ในปี 2535 มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน และเพื่อเป็นการลดต้นทุนการขนส่งในพื้นที่ รวมถึงทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและคนมีประสิทธิภาพมากขึ้น⁷ โดยมีสาขาความร่วมมือทั้งหมด 9 สาขา ได้แก่ คมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม พลังงาน การค้า การลงทุน เกษตร สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผ่านแนวพัฒนาเศรษฐกิจสำคัญที่สามารถเชื่อมโยงไทยเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ

⁶ สมพงษ์ เฟื่องอารมณ, ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ, 2550

⁷ กระทรวงต่างประเทศ. โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS).

<http://www.mfa.go.th/business/799.php>

แผนที่ 2.8 แนวทางพัฒนาเศรษฐกิจสำคัญที่เชื่อมโยงไทยเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

North-South Economic Corridor (จีน-พม่า/ลาว-ไทย-มาเลเซีย)

East-West Economic Corridor (พม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม)

Southern Economic Corridor (ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม)

การริเริ่มยุทธศาสตร์ที่สำคัญอันหนึ่งคือ **ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอกระวี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy)** ในปี 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ⁸ ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่าง 4 ประเทศ⁹ คือ ไทย ลาว พม่าและกัมพูชา และส่งเสริมความมั่งคั่งในอนุภูมิภาคอย่างยั่งยืน ข้อตกลงจัดตั้งกรอบ ACMECS ปรากฏในชื่อ “ปฏิญญาพุกาม” (Bagan Declaration) มีแผนปฏิบัติการ ครอบคลุมความร่วมมือ 6 สาขา ได้แก่¹⁰ การอำนวยความสะดวกการค้าการลงทุน เกษตรและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงคมนาคม การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสาธารณสุข โดยไทยมีบทบาทในเชิงรุกไม่ว่าจะเป็นให้การให้ความช่วยเหลือด้านการค้า การลงทุนเงินกู้เงินผ่อนปรน และเงินให้เปล่าแก่ประเทศเพื่อนบ้าน¹¹ ซึ่งภายใต้ปฏิญญาพุกามผู้นำประเทศทั้งสี่ให้ความเห็นชอบให้มีโครงการร่วมกัน 45 โครงการ และโครงการระดับทวิภาคีที่ไทยมีส่วนร่วมจำนวน 180 โครงการ ในระยะเวลา 10 ปี¹²

⁸ ACMECS. <http://www.acmeecs.org/index.php?id=9>

⁹ เวียดนามเข้าร่วมเป็นประเทศที่ 5 ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2547

¹⁰ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กองส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือ กระทรวงการต่างประเทศ. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอกระวี-เจ้าพระยา-แม่โขง. <http://www.mfa.go.th/web/1658.php>

¹¹ จันทนา บุญประภาพัทธ และอัจฉรา อุทัยภาส. ความเป็นมาของ ACMECS.

<http://agriman.doae.go.th/home/ACMECS/intro-ACMECS25012550.pdf>

¹² เรื่องเดียวกัน.

ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation) กลุ่ม BIMSTEC อันประกอบไปด้วย อินเดีย บังกลาเทศ ภูฏาน ศรีลังกา พม่า และไทย ถือได้ว่าเป็นตลาดที่มีศักยภาพ โดยมีประชากรรวมถึง 1,300 ล้านคน แต่ปัจจุบันยังมีการค้า การลงทุน และการเดินทางติดต่อกันค่อนข้างน้อย ทำให้ยังมีโอกาสและช่องทางในการที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันได้อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการค้าการลงทุนนั้น ประเทศสมาชิกได้ลงนามในกรอบความตกลงเขตการค้าเสรี BIMSTEC แล้ว และทุกประเทศได้เสร็จสิ้นกระบวนการภายในประเทศ สำหรับการให้สัตยาบันแล้วเช่นกัน โดยมีการเริ่มลดภาษีในปี 2549 และจะลดภาษีให้เสร็จสิ้นในปี 2560 ปัจจุบัน BIMSTEC มีความร่วมมือ 13 สาขา ได้แก่ 1) การค้าและการลงทุน (ซึ่งอาจแยกออกเป็นอีก 3 สาขาได้แก่ การค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน) 2) การท่องเที่ยว 3) การสื่อสารและคมนาคม 4) พลังงาน 5) เทคโนโลยี 6) ประมง 7) เกษตร 8) การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ 9) ปฏิสัมพันธ์ในระดับประชาชน 10) สาธารณสุข 11) วัฒนธรรม 12) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ 13) การลดความยากจน พร้อมทั้งกำหนดกรอบเวลาการลดภาษี กรอบความตกลงเขตการค้าเสรี ซึ่งกำหนดกรอบเวลาสำหรับการลดภาษีศุลกากรสำหรับการค้าตัวสินค้า โดยแบ่งสินค้าออกเป็นกลุ่มเร่งลดภาษี (Fast Track) และกลุ่มปกติ (Normal Track) สำหรับสินค้าที่ไม่อยู่ในรายการสินค้าอ่อนไหวที่ไม่นำมาลดภาษี (Negative List)

นอกจากกรอบความร่วมมือต่างๆ ทั้ง GMS, ACMECS และ BIMSTEC แล้วกรอบการค้าเสรีและสิทธิพิเศษต่างๆ ได้แก่ ASEAN/AFTA ซึ่งจะนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 การค้าระหว่างประเทศ พบว่า อัตราการเปิดประเทศ (Degree of Openness) กัมพูชาเป็นประเทศที่มีการเปิดประเทศมากที่สุด รองลงมา คือ เวียดนาม, ลาว และพม่า ตามลำดับ กัมพูชาเข้าร่วมเป็นสมาชิก ASEAN โดยมีการปรับโครงสร้างภาษีศุลกากร แม้ว่าอัตราภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าส่งออกยังคงมีอยู่บ้างในสินค้าที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ แต่ยังคงมีการบังคับใช้ระบบใบอนุญาต (License) สำหรับสินค้าส่งออกและนำเข้าในสินค้าที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ยา และ อัญมณี ส่วน สปป.ลาวมีการปฏิรูปโครงสร้างภาษี และมีการยกเลิกใบอนุญาตส่งออก ส่วนใบอนุญาตนำเข้านั้นได้มีการปรับปรุงแก้ไขระบบให้ง่ายและยืดหยุ่นมากขึ้น แต่สินค้าบางประเภท เช่น ปูนซีเมนต์ เหล็ก ไม้ และสินค้าเกษตรยังคงได้รับการปกป้องจากรัฐบาล ในขณะที่พม่ายังคงใช้อุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีเป็นเครื่องมือในการกีดกันทางการค้า ตั้งแต่ปี 2541 พม่าบังคับใช้นโยบายควบคุมสินค้านำเข้า โดยกำหนดในลักษณะที่เน้นการนำเข้าเพื่อการส่งออกมากกว่าการส่งออกที่ผูกพันกับการนำเข้า จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการค้าระหว่างประเทศ ส่วน เวียดนามมีนโยบาย Doi Moi เป็นนโยบายแม่บทในการปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ เวียดนามจึงมีการเจรจาทางการค้าในลักษณะทวิภาคี และพหุภาคีเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ประเทศไทยมีการให้ความช่วยเหลือในกลุ่มประเทศ CMLV ผ่านองค์กรด้านการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ในประเทศ เช่น สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.หรือTICA) สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (สพพ.หรือ NEDA) ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยที่ผ่านมามีโครงการ ตามตารางที่ 2.11 ให้ความช่วยเหลือในประเทศเพื่อนบ้าน

ในการสร้างสาธารณูปโภค และการคมนาคมซึ่งจะเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญในการพัฒนาระบบการขนส่งระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างการค้า การลงทุนของประเทศได้อีกทางหนึ่ง

ตารางที่ 2.11 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านของ สปป.

การให้ ความ ช่วยเหลือ	สปป.ลาว		กัมพูชา		สหภาพพม่า		รวม	
	โครงการ	ล้านบาท	โครงการ	ล้านบาท	โครงการ	ล้านบาท	โครงการ	ล้านบาท
ทางการเงิน	6	3,222.00	3	3,567.80	1	122.62	10	6,912.42
- เงินกู้	-	2,670.90	-	3,567.80	-	-	-	6,238.70
- เงินให้เปล่า	-	551.10	-	-	-	122.62	-	673.72
ทางวิชาการ	2	18.00	-	-	-	-	2	18.00
รวม	8	3,240.00	3	3,567.80	1	122.62	12	6,930.42

ที่มา: รายงานประจำปี สปป., 2552

ทั้งนี้ผลจากการเปิดเขตเสรีการค้าอาเซียน (AFTA) สำหรับการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าสิ่งทอ ลงเหลือร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับสมาชิกเดิม และภายในปี 2558 สำหรับสมาชิก ใหม่อันได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม แต่อัตราภาษีที่จัดเก็บก่อนปี 2558 ก็จัดเก็บในอัตราที่ต่ำ เพียงร้อยละ 5 ซึ่งทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการพึ่งพาวัตถุดิบระหว่างกันมากขึ้น และไทยเองก็มี การผลิตทั้งสินค้าต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยไทยได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตอย่าง ต่อเนื่อง ดังนั้นประเทศใน ASEAN จึงเริ่มมีการนำเข้าสินค้าประเภทต้นน้ำและกลางน้ำจากประเทศไทย เพิ่มขึ้น

บทที่ 3

ภาวะอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม

อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม นั้นการผลิตจะขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดเป็นหลัก โครงสร้างของอุตสาหกรรมมีตั้งแต่ต้นน้ำ, กลางน้ำ และปลายน้ำ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์ในสายการผลิตที่หลากหลายตั้งแต่วัตถุดิบ จำพวกฝ้ายเพื่อนำไปใช้ในการทอ การผลิตผ้าผืน และวัสดุต่างๆ จนนำไปสู่การผลิตเสื้อผ้า เสื้อผ้า กจนถึงเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมนี้ จำเป็นต้องทราบถึงทิศทางและความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและเทคโนโลยีต่างๆ ประเทศไทยเองมีการส่งออกเครื่องนุ่งห่มในตลาด ASEAN เป็นส่วนมาก ในสินค้าประเภทกลางน้ำ เพราะ ASEAN เริ่มมีบทบาทในฐานะผู้ส่งออกเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่ของโลก ทั้งจากประเทศไทย อินโดนีเซีย และกลุ่มประเทศ CLMV โดยบทนี้จะวิเคราะห์ถึงการนำเข้าและส่งออกสินค้าในอุตสาหกรรมนี้ของรวมทั้งศึกษาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทยทั้งด้านการผลิตและการบริโภค

3.1 สถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของโลก

สิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มเป็นสินค้าที่สำคัญจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อพิจารณาจากตัวเลขการนำเข้า และส่งออก (ตารางที่ 3.1) พบว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่ในปี 2552 เนื่องจากเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก การชะลอการสั่งซื้อและจำนวนการบริโภคจึงลดลง เมื่อปี 2553 เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวตามภูมิภาคต่างๆ มูลค่าการส่งออกก็ค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ เมื่อพิจารณาการปริมาณการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม HS 61 (เครื่องแต่งกายและของที่ประกอบกับเครื่องแต่งกายลักษณะนิตหรือแบบโครเซต) เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 9 ส่วน HS 62 (เครื่องแต่งกายและของที่ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่ไม่ได้ลักษณะนิตหรือแบบโครเซต) เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5 ปริมาณการส่งออกดังกล่าวแสดงถึงความต้องการเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญในตลาดโลก เนื่องจากเป็นสินค้าที่เป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่วนใหญ่ ซึ่งคิดเป็นมูลค่ารวมกว่า 541,225 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตารางที่ 3.1 มูลค่าการส่งออกสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มของโลก

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

HS Code	ผลิตภัณฑ์	2550	2551	2552	2553
50	ไหม	5,956	6,287	4,768	5,338
51	ขนแกะ ขนละเอียดหรือขนหยาบของสัตว์ด้าย ขนม้า และผ้าทอ	13,555	13,096	9,112	11,249
52	ฝ้าย	40,092	40,058	31,179	42,467

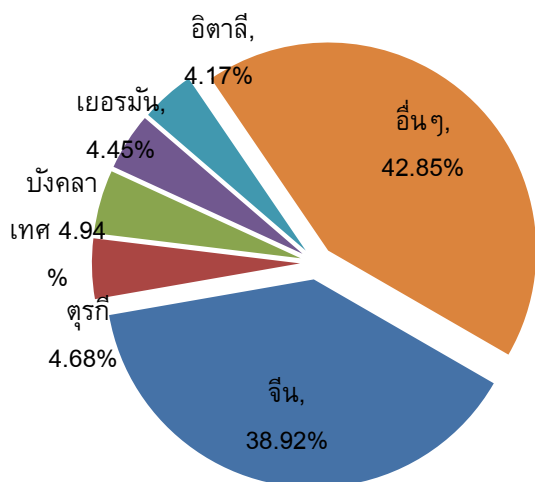
HS Code	ผลิตภัณฑ์	2550	2551	2552	2553
53	เส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่นๆ ด้ายกระดาษ และผ้าทอจากด้ายกระดาษ	3,264	2,974	2,197	2,820
54	ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุทอประดิษฐ์ที่คล้ายกัน	32,019	32,400	24,926	30,170
55	เส้นใยสั้นประดิษฐ์	27,049	26,989	22,132	26,560
56	แวนดิ่ง สักหลาดและผ้าไม่ทอ ด้ายชนิดพิเศษ เชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์เดจ ชนิดโรปและเคเบิล และของทำด้วยสิ่งดังกล่าว	15,754	17,339	14,423	16,767
57	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่น ๆ	12,332	12,376	10,111	11,168
58	ผ้าทอชนิดพิเศษ ผ้าสิ่งทอที่ทำรูปแบบทพัตต์ ผ้าลูกไม้ เทเพสทรี ผ้าที่ไช้ตกแต่ง ผ้าปัก	8,358	8,327	6,627	7,416
59	ผ้าสิ่งทอ ที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้นของทำด้วยสิ่งทอชนิดที่เหมาะสมสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม	16,560	17,718	14,411	16,838
60	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	16,734	17,081	14,233	16,413
61	เครื่องแต่งกายและของที่ใส่ประกอบกับเครื่องแต่งกายถักแบบนิตหรือแบบโครเชต	147,675	158,521	143,707	156,874
62	เครื่องแต่งกายและของที่ใส่ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่ไม่ได้ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	160,553	169,358	148,800	157,404
63	ของทำด้วยสิ่งทอที่จัดทำแล้วอื่นๆ ของเป็นชุด เสื้อผ้าที่ใช้แล้วและของที่ใส่แล้วทำด้วยสิ่งทอผ้าขี้ริ้ว	36,242	39,069	35,826	39,771

ที่มา : Global Trade Atlas

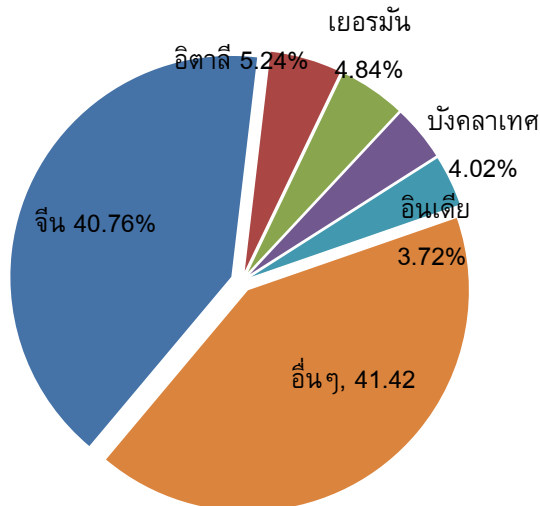
ทั้งนี้ประเทศที่มีการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม โดยเป็นสินค้า HS 61 ได้แก่ จีน มีมูลค่า 61,051 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากมูลค่าการส่งออกรวมของโลก 156,874 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 38.92 เนื่องจากความเป็นโรงงานโลกของจีนและจำนวนแรงงานที่มาก รองลงมา คือ บังคลาเทศ ซึ่งอยู่ในแถบเอเชียใต้เป็นฐานการผลิตจำนวนมากจากประเทศในแถบอเมริกาและยุโรป เพราะค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ ส่วนการผลิตในแถบยุโรปในอันดับรองลงมา ได้แก่ ตุรกี เยอรมัน และอิตาลี ส่วนเครื่องนุ่งห่ม HS 62 ประเทศที่ยังคงส่งออกมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ จีน มูลค่า 64,155 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากมูลค่าการส่งออกรวมของโลก 157,404 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ร้อยละ 40.76 ของปริมาณส่งออกทั้งหมด รองลงมา อิตาลี เยอรมัน บังคลาเทศ และอินเดีย จะเห็นได้ว่าประเทศที่ส่งออกเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่อยูในทวีปเอเชีย คือ จีน และ

ประเทศในกลุ่มเอเชียใต้เนื่องจากมีประชากรมาก ที่สำคัญ คือ มีค่าแรงที่ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มยุโรป

แผนภาพที่ 3.1 สัดส่วนการส่งออก HS 61 ในตลาดโลก

แผนภาพที่ 3.2 สัดส่วนการส่งออก HS 62 ในตลาดโลก

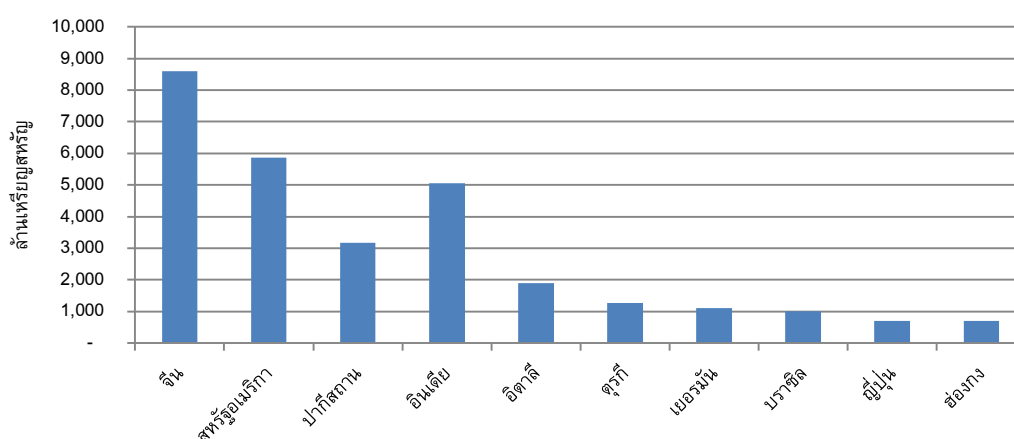
เมื่อพิจารณาการส่งออกสิ่งทอซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุดที่สำคัญ ได้แก่ HS 52 (ผ้าฝ้าย) ประเทศที่มีการส่งออกผ้าฝ้ายสูงสุด คือ จีน รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา อินเดีย ปากีสถาน และอิตาลี ตามลำดับ ทั้งนี้อินเดีย และปากีสถานยังเป็นประเทศในกลุ่มเอเชียใต้ ที่มีการส่งออกเครื่องนุ่งห่มเป็นอันดับต้นๆ ของโลก นั้นแสดงให้เห็นว่าการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มมีปริมาณมากในแถบกลุ่มประเทศเอเชียใต้ เนื่องจากเป็นแหล่งวัตถุดิบ และเป็นฐานการผลิตที่สำคัญ

ปริมาณการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของโลก มีมูลค่า 579,192 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นการนำเข้าเครื่องนุ่งห่ม HS 61 และ 62 ตามมาด้วยปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบ อาทิ HS 52 (ผ้าฝ้าย) และของที่ทำมาจากสิ่งทอที่จัดทำแล้วอื่นๆ (HS 63) รวมทั้งใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุดิบประดิษฐ์ที่คล้ายกัน (HS 54) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการนำเข้าวัตถุดิบ เช่น ผ้าฝ้าย ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตสิ่งทอของทุกสิ่งทั่วโลก เริ่มมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ นับตั้งแต่ในปี 2551 ที่เกิดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ความต้องการผ้าฝ้ายของอุตสาหกรรมสิ่งทอลดลง¹ ส่งผลให้ราคาผ้าฝ้ายปรับตัวลดลงตาม โดยราคาผ้าฝ้ายเริ่มมีสัญญาณปรับตัวลดลง ในเดือน กันยายน 2551 มาอยู่ที่ 70.3 เซนต์ต่อปอนด์ ลดลงมาอยู่ที่ 54.7 เซนต์ต่อปอนด์ ช่วงเดือนธันวาคมในปีเดียวกัน เนื่องจากเกษตรกร เริ่มหันไปปลูกพืชชนิดอื่นตามความต้องการของตลาด ในปี 2553 เศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัวดีขึ้น ประเทศส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่ของโลก เช่น จีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา และปากีสถาน เริ่มมีการขยายกำลังการผลิตสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศที่มีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณผลผลิต

¹ ศูนย์วิจัยกิจการไทย, 13 ต.ค.2553

ฝ้ายที่ผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้วัตถุดิบที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เริ่มมีการขาดแคลนวัตถุดิบไปทั่วโลก จึงทำให้ราคาฝ้ายในตลาดโลก ปรับเพิ่มขึ้น โดยราคาฝ้ายในปี 2552 ปรับราคาจากช่วงเดือนเมษายน 2552 ที่ราคา 56.8 เซนต์ต่อปอนด์ เป็น 88.1 เซนต์ต่อปอนด์ ในเดือนเมษายน 2553 ราคาสูงสุด ณ เดือนกันยายน 2553 อยู่ที่ 98.9 เซนต์ต่อปอนด์ เป็นราคาที่สูงที่สุดในรอบ 15 ปี ตามรายงานของ USDA ปริมาณผลผลิตฝ้ายของโลกปี 2552/2553 มีประมาณ 22.0 ล้านตัน ในขณะที่ความต้องการฝ้ายมีอยู่ประมาณ 25.5 ล้านตัน ทั้งนี้ปี 2553 อินเดียได้มีนโยบายจำกัดปริมาณการส่งออกวัตถุดิบฝ้ายและเส้นด้ายออกนอกประเทศ เพราะความต้องการภายในประเทศสูงขึ้นการขยายตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มในประเทศจึงเพิ่มสูงตาม ส่วนปากีสถานประสบปัญหาอุทกภัยในปีที่ผ่านมาส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกฝ้ายลดลง ปริมาณการผลิตลดลงจากประมาณ 2.0 ล้านตัน ในขณะที่ความต้องการใช้มีถึง 2.4 ล้านตัน อีกทั้งประเทศส่งออกรายใหญ่อ่างจีนต้องการขยายฐานการผลิตในประเทศเพื่อรองรับปริมาณความต้องการในตลาดโลก จึงส่งผลให้ราคาฝ้ายในตลาดโลกยังคงสูงขึ้น

แผนภาพที่ 3.3 ปริมาณการส่งออก HS 52 (ฝ้าย)

ตารางที่ 3.2 มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอโลก

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ

HS Code	ผลิตภัณฑ์	2550	2551	2552	2553
50	ไหม	3,217	3,439	2,737	3,173
51	ขนแกะ ขนละเอียดหรือขนหยาบของสัตว์ด้าย ขนม้า และผ้าทอ	14,684	13,790	10,143	12,501
52	ฝ้าย	43,796	44,131	35,629	48,425
53	เส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่น ๆ ด้ายกระดาศ และผ้า ทอจากด้ายกระดาศ	3,123	2,756	2,200	2,867

HS Code	ผลิตภัณฑ์	2550	2551	2552	2553
54	ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุทอประดิษฐ์ที่คล้ายกัน	40,711	40,904	33,229	39,967
55	เส้นใยสั้นประดิษฐ์	31,915	31,839	26,908	33,023
56	แวนดิ่ง สักหลาดและผ้าไม่ทอ ด้ายชนิดพิเศษ เชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์เดจ ชนิดโรปและเคเบิล และของทำด้วยสิ่งดังกล่าว	17,462	19,269	16,533	19,412
57	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่น ๆ	12,784	13,260	11,100	12,585
58	ผ้าทอชนิดพิเศษ ผ้าสิ่งทอที่ทำปูแบบทพัตต์ ผ้าลูกไม้ เทเพสตรี ผ้าที่ใช้ตกแต่ง ผ้าปัก	13,447	14,092	10,369	11,397
59	ผ้าสิ่งทอ ที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้นของทำด้วยสิ่งทอชนิดที่เหมาะสมสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม	19,661	21,268	17,881	22,122
60	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	23,937	24,570	21,512	25,884
61	เครื่องแต่งกายและของที่ใส่ประกอบกับเครื่องแต่งกายถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	154,570	158,913	140,118	157,426
62	เครื่องแต่งกายและของที่ใส่ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่ไม่ได้ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	151,622	161,538	138,334	148,030
63	ของทำด้วยสิ่งทอที่จัดทำแล้วอื่น ๆ ของเป็นชุด เสื้อผ้าที่ใช้แล้วและของที่ใส่แล้วทำด้วยสิ่งทอผ้าชีรัวร์	35,465	40,019	37,519	42,380

ที่มา: Global Trade Atlas

3.2 อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ที่ประกอบไปด้วยอุตสาหกรรมย่อยๆ และอุตสาหกรรมสิ่งทอถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่ารวมที่สูงมากประเภทหนึ่งของประเทศไทย และยังเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่มีบทบาทสำคัญในการนำเงินตราเข้าประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล มีโครงการกรุงเทพเมืองแฟชั่น (Bangkok Fashion City Project) และศูนย์ธุรกิจแฟชั่นในภูมิภาค เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมแฟชั่นของไทยในอนาคต และยังมี การจัดตั้งสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (THTI) เป็นองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไร โดยมีหน้าที่ให้การสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มภายในประเทศ โดยเน้นกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน และพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก นอกจากนี้ภาครัฐได้มีการจัดตั้งสมาคม

ผู้ผลิตเส้นใยสังเคราะห์ขึ้น (Thai Synthetic Fiber Manufacturers' Association) เป็นองค์กรที่ช่วยส่งเสริมผู้ประกอบการสิ่งทอของไทยจัดหาแหล่งวัตถุดิบภายในประเทศ ส่วนการรวมกลุ่มของภาคเอกชนที่เป็นหน่วยงานที่ผลักดันการพัฒนาการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และเชื่อมโยงกับภาครัฐ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มหลัก ดังนี้

1. สมาคมอุตสาหกรรมการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ (The Thai Synthetic Fiber Manufacturers' Association) เริ่มก่อตั้งโดย 3 บริษัท คือ บริษัท เอเชียไฟเบอร์ จำกัด บริษัท เทยโนโพลีเอสเตอร์ จำกัด และบริษัท โทเรไคโนไทย โดยแบ่งเป็น กลุ่มผู้ผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์ กลุ่มผู้ผลิตเส้นใยไนลอนผู้ผลิตใยอคริลิก และผู้ผลิตใยเรยอน

2. สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย(The Thai Textile Manufacturing Association) จัดตั้งขึ้นเพื่อ รวมกลุ่ม ช่วยเหลือ พัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเป็นช่องทางในการติดต่อกับรัฐบาล โดยมีผู้ร่วมก่อตั้ง 7 บริษัท คือ The Thai Textile Co.,Ltd.,The Bangkok Weaving Mills Ltd., The Thai Weaving & Knitting Factory Ltd., Tai Seng Weaving Co.,Ltd (Thai Yazaki - Mahaguna Co.,Ltd), Thai Cotton Mills (1964) Co.,Ltd, Thai Blanket Industry Co.,Ltd., The Thai Knitting Factory Co.,Ltd., The Phiphatanakit Textile Co.,Ltd , Sin Hua Knitting Factory Ltd.,Part. และ Ther Thonburi Textile Mills Ltd.

3. สมาคมอุตสาหกรรมทอผ้าไทย (The Thai Weaving Industry Association) เป็นสมาคมที่ก่อตั้งมานาน มีเป้าหมายพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตและวัตถุดิบที่ใช้

4. สมาคมอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์และตกแต่งสิ่งทอไทย (The Association of Thai Textile Bleaching, Dyeing, Printing and Finishing Industries) จัดตั้งขึ้นเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มคุณภาพของอุตสาหกรรมชนิดนี้ให้สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้

5. สมาคมไหมไทย (Thai Textile Merchants Association) จัดตั้งขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์ไหมไทย ส่งเสริมการขาย และเพื่อพัฒนาคุณภาพของไหมไทย

6. สมาคมพ่อค้าผ้าไทย (Thai Textile Merchants Association) จัดตั้งขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร และช่วยกันแก้ปัญหาของสมาชิก

3.2.1 การผลิตและการบริโภคสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

การผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในปี 2552มีจำนวน 3.03 ล้านตัน ประกอบด้วยสิ่งทอ 2.56 ล้านตัน และเครื่องนุ่งห่ม 0.46 ล้านตัน ในส่วนของการบริโภคพบว่า มีความต้องการบริโภคสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 2.67 ล้านตัน โดยจำแนกเป็นบริโภคสิ่งทอ 2.35 ล้านตัน และเครื่องนุ่งห่ม 0.32 ล้านตัน โดยแบ่งเป็น

1) การผลิตและการบริโภคเส้นใย ได้แก่ ฝ่ายซึ่งเป็นใยธรรมชาติ ซึ่งพื้นที่การเพาะปลูกในปี 2552 ลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับปี 2549 ลดลงประมาณร้อยละ 76 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดในประเทศ สอดคล้องกับการผลิตที่เหลือเพียง 3.9 พันตัน ในขณะที่ความต้องการตลาดในประเทศสูงถึง 393.3 พันตัน

ตารางที่ 3.3 ปริมาณการผลิตและการบริโภคเส้นใยฝ้าย ปี 2549-2552

	2549	2550	2551	2552
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	56,190	29,242	16,086	13,195
การผลิต (1,000 ตัน)				
- Cotton with seed	10.2	6.2	3.5	2.9
- Cotton fiber	3.3	2.0	1.2	1.0
การบริโภค (1,000 ตัน)	449.0	442.2	418.7	393.3

ที่มา: สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553, สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

2) การผลิตและบริโภคเส้นใยประดิษฐ์ ประเทศไทยมีการผลิต Polyester staple มากที่สุดในปี 2552 จำนวน 0.28 ล้านตัน โดยมีความต้องการบริโภค 0.51 ล้านตัน โดยการบริโภคเส้นใยประดิษฐ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

ตารางที่ 3.4 ปริมาณการผลิตและการบริโภคเส้นใยประดิษฐ์ ปี 2549-2552

	2549	2550	2551	2552
การผลิตรวม (1,000 ตัน)	1,007.5	962.9	963.7	967.9
- Cotton yarn	403.9	397.8	376.7	353.8
- Manmade yarn	603.6	565.1	587.1	614.0
การบริโภครวม (1,000 ตัน)	796.8	763.3	771.3	747.8
- Cotton yarn	369.8	349.3	331.6	306.2
- Manmade yarn	427.0	414.0	439.7	441.6

ที่มา : สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553, สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

3) การผลิตและการบริโภคผ้าถัก ประเทศไทยมีปริมาณการผลิตผ้าถักใกล้เคียงกับปริมาณการบริโภคมาโดยตลอด ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแหล่งที่ปลูกและไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควรทั้งนี้ประเทศไทยได้มีการนำเข้าเส้นใยฝ้ายจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการผลิตและการบริโภคภายในประเทศ

ตารางที่ 3.5 ปริมาณการผลิตและการบริโภคเส้นใยฝ้าย ปี 2549-2552

	2549	2550	2551	2552
การผลิตรวม (1,000 ตัน)	283.0	273.1	276.6	270.4
การบริโภครวม (1,000 ตัน)	286.5	275.4	277.5	272.1

ที่มา: สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553, สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

4) การผลิตและการบริโภคเครื่องนุ่งห่ม ปี 2552 ประเทศไทยมีจำนวนจักรเย็บทั้งหมด 737,875 เครื่อง สามารถผลิตเครื่องนุ่งห่มได้ 0.47 ล้านตัน โดยส่วนใหญ่สินค้าที่ผลิตเป็นการผลิตเครื่องนุ่งห่มประเภทผ้าทอ โรงงานการผลิตแบ่งออกเป็น

1. ถักผ้า 724 โรงงาน คิดเป็น 38.4% สัดส่วนการผลิตประมาณร้อยละ 34 ของการผลิตผ้าทั้งหมด เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก แต่ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนให้ใช้เครื่องจักรมากขึ้น โดยมีการจ้างงาน 62,420 คน

2. ทอผ้า 598 โรงงาน คิดเป็น 31.7% สัดส่วนการผลิตประมาณร้อยละ 66 ของการผลิตผ้าทั้งหมด เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก แต่ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนให้ใช้เครื่องจักรมากขึ้น โดยมีการจ้างงาน 51,980 คน

3. ย้อมผ้า และพิมพ์ผ้า 398 โรงงาน คิดเป็น 21.1% เป็นอุตสาหกรรมที่ซับซ้อน ต้องใช้เงินลงทุนสูง ส่วนมากจึงร่วมทุนกับต่างชาติ มีการจ้างงาน 45,880 คน

4. ปั่นด้าย 150 โรงงาน คิดเป็น 7.9% อุตสาหกรรมปั่นด้าย มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่การออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน จึงมีนักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนจำนวนมาก มีการจ้างงาน 60,075 คน

5. เส้นใยสังเคราะห์ 16 โรงงาน คิดเป็น 0.9% เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เงินลงทุนสูง ส่วนใหญ่จึงร่วมลงทุนกับต่างประเทศเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง แต่ใช้แรงงานน้อย มีการจ้างงาน 14,000 คน

ในปี 2552 จำนวนคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทต่าง ๆ มีคนงานลดลงอันเนื่องมาจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกา ทำให้ยอดการสั่งซื้อจากต่างประเทศลดลง โดยสามารถจำแนกจำนวนคนงานตามสายการผลิต ดังตารางที่ 3.6 แรงงานในอุตสาหกรรมนี้มีจำนวนลดลงในแต่ละปี และแต่ละประเภทของโรงงาน อาจเป็นเพราะนโยบายค่าแรงงานขั้นต่ำของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงมาตรการการห้ามนำเข้าแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน

ตารางที่ 3.6 จำนวนคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม

หน่วย: คน

ประเภทโรงงาน	2549	2550	2551	2552
Man-made fiber เส้นใยสังเคราะห์	14,300	14,280	14,100	14,000
Spinning ปั่นด้าย	59,980	60,550	60,300	60,075
Weaving ทอผ้า	54,470	53,980	52,770	51,980
Knitting ถักผ้า	62,860	63,320	63,050	62,420
Dyeing and painting ย้อมผ้า	46,850	46,630	46,200	45,880
Clothing เสื้อผ้าสำเร็จรูป	824,500	818,530	812,800	810,850
รวม	1,062,960	1,057,290	1,049,220	1,045,205

ที่มา: สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553, สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ทั้งนี้ โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย (กิริยา, 2010) ขาดแรงงานฝีมือ โดยที่การใช้แรงงานต่างด้าวนั้นมีการทดแทนอย่างสมบูรณ์ (Perfect substitute) เพราะนายจ้างไทยสามารถฝึกฝนแรงงานต่างด้าว และแรงงานดังกล่าวสามารถรับค่าจ้างและมีสวัสดิการเทียบเท่ากับแรงงานไทย ฉะนั้นรัฐบาลควรส่งเสริมให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าของตนเพราะประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ กัมพูชา เวียดนาม ซึ่งมีค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าประเทศไทย อุตสาหกรรมประเภทนี้เป็นอุตสาหกรรมใช้แรงงานมาก² (Labor Intensive) ปัจจุบันมีการจ่ายค่าแรงซึ่งเป็นต้นทุนมากกว่าค่าแรงขั้นต่ำ แต่ก็ยังขาดแคลนแรงงาน และยังมีมาตรการเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มต้นทุนของอุตสาหกรรมนี้ย่อมสูงขึ้น จึงเกิดการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะประเทศเวียดนาม ทั้งนี้ประเทศไทยสามารถปรับรูปแบบการผลิตจากแรงงานมีฝีมือโดยการผลักดันสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น หรือการผลิตสินค้าระดับบนในตลาดโลก รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการผลิตขั้นสูงด้วย

3.2.2 การนำเข้า-ส่งออกสิ่งทอของประเทศไทย

การส่งออกสินค้าประเภทสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย หากเป็นสินค้าจำพวกวัตถุดิบ ผ้าผืนหรือสิ่งทอต่าง ๆ (HS 50-60 และ 63) จะถูกส่งไปยังประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ เช่น จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เป็นต้น แต่ประเทศไทยมีปริมาณการส่งออก HS 60 คือ ผ้าถักนิต และโครเชต์ (KNITTED OR CROCHETED FABRICS) ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา เวียดนาม และลาว รวมถึงประเทศในภูมิภาค ASEAN มากกว่าสินค้าประเภทอื่น โดยสามารถแสดงปริมาณการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสำคัญของประเทศไทยในปี 2553 ดังตารางที่ 3.7 ประเทศไทยมีการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (Clothing) ประเภทผ้าผืน (Garment) มากกว่าผ้าทอ (Woven fabric) ในส่วนของสิ่งทอ (Textile)

ตารางที่ 3.7 มูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐ

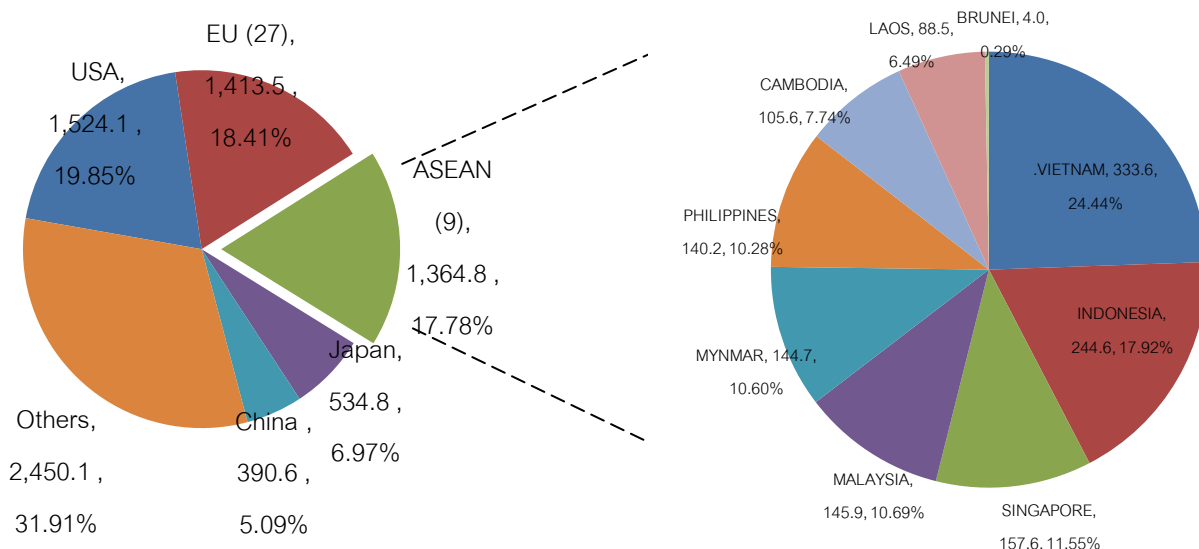
สินค้าอุตสาหกรรม	2550	2551	2552	2553
Textile	3,599.6	3,694.4	3,481.3	4,472.0
1. Woven fabric	1,162.5	1,204.0	1,166.1	1,454.4
1.1 Woven fabric : cotton	454.7	438.1	409.3	537.2
1.2 Woven fabric : manmade fibre	610.8	640.9	624.9	734.8
1.3 Woven fabric : silk or silk waste	16.2	14.9	11.2	10.3
1.4 Woven fabric : other textile material	80.7	110.0	120.7	172.0
2. Yarn and man-made filament	842.9	808.6	740.0	1,044.8

² Interview: Mr.Sukij Kornpiyacharn, The Nation ; April 4,2011

สินค้าอุตสาหกรรม	2550	2551	2552	2553
2.1 Cotton yarn	166.7	164.2	145.8	212.5
2.2 Man-made filament yarn	676.2	644.3	594.2	832.2
3. Household textile	332.5	361.5	322.6	365.5
4. Man-made filament and staple fibres	520.1	495.4	515.8	749.2
5. Embroidery and lace	134.7	148.5	126.9	146.9
6. Fishing nets	81.4	85.6	85.2	93.0
7. Shawls,scarves,mufflers,viels	7.8	8.0	6.8	6.9
8. Other made up articles,dress patterns	43.9	54.4	57.9	54.3
9. Other textiles	473.8	528.4	460.0	557.0
Clothing (Articles of apparel and clothing accessories)	3,431.9	3,505.2	2,961.0	3,205.9
1. Garment	3,051.4	3,088.4	2,598.3	2,780.8
1.1 Garment : cotton	1,375.5	1,346.8	1,081.0	1,144.9
1.2 Garment : man-made fibre	800.7	843.6	746.6	798.5
1.3 Garment : silk or silk waste	12.5	6.2	7.7	8.3
1.4 Garment : wool or fine animal hair	58.6	69.8	37.9	45.1
1.5 Garment : other textile material	558.1	561.6	478.2	530.4
1.6 Babies garments	246.0	260.4	246.9	253.7
2. Brassieres,corsets,and parts there of	308.9	335.6	288.1	321.2
3. Panty hose,tights,stockings sooks	60.2	66.3	61.6	84.2
4. Gloves	11.3	14.9	13.0	19.7
รวม Textile & Clothing	7,031.5	7,199.6	6,442.3	7,677.9

ที่มา: กรมส่งเสริมการค้าส่งออก กระทรวงพาณิชย์ รวบรวมโดย สถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอ

แผนภาพที่ 3.4 การส่งออกสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม (Textile and Clothing)

การส่งออกในปี 2553 ประเทศไทยมีการส่งออกสิ่งทอ ไปยังประเทศอเมริกา และประเทศในกลุ่มยุโรป ตามลำดับ ทั้งนี้การส่งออกในภูมิภาคอาเซียนอยู่ในสัดส่วนร้อยละ 17.78 ส่งออกไปยังอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นฐานการผลิตเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่ของโลก โดยสามารถสรุปสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกตามตารางที่ 3.8 แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่มมาก ซึ่งส่งไปยังประเทศอเมริกา เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งมีการส่งออกเส้นใยประดิษฐ์ไปยังประเทศผู้ผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่ อาทิ ตุรกี รวมทั้งในตลาดอาเซียนซึ่งสินค้าประเภทนี้จำเป็นต้องมีการลงทุนขนาดใหญ่ในเครื่องจักรเพื่อการมีประสิทธิภาพในการผลิต

ตารางที่ 3.8 ปริมาณการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 5 อันดับแรก ของประเทศไทย ปี 2553

HS Code	ผลิตภัณฑ์	มูลค่ารวมทั้งหมด (ล้านบาทสหรัฐ)	ประเทศส่งออก (ร้อยละการส่งออก)
61	เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายถักแบบニットหรือแบบโครเชต์	2,034	อเมริกา (41.11%), ญี่ปุ่น (9.25%), สเปน (5.98%) อื่นๆ (43.66%)
55	เส้นใยสังเคราะห์	1,439	ตุรกี (10.31%), อินโดนีเซีย (8.6%), เวียดนาม (7.99%) และอื่นๆ (73.1%)
62	เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่ไม่ได้ถักแบบニットหรือแบบโครเชต์	1,201	อเมริกา (35.87%), ญี่ปุ่น (5.51%), ฝรั่งเศส (5.35%) และอื่นๆ (53.27%)

HS Code	ผลิตภัณฑ์	มูลค่ารวมทั้งหมด (ล้านเหรียญสหรัฐ)	ประเทศส่งออก (ร้อยละการส่งออก)
54	ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุดิบประดิษฐ์ที่คล้ายกัน	795	จีน (12.93%), เวียดนาม (10.91%), ญี่ปุ่น (7.15%) และอื่นๆ (69.01%)
52	ผ้า	716	จีน (8.89%), บังกลาเทศ (8.45%), สิงคโปร์ (5.95%), พม่า (5.69%) และอื่นๆ (70.96%)

ที่มา : Global Trade Atlas

เมื่อพิจารณาสินค้าสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มนำเข้าของประเทศไทย ตามตารางที่ 3.9 พบว่า การนำเข้าวัตถุดิบสิ่งทอที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่นำเข้ามาจากประเทศจีน และประเทศต่างๆ ในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น และไต้หวัน เป็นหลัก อาทิ ผ้า, ใยยาวประดิษฐ์ และเส้นใยประดิษฐ์ ซึ่งการนำเข้าส่วนใหญ่ของภูมิภาค ASEAN ก็จะมาจากจีนเป็นหลัก

ตารางที่ 3.9 ปริมาณการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย ปี 2553

HS Code	ผลิตภัณฑ์	มูลค่ารวมทั้งหมด (ล้านเหรียญสหรัฐ)	ประเทศนำเข้า (ร้อยละการนำเข้า)
52	ผ้า	1,122	จีน (23.54%), สหรัฐ (20.69%), ออสเตรเลีย (14.55%) และอื่นๆ (41.22%)
54	ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุดิบประดิษฐ์ที่คล้ายกัน	639	จีน (22.78%), ญี่ปุ่น (17.17%), ไต้หวัน (17.01%) และอื่นๆ (43.04%)
55	เส้นใยสังเคราะห์	403	จีน (47.07%), ญี่ปุ่น (12.81%), ไต้หวัน (11.02%), และอื่นๆ (29.1%)

ที่มา : Global Trade Atlas

3.2.3 สิทธิพิเศษในอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment) ของประเทศไทยซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมให้นักลงทุนต่างๆ สามารถดำเนินกิจการได้อย่างคล่องตัวเพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม จัดอยู่ในอุตสาหกรรมเบาซึ่งได้รับ

การส่งเสริม เพื่อให้นักลงทุนซึ่งส่วนใหญ่มีทั้งจากเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น, ฮองกง และไต้หวัน และประเทศในกลุ่มประเทศยุโรปและสหรัฐอเมริกา โดยสิทธิประโยชน์ยังไม่ได้ครอบคลุมเรื่องของการใช้แรงงานซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญในการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมนี้การประกาศหรือขึ้นค่าแรงขั้นต่ำจึงส่งผลกระทบโดยตรงกับการผลิตซึ่งเป็นแรงดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนได้อีกประการหนึ่ง โดยสามารถแสดงสิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มดังตารางที่ 3.10³

ตารางที่ 3.10 เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ประเภท	เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์
กิจการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอหรือชิ้นส่วน 1) กิจการผลิตเส้นใยธรรมชาติหรือเส้นใยประดิษฐ์ 2) กิจการผลิตด้าย 3) กิจการผลิตผ้า 4) กิจการฟอกย้อมและแต่งสำเร็จ 5) กิจการพิมพ์และแต่งสำเร็จ 6) กิจการผลิตเครื่องนุ่งห่ม 7) กิจการผลิตชิ้นส่วนประกอบเครื่องนุ่งห่ม 8) กิจการผลิตเคหะสิ่งทอ 9) กิจการผลิตพรม 10) กิจการผลิตแห อวน	■ เงื่อนไข 1. กิจการฟอกย้อมและแต่งสำเร็จมีเงื่อนไข ดังนี้ 1.1 จะต้องตั้งในนิคมอุตสาหกรรมที่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำหนดหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมที่มีระบบการกำจัดของเสียและการควบคุมรักษาสีสิ่งแวดล้อมตรงตามมาตรฐานของกฎหมาย 1.2 เฉพาะผู้ประกอบการรายเดิมที่จะขยายงานในสถานที่ตั้งเดิม ต้องได้รับใบรับรองระบบคุณภาพมาตรฐาน ISO 14000 ภายใน 2 ปี นับแต่วันเปิดดำเนินการ ■ สิทธิประโยชน์ 1. สิทธิและประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2543 2. หากตั้งในนิคมอุตสาหกรรมสิ่งทอครบวงจร (ยกเว้นกิจการฟอกย้อมและแต่งสำเร็จ) จะได้รับสิทธิและประโยชน์ ดังนี้ 2.1 ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรทุกชนิด 2.2 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้ (1) ตั้งในเขต 1 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 5 ปี (2) ตั้งในเขต 2 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 7 ปี (3) ตั้งในเขต 3 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี 2.3 สิทธิและประโยชน์อื่นให้ได้รับตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2543 3. เฉพาะการผลิต Functional Fiber และ Functional Yarn

³ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 10/2552 เรื่อง ประเภท ขนาด เงื่อนไข และสิทธิประโยชน์ของแต่ละประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ประเภท	เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์
	ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ 4. สำหรับกิจการฟอกย้อมและแต่งสำเร็จ หากตั้งในนิคมอุตสาหกรรมที่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กำหนด และนิคมอุตสาหกรรมสิ่งทอครบวงจร จะได้รับสิทธิและประโยชน์ ดังนี้ 4.1 ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร 4.2 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี 4.3 สิทธิและประโยชน์อื่นให้ได้รับตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2543

บทที่ 4

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีบทบาทสำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศในตลาดโลก โดยเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศกำลังพัฒนา ส่วนประเทศที่พัฒนาแล้วมีบทบาทเป็นผู้นำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากปัจจัยด้านต้นทุนการผลิต ส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนาที่มีความได้เปรียบในด้านค่าจ้างแรงงานที่ต่ำกว่า ซึ่งในปัจจุบัน แนวโน้มการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น จากการยกเลิกระบบโควตาจำกัดการนำเข้าตามข้อตกลงสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (Agreement on Textile and Clothing: ATC) ขององค์การการค้าโลก (WTO) รวมทั้งการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในระดับพหุภาคีและทวิภาคีระหว่างประเทศต่าง ๆ

ทั้งนี้ประเทศในกลุ่ม CLMV ยังได้รับสิทธิพิเศษ (Generalized System of Preference: GSP) จากประเทศพัฒนาแล้วในหลายประเทศ โครงสร้างของอุตสาหกรรมนี้ในสี่ประเทศที่ศึกษาเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก โดยสินค้าที่ผลิตนั้นเป็นสินค้าที่ใช้แรงงานมาก แต่ยังคงมีการนำเข้าวัตถุดิบหรือสินค้าต้นน้ำ และกลางน้ำจากประเทศในภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งการลงทุนก็ยังคงเป็นการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) โดยในบทนี้จะให้ข้อมูลที่สำคัญในการวิเคราะห์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจลงทุนเพิ่มเติม

4.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมไปถึงสินค้าหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น เส้นใย เส้นด้าย ผ้าผืน ผ้าผืนสำเร็จรูป เครื่องนุ่งห่มประเภทต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงเสื้อผ้าสำเร็จรูป เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่มีลักษณะโครงสร้างการผลิตแบบหลายชั้น ลักษณะโครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ สามารถแบ่งออกได้เป็นสามชั้นหลักๆ คือ **ขั้นที่หนึ่ง** หรือ 'อุตสาหกรรมขั้นต้น' (Upstream) ผลผลิตในขั้นนี้คือ เส้นใยธรรมชาติและเส้นใยประดิษฐ์ ส่วน **ขั้นที่สอง** หรือ 'อุตสาหกรรมชั้นกลาง' (Midstream) ผลผลิตในขั้นนี้คือ เส้นด้ายและผ้าผืนทั้งชนิดที่เป็นผ้าทอและผ้าถัก และการผลิตขั้นสุดท้ายหรือ 'อุตสาหกรรมขั้นปลาย' (Downstream) ผลผลิตที่ได้ก็คือ เสื้อผ้าสำเร็จรูปและเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่จะตกถึงมือผู้บริโภคนั่นเอง โดยความสัมพันธ์ของกระบวนการผลิตในแต่ละขั้นนั้น ผลผลิตที่ได้จากอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นต้นจะเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นกลาง และผลผลิตที่ได้จากอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นกลางจะใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมขั้นปลายนั่นเอง โดยขั้นตอนในการผลิตนั้น เริ่มตั้งแต่การนำเส้นใยมาปั่น (Spinning) จะได้เส้นด้าย จากนั้นนำเส้นด้ายมาตีเกลียวเพื่อให้เกิดความแข็งแรงและใช้เป็นวัตถุดิบในการทอผ้า (Weaving) หรือถักผ้า (Knitting) เพื่อให้ได้ออกมาเป็นผ้าผืน แล้วนำไปผ่านกรรมวิธีตกแต่งคุณสมบัติโดยการฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จรูป (Textile Printing and Finishing) เพื่อให้ได้ผ้าผืนสำเร็จรูป ก่อนนำไปตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่ม (Wearing Apparel) ซึ่งถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายใน

กระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยรายละเอียดของการผลิตในอุตสาหกรรมแต่ละขั้นสามารถสรุปได้ดังนี้

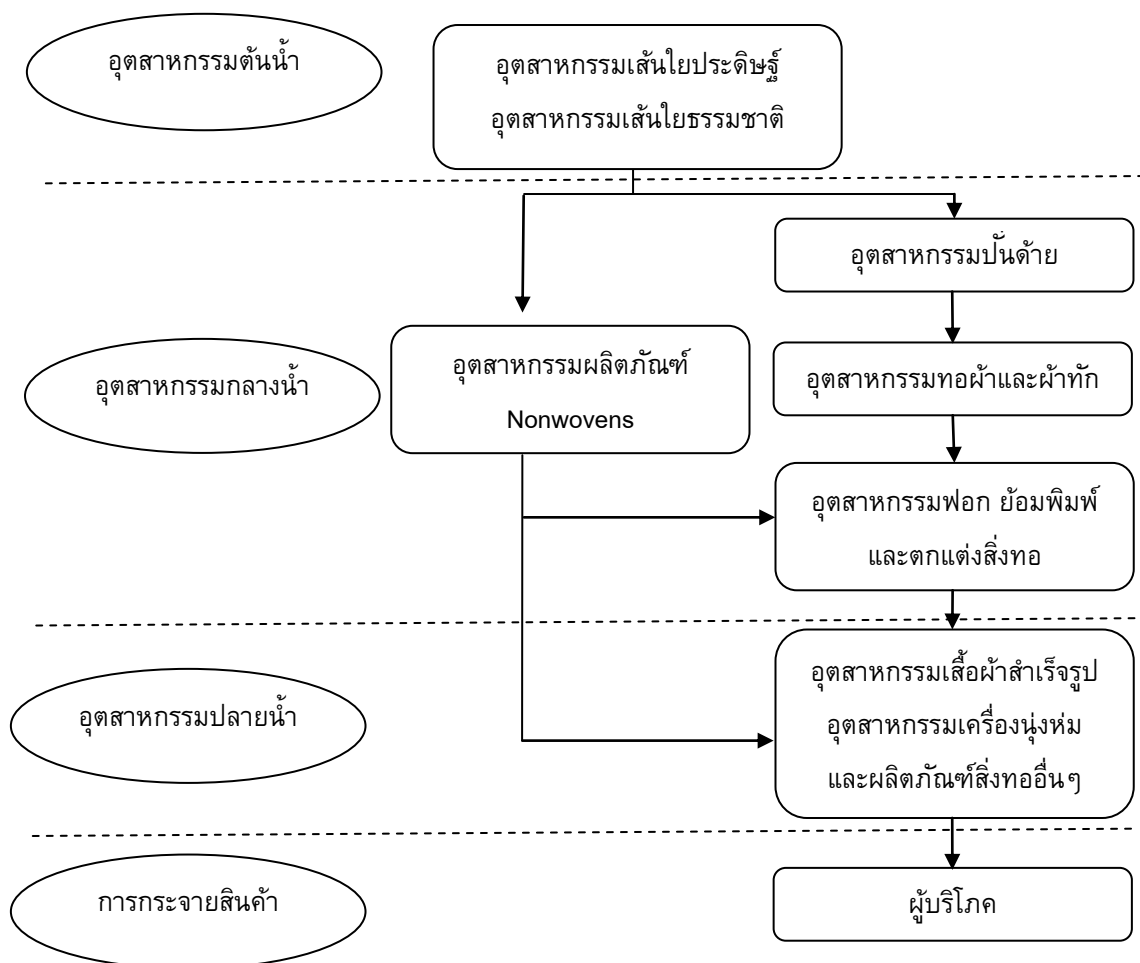
(1) อุตสาหกรรมขั้นต้น (Upstream) เป็นอุตสาหกรรมเริ่มแรกของโครงสร้าง ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ 2 ประเภท ได้แก่ เส้นใยธรรมชาติ และเส้นใยประดิษฐ์ สำหรับเส้นใยธรรมชาติ ที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุด คือ เส้นใยฝ้าย ส่วนเส้นใยประดิษฐ์ซึ่งต้องใช้ผลิตภัณฑ์ ปิโตรเลียมเป็นวัตถุดิบที่สำคัญ มีหลายประเภท ได้แก่ เส้นใยโพลีเอสเตอร์ เส้นใยไนลอน เส้นใยอะคริลิก และเส้นใยเรยอน เป็นต้น นำมาตีเกลียวหรือปั่นให้เป็นเส้นด้ายถ้าหากเส้นใยสั้น (Staple fiber) นำมาปั่นจะได้เส้นด้ายชนิดเส้นด้ายปั่น (spun yarn) หากใช้เส้นใยยาว (filament) เป็นวัตถุดิบจะได้เส้นด้ายชนิดใยยาว (filament yarn) การผลิตในอุตสาหกรรมขั้นต้นนี้มีลักษณะการผลิตที่ต้องใช้ทุนเข้มข้น (Capital Intensive) กล่าวคือ มีการใช้ทุนและเทคโนโลยีที่สูงมาก ในขณะที่มีการใช้แรงงาน จำนวนน้อย ลักษณะของโรงงานจะต้องเป็นโรงงานขนาดใหญ่ เพื่อก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) เช่น โรงงานขนาด 10,000 แคน

(2) อุตสาหกรรมขั้นกลาง (Midstream) กระบวนการผลิตประกอบด้วย การปั่นด้าย การทอผ้า การถักผ้า การฟอก ย้อม พิมพ์ และการแต่งสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยวัตถุดิบจากอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นต้นมาผ่านกระบวนการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เส้นด้าย และผ้าผืนอุตสาหกรรมปั่นด้าย ใช้ทุนและพลังงานสูง ทุกขั้นตอนต้องใช้เครื่องจักรอัตโนมัติในการผลิตเป็นสำคัญ ขนาดการลงทุนต้องสูง เพื่อก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) แต่ขนาดการลงทุนยังต่ำกว่าอุตสาหกรรม เส้นใยประดิษฐ์มาก ผลิตภัณฑ์ที่ได้คือ เส้นด้าย ซึ่งมีทั้งเส้นด้ายใยธรรมชาติและเส้นด้ายใยประดิษฐ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุดิบที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมทอผ้า แต่เดิมในยุคเริ่มแรกเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานอย่างเข้มข้น แต่เวลาผ่านไปมีการปรับเปลี่ยนใช้ทุนที่สูงขึ้น เนื่องจากมีการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เครื่องทอผ้าที่พัฒนาขึ้นมาใหม่สามารถใช้งานได้รวดเร็วและอัตโนมัติมากขึ้น อีกทั้งช่วยควบคุมคุณภาพได้ดีกว่า เดิมด้วย ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ผ้าผืน ซึ่งแบ่งเป็นผ้าทอและผ้าถัก โดยแต่เดิมนั้นลักษณะการผลิตผ้าผืนมีความหลากหลายน้อยและผลิตจำนวนมากต่อครั้ง (Mass Production) แต่หลังจากที่เทคโนโลยีต่างๆ ดีขึ้น

การผลิตก็เปลี่ยนไปในลักษณะที่มีชนิดหลากหลายมากขึ้น ซึ่งมีผลิตปริมาณไม่มากในแต่ละครั้ง ทำให้สามารถผลิตตามความต้องการของลูกค้าได้มากขึ้น (Mass Customization) อุตสาหกรรมฟอกย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ ประกอบด้วยการฟอก (ทำให้ผ้าขาว) การย้อม (ทำให้ผ้ามีสีสน) การพิมพ์ (ทำให้ผ้ามีลวดลายสวยงาม) และการแต่งสำเร็จ (แต่งเนื้อผ้าให้มีคุณสมบัติต่างๆตามความต้องการ) ถือว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการผลิตผ้าผืนก่อนนำไปใช้งานในการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มต่อไป ในการผลิตส่วนนี้เป็นส่วนที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผ้าผืนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเทคโนโลยีในการผลิตมีการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่มีความต้องการหลากหลายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ในส่วนขั้นตอนการย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ อาจจะทำหลังจากที่มีการผลิตเป็นเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเรียบร้อยแล้วก็ได้

(3) อุตสาหกรรมขั้นปลาย (Downstream) คือ ขบวนการผลิตขั้นสุดท้ายของอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มประกอบด้วย การผลิตเครื่องนุ่งห่ม และสิ่งทอประเภทอื่น ๆ เช่น พรม ผลิตภัณฑ์ป่าน และปอ เป็นต้น แต่สินค้าที่สำคัญและมีบทบาทในการค้าโลกมากที่สุดก็คือ 'เสื้อผ้าสำเร็จรูป' การผลิตในอุตสาหกรรมขั้นนี้มีความแตกต่างจากการผลิตในอุตสาหกรรมขั้นต้นและขั้นกลาง เพราะลักษณะของการผลิตโดยส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตที่ต้องใช้แรงงานอย่างเข้มข้น (Labor Intensive) โดยเฉพาะเสื้อผ้าสำเร็จรูป ลักษณะการผลิตนี้เองที่ทำให้อุตสาหกรรมขั้นนี้เป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาของหลายๆ ประเทศทั่วโลก

แผนภาพที่ 4.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ที่มา: สภาพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2553

โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งสามขั้นสะท้อนให้เห็นถึงการลงทุนในรูปแบบที่ต่างกันเนื่องจากหากเป็นสินค้าขั้นต้นและขั้นกลางการผลิตต้องใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยและเป็นการลงทุนขนาดใหญ่เพื่อผลิตคราวละมากๆ เพื่อความคุ้มค่า ส่วนการผลิตสินค้าขั้นปลายนั้นต้องอาศัยแรงงานในการผลิตสินค้า รวมถึงต้องคำนึงถึงทักษะของแรงงาน มีการควบคุมคุณภาพการผลิต (Quality Control)

อย่างมีมาตรฐานเพราะอุตสาหกรรมสิ่งทอมีมาตรฐานสากลในการนำเข้า และส่งออกสินค้าต่างๆ ประเทศกลุ่ม CLMV เป็นประเทศที่มีค่าแรงงานต่ำแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนการผลิตที่สำคัญจึงเป็นการผลิตในส่วนของสินค้าขึ้นปลายเป็นหลักซึ่งสามารถสะท้อนจากตัวเลขการค้าการส่งออกของประเทศ

4.2 โครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของกลุ่มประเทศ CLMV

กลยุทธ์ในการผลิตสินค้าและให้บริการ¹ คือ กลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มใช้ในการดำเนินธุรกิจในการผลิตสินค้าหรือให้บริการ ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 4 ประเภท ได้แก่

1. Original Equipment Manufacturing - Domestic (OEM Domestic) OEM Domestic หมายถึง ผู้รับจ้างผลิตสินค้าให้แก่ผู้ว่าจ้างภายในประเทศ ในการทำธุรกิจ ผู้ผลิตประเภท OEM นี้ จะเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อลดต้นทุนในการผลิต และเพื่อจัดส่งสินค้าให้ถึงมือผู้รับได้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นผู้ผลิต OEM จะลงทุนในด้าน Capital เช่น การพัฒนาฝีมือแรงงาน เทคโนโลยี เครื่องจักร เป็นต้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กล่าวไว้ข้างต้น ในด้านความสามารถในการออกแบบ ผู้ผลิต OEM ไม่มีความจำเป็นต้องลงทุนในการค้นคว้าวิจัยเพื่อการออกแบบ เนื่องจากรูปแบบสินค้าถูกกำหนด มาแล้วโดยผู้ซื้อ ในด้านการจัดวางแสดงสินค้า โดย Merchandising นั้น ผู้ผลิตแบบ OEM ไม่มีความจำเป็นต้องลงทุนกับการจัดทำหน้าร้านเพื่อแสดงสินค้า ทั้งนี้หากผู้ผลิต OEM มีเงินทุนและมีความต้องการที่จะลงทุนจัดทำหน้าร้าน ก็สามารถกระทำได้แต่การจัดแสดงสินค้านั้นควรเป็นไปเพื่อแสดงฝีมือ ความประณีต และความสามารถในการผลิต รวมทั้งแสดงตราผลิตภัณฑ์ของผู้ว่าจ้างผลิตมากกว่าที่จะแสดงตราผลิตภัณฑ์ของตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นกลุ่มลูกค้าที่ได้ให้ความเชื่อถือในคุณภาพการผลิตสินค้าของตน ในด้านการลงทุนเพื่อสร้างตราผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ผลิตแบบ OEM ไม่มีความจำเป็นต้องลงทุนสร้างตราผลิตภัณฑ์ เนื่องจากการสร้างตราผลิตภัณฑ์นั้นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญในการสร้างตราผลิตภัณฑ์และต้องอาศัยเวลา จึงจะทำให้ตราผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักในตลาด และเริ่มเป็นที่นิยมได้

2. Original Equipment Manufacturing - Export (OEM Export) OEM Export หมายถึง ผู้รับจ้างผลิตสินค้าให้แก่ผู้ว่าจ้างที่อยู่ภายนอกประเทศซึ่งเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้ OEM Export แตกต่างจาก OEM Domestic ที่รับจ้างผลิตให้แก่ ผู้ว่าจ้างภายในประเทศ สำหรับลักษณะในด้านการผลิต ความสามารถในการออกแบบการจัดแสดงสินค้า และการสร้างตราผลิตภัณฑ์ดัดแปลง OEM Export มีคุณสมบัติที่เหมือนกับ OEM Domestic ทุกประการ

3. Original Design Manufacturing (ODM) ODM หมายถึง ผู้รับจ้างผลิตสินค้า หรือ ผู้ผลิตสินค้าที่เน้นการวิจัยและพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ผู้ผลิต ODM อาจไม่จำเป็นต้องมีตราผลิตภัณฑ์เป็นของตนเอง เพราะ เป้าหมายหลักของ ODM อยู่ที่ความสามารถในการออกแบบ วิจัย และพัฒนารูปแบบสินค้า ดังนั้น ผู้ผลิตแบบ ODM จึงต้องมีการลงทุนในการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ ไม่เพียงแต่

¹ บทที่ 4 การศึกษาวิเคราะห์และประเมินศักยภาพอุตสาหกรรมแฟชั่น, สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

การออกแบบรูปแบบสินค้าภายนอกเท่านั้น แต่ยังคงลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางโครงสร้างและเทคโนโลยีของสินค้า ได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการผลิต โครงสร้างของสินค้าที่ต้องสอดคล้องกับรูปแบบการใช้งาน เป็นต้น ผู้ผลิตแบบ ODM จึงจำเป็นต้องลงทุนในการสร้างและพัฒนาผู้เชี่ยวชาญในด้านการวิจัยและออกแบบดังกล่าว เพื่อให้มีความสามารถและศักยภาพในการสร้างความหลากหลาย (Variety) และความแตกต่าง (Differentiation) ที่เป็นตัวสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้แก่สินค้าและผลิตภัณฑ์ของตน ในด้านการผลิตนั้น ผู้ผลิต ODM สามารถว่าจ้างผู้อื่นให้ทำการผลิตได้ หรือจะผลิตเองก็ได้ขึ้นอยู่กับเงินทุน ความสามารถในการผลิต และการจัดการผลิต สำหรับด้านการแสดงสินค้านั้น ผู้ผลิตแบบ ODM สามารถกระทำได้หากมีเงินทุนพอเพียง ทั้งนี้การจัดแสดงสินค้าต้องเป็นไปเพื่อการแสดงนวัตกรรมสินค้า (Product Innovation) ทั้งในด้านรูปแบบ และเทคโนโลยีของสินค้า ในด้านตราผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ผลิต ODM สามารถลงทุนสร้างตราผลิตภัณฑ์ได้ หากมีเงินทุนและความชำนาญในการสร้างตราผลิตภัณฑ์ ในด้านกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ODM จะมุ่งเจาะตลาดกลุ่มเป้าหมายที่เป็นบริษัทและเน้นการขายผลิตภัณฑ์ให้ได้ปริมาณขนาดใหญ่มากกว่าที่จะมุ่งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริโภคทั่วไป (End Consumer) เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดการผลิต (Economy of Scale)

4. Original Brand Manufacturing (OBM) OBM หมายถึง ผู้ผลิตสินค้าและให้บริการ ซึ่งมีการพัฒนาตราผลิตภัณฑ์สำหรับสินค้าและบริการของตนเอง เนื่องจากธุรกิจแบบ OBM มีความสำคัญกับการสร้างตราผลิตภัณฑ์ ดังนั้นผู้ประกอบการ OBM จึงต้องลงทุนในการสร้างตราผลิตภัณฑ์ ซึ่งต้องใช้เงินทุน ความเชี่ยวชาญ รวมทั้งระยะเวลาในการสร้างตราผลิตภัณฑ์ การสร้างตราผลิตภัณฑ์ไม่ได้หมายความว่าถึงมีการมีตราสินค้า หรือ ยี่ห้อเท่านั้นแต่หมายถึงการทำความเข้าใจในตลาด สภาพการแข่งขัน ประเภทผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในตลาด ความต้องการของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายรวมถึงความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว (Served Needs) และยังไม่ได้รับการตอบสนอง (Underserved Needs) รวมทั้งพฤติกรรมการใช้จ่ายใช้สอยของกลุ่มเป้าหมาย หัวใจที่สำคัญที่สุดในการสร้างตราผลิตภัณฑ์ คือ ต้องมีจุดยืนของตราผลิตภัณฑ์ หรือ ตำแหน่งของตราผลิตภัณฑ์ ในตลาด (Brand Positioning) บุคลิกของตราผลิตภัณฑ์ (Brand Character) และกลยุทธ์ในการสื่อสารและกิจกรรมทางการตลาดที่เน้นการสร้างตราผลิตภัณฑ์ (Brand Building Communication) และช่องทางในการสื่อสารที่เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายด้วย

การผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีหลายประเภทในกลุ่มประเทศ CLMV แต่ส่วนมากเป็นการผลิตแบบ OEM Export (Original Equipment Manufacturer) คือ การผลิตตามสินค้าต้นแบบหรือตัวอย่าง หรือการรับจ้างผลิตเพื่อการส่งออก พิจารณาจากการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศ CLMV สัดส่วนจำนวนโรงงานสิ่งทอที่อยู่ในประเทศเหล่านี้เป็นชาวต่างชาติส่วนใหญ่ ทั้งการทำธุรกิจแบบ Joint Venture กับรัฐบาลหรือบริษัทเอกชนของประเทศ และเข้ามาเป็นบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาทำการผลิตเพื่อใช้สิทธิพิเศษทางการค้าเพิ่มเพื่อการส่งออก (Re-export) ประเทศไทยรวมทั้งประเทศจีนมีการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าแรงงานขั้นต่ำ ผู้ผลิตส่วนใหญ่เผชิญกับปัญหาจำนวนแรงงานไม่เพียงพอต่อความต้องการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม กลุ่มประเทศ CLMV มีความได้เปรียบเรื่องค่าแรงที่ถูกและมีแรงงานจำนวนมาก ประเทศไทยและจีนในฐานะผู้ส่งออกสินค้าประเภทนี้มีการย้ายฐานการผลิตไป

ตามบริเวณชายแดน CLMV เพื่อลดต้นทุนโดยพิจารณาจากค่าแรงในอุตสาหกรรมทอผ้าตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอประเทศต่าง ๆ

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

ประเทศ	2547	2549	2551	2554 ¹
จีน	0.41-0.77 ต่อชั่วโมง	0.48-0.85 ต่อชั่วโมง	1.44-1.88 ต่อชั่วโมง	N/A
ไทย	1.29 ต่อชั่วโมง	1.75 ต่อชั่วโมง	1.80 ต่อชั่วโมง	350 ต่อเดือน
มาเลเซีย	1.189 ต่อชั่วโมง	1.34 ต่อชั่วโมง	1.57 ต่อชั่วโมง	N/A
อินโดนีเซีย	0.559 ต่อชั่วโมง	0.65 ต่อชั่วโมง	0.83 ต่อชั่วโมง	N/A
กัมพูชา	60 ต่อเดือน ²	N/A	80 ต่อเดือน ³	100-120 ต่อเดือน
พม่า	18-20 ต่อเดือน ⁵	N/A	38-44 ต่อเดือน ⁴	ต่ำกว่า 100 ต่อเดือน
สปป.ลาว	N/A	N/A	70 ต่อเดือน ⁶	100-120 ต่อเดือน
เวียดนาม	0.28 ต่อชั่วโมง	0.46 ต่อชั่วโมง	0.57 ต่อชั่วโมง	150-170 ต่อเดือน

ที่มา : Werner International Managing Consultants สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553

¹บทสัมภาษณ์นายสุกิจ คงปิยาจารย์ นายกสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย, 2554 ²NEAK (2006), ³www.sourceasean.com, ⁴Kudo (2010), ⁵Kudo (2005) และ ⁶ค่าจ้างขั้นต่ำ www.dpisavan.com

ค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเทียบกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคจะพบว่า จีนและไทยมีการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงาน ในระดับที่สูงถึงประมาณ 1.8 เหรียญสหรัฐต่อชั่วโมงแต่เมื่อเทียบค่าจ้างแรงงานในกลุ่มประเทศ CLMV ที่อยู่ในระดับประมาณ 0.5-0.6 เหรียญสหรัฐต่อชั่วโมงในปี 2551 อย่างไรก็ตามการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอนั้นมาตรฐานในการผลิตขึ้นอยู่กับคุณภาพของแรงงาน ซึ่งจำเป็นต่องานที่ต้องการแรงงานที่มีทักษะในการประกอบ, ตัดเย็บ รวมถึงการบรรจุภัณฑ์ เพราะมาตรการการนำเข้าสินค้าของประเทศนำเข้าที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศยุโรปมีการกำหนดหลักเกณฑ์แรงงาน การผลิตควบคุมชั่วโมงการทำงาน, ค่าจ้างที่เป็นธรรม, การใช้แรงงานเด็ก และสตรี ซึ่งในประเทศไทยมีการปรับตัวสูงถึง 350 เหรียญสหรัฐต่อเดือนทำให้นักลงทุนต่างชาติจำนวนมากปิดกิจการเพื่อย้ายฐานการผลิต ทั้งนี้จากรายงานของสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยรายงานอัตราค่าแรงในอุตสาหกรรมของกลุ่มประเทศ CLMV ปี 2554 โดยสหภาพพม่าอยู่ที่ระดับต่ำกว่า 100 เหรียญสหรัฐ ส่วนกัมพูชาและสปป.ลาว อยู่ระหว่าง 100-120 เหรียญสหรัฐ ส่วนเวียดนามอยู่ที่ 150-170 เหรียญสหรัฐซึ่งตามรายงานของสำนักข่าวเอเอฟพี² เวียดนามจะเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มอีกเกือบครึ่งหนึ่ง

² สืบค้นวันที่ 1 กันยายน 2554

ในขอบเขตทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค.2554 ตามกฎฎีกาที่ออกโดยรัฐบาล ค่าแรงขั้นต่ำจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2554 จนถึง 1 ต.ค.2558 โดยปรับใช้ให้อัตราต่างกัน โดยแบ่งไปตามโซนจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อลดภาวะเงินเฟ้อตามโซนต่างๆ ดังนี้

โซนแรกปรับขึ้นอัตราสูงสุด 2 ล้านด่งหรือ 96 ดอลลาร์ต่อเดือน ในกรุงฮานอย นครด่าหนัง บ่าเหริยะ-หฺว่งเต่า นครโฮจิมินห์ กว่างนิง บิ่งชเวือง กับ โด่งนาย

โซนที่ 2 ครอบคลุมนครหายฟอง (ฮายฟอง) นครเกิ่นเทอ จ.หวึงฟุก ถายงเวียน แคว้นฮวา บิ่งเพือก เตยนิ่ง ลองอาน อาน ซยาง กับก๋ามาว ค่าแรงขั้นต่ำปรับขึ้นเป็น 1.78 ล้านด่ง (85.4 ดอลลาร์) ต่อเดือน

โซนที่ 3 ปรับขึ้นเป็น 1.55 ล้านด่ง (74.3 ดอลลาร์) ใน เมืองบักนิง หาย-ยเวือง ฮุงเอียน เกื้อะเกียนเหว (รวมทั้ง เว้) บิ่งดิง ซยาลาย ตักลัก เลิมโด่ง นิ่งทวน บิ่งทวน โด่งท๊าป เตียนซยาง หวี่งลอง เบ็นแจ เกียนซยาง โห้วซยาง ซ็อกจาง และบักเลียว

คนงานไร้ฝีมือในท้องถิ่นอื่นๆ นอกจากจังหวัดใน 3 โซนดังกล่าว จะได้ค่าจ้างขั้นต่ำ 1.4 ล้านด่งหรือ 67.1 ดอลลาร์ต่อเดือน

เครื่องจักรในการผลิตมีการนำเข้าจากทางประเทศจีน, ไทย และฮ่องกง เนื่องจากมีโรงงานในการผลิตของตนตั้งอยู่ในกลุ่มประเทศ CLMV โดยส่วนใหญ่การตั้งโรงงานจะอยู่บริเวณชายแดนรวมถึงเขตนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรับสิทธิพิเศษต่างๆ เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมโดยเฉพาะในกัมพูชาและเวียดนาม การลงทุนในเครื่องจักรขนาดใหญ่ของประเทศในกลุ่ม CLMV จึงไม่มากนักเมื่อพิจารณาตัวเลขจำนวนเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องทอผ้า ซึ่งเป็นเทคโนโลยีขั้นสูง (ตารางที่ 4.2) สะท้อนให้เห็นถึงการผลิตที่ใช้แรงงานเป็นหลักในการตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) ไปสู่เสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสินค้าที่มีสัดส่วนในการส่งออกสูงกว่าประเภทอื่นๆ เมื่อการลงทุนในเครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยยังไม่เกิดขึ้นมากนักในประเทศเหล่านี้จึงเป็นโอกาสในการเข้าไปลงทุนเพื่อให้ห่วงโซ่การผลิตครบวงจรมากขึ้น ผู้ลงทุนยังคงมีความไม่แน่ใจในลูกจ้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศในกลุ่ม CLMV เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายที่แน่ชัดในเรื่องการจ้างแรงงาน เพราะการผลิตเป็นการผลิตตามรายการสั่งซื้อ (Made to order) จากต่างประเทศหากต้องเร่งการผลิตการจ้างแรงงานล่วงเวลา (Over Time) เป็นสิ่งที่ลูกจ้างในกลุ่มประเทศ CLMV ยังไม่เห็นความสำคัญ เพราะที่ผ่านมามีปัญหาสำคัญจุดนี้สร้างความกังวลแก่นักลงทุนต่างชาติจึงจำเป็นต้องมีการร่วมทุนจากนักลงทุนในประเทศเพื่อที่จะสามารถเจรจาต่อรองกับลูกจ้างได้ในระดับหนึ่ง รวมถึงการฝึกฝนลูกจ้างเกี่ยวกับเรื่องของเทคโนโลยีการผลิตต้องใช้ต้นทุนสูงผู้ประกอบการส่วนใหญ่จำเป็นต้องคำนึงถึงอัตราค่าแรงที่ดึงดูดแรงงานของตนในแง่ของการเพิ่มสวัสดิการต่างๆ เพราะแรงงานจำนวนมากเมื่อได้รับการฝึกฝนในระดับหนึ่งเมื่อตนเองเล็งเห็นว่าสามารถไปประกอบธุรกิจเองหรือมีช่องทางที่ดีกว่าก็จะออกจากการทำงานทันทีเพราะยังไม่มีการทำสัญญาผูกมัดลูกจ้างที่เป็นทางการ

ตารางที่ 4.2 จำนวนเครื่องปั่นด้ายและเครื่องทอผ้าของประเทศต่าง ๆ ในปี 2552

ประเทศ	เครื่องปั่นด้าย (หน่วย : พันเครื่อง)	เครื่องทอผ้า (หน่วย : เครื่อง)
จีน	109,945	1,414,026
พม่า	252	N/A
ไทย	3,941	179,100
เวียดนาม	1,964	15,900

ที่มา : International Textile Manufacturers Federation

กัมพูชา

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกัมพูชาพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงทศวรรษที่ 2533-2543 เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าอย่างสหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศยุโรปได้มีการใช้การจำกัดโควตาการส่งออกเสื้อผ้าจากจีนซึ่งเป็นผู้ผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่ที่สุด ตามข้อตกลงทั้ง Multi-Fibre Agreement และ Agreement on Textiles and Clothing ตามลำดับ ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของกัมพูชาได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและประเทศนำเข้าต่างๆ

การจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของกัมพูชาจัดเป็นการจ้างงานที่มากที่สุด ปัจจุบันมีโรงงานสิ่งทอขนาดใหญ่ย้ายฐานการผลิตจากประเทศจีนมากกว่า 10 แห่ง โรงงานการผลิตส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในและรอบบริเวณเมืองหลวงพนมเปญ และทำเลที่ตั้งอีกแห่งหนึ่ง คือ ใกล้ท่าเรือน้ำลึกเมืองสีหนุวิลล์ โดยมีแรงงานประมาณ 350,000 คนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกว่า 300 โรงงานการผลิต (Sotharith, 2011) แรงงานเป็นเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ตามลักษณะของอุตสาหกรรมประเภทนี้โดยมีอายุระหว่าง 18-25 ปีร้อยละ 85-90 ของการจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมนี้ แรงงานส่วนใหญ่ย้ายมาจากพื้นที่ชนบทที่ยากจนแต่เป็นแรงงานที่มีผลิตภาพและสวัสดิภาพในการทำงานสูงกว่าแรงงานในภาคการผลิตอื่นๆ³ กล่าวคือตามกฎหมายแรงงานกำหนดให้โรงงานจ่ายเงินค่าแรงขั้นต่ำ 45 เหรียญสหรัฐต่อเดือนมีการทำงาน 8 ชั่วโมงต่อวัน ทำงานสัปดาห์ละไม่เกิน 6 วัน อัตราค่าล่วงเวลาร้อยละ 150 สำหรับช่วงเวลาการทำงานปกติ และร้อยละ 200 สำหรับการทำงานในช่วงวันหยุดต่างๆ แรงงานส่วนใหญ่มีการรวมตัวเป็นสหภาพแรงงานเพื่อเรียกร้องสิทธิต่างๆ ในการทำงาน

³ รายงานโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอไทยเพื่อสนองตอบผู้ผลิตในประเทศและสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน, 2008

ตารางที่ 4.3 จำนวนโรงงานและแรงงานผลิตเครื่องนุ่งห่ม

ปี	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
จำนวน (โรง)	152	190	185	187	197	250	270	286
จำนวน (พันคน)	96	161	187	208	234	285	300	320

ที่มา : Ministry of Commerce, กัมพูชา

การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เส้นด้าย ผ้าพันคอ ถุงมือ ถุงเท้า ยังไม่มีโรงงานผลิตผ้าผืนมากนักจึงเป็นช่องทางในการลงทุนสำหรับนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ โดยมูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ปี 2553 มีจำนวน 40 โครงการ เงินลงทุนรวม 41.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จำนวนโครงการและเงินลงทุนเพิ่มร้อยละ 73.91 และร้อยละ 81.74 จากปี 2552 ที่อนุมัติ 23 โครงการ และเงินลงทุนรวม 23.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนักลงทุนรายใหญ่ คือ ไต้หวัน จีน ฮองกง เกาหลีใต้ กัมพูชา อังกฤษ มาเลเซีย สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และไทย ซึ่งต่างเห็นถึงศักยภาพของกัมพูชาในการผลิตเสื้อผ้าและรองเท้าเพื่อส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศยุโรปในภาวะที่เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าจากไทยเข้ามาตั้งโรงงานจำนวน 2 โรง คือ บริษัท Bangkok Garment และ Lim Line International ส่วนโรงงานผลิตรองเท้ามีจำนวน 2 โรง คือ Dance Supply และ Cambo Shoes

ตารางที่ 4.4 การลงทุนในประเทศกัมพูชา 1 ม.ค.-31 ธ.ค.2553

ลำดับ ที่	ประเภท	จำนวนโครงการที่อนุมัติ	ทุนจดทะเบียน (ล้านเหรียญสหรัฐ)
1	Garment	40	41,800,000
2	Agro-Industry	13	38,700,000
3	Rubber	9	28,300,000
4	Shoes	8	11,000,000
5	Energy	4	20,000,000
	อื่นๆ	28	33,000,000
	รวมมูลค่าการลงทุน	102	172,800,000

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ, มกราคม 2554

การนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ใช้ในการผลิตของกัมพูชาปี 2553 มูลค่า 21.3 พันล้านเหรียญสหรัฐ เป็นการนำเข้า แวดตึง สักหลาดและผ้าไม่ทอ ด้ายชนิดพิเศษเชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์เดจ ชนิดโรปและเคเบิล (HS 56) มากที่สุดมูลค่า 19.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 90.8 ของมูลค่าการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดของประเทศ โดยมีการนำเข้าจากเยอรมัน, จีน และสหรัฐอเมริกา

ตามลำดับ โดยที่ผ่านมากัมพูชามีการนำเข้าสินค้าดังกล่าวสูงสุดในทุกๆ ปี รองลงมาเป็นการนำเข้า ผ้า ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ ซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต หากพิจารณาวัตถุดิบที่มีการนำเข้า เพื่อใช้ในการผลิตพบว่า มีการนำเข้าผ้าถักจากวัสดุอื่นๆ (HS 6006) รองลงมาเป็น ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ (HS6004) ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป โดยน้ำหนักและหนักเกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร (HS 5209) ดังตารางที่ 4.5 กัมพูชาต้องพึ่งพาการนำเข้าสิ่งทอเป็นส่วนใหญ่เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องนุ่งห่มเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกในปีเดียวกันเพียง 3.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ สะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าในการผลิตที่เกิดขึ้นในประเทศกัมพูชาไม่สูงมากนักเป็นรายได้จากการรับจ้างผลิตมากกว่า

ตารางที่ 4.5 มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจำแนกตามประเภทสินค้า

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

HS	สินค้า	2551	2552	2553
6006	ผ้าถักจากวัสดุอื่นๆ	540,689,770	440,869,144	631,824,589
6004	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	134,189,536	156,577,086	216,081,189
5209	ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีฝ้ายตั้งแต่ ร้อยละ 85 ขึ้นไป โดยน้ำหนัก และหนักเกิน 200 กรัมต่อ ตารางเมตร	160,704,838	120,763,294	182,960,562

ที่มา : Global Trade Atlas

สปป.ลาว

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศลาวส่วนใหญ่เป็นโรงงานจากนักลงทุนชาวต่างชาติ จากการสำรวจโรงงาน 100 โรงงาน 54 โรงงานเป็นสมาชิกของ Lao Garment Association ในจำนวน 54 โรงงานนี้ 26 โรงงานหรือเกือบครึ่งเป็นโรงงานของชาวต่างชาติ 13 โรงงานเป็นแบบร่วมทุน และ 15 โรงงานเป็นของนักลงทุนชาวลาว ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการลงทุนในประเทศลาวมากที่สุด (รวมตั้งแต่ ปี 2543-2553) ทั้งสิ้น 2.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ รองลงมาได้แก่ไทยมีการลงทุนร้อยละ 20.97 ของการลงทุนสะสมในลาวด้านการค้า สปป.ลาวมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยมากที่สุดสินค้านำเข้าได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์ เครื่องจักร และเคมีภัณฑ์ ในปี 2553 มีการนำเข้าผ้าผืนจากประเทศไทยเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบมูลค่า 65.5 ล้านเหรียญสหรัฐ

การที่นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้าไปตั้งฐานการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในลาวเนื่องจากมีอัตราค่าแรงที่ถูกรวมทั้งปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อนักลงทุน อาทิ การให้สิทธิในการเช่าที่ดินในราคาถูก การมีไฟฟ้าและแหล่งทรัพยากรน้ำมากพอที่จะรองรับอุตสาหกรรม รวมทั้งการได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ โดยมีบริษัทไทยเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มกว่า 40 บริษัท โดยมีการผลิตเสื้อผ้า

สำเร็จรูป ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าผ้าผืน ประเภทผ้าทอ จากต่างประเทศ ไปผลิตเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อส่งออก โดยนำเข้าผ้าผืนตามชนิดและคุณภาพที่กำหนดตามใบสั่งซื้อ และผลิตตามรูปแบบตามความต้องการของผู้สั่งซื้อ ผ้าผืน มีการผลิตบ้างแต่น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นผ้าพื้นเมืองทอด้วยฝ้าย ไหม และเส้นใยสังเคราะห์อื่นๆ ผลิตได้ในปริมาณไม่มาก

สถานประกอบการที่เป็นสมาชิกสมาคมเครื่องนุ่งห่มลาว มีการจ้างงานทั้งสิ้น 30,313 คน และมีจำนวนเครื่องจักร 21,343 เครื่อง ส่วนใหญ่คนงานและเครื่องจักรอยู่ภายใต้โรงงานการผลิตจากต่างประเทศ 21,563 คน และเครื่องจักร 14,918 เครื่อง หรือคนงานร้อยละ 71 เป็นลูกจ้างโรงงานต่างชาติ รองลงมาเป็นการร่วมทุนคนงาน 4,714 คน และโรงงานของชาวลาว 4,031 คน ในปี 2551 มีกำลังการผลิตทั้งสิ้น 71,731,134 ล้านชิ้นต่อปี ร้อยละ 67 เป็นของนักลงทุนต่างชาติ

ระบบการผลิตเครื่องนุ่งห่มของลาวเป็นแบบ OEM หรือการรับจ้างผลิต โดยมีรูปแบบที่สำคัญ 2 รูปแบบ คือ แบบ C.M.T ระบบการผลิตที่ผู้ซื้อหรือผู้จ้างให้ผลิต จะจัดหาผ้าและวัสดุและอุปกรณ์ตกแต่งเสื้อผ้าให้แก่ผู้รับจ้างผลิต โดย C.M.T ย่อมาจาก Cut Make and Trim โดย Cut ทำการตัดผ้าตามรูปแบบที่กำหนด (Pattern) Make คือการเย็บ ส่วน Trim ย่อมาจาก Trimmings หมายถึง วัสดุและอุปกรณ์ตกแต่งเสื้อผ้า กล่าวคือ เป็นส่วนอื่น ๆ ของเสื้อผ้าที่ไม่ใช่ผ้าหลัก ได้แก่ ซับใน วัสดุหนุนไหล่ และผ้ากั้น เป็นต้น ส่วนอีกรูปแบบ คือ F.O.B. เป็นการรับจ้างผลิตโดยที่ผู้รับจ้างการผลิตจะต้องจัดหาผ้าและวัสดุและอุปกรณ์ตกแต่งเสื้อผ้าเอง อุตสาหกรรมของลาวมีโรงงานซึ่งรับจ้างผลิตรูปแบบ F.O.B. มากที่สุด คือ 30 โรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการร่วมลงทุนหรือเป็นการลงทุนจากต่างประเทศจึงสามารถจัดหาผ้าและวัสดุและอุปกรณ์ตกแต่งเสื้อผ้าได้ทั้งหมด สำหรับโรงงานที่เป็นของนักลงทุนลาวจะรับจ้างผลิตแบบ CMT เกือบทั้งหมด

ตารางที่ 4.6 มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เป็นวัตถุดิบของ สปป.ลาว

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

HS	สินค้า	2551	2552	2553
5208	ผ้าทอทำด้วยฝ้ายที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก และหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร	20,456,669	18,180,371	19,922,016
6004	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	7,861,525	6,492,803	15,155,836

ที่มา : Global Trade Atlas

การนำเข้าสินค้าของ สปป.ลาวเป็นการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปในปี 2553 สุกเครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์กางเกงขาสั้นชุดหมีที่มีเอี๊ยมและสายโยง กางเกงขาสั้น กางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุรุษหรือเด็กชาย ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์(HS 6103) จากประเทศจีน, ไทย และอินโดนีเซีย เนื่องจากเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่นำเข้าจากประเทศเหล่านี้มีราคาถูกกว่าการผลิตในลาว ส่วน

วัตถุดิบในการผลิตมีการนำเข้าผ้าผืนประเภท ผ้าทอทำด้วยผ้าที่มีผ้ายั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนักและหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร (HS 5208) มากที่สุด รองลงมาเป็น ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ (HS 6004) โดยสินค้าทั้งสองนำเข้าจากประเทศไทยมากที่สุด โดยมีการนำเข้า Knit ที่ใช้ในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป สูงกว่าปีที่ผ่านมาถึง 2.3 เท่า เนื่องจากการย้ายฐานการผลิตไปยังลาวมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

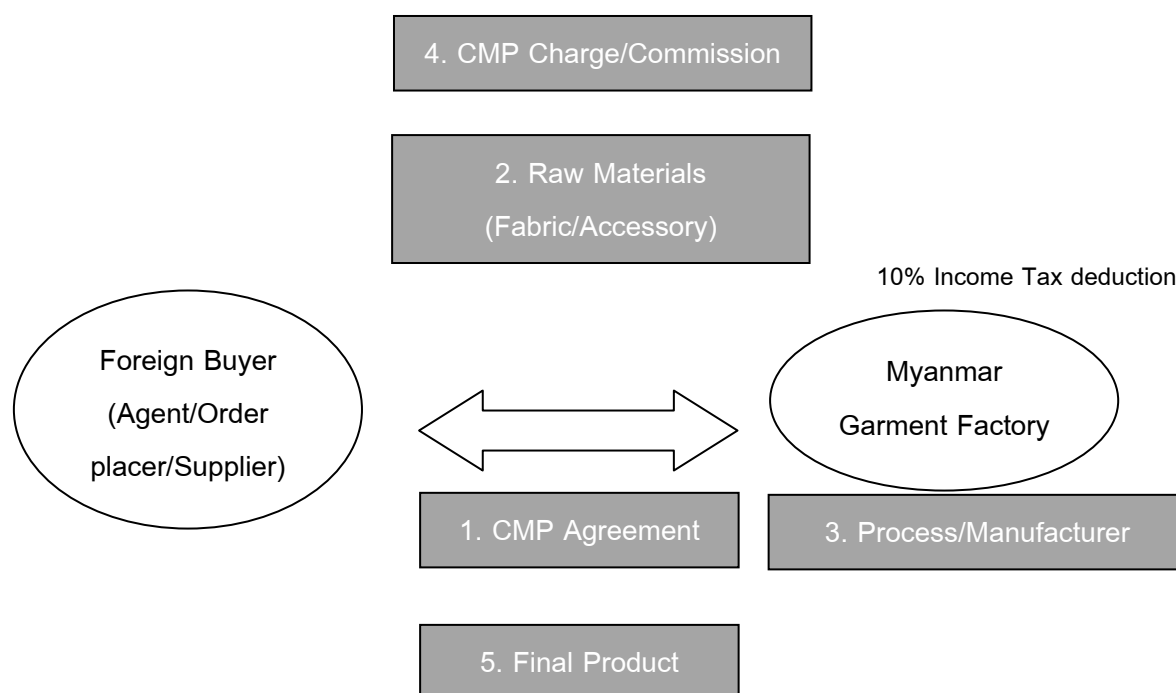
สหภาพพม่า

หลังจากที่ประเทศพม่าเริ่มมีการประกาศกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ ปี 2531 (Foreign Investment Law) และแสดงถึงการเปิดประเทศเพื่อทำการค้ากับต่างประเทศและเปิดรับนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน เน้นการผลิตเพื่อการส่งออกมากขึ้น การส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากพม่าเพิ่มขึ้นโดยตลอดตั้งแต่เริ่มเปิดประเทศเป็นต้นมา จนเมื่อปี 2548 ตัวเลขการส่งออกสินค้าชนิดนี้ซึ่งมีตลาดการส่งออกในอเมริกา และยุโรปลดลงจาก 668.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐเหลือ 257.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงกว่าร้อยละ 30 เนื่องจากการคว่ำบาตรของสหรัฐอเมริกาและยุโรปเพื่อประท้วงเหตุการณ์ที่รัฐบาลทหารพม่ากักขังนางออง ซาน ซู จี ผู้นำพรรคเสรีนิยมของพม่า นำไปสู่การงดการบริโภคสินค้าที่ผลิตจากประเทศพม่า ทำให้บริษัทตราสินค้าชั้นนำ อย่าง Levi, Reebok และ British Home Store ระงับการผลิตและสั่งซื้อเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่ผลิตในพม่าเพื่อมาติดตราสินค้าของตน ส่งผลให้โรงงานสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มต้องปิดกิจการลงถึง 150 แห่ง แรงงานในพม่าต้องตกงานประมาณ 70,000-80,000 คน

รูปแบบการผลิตและการลงทุน ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของพม่าเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก โดยส่วนใหญ่เป็นการรับจ้างผลิต ในการตัดเย็บและบรรจุภัณฑ์ หรือ กระบวนการ CMP (Cutting, Making and Packing) โดยผู้ซื้อในต่างประเทศจะหาลูกค้าซึ่งออกแบบ และกำหนดรายละเอียดการตัดเย็บ รวมทั้งจัดหาและนำเข้าวัสดุอุปกรณ์จากต่างประเทศแก่โรงงานการผลิตที่รับภาระเฉพาะต้นทุนในการดำเนินการตัดเย็บ เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าไฟ ค่าขนส่ง รวมทั้งค่าใช้จ่ายของสำนักงานของโรงงาน

ตามขั้นตอนแผนภาพที่ 4.2 แสดงกระบวนการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อจากต่างประเทศ และโรงงานในประเทศพม่าเมื่อมีการตกลงกันของทั้งสองฝ่ายมีการจัดหาวัตถุดิบรวมทั้งการออกแบบจากผู้ซื้อจากต่างประเทศในระหว่างกระบวนการผลิตจนถึงสินค้าขั้นสุดท้ายประเทศผู้ซื้อเสียค่าใช้จ่ายแก่โรงงานการผลิตเพื่อใช้ในการผลิตแล้วส่งกลับสินค้ายังผู้ซื้อโดยได้รับค่าดำเนินการผลิตดังกล่าวเป็นค่าตอบแทน โรงงานหลายโรงในพม่ามีการนำเข้าวัตถุดิบอื่นๆ นอกจากผ้าผืน เช่น ซิป ตะขอ กระดุม จากภายนอกประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจีน โดยจีนและญี่ปุ่นได้มีการวางระบบการจัดซื้อ (Procurement) รวมทั้งสิทธิพิเศษทางภาษีแก่ประเทศพม่า ทั้งนี้พม่ามีโรงงานที่สามารถผลิตสินค้าที่เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้ เช่น กล่อง บรรจุภัณฑ์พลาสติก จึงเหมาะกับการรับจ้างผลิตตามกระบวนการ CMP

แผนภาพที่ 4.2 กระบวนการ CMP การผลิตสิ่งทอในพม่า

ที่มา : Kojima (2011)

การตั้งโรงงานการผลิตในประเทศเริ่มต้นเมื่อต้นปี 2533 หลังจากเปิดประเทศได้ไม่นาน โดยโรงงานแรกๆ ในการผลิตเป็นของรัฐ (State owned enterprise) ภายใต้การกำกับของ Myanmar Textile Industry ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม 1 (Ministry of Industry 1) และมีความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของรัฐบาลทหารพม่าในขณะนั้น หรือ Union of Myanmar Economic Holdings Limited ซึ่งการผลิตและส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไปยังประเทศญี่ปุ่น, เกาหลีใต้ และเริ่มมีกลุ่มบริษัทจากเกาหลีใต้เข้ามาร่วมทุน เช่น กลุ่ม Daewoo จากนั้นการเข้ามาลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มก็เริ่มพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง และผู้ลงทุนภายในประเทศก็เริ่มสนใจลงทุนในอุตสาหกรรมนี้เช่นกันซึ่งการลงทุนของนักลงทุนจากการสำรวจ (Kudo, 2010) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในปี 2548 จำนวนบริษัทที่สำรวจ 165 บริษัท พบว่า 142 บริษัท มีอัตราส่วนทุนต่อหนี้ในการบริหารโรงงานสูงถึงร้อยละ 98 หมายความว่าโรงงานส่วนใหญ่ใช้การระดมทุนส่วนตัวในการประกอบกิจการไม่ใช้การกู้ยืมใดๆ ที่ทุนในการดำเนินงานค่อนข้างสูง อาจเพราะระบบสินเชื่อและระบบการโอนเงินจากต่างประเทศในประเทศพม่าไม่มีความคล่องตัว ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจประเภทนี้ในประเทศพม่าขาดความคล่องตัวเรื่องเงินทุน เมื่อนักลงทุนในประเทศต้องแบกรับต้นทุนที่มากแม้ว่าค่าจ้างแรงงานจะต่ำ ทั้งนี้สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการอีกประการหนึ่งคือสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ค่าไฟฟ้าซึ่งมีต้นทุนที่สูงมาก ยกตัวอย่างโรงงานขนาดกลางคนงานจำนวน 415 คน ค่าจ้างแรงงานต่อเดือน 18,400 เหรียญสหรัฐ แต่ต้นทุนค่าไฟฟ้าและค่าเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า (Generator) ที่ใช้เชื้อเพลิงดีเซลซึ่งมีต้นทุนสูงมีต้นทุนค่าไฟ 690 เหรียญสหรัฐ ค่าเชื้อเพลิง 6,100 เหรียญสหรัฐ หรือร้อยละ 37 ของต้นทุนค่าแรงงาน

ตารางที่ 4.7 จำนวนโรงงานสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ปี 2547-2549

ปี	รัฐวิสาหกิจ	ต่างประเทศ ร่วมลงทุน กับภาครัฐ	ต่างประเทศ ร่วมลงทุน กับเอกชน	ต่างประเทศ ลงทุน 100%	เจ้าของ ชาวพม่า	รวม
2547-2549	0	9	1	22	112	142

ที่มา : Rasiah (2007)

ปี 2540 ถึง 2546 พม่ามีโรงงานที่เจ้าของเป็นชาวพม่าส่วนใหญ่โดยจำนวน 50 แห่งเป็นโรงงานผลิตเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่มีการจ้างแรงงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 100 คน นอกนั้นเป็นโรงงานที่มีการจ้างงานระหว่าง 101 ถึง 300 คน หรือประมาณ 36 แห่ง ในปี 2547-2549 มีโรงงานจำนวน 142 แห่ง โรงงานที่ลงทุนโดยนักลงทุนต่างประเทศ 32 โรงงานทั้งรูปแบบการร่วมทุนกับภาครัฐ ภาคเอกชนร้อยละ 7 จะเห็นได้ว่าการร่วมทุนทำธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในพม่าไม่เป็นที่นิยม แต่นักลงทุนชาวพม่ามีการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้เป็นหลักทั้งตัดเย็บหรือทอผ้าพื้นเมือง และการผลิตแบบ CMP ในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ขนาดของโรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็กมีลูกจ้างแรงงานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 300 คน จำนวนมากในขณะที่ยังมีโรงงานขนาดใหญ่ (คนงาน 1,000 คนขึ้นไป) เพียงแค่ 6 แห่งในปี 2547 ตามตารางที่ 4.8 โดยโรงงานทอผ้าขนาดเล็กตั้งอยู่บริเวณเมืองใหญ่ที่อยู่นอกเขตอุตสาหกรรมในย่างกุ้งและเนย์ปีว์ดอร์ อาทิ เมืองมัณฑะเลย์ มีโรงงานทอผ้าพื้นเมืองซึ่งมีการนำเข้าฝ้ายมาจากประเทศจีนและอินเดียโดยราคาฝ้ายนำเข้าจากจีนอยู่ที่ราคาประมาณ 5 เหรียญสหรัฐต่อปอนด์ โดยจำหน่ายแก่ชาวบ้านรวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แรงงานที่ผลิตผ้าทอพื้นเมืองจำเป็นต้องมีทักษะในการผลิตสูงในการออกแบบและขึ้นลายมีการฝึกทักษะจนกว่าจะชำนาญใช้เวลาเกือบ 1 ปี โดยแรงงานมีอายุตั้งแต่ 15-60 ปีและเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัวสามารถสร้างรายได้แก่คนในชุมชนในเมืองที่ห่างไกลความเจริญออกไปปัญหาเรื่องไฟฟ้ามีผลสูงมากจากโรงงานที่ทำการสำรวจในพื้นที่มัณฑะเลย์พบว่ามีปัญหาเรื่องไฟฟ้าแม้มีเครื่องปั่นไฟก็ไม่มีปริมาณไฟฟ้าเพียงพอต่อการผลิตเพราะมีการดับไฟฟ้าในช่วงการผลิตสูงถึง 4 ครั้งต่อวันนับเป็นปัญหาสำคัญของโรงงานการผลิตในพื้นที่ชนบท ขณะเดียวกันพื้นที่ตั้งโรงงานในเขตเมืองหลวงและเมืองอุตสาหกรรมใหญ่ๆ มีค่าจ้างแรงงานสูงไม่เหมาะกับการทอผ้าพื้นเมืองที่ต้องอาศัยความชำนาญโดยโรงงานทอผ้าขนาดเล็กมีจำนวนมากในเขตจ้าวเซ แรงงานส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นจากหมู่บ้านต่างๆ สามารถรับงานไปผลิตที่บ้านของตนเพื่อนำผ้าผืนที่ผ่านการทอลายมาส่งเพื่อจำหน่ายต่อไป ราคาจำหน่ายจึงสูงเนื่องจากเป็นผ้าทอมือ นอกจากค่าจ้างแรงงานแล้วโรงทอผ้ามีการให้สิ่งของ อาทิ ข้าวสาร เครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ แก่แรงงานเพื่อเป็นการให้โบนัสเนื่องจากโรงทอผ้าเพิ่มขึ้นหลายแห่งการแข่งขันเรื่องแรงงานจึงมีความเข้มข้นตามมา

ตารางที่ 4.8 จำนวนแรงงานจำแนกตามจำนวนแรงงานในโรงงานปี 2546-2547

จำนวนคนงาน	2546		2547	
	การลงทุนจาก ต่างประเทศ (ร่วมลงทุนและ 100%)	การลงทุน ภายในประเทศ	การลงทุนจาก ต่างประเทศ (ร่วมลงทุนและ 100%)	การลงทุน ภายในประเทศ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100	1	37	1	50
101-300	4	41	5	36
301-500	4	18	4	20
501-1000	8	14	7	8
1001 ขึ้นไป	5	6	5	6
รวม	22	116	22	120

ที่มา : Kudo (2005)

การนำเข้าวัตถุดิบเพื่อมาผลิตส่วนใหญ่มีการนำเข้าเส้นใยสังเคราะห์ (HS 55) มาจากประเทศจีน และประเทศไทย รวมทั้งผ้า (HS 52) เพื่อใช้ในการผลิตดังตารางที่ 4.9 เส้นใยสังเคราะห์เป็นสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตขั้นสูงซึ่งการผลิตผ้าประเภทนี้ยังไม่มีโรงงานผลิตในประเทศพม่า

ตารางที่ 4.9 สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มนำเข้า

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

HS	สินค้า	2551	2552	2553
5512	ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์ที่มีเส้นใยสังเคราะห์	36,219,404	61,650,343	103,114,579
5208	ผ้าทอที่ทำด้วยผ้า	54,612,607	59,168,465	82,057,909

ที่มา : Global Trade Atlas

เวียดนาม

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าของเวียดนามมีผู้ผลิตประมาณ 2,500 บริษัท⁴ ซึ่งในจำนวนนี้มากกว่าร้อยละ 70 ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในนครโฮจิมินห์และกระจายอยู่ใน

⁴ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์, 2552

จังหวัดรอบ ๆ นครโฮจิมินห์ เช่น ลองอาน (Long An) ดองนาย (Dong Nai) บิ่นเยื่อง (Binh Duong) อีกประมาณร้อยละ 20 ตั้งอยู่ทางตอนเหนือโดยมีฮานอยเป็นหลัก และส่วนที่เหลือกระจายอยู่ทางภาคกลางของประเทศ

จำนวนคนงานในสาขาส่งทอของเวียดนามมีประมาณ 2.2 ล้านคน (ไม่นับรวมแรงงานที่ปลูกฝ้ายและปลูกหม่อนเลี้ยงไหม) ซึ่งในจำนวนนี้ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมประมาณกว่า 1 ล้านคน การผลิตผ้าฝ้ายยังมีคุณภาพต่ำและไม่คงที่ ไม่มีความสม่ำเสมอของสีและความทนสีของฝ้ายย้อม การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่วนใหญ่ประมาณ 90% เป็นแบบรับจ้างผลิต โดยการส่งออกเป็นการพึ่งพาคำสั่งซื้อจากต่างประเทศอย่างมาก และมีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศเพียง 35% โดยวัตถุดิบที่มีการนำเข้าของเวียดนาม ได้แก่ HS 60 (เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายถักแบบนิตหรือแบบโครเชต) รองลงมา คือ HS 52 (ฝ้าย) ตามมาด้วย HS 54 (ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุดิบประดิษฐ์ที่คล้ายกัน) โดยประเทศที่เวียดนามมีการนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าว แสดงตามตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากประเทศเวียดนาม ปี 2553

HS Code	สินค้า	2553 (ล้านเหรียญสหรัฐ)	ประเทศที่ส่งออกมายัง เวียดนาม (สัดส่วน)
60	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต	2,251	จีน (32.91%) เกาหลีใต้ (29.18%) ฮองกง (14.7%) อื่น ๆ (23.21%)
52	ฝ้าย	2,059	จีน (56.72%) สหรัฐ (12.14%) อินเดีย (8.35%) อื่น ๆ (22.79%)
54	ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุดิบประดิษฐ์ที่คล้ายกัน	1,498	ไต้หวัน (30.44%) จีน (29.64%) เกาหลีใต้ (16.22%) อื่น ๆ (23.7%)
55	เส้นใยสั้นประดิษฐ์	1,114	จีน (37.6%) ไต้หวัน (21.1%) เกาหลีใต้ (12.65%) อื่น ๆ (28.65%)
59	ผ้าสิ่งทอ ที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้น ของทำด้วยสิ่งทอชนิดที่เหมาะสมสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม	966	จีน (47.24%) ไต้หวัน (23.16%) เกาหลีใต้ (14.47%) อื่น ๆ (15.13%)
	อื่น ๆ	2,736	
	มูลค่ารวม	10,624	

ที่มา : Global Trade Atlas

สามารถแสดงถึงสินค้าวัตถุดิบ (แสดงสินค้าขั้นต้นจาก HS code 4 หลัก ดังตารางที่ 4.11) ส่วนใหญ่ที่นำเข้าเป็นผ้าผืนและผ้าฝ้ายโดยมีการนำเข้าจากประเทศจีน ใต้หวัน และเกาหลีใต้เป็นหลัก

ตารางที่ 4.11 มูลค่าการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศเวียดนามในปี 2551-2553

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

HS Code	สินค้า	2550	2551	2552	2553
6006	ผ้าอื่น ๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	743	976	1,016	1,344
5208	ผ้าทอทำด้วยผ้าฝ้ายที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนักและหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร	258	277	446	877
5407	ผ้าทอทำด้วยด้ายใยยาวสังเคราะห์รวมถึงผ้าทอที่ได้จากวัตถุดิบประเภทที่ 5404	567	710	676	864
5903	ผ้าสิ่งทอที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้นด้วยพลาสติกนอกจากของตามประเภทที่ 59.02	358	434	489	470
5503	เส้นใยสังเคราะห์ที่ไม่ได้สาน หวีหรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย	212	208	226	330

ที่มา : Global Trade Atlas

เมื่อพิจารณาจากดุลการค้าการส่งออกของเวียดนามสามารถขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 20 ส่วนการนำเข้ามีการนำเข้าผ้าผืน และผ้าฝ้ายจากประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนามส่วนใหญ่ มักลงทุนในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่งออก และมากกว่าร้อยละ 90 โดยมีการผลิตตามคำสั่งซื้อ ดังนั้น เมื่อตลาดลูกค้าหลักของเวียดนามคือ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ คำสั่งซื้อจึงลดลงอย่างมาก ทำให้โรงงานเหล่านี้ประสบปัญหา แม้รัฐบาลจะกระตุ้นให้หันมาพึ่งพาตลาดในประเทศ แต่โรงงานเหล่านี้ไม่มีประสบการณ์ในการออกแบบให้เหมาะกับผู้บริโภคในประเทศ ไม่มีประสบการณ์ในช่องทางการจัดจำหน่ายในประเทศ และขาดวัตถุดิบในการผลิตเพื่อรองรับการบริโภคในประเทศ จึงเป็นเรื่องยากที่จะปรับการผลิตมาสู่ตลาดท้องถิ่น ทำให้โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าส่งออกที่ไม่มีคำสั่งซื้อจากลูกค้าต่างประเทศทยอยปิดตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจ แต่เมื่อไหร่ก็ตามที่ภาวะเศรษฐกิจดีขึ้นปริมาณการส่งออกก็จะกลับเพิ่มขึ้น เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

4.3 โครงสร้างการตลาดของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV

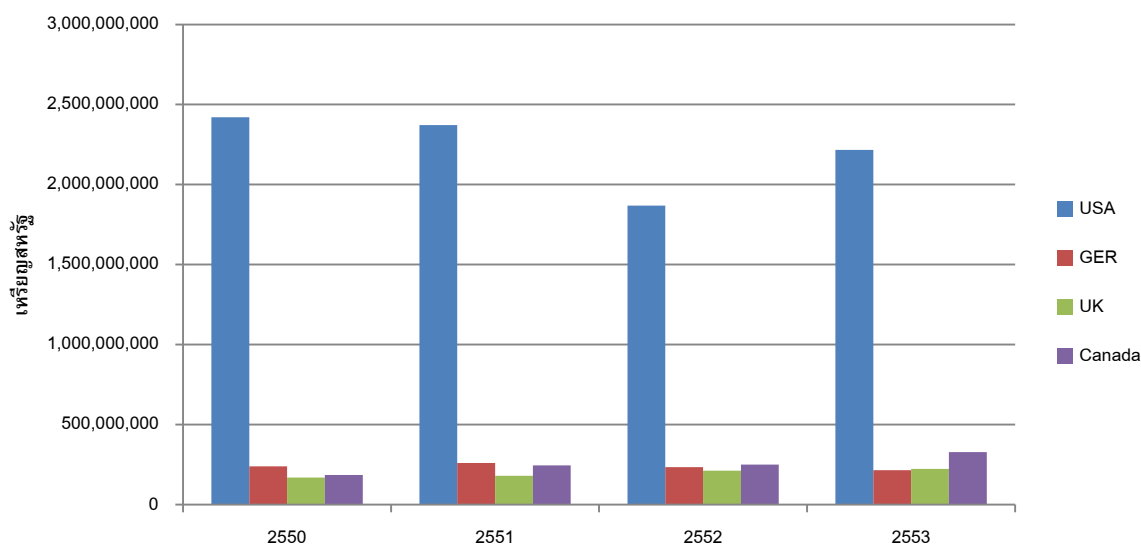
การวิเคราะห์สภาพตลาดของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV จากการนำเข้าและส่งออกซึ่งส่วนใหญ่ตลาดส่งออกของประเทศเหล่านี้อยู่ในสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก รองลงมา คือ กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป เนื่องจากได้รับสิทธิพิเศษจากประเทศพัฒนาแล้วในกลุ่มดังกล่าวโดยสินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) ซึ่งเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นหลักทั้งการส่งออกเพื่อนำไปประกอบตราสินค้าหรือการผลิตสำเร็จเพื่อการส่งออกโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกัมพูชาและเวียดนามรัฐบาลมีการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอย่างต่อเนื่องจนเป็นรายได้หลักของแรงงานในประเทศ

กัมพูชา

การส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของกัมพูชาเริ่มจากมูลค่า 26 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2538 จากการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเป็นทางการ เติบโตอย่างก้าวกระโดด 1.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2547 การผลิตส่วนใหญ่เน้นการส่งออกเป็นหลักในปี 2553 มีการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) มูลค่า 3.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือร้อยละ 98.9 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดของประเทศ

แผนภาพที่ 4.3 การส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) ปี 2551-2553

การส่งออกสินค้าของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาเป็นแคนาดา อังกฤษ และเยอรมัน การส่งออกไปยังภูมิภาคอเมริกาจึงมีสัดส่วนมากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่าหนึ่งในสามของการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในกัมพูชาเป็นตราห้อยชื่อตัวอย่าง “Gap” ซึ่งเป็นเสื้อผ้าแนวลำลอง (Sport ware) ที่มีชื่อเสียงและจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในสหรัฐทั้งค้า

ปลีกและค้าส่ง ประเทศสหรัฐมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของกัมพูชา ในฐานะประเทศคู่ค้าที่สำคัญและให้การอุดหนุนสินค้านำเข้าจากประเทศนี้มาโดยตลอด ภายใต้เงื่อนไข ข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศปี 2542 (US-Cambodia Bilateral Textile Agreement) ซึ่งเป็นการ สนับสนุนช่วยเหลือกัมพูชาในฐานะประเทศที่ได้พยายามปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานของแรงงาน ในโรงงานผลิตเครื่องนุ่งห่มให้มีสถานภาพการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) ทั้งนี้ สหรัฐได้ให้สิทธิพิเศษโดยการเพิ่มโควตาการนำเข้าสินค้าจากกัมพูชาจากร้อยละ 9 ในปี 2545 เป็น ร้อย ละ 18 ในปี 2548 การเพิ่มจำนวนโควตาดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากการหารือเรื่องข้อปฏิบัติแรงงาน เพื่อ ตรวจสอบสภาพการทำงานของแรงงานในโรงงานการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เช่น การปฏิบัติที่ดีแก่ แรงงาน การใช้แรงงานเด็กการควบคุมตรวจสอบดังกล่าวส่งผลในทางบวกต่อการเพิ่มโควตาการนำเข้า จากประเทศต่างๆ ในแถบยุโรปด้วย สินค้าส่งออกเป็นพวกเสื้อ sweater และเสื้อผ้าเด็กและสตรีต่างๆ ตามตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มส่งออก

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

HS	สินค้า	2551	2552	2553
6110	เจอร์ซี พูลโอเวอร์เสื้อชนิดคาร์ดิแกน เสื้อกั๊กและเสื้อที่คล้ายกัน ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	1,136,924,659	936,002,170	949,701,603
6204	สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์ เสื้อกระโปรง ชุด กระโปรง กระโปรงกางเกง กางเกงขายาว ชุดหมี่ที่มีเอี๊ยม และสายโยง กางเกงขาสั้นส่วน และกางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง	466,198,497	350,246,994	413,549,113
6104	สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์เสื้อกระโปรง ชุด กระโปรง กระโปรงกางเกง กางเกงขายาว ชุดหมี่ที่มีเอี๊ยม และสายโยง กางเกงขาสั้นส่วน และกางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	303,077,283	295,940,882	377,508,384

ที่มา : Global Trade Atlas

ประเทศไทยมีการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไปยังกัมพูชามากกว่าการนำเข้าหรือเกินดุล การค้าสิ่งทอมาโดยตลอด สินค้าที่ไทยส่งออกไปยังกัมพูชาได้ในสัดส่วนที่สูง คือ สินค้าวัตถุดิบประเภท ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ มีความกว้าง (หน้ากว้าง) เกิน 30 เซนติเมตรและมีด้ายยัดหรือด้ายยาง ตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป (HS 6004) มีสัดส่วนร้อยละ 31 ของมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ทั้งหมดที่ไทยส่งออกไปยังกัมพูชา สินค้าที่ส่งออกไปยังกัมพูชาอีกประเภทหนึ่ง คือ ตาข่ายจับปลา (HS 5608) เนื่องจากการขยายตัวของการทำประมงในกัมพูชา รวมทั้งกลุ่มเคหะสิ่งทอ ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้น ตามแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของกัมพูชาที่มีบทบาทจากสาขาโรงแรม เช่น ผ้าคลุมเตียง ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดตัว (HS 6302)

เส้นทางคมนาคมที่สำคัญของกัมพูชามีเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทย ได้แก่ เส้นทาง **หมายเลข 67** แยกจากเส้นทางหมายเลข 6 ที่จังหวัดเสียมราฐขึ้นไปทางเหนือ จนจรดชายแดนไทย กัมพูชา (ช่องสะง่า อ.ภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ-อ.อันลองเวง เมืองอุดรเมียนจัย) ระยะทาง 138 กิโลเมตร เส้นทาง**หมายเลข 68** แยกจากเส้นทางหมายเลข 6 ของกัมพูชาที่ อ.กระสัน เมืองเสียมราฐ ขึ้นไปทางเหนือจนจรดด่านชายแดนไทย-กัมพูชา (ช่องจอม จังหวัดสุรินทร์-สำโรง เมืองอุดรเมียนจัย) ระยะทาง ประมาณ 125 กิโลเมตร และเส้นทาง**หมายเลข 48** (เกาะกง-สระแอมบิล) แยกจากเส้นทางหมายเลข 4 ที่ กม.143 สุดทางที่ เมืองเกาะกง ซึ่งติดกับบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราดของไทยระยะทาง 151.5 กิโลเมตร

เส้นทางขนส่งอื่นๆ ภายในประเทศกัมพูชา อาทิ เส้นทางรถไฟซึ่งเป็นรางเดี่ยวขนาดกว้าง 1 เมตร มีเส้นทางกรุงพนมเปญ-โพธิสัตว์-พระตะบอง-บันเตียเมียนจัย ระยะทาง 386 กิโลเมตรส่วนใหญ่ใช้ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับการผลิตกระแสไฟฟ้า ขนส่งปูนซีเมนต์และข้าว และเส้นทางกรุงพนมเปญ-ตาแก้ว-กัมปอต-สีหนุวิลล์ ระยะทาง 264 กิโลเมตร ส่วนใหญ่ใช้ขนส่งสินค้าประเภทไม้และหิน ทั้งนี้ กัมพูชามีท่าเรือสำคัญ 3 แห่ง ได้แก่ 1. ท่าเรือเกาะกง หรือท่าเรือออกญามง เป็นท่าเรือเอกชนในเขต เกาะกง ตั้งอยู่ติดกับอ่าวไทยใกล้กับ จังหวัดตราด เหนือขึ้นมาจากท่าเรือสีหนุวิลล์ประมาณ 40 กิโลเมตร หรือประมาณ 180 กิโลเมตรจากกรุงพนมเปญ สามารถรองรับเรือระวางบรรทุก 500-1,000 ตัน มีศักยภาพในการรองรับการขนส่งสินค้าได้ 150,000 ตันต่อปี ส่วนใหญ่ใช้ขนส่งสินค้าจากไทยและ มาเลเซีย 2. ท่าเรือพนมเปญ เป็นท่าเรือแม่น้ำ ตั้งอยู่ในกรุงพนมเปญการเดินทางเรือจากไทยไปยังกัมพูชา หากเข้าเทียบท่าที่ท่าเรือพนมเปญจะใช้เวลา 3- 5 วัน เป็นท่าเรือขนาดเล็ก ไม่สามารถรองรับเรือสมุทรขนาดใหญ่ได้ สามารถรองรับเรือระวางบรรทุก 2,000 ตัน ในฤดูแล้งและ 5,000 ตันในฤดูน้ำหลาก ส่วนใหญ่ใช้เป็นท่าเรือในการขนส่งสินค้าภายในประเทศ และแห่งที่ 3 ท่าเรือกัมปงโสม หรือท่าเรือสีหนุวิลล์ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศติดกับอ่าวไทยห่างจากท่าเรือพนมเปญ 226 กิโลเมตร ทำหน้ากว้าง 550 เมตร สามารถรองรับเรือระวางบรรทุก 10,000-15,000 ตัน เป็นท่าเรือน้ำลึกทางทะเลขนาดใหญ่ที่ทันสมัยที่สุดของประเทศมีศักยภาพในการขนส่งสินค้าได้ถึง 20 ล้านตันต่อปี เชื่อมโยงเส้นทางเดินเรือจากหลายประเทศ ได้แก่ สหรัฐ ยุโรป จีน ฮองกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ไทย และเวียดนาม สำหรับการเดินเรือจากประเทศไทยไปยังท่าเรือสีหนุวิลล์ใช้เวลาเพียง 1 วัน ส่วนการเดินทางทางอากาศมีสนามบิน 3 แห่ง ที่ เสียมราฐ, พนมเปญ และสีหนุวิลล์

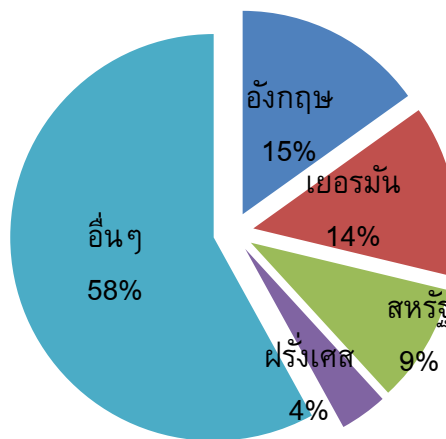

สปป.ลาว

ปี 2552 ลาวมีการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมูลค่า 223 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) มากที่สุดไปยังประเทศจีน รองลงมาเป็นประเทศไทย โดยสัดส่วนการส่งออกสินค้าประเภทนี้มีการส่งออกไปยังประเทศอังกฤษ เยอรมัน และสหรัฐอเมริกา

มูลค่าการส่งออกเครื่องนุ่งห่มเป็นร้อยละ 97.9 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในปี 2553 โดยมีการส่งออกเสื้อผ้าหรือของสุภาพบุรุษ (HS 6203) มากที่สุด รองลงมาเป็นเสื้อเชิ้ตของสุภาพบุรุษ (HS 6205) และเสื้อยืด T shirt (HS 6109) ตามลำดับ ตารางที่ 4.13 การส่งออกเสื้อ sweater ลดลงจากปีที่ผ่านๆ มาเนื่องจากการผลิตส่วนใหญ่ไปผลิตยังกัมพูชาและเวียดนามเพิ่มขึ้น แต่การส่งออกเสื้อยืด T shirt เพิ่มขึ้นแทนที่

แผนภาพที่ 4.4 สัดส่วนการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) ปี 2553

ตารางที่ 4.13 สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มส่งออก

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

HS	สินค้า	2551	2552	2553
6203	สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์กางเกงขายาว ชุดหมี่ที่มีเอี๊ยมและสายโยง กางเกงขาสั้น และกางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุรุษและเด็กชาย	43,034,600	44,677,644	53,806,706
6205	เชิ้ตของบุรุษหรือเด็กชาย	25,762,211	25,469,847	29,854,328

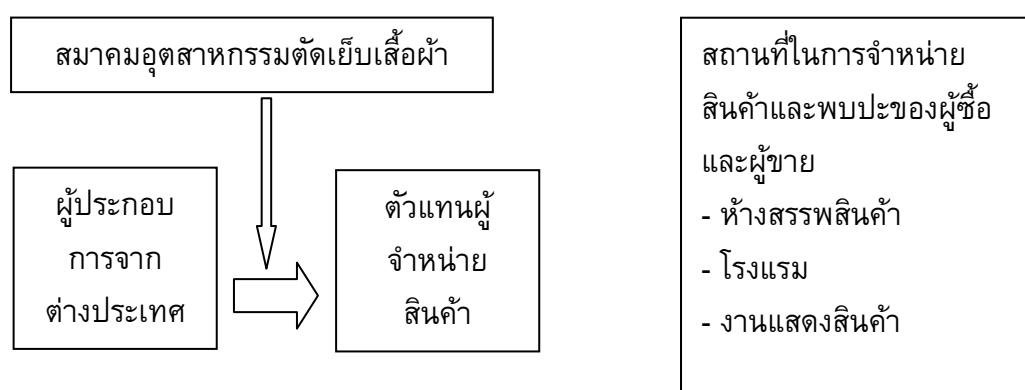
HS	สินค้า	2551	2552	2553
6109	ทีเชิ้ต เสื้อชั้นในชนิดซิงเกิลต และเสื้อชั้นในอย่างอื่นถักแบบ นิตหรือแบบโครเชต์	25,268,765	16,598,645	26,929,800
6110	เจอร์ซีย์ พูลโอเวอร์เสื้อชนิดคาร์ ดิแกน เสื้อกั๊กและเสื้อที่คล้ายกัน ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	39,125,511	25,111,084	22,332,701

ที่มา : Global Trade Atlas

ผู้ประกอบการต่างชาติที่สนใจเข้าไปลงทุนหรือค้าขายกับประเทศลาวจะต้องผ่านตัวแทนในลาว เพื่อช่วยติดต่อประสานงานและเป็นคนกลางในการเข้าไปทำธุรกิจ โดยอาจจะให้คนช่วยติดต่อหาสถานที่นัดหมายกับผู้ซื้อหรือผู้ประกอบการในประเทศลาวให้มาพบกัน (Business Matching) ซึ่งหน่วยงานที่สามารถเอื้ออำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูล และช่วยติดต่อประสานกับผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องนุ่งห่มในประเทศลาว ได้แก่ สมาคมอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าลาว เป็นคนกลาง ทั้งนี้ช่องทางในการค้าและการลงทุนอาจจะเข้าไปร่วมตามงานแสดงสินค้า (Exhibition) โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าไทยจะมีการจัดแสดงสินค้าไทยปีละ 1 ครั้ง ส่วนการพบปะกับนักลงทุนหรือเจ้าของโรงงานโดยตรงต้องมีการผ่านหน่วยงานสำคัญๆ ของจากทั้งไทยและลาวเนื่องจากประเทศลาวมีการทำการค้าที่ไม่เป็นทางการมากนัก และสินค้าส่งออกส่วนใหญ่จะค้าขายบริเวณชายแดนเนื่องจาก ลาวไม่มีพื้นที่การขนส่งทางทะเล

วัตถุดิบในการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของลาวส่วนใหญ่ยังมาจากทางมาเลเซียและอินโดนีเซีย ผ่านท่าเรือคลองเตยในประเทศไทย ลาวจึงเน้นที่การผลิตและการบรรจุภัณฑ์เป็นส่วนใหญ่ การขนส่งยังสามารถผ่านช่องทางสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ใช้เวลาในการขนส่ง 1-2 วัน และทำการขนส่งจากท่าเรือในประเทศไทยกรณีขนส่งไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา และยุโรป

แผนภาพที่ 4.5 ช่องทางการเข้าสู่ตลาดเครื่องนุ่งห่มของประเทศลาว

ที่มา : โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยฯ, 2553

จะเห็นได้ว่าการผลิตแบบ CMT ช่องทางในการเข้าสู่ตลาดเครื่องนุ่งในประเศลาว (แผนภาพที่ 4.5) การเข้าสู่ตลาดต้องมีตัวแทนหน้า (Agent) ในการหาแหล่งผลิตรวมทั้งแรงงานที่ตั้งโรงงานต่าง ๆ วัตถุประสงค์รวมถึงการออกแบบมาจากนักลงทุนเป็นหลัก ทั้งนี้การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในแต่ละปีที่ สปป.ลาวจัดขึ้นก็จะเป็นช่องทางในการเข้าไปลงทุนทางตรงได้อีกทางหนึ่ง โดยอาจผ่านทางสมาคมอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าของลาวเพื่อหาช่องทางลงทุนในอนาคต

เส้นทางการเดินทางขนส่งระหว่างไทยและลาวมีจุดเชื่อมโยงจาก สะพานมิตรภาพไทยลาวมีทั้งสิ้น 4 แห่ง โดยแห่งที่ 1 เป็นสะพานข้ามแม่น้ำโขงระหว่างจังหวัดหนองคายของไทยและนครหลวงเวียงจันทน์ แห่งที่ 2 ที่จังหวัดมุกดาหารไปยังแขวงสะหวันเขตของ สปป.ลาว แห่งที่ 3 คาดว่าจะแล้วเสร็จ พฤศจิกายน 2554 ที่จังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน และแห่งที่ 4 คาดว่าจะแล้วเสร็จ ปี 2555 ระหว่างจังหวัดเชียงราย และแขวงบ่อแก้วของสปป.ลาว รวมทั้งเส้นทางห้วยโก๋น จังหวัดน่าน-เมืองเงิน แขวงไชยบุรีของลาว เป็นหนึ่งในเส้นทางที่เชื่อมโยงไปยังแขวงหลวงพระบางสามารถเชื่อมต่อไปยังเมือง Dien Bien Phu ของเวียดนามได้อีกด้วย ส่วนเส้นทางรถไฟ เชื่อมสะพานมิตรภาพไทยลาวที่จังหวัดหนองคายกับบ้านท่าแร่ในนครหลวงเวียงจันทน์ ทางสปป.ลาวมีแผนสร้างเครือข่ายเส้นทางรถไฟระหว่างสปป.ลาว กับไทยและมณฑลยูนนานของจีน ซึ่งเริ่มจากเมืองคุนหมิง (เมืองหลวงของมณฑลยูนนาน) ไปยังเมืองเชียงรุ้ง เมืองลา เข้า สปป.ลาว ที่แขวงหลวงพระบางต่อไปยังแขวงหลวงน้ำทาและแขวงบ่อแก้ว ซึ่งเชื่อมต่อมายังจังหวัดเชียงราย รวมทั้งการสำรวจเส้นทางรถไฟเชื่อมระหว่างนครหลวงเวียงจันทน์ – แขวงเชียงขวาง – กรุงฮานอย (เวียดนาม) เพื่อเป็นเส้นทางออกสู่ทะเลจีนใต้ที่ท่าเรือไฮฟอง ส่วนการเดินทางขนส่งทางน้ำใช้แม่น้ำโขงเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลัก แต่ก็ประสบปัญหาด้านกายภาพเนื่องจากการเดินเรือในฤดูน้ำแล้งจะประสบปัญหาการขนส่งภายในประเทศจึงใช้แม่น้ำ 11 สายหลัก การเดินทางทางอากาศสปป.ลาวมีท่าอากาศยาน 41 แห่ง โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติ 3 แห่งที่นครหลวงเวียงจันทน์ แขวงหลวงพระบาง และแขวงจำปาสัก

สหภาพพม่า

ปี 2553 พม่ามีการส่งออกผ้าฝ้ายมีมูลค่าเป็นอันดับสามของสินค้าส่งออกทั้งหมด 2.1 ล้านจ๊าดหรือร้อยละ 4.2 ของมูลค่าสินค้าส่งออกทั้งหมดของประเทศ ทั้งนี้มีการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 560 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีการส่งออก เครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) มากที่สุด ส่งออกเครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่ไม่ได้ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ (HS 62) มากที่สุดถึงร้อยละ 92.6 ของสินค้าส่งออกในอุตสาหกรรมนี้ทั้งหมด โดยตลาดส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในประเทศญี่ปุ่น, เกาหลีใต้ และเยอรมัน โดยประเทศเกาหลีใต้มีการนำเข้าเครื่องนุ่งห่มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเกิน 1 เท่าตัว แสดงถึงตลาดการส่งออกที่ปรับจากตลาดในแถบยุโรปมาเป็นตลาดส่งออกในแถบเอเชียมากขึ้น และประเทศเหล่านี้ก็มีการลงทุนทางตรงในประเทศพม่าเพิ่มขึ้นในทุกปี

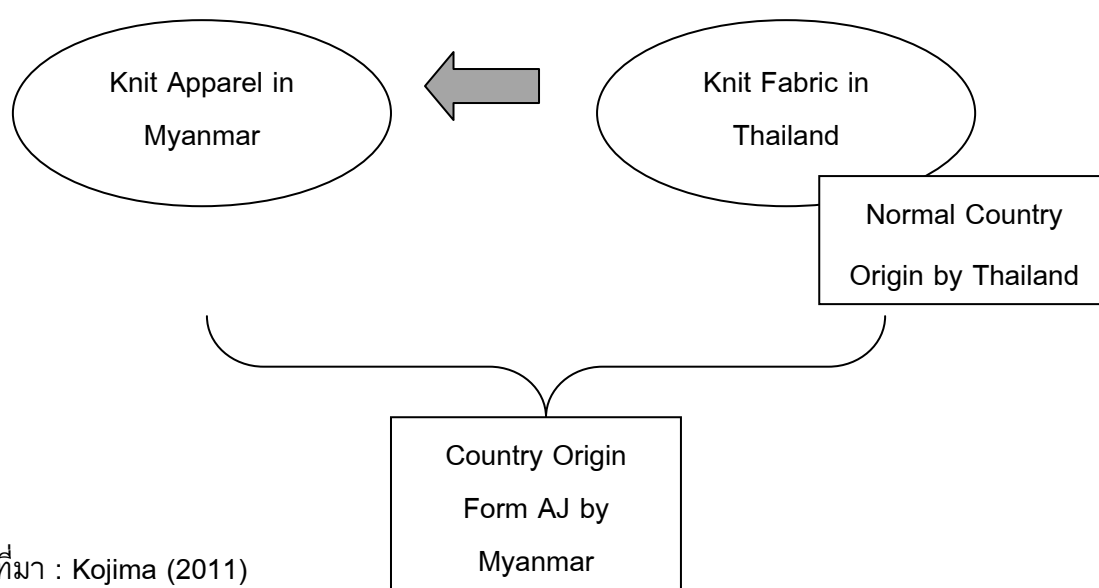
ตารางที่ 4.14 มูลค่าการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 62)

ประเทศ	หน่วย : เหรียญสหรัฐ					
	2548	2549	2550	2551	2552	2553
มูลค่ารวม		312,999,647	351,545,149	394,246,686	412,676,842	518,619,639
Japan	52,619,622	71,339,408	95,344,604	132,390,362	148,842,641	182,953,075
Germany	81,240,737	83,621,444	80,736,088	78,796,538	71,183,241	67,330,937
South Korea	7,384,594	18,139,461	29,947,932	29,645,172	51,947,812	117,956,460
Spain	15,340,873	36,115,598	41,425,848	48,416,076	39,864,097	44,423,762
United Kingdom	33,821,048	33,774,905	32,160,433	30,569,079	23,621,394	24,754,390

ที่มา : Global Trade Atlas

การนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากพม่าของญี่ปุ่นเนื่องมาจากพฤติกรรมการใช้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของผู้บริโภคชาวญี่ปุ่นบางกลุ่มที่เปลี่ยนแปลงไปจากการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีการตัดเย็บประณีตและใช้วัสดุคุณภาพสูงมาใช้สินค้าที่มีคุณภาพปานกลางและราคาถูกเพื่อลดค่าใช้จ่ายจากปัญหาเศรษฐกิจในประเทศญี่ปุ่น และที่ผ่านมาประเทศญี่ปุ่นได้ให้ความช่วยเหลือจัดอบรมพนักงานในโรงงานผลิตสิ่งทอในประเทศพม่า โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ ทางการผลิตให้แก่ผู้ประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพนอกเหนือจากนี้ประเทศญี่ปุ่นได้ให้สิทธิพิเศษทางการค้า GSP ซึ่งยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้า Form AJ จากประเทศที่เป็นแหล่งสินค้า (Country of Origin) ซึ่งจะมีการตัดเย็บในพม่า ตามแผนภาพที่ 4.6

แผนภาพที่ 4.6 การส่งออกภายใต้ AJCEP จากประเทศพม่าไปยังญี่ปุ่น

ที่มา : Kojima (2011)

การนำเข้าจากประเทศไทยและใช้ช่องทางทางทะเลในการขนส่งมายังประเทศญี่ปุ่นภายใต้เงื่อนไข AJCEP โดยความร่วมมือของ Myanmar International Freight Forwarders Association (MIFFA) กับ Japan External Trade Organization (JETRO) และบริษัทเอกชนของทั้งสองประเทศ เน้นการให้สิทธิประโยชน์แก่ประเทศพม่าในการผลิตโดยนำเข้าและส่งออกวัตถุดิบและสินค้าขั้นสุดท้ายผ่านยังประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่นเนื่องจากมีค่าการขนส่งที่ถูกกว่า และยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยด้วย

ประเทศไทยก็ได้สิทธิประโยชน์ในการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มผ่านกรอบความร่วมมือดังกล่าวโดยผู้ผลิตสามารถประหยัดต้นทุนค่าขนส่ง (Service Link Cost) และสามารถส่งสินค้าได้ทันตามกำหนดเนื่องจากสินค้าของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อจากลูกค้าเป็นหลัก โดยจากการเก็บข้อมูล (Kudo, 2010) พบว่าบริษัทสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในพม่าขนส่งสินค้าจากท่าเรือในย่างกุ้งด้วยคอนเทนเนอร์ (Container) ขนาด 20 ฟุต ไปยังท่าเรือโตเกียว/โยโกฮามา (Tokyo/Yokohama) ของญี่ปุ่นมีต้นทุนอยู่ที่ 1,300 เหรียญสหรัฐ ใช้เวลา 20 วัน ในขณะที่หากสินค้าถูกส่งจากท่าเรือแหลมฉบังของไทยด้วยคอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุต ไปยังท่าเรือโตเกียว/โยโกฮามา ของญี่ปุ่นมีต้นทุนอยู่ที่ 1,340 เหรียญสหรัฐ ใช้เวลาเพียง 8-9 วัน เนื่องจากท่าเรือของไทยมีขนาดใหญ่และสามารถผ่านช่องทางการขนส่งทางทะเลหลายช่องทางกว่าพม่า กรอบการค้าหรือเงื่อนไข AJCEP จึงเป็นประโยชน์แก่นักลงทุนของทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้รูปแบบหรือสิทธิประโยชน์ในลักษณะดังกล่าวจะเป็นช่องทางในการพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ในการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามกรอบการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ที่จะพัฒนาไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไปเนื่องจากอนาคตภาษีนำเข้าต่างๆ จะลดลงเหลือร้อยละ 0 ในอุตสาหกรรมหลักเหล่านี้

การคมนาคมขนส่งในประเทศพม่ายังไม่ดีนักโดยเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างไทยกับพม่า อาทิ เส้นทาง R 3B เริ่มจากอ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย เข้าพม่าที่ อ.ท่าลี่หลักของพม่า ผ่านเมืองเชียงตุงของพม่าก่อนบรรจบกับเส้นทาง R 3A ที่เมืองเชียงรุ่งของจีน ส่วนเส้นทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-west Economic Corridor) เริ่มจากเมืองเมะละแหม่งของพม่า เข้าทางไทยที่อ.แม่สอด จังหวัดตาก ผ่านเข้าสู่ลาวที่เมืองจันทะบุรี แขวงสะหวันนะเขต ไปสิ้นสุดที่ท่าเรือดานังในเวียดนาม และเส้นทางเศรษฐกิจแนวใต้ (South Economic Corridor) เริ่มจากท่าเรือทวาย ซึ่งอยู่ในเมืองทวายของพม่า เข้าทางไทยที่บ้านน้ำพุร้อน จังหวัดกาญจนบุรี และเข้ากัมพูชาที่ปอยเปต เมืองเตียบีเยนจัย สิ้นสุดนครโฮจิมินห์ของเวียดนาม

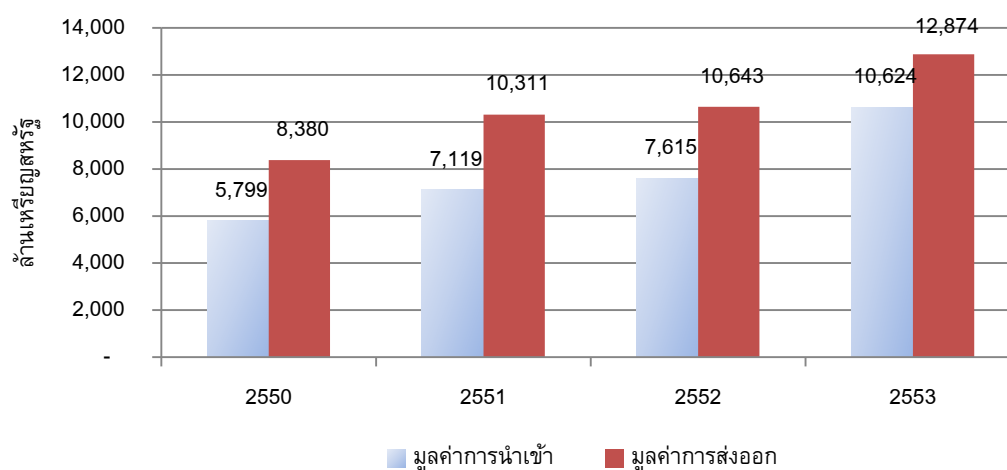
ท่าเรือที่สำคัญที่สุดของพม่า คือ ท่าเรือย่างกุ้ง ซึ่งใช้ในการขนส่งกว่าร้อยละ 90 ของประเทศ มีท่าเรืออื่นๆ อีก 7 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือ Sittwe, Kyaukpyu, Thandwe, Patheingyi, Mawlamyine และ Kawthoung และท่าเรือน้ำลึกทวายซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของพม่าและเชื่อมทางทิศตะวันตกของไทยโดยท่าเรือดังกล่าวอยู่ระหว่างการก่อสร้างซึ่งมีศักยภาพในการขนส่งเป็นประตูการค้าสำคัญระหว่างประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิกกับทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดีย และมีท่าอากาศยานนานาชาติ 2 แห่งที่เมืองย่างกุ้งและเมืองมัณฑะเลย์

เวียดนาม

ประเทศเวียดนามมีการส่งออกสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มมูลค่ากว่า 12,874 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2553 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 20 ทั้งนี้การส่งออกในปี 2553 เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับปีก่อน

แผนภาพที่ 4.7 มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ปี 2550-2553

ที่มา : Global Trade Atlas

นับตั้งแต่ปี 2548 เสื้อผ้าและสิ่งทอของเวียดนามสามารถเข้าสู่ตลาดที่สำคัญอย่างสหรัฐฯ และสหภาพยุโรปได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านโควตา เนื่องจากการยกเลิกโควตาส่งออกขององค์การการค้าโลก หรือ WTO ทำให้การส่งออกเสื้อผ้าและสิ่งทอของเวียดนามขยายตัวอย่างมากและต่อเนื่อง ในอัตราเฉลี่ยปีละกว่าร้อยละ 20 นอกจากนี้ เมื่อปลายปี 2549 เวียดนามได้ลงนามความตกลงการค้าและการลงทุน (Trade and Investment Agreement: TIFA) กับสหรัฐฯ เพื่อให้ได้รับฐานะประเทศคู่ค้าถาวร ทำให้การส่งออกสิ่งทอและเสื้อผ้าของเวียดนามไปยังตลาดสหรัฐฯซึ่งเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ของเวียดนามได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ปี 2551 นาย Bui Xuan Khu รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าเวียดนามในขณะนั้น กล่าวระหว่างการเยี่ยมชมกลุ่ม Garment and Textile ของเวียดนามว่า เวียดนามจะเป็น 1 ใน 5 ของผู้ส่งออกสิ่งทอโลกในปี 2558 ถ้าหากเวียดนามยังคงอัตราการผลิตและการส่งออก เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวรัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ “เพิ่มอัตราความเร็ว” การพัฒนายุทธศาสตร์สิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม

เมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 2553 มูลค่าการส่งออกรวม 12.87 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยส่งออกเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-62) มูลค่า 10.11 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 78.55 ของมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มต่าง ๆ และเมื่อพิจารณาประเทศนำเข้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจาก

ประเทศเวียดนามมากที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการส่งออกเครื่องนุ่งห่มเสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้แก่ HS 6110 (เจอร์ซี พูลโอเวอร์เสื้อชนิดคาร์ดิแกน เสื้อกั๊กและเสื้อที่คล้ายกัน ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์) และ HS 6204 (สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์ เสื้อกระโปรงชุดกระโปรง กระโปรงกางเกง กางเกงขายาว ชุดหมีที่มีเอี๊ยมและสายโยง กางเกงขาสวมสามส่วน และกางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง) มูลค่า 1.58 และ 1.43 พันล้านเหรียญสหรัฐตามลำดับ ทั้งนี้สามารถสรุปสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีการส่งออกมากที่สุดตามตารางที่ 4.15 ซึ่งพบว่าประเทศเวียดนามมีการส่งออกฝ้ายร้อยละ 5.1 ของมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศ

ตารางที่ 4.15 มูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของเวียดนาม ปี 2550-2553

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า	2550	2551	2552	2553
สหรัฐอเมริกา	4,392	5,271	5,175	6,063
ญี่ปุ่น	833	1,013	1,191	1,397
เกาหลีใต้	239	372	520	816
เยอรมนี	490	547	507	545
สหราชอาณาจักร	336	376	335	354
อื่นๆ	2,090	2,732	2,906	3,699
รวม	8,380	10,311	10,634	12,874

ที่มา : Global Trade Atlas

ตารางที่ 4.16 มูลค่าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีการส่งออกสำคัญของเวียดนาม ปี 2550-2553

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ

HS Code	สินค้า	2550	2551	2552	2553
62	เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่ไม่ได้ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	4,274	4,967	4,721	5,413
61	เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์	2,992	3,918	4,072	4,797
52	ฝ้าย	120	221	347	661
63	ของทำด้วยสิ่งทอที่จัดทำแล้วอื่น ๆ ของเป็นชุด เสื้อผ้าที่ใช้แล้วและของที่ใช้แล้วทำด้วยสิ่งทอ ผ้าชีร้าว	387	453	493	567

HS Code	สินค้า	2550	2551	2552	2553
54	ใยยาวประดิษฐ์แถบและวัตถุทอประดิษฐ์ที่คล้ายกัน	188	245	331	438
	อื่นๆ	419	507	670	998
	มูลค่ารวม	8,380	10,311	10,634	12,874

ที่มา : Global Trade Atlas

จากการยกเลิกโควตาส่งออกและเครื่องนุ่งห่มขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization) ตั้งแต่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นมา ทำให้อัตราการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามขยายตัวอย่างมากและต่อเนื่องเฉลี่ยปีละกว่าร้อยละ 20 ทั้งนี้เวียดนามได้ลงนามข้อตกลงการค้าและการลงทุน (Trade and Investment Agreement: TIFA) กับประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อให้ได้รับฐานะประเทศคู่ค้าถาวร โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของเวียดนามกำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากการสนับสนุนจากภาครัฐ และพยายามสร้างมาตรฐานด้านการทอให้ดีขึ้นแต่ยังไม่สามารถสนองความต้องการของตลาดได้ดี รวมทั้งการขาดแคลนแรงงานที่ได้รับการฝึกอบรม (Skilled labor) และความสามารถในการออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งขาดประสบการณ์ด้านการบริหารจากข้อมูลที่จำเป็น

ประเทศเวียดนามมีพื้นที่ติดกับพื้นที่ทางตอนกลางติดกับสปป.ลาว และมีพื้นที่ทางใต้ติดกับกัมพูชา อีกทั้งยังมีด่านชายแดนในบริเวณดังกล่าว ทำให้ไทยสามารถส่งออกสินค้าไปยังเวียดนามโดยใช้เส้นทางขนส่งผ่านทางชายแดนกัมพูชาและ สปป.ลาว มี 5 เส้นทางสำคัญ ได้แก่

- 1) เส้นทางนครพนม-คำม่วน(สปป.ลาว)-Ha Tinh(เวียดนาม) ระยะทาง 230 กม.
- 2) เส้นทางมุกดาหาร-สะหวันนะเขต(สปป.ลาว)-Quang Tri(เวียดนาม) ระยะทาง 210 กม.
- 3) เส้นทางอุบลราชธานี-จำปาสัก(สปป.ลาว)-Kon Tum(เวียดนาม) ระยะทาง 250 กม.
- 4) เส้นทางสระแก้ว-พนมเปญ(กัมพูชา)-โฮจิมินห์(เวียดนาม) ระยะทาง 600 กม.
- 5) เส้นทางตราด-เกาะกง(กัมพูชา)-Ha Tien(เวียดนาม) ระยะทาง 230 กม.

เส้นทางทางอากาศประเทศไทยมีเที่ยวบินไปยังเวียดนาม 3 เส้นทาง คือ กรุงเทพฯ ไปยัง ฮานอย โฮจิมินห์ และดานัง ส่วนการขนส่งทางน้ำ การขนส่งส่วนใหญ่ขนส่งจากท่าเรือกรุงเทพฯ ไปยังท่าเรือ Saigon เมืองโฮจิมินห์ ใช้เวลาประมาณ 3 วัน

4.4 นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศและในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

การลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV นักลงทุนไทยมีความได้เปรียบในฐานะประเทศเพื่อนบ้านที่มีการค้าการลงทุนมายาวนานโดยการบุกเบิกจากบริษัทและนักลงทุนชั้นนำของไทยมากมาย โดยการเข้าไปลงทุนยังประเทศดังกล่าวต้องศึกษาข้อมูลที่เป็นทางการในการติดต่อเพื่อลงทุนแต่เนื่องจากประเทศกลุ่ม CLMV มีการบริหารงานจากส่วนกลางเป็นหลัก ดังนั้นสายสัมพันธ์ทางธุรกิจจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นโดยข้อมูลที่สามารถช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนคือหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการค้าการ

ลงทุนโดยตรงของประเทศเหล่านี้ทั้งนี้นโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมและการลงทุนจะเป็นส่วนสำคัญให้เห็นถึงทิศทางในการลงทุนต่อไปในอนาคต

กัมพูชา

การส่งเสริมเรื่องการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มถูกกำหนดจากรัฐบาลในฐานะอุตสาหกรรมที่เป็นส่วนเพิ่มรายได้จากการส่งออกให้แก่ประเทศ เพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน และสร้างงานอันจะก่อให้เกิดรายได้กับประชาชนและเร่งรัดการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลกัมพูชาได้ออกกฎหมายส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2546) ให้ความมั่นใจแก่นักลงทุนว่าจะได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินในทุกๆ ด้านเท่าเทียมกับบุคคลในชาติ และไม่ใช้นโยบายกำหนดราคาสินค้าหรือบริการกับโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริม พร้อมให้สิทธิประโยชน์อื่นๆ อาทิ

- ☺ การยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไร (Tax holiday)
- ☺ การยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์และวัสดุก่อสร้างสำหรับโครงการที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และการยกเว้นอากรนำเข้าวัตถุดิบ สินค้าสำเร็จรูป และส่วนประกอบสำหรับการผลิตเพื่อส่งออกและการผลิตสินค้าที่ต่อเนื่องกัน (Supporting Industry)
- ☺ การรับสิทธิลดอัตราภาษีเงินได้จากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 9 ภายหลังจากการยกเว้นภาษีเงินได้
- ☺ สามารถจ้างและนำคนต่างด้าวเข้ามาอยู่และทำงานในหน้าที่ผู้จัดการ ช่างเทคนิค ช่างฝีมือผู้ชำนาญการ รวมทั้งบุตรและคู่สมรสของบุคคลดังกล่าว
- ☺ สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับสัมปทานจากภาครัฐ หรือที่เช่าจากเอกชน รวมทั้งสามารถนำที่ดินดังกล่าวไปเป็นหลักประกันการกู้เงินในระยะเวลาที่ได้รับสัมปทานหรือเช่า ยกเว้นที่ดินที่ได้รับสัมปทานแต่ยังไม่ได้รับการพัฒนา
- ☺ สามารถซื้อและส่งออกเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้า เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าใช้สิทธิ ค่าจัดการ รวมทั้งส่งออกกำไรหรือเงินทุนกลับประเทศได้ทั้งระหว่างและภายหลังเลิกโครงการ ทั้งนี้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่นำเข้าโดยปลอดอากรไม่ถึง 5 ปี เมื่อเลิกโครงการต้องชำระอากรที่พึงมี

ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีนโยบายในการพัฒนาจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องโดยมีการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับข้อบังคับและกรอบความร่วมมือที่เป็นสากลจากองค์กรและประเทศต่างๆ อย่างเหมาะสม ดังนี้⁵

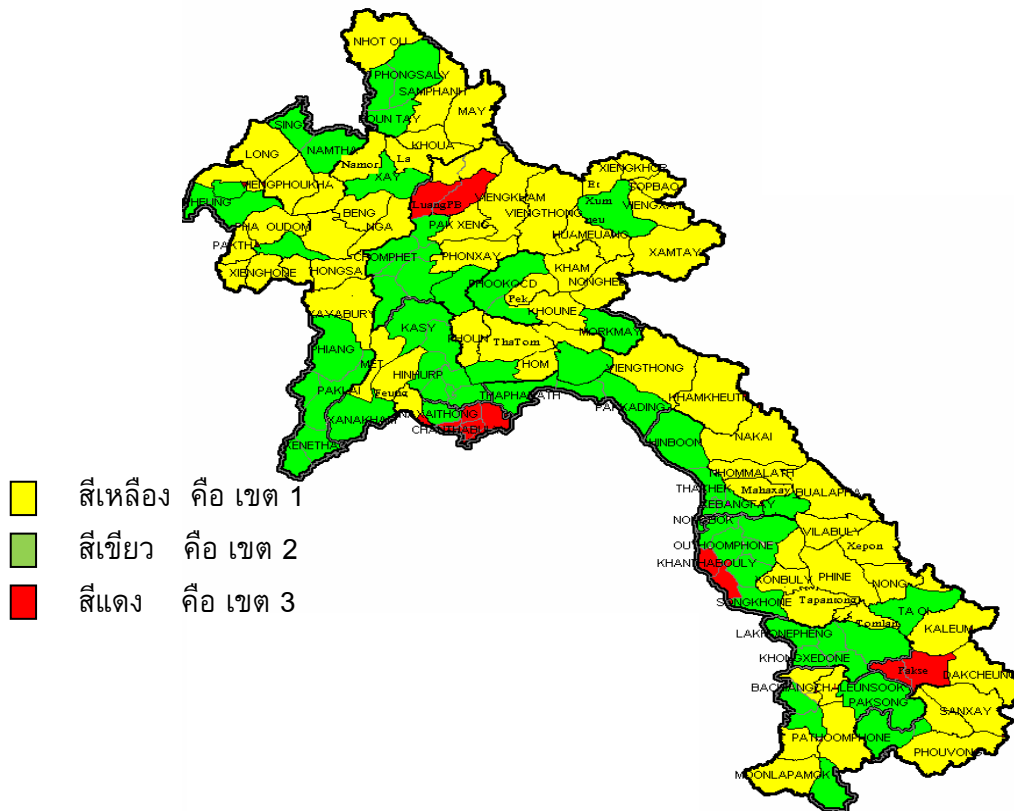
⁵ Trade and Poverty Link: The case of the Cambodia garment industry, 2006

- 2539
 - การประสานการค้ากับประเทศสหรัฐอเมริกาโดยได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าในฐานะประเทศที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favored Nation)
 - ก่อตั้ง Garment Manufacturers Association in Cambodia (GMAC)
 - มีการก่อตั้งสหภาพแรงงาน
- 2540
 - เริ่มมีปริมาณการค้ากับประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป
 - ปรับปรุงกฎหมายแรงงาน (มีการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม)
 - เป็นสมาชิก ILO ทำให้การพัฒนามาตรฐานแรงงานเป็นที่ยอมรับในสากล
- 2542
 - เข้าเป็นประเทศสมาชิก ASEAN ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า AFTA
 - ลงนามข้อตกลงร่วมกันกับสหรัฐอเมริกา (Bilateral Textile Agreement) ในการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
 - ลงนาม EC-Cambodia Trade ซึ่งเป็นข้อตกลงในการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในสหภาพยุโรป
- 2545
 - ข้อตกลงกับสหภาพยุโรปเปลี่ยนเป็นระบบโควตารวมทั้งภาษีการนำเข้าเป็น 0 (duty free) ตามหลัก Everything but Arms
- 2547
 - เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก
 - ได้รับโควตาการนำเข้าแบบปลอดภาษีอีกร้อยละ 14 จากประเทศสหรัฐ
- 2548
 - หลายโรงงานการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มได้รับเงินสนับสนุนและการฝึกอบรมฝีมือแรงงานจาก ILO, USAID, AFD และหน่วยงานและบริษัทจากประเทศผู้นำเข้าต่างๆ

สปป.ลาว

สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน กำหนดตามระดับส่งเสริมการลงทุนและเขตการส่งเสริมการลงทุน ดังนี้

โดยสามารถแบ่งตามแขวงซึ่งในแขวงเมืองต่างๆ จะถูกแบ่งอยู่ในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจ ดังนี้

แขวง	เขตที่ 1	เขตที่ 2	เขตที่ 3
1. พงสาลี	พงสาลี หัวพัน ขาวใหม่	พงสาลี บุนได้	
2. หลวงน้ำทา	ลอง เวียงพูคา นาหม้อ	สิง น้ำทา	
3. อุดมไซ	เมืองแบ่ง ลา งา		
4. หัวพัน	เวียงทอง เวียงคำ สิบเบา หัวเมือง ซำใต้ แอด	ซาเหนือ	
5. บ่อแก้ว	นาอุดม ปากทา	ตันผึ้ง	
6. หลวงพระบาง	เวียงคำ ปากแบ่ง โพนไซ	จอมเพ็ด พุกุด	หลวงพระบาง
7. ไชยะบุรี	เวียงฮ้อม หงสา ไชยะบุรี	เพียง ปากสวาย ท่งมีไซ	
8. เขียงขวาง	คำ หนองแรด แปลก คุณ	หมอกใหม่	
9. เวียงจันทน์	แม็ด หินเห็บ ห่ม	สาระคาม ทาสี	
10. นครหลวงเวียงจันทน์		เมืองนาทรายทอง	จันทะบูลี
11. บอลิคำไซ	เวียงทอง คำแสด	ท่าพระบาด ปากกะดิง	

แขวง	เขตที่ 1	เขตที่ 2	เขตที่ 3
12. คำม่วน	นากลาง ยมมะลาด มหาไซ มั่ง ละพา	หินปน ท่าแขก เซบั้งไฟ	
13. สหวันนะเขต	วีละบุลี เซโปน พัน ท่าปาง ทอง ชนบูลี มอญ	อุดมพอน สองคอน	
14. สาละวัน	ตຸ້ມລານ	นครเพ็ง ดงเซโดน ตะโอย	
15. เซกอง	กะลน คัวจิง		
16. จำปาสัก	บาเจียง เจริญสุข ปทุมพอน มุนละ ปะโมก	ปากซอง	ปากเซ
17. อັดตะปือ	เซียนไซ พงว		

ที่มา: คู่มือการลงทุนด้านการเกษตรใน สปป.ลาว, สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและพัฒนา 2553
หมายเหตุ นครเวียงจันทน์มีสถานะเป็นเมืองหลวงของสปป.ลาว โดยเป็นเขตที่แยกจาก
แขวงเวียงจันทน์ แต่มีพื้นที่ติดกับแขวงเวียงจันทน์

ลักษณะกิจการ	เขต		
	เขตที่ 1 พื้นที่ห่างไกล ทุรกันดารโครงสร้าง พื้นฐานไม่สะดวก	เขตที่ 2 พื้นที่ที่มี สาธารณูปโภคพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจบางส่วน	เขตที่ 3 เขตเมืองใหญ่ มีสาธารณูปโภค พื้นฐานพร้อม
กิจการที่ได้รับการ ส่งเสริมระดับที่ 1 ลงทุนด้านเกษตร	ยกเว้นภาษีกำไร 10 ปี	ยกเว้นภาษีกำไร 8 ปี	ยกเว้นภาษีกำไร 6 ปี
กิจการที่ได้รับการ ส่งเสริมระดับที่ 2 ลงทุนด้าน อุตสาหกรรม	ยกเว้นภาษีกำไร 6 ปี	ยกเว้นภาษีกำไร 4 ปี	ยกเว้นภาษีกำไร 2 ปี
กิจการที่ได้รับการ ส่งเสริมระดับที่ 3 ลงทุนภาคบริการ	ยกเว้นภาษีกำไร 4 ปี	ยกเว้นภาษีกำไร 2 ปี	ยกเว้นภาษีกำไร 1 ปี
นโยบายส่งเสริมเฉพาะ			
การสร้างโรงพยาบาล โรงเรียนอนุบาล	ยกเว้นค่าเช่าหรือค่า สัมปทาน 15 ปี และ	ยกเว้นค่าเช่าหรือค่า สัมปทาน 10 ปี และ	ยกเว้นค่าเช่าหรือค่า สัมปทาน 3 ปี และ

โรงเรียนวิชาชีพ วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศูนย์ค้นคว้าวิจัย กิจการสาธารณูปโภค บางโครงการ	ยกเว้นภาษีกำไรเพิ่มอีก 5 ปี	ยกเว้นภาษีกำไรเพิ่มอีก 5 ปี	ยกเว้นภาษีกำไรเพิ่มอีก 5 ปี
--	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

ที่มา : <http://www.thaiembassy.org/vientiane>

สปป. ลาว เป็นประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศด้อยพัฒนา (Least Development Countries) ทำให้ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากประเทศที่พัฒนาแล้ว และกำลังพัฒนา โดยสามารถแบ่งสิทธิประโยชน์ทางการค้าที่ สปป.ลาว ได้รับออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences) และ ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีที่ให้เป็นการเฉพาะตามกรอบ หรือกลุ่มต่างๆ ที่ สปป.ลาวเป็นสมาชิก ดังนี้

ประเทศ/กลุ่มประเทศที่ให้สิทธิ	สิทธิพิเศษทางการค้า
ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (AISP : ASEAN Integration System of Preferences)	การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน เป็นการให้สิทธิพิเศษในลักษณะทวิภาคี ซึ่งเป็นการให้ฝ่ายเดียวจากประเทศผู้ให้โดยไม่มีการเจรจาต่อรอง ซึ่งประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว สหภาพพม่า และเวียดนาม จะส่งรายการสินค้าที่ต้องการขอรับสิทธิพิเศษดังกล่าวให้ประเทศไทยพิจารณาและประเทศไทยจะพิจารณาทบทวนรายการสินค้าที่จะให้ AISP ทุกปี
ออสเตรเลีย	ได้อนุญาตให้สินค้าอุตสาหกรรม หรือที่ผลิตในประเทศด้อยพัฒนา (Least development countries) ไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2546 แต่สินค้าอุตสาหกรรมที่จะขอรับสิทธิ นำเข้าต้องมีกระบวนการผลิตขั้นตอนสุดท้ายในประเทศด้อยพัฒนา และต้นทุนการผลิตสินค้าในโรงงานของประเทศด้อยพัฒนาจะต้องไม่ต่ำกว่า 50 % ของต้นทุนการผลิตสินค้าทั้งโรงงาน จึงขอรับสิทธิดังกล่าวได้ ทั้งนี้จำเป็นต้องแสดงหลักฐานรับรองตามมาตรฐานแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ว่ามาจากประเทศด้อยพัฒนา จึงจะได้รับสิทธิดังกล่าว

ประเทศ/กลุ่มประเทศที่ให้สิทธิ	สิทธิพิเศษทางการค้า
แคนาดา	แคนาดาได้ประกาศลดภาษีศุลกากร และโควตา ให้กับประเทศด้อยพัฒนาจำนวน 48 ประเทศ โดยรัฐบาล สปป.ลาว ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) เรื่องการเข้าสู่ตลาดกับรัฐบาลแคนาดา ในเดือนมีนาคม 2546
สหภาพยุโรป (European Union)	ให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่ สปป.ลาวในการส่งสินค้าเข้าสู่สหภาพยุโรปด้วยสิทธิพิเศษทางภาษี และข้อตกลงหลายฉบับ เช่น การใช้อัตราภาษีภายใต้สิทธิ GSP ข้อตกลงการค้าสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่มระหว่าง สปป.ลาว และสหภาพยุโรป (EU – Lao People’s Democratic Republic agreement on trade in textiles) สิทธิประโยชน์แก่อังกฤษระดับภูมิภาค (The Regional accumulation advantage) ซึ่งสหภาพยุโรปได้ให้สิทธิพิเศษนี้แก่อาเซียน ทำให้ สปป.ลาวได้รับประโยชน์ด้วย และ Everything but Arms initiative (EBA) ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ทางสหภาพยุโรปได้ริเริ่มในเดือนมีนาคม 2543 โดยจะลดภาษีศุลกากรขาเข้า และไม่จำกัดโควตาในการส่งสินค้าเข้าสู่สหภาพยุโรปจากประเทศด้อยพัฒนา ทุกชนิดยกเว้น อาวุธ สงคราม และสัมภาระทหาร
ญี่ปุ่น	ให้สิทธิพิเศษ GSP แก่ สปป.ลาว ในการส่งออกสินค้าหัตถกรรม เติตรธรรมชาติ เสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์จากไม้
สหรัฐอเมริกา	ได้รับสถานะเป็นคู่ค้าปกติ (Normal Trade Relations : NTR) กับสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 และออกกฎหมาย Lao People’s Democratic Republic – United States of America Bilateral Trade Agreement ซึ่งลงนามในวันที่ 18 กันยายน 2546 ทั้งนี้เพื่อเป็นขจัดอุปสรรค และขจัดกีดกันที่มีใช้ภาษีของทั้งสองประเทศ ซึ่งสาระสำคัญของข้อตกลงดังกล่าวจะเน้นไปที่ การเข้าสู่ตลาด และการได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง แก่ สปป.ลาว ในการส่งสินค้าไปสหรัฐอเมริกาด้วยอัตราภาษีพิเศษ
ข้อตกลงการค้าเอเชีย – แปซิฟิก (Asia – Pacific Trade Agreement : APTA)	สปป.ลาว ได้เข้าเป็นสมาชิก ทำให้สามารถใช้สิทธิพิเศษในการค้าต่าง ๆ กับประเทศสมาชิก เช่น อินเดีย บังคลาเทศ จีน เกาหลีใต้ เป็นต้น

สหภาพพม่า

รัฐบาลได้กำหนดเขตนิคมอุตสาหกรรมขึ้นมา 18 เขต อยู่ในเมืองย่างกุ้ง 4 เขต (แบ่งออกเป็น 14 เขตย่อย) และกระจายอยู่ตามเมืองต่างๆ อีก 14 เขต เพื่อให้การสนับสนุนเอกชนให้เข้ามาลงทุน และจากการพิจารณาการลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมพบว่า ลักษณะการลงทุนนั้นมีทั้งสามรูปแบบ คือ การลงทุนในโรงงานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก อีกทั้งลักษณะของการผลิตก็หลากหลาย หากแต่ที่มีจำนวนมากจะเป็นการลงทุนในโรงงานขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.17 แสดงภาคการผลิตของภาคเอกชนแบ่งตามลักษณะการลงทุน (2549)

ลำดับ ที่	ภาคการผลิต	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	รวม	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	อาหารและเครื่องดื่ม	21,481	3,473	24,954	62.91
2	เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม	1,524	396	1,920	4.84
3	วัสดุก่อสร้าง	2,417	529	2,946	7.43
4	ผลิตภัณฑ์ของใช้ส่วนตัว	615	322	937	2.36
5	ผลิตภัณฑ์ของใช้ภายในบ้าน	82	75	157	0.40
6	การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	229	83	312	0.79
7	วัตถุดิบป้อนอุตสาหกรรม	859	307	1,166	2.94
8	แร่ธาตุและน้ำมัน	1,286	355	1,641	4.14
9	เครื่องมือทางการเกษตร	45	13	58	0.15
10	เครื่องจักรและเครื่องมือ	364	53	417	1.05
11	พาหนะยานยนต์	67	16	83	0.21
12	ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า	15	18	33	0.08
13	เบ็ดเตล็ด	4,470	575	5,045	12.72
รวม		33,454	6,215	39,669	100.00

ที่มา: Ministry of Industry 1 cited in Pwint Phyu Ei, **Development Measures for SMEs in Myanmar**, December 2007, p.5.

สินค้าที่มีการผลิตมากที่สุดได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม ในขณะที่เครื่องใช้ไฟฟ้าผลิตได้น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.08 เท่านั้น ตลอดจนการผลิตในภาคอื่นๆ ก็ยังมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับความต้องการของตลาดพม่าแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลพม่าจำเป็นต้องให้การสนับสนุนภาคการผลิตเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นเป็นกรณีพิเศษ โดยเฉพาะการเชิญชวนต่างชาติให้เข้าไปร่วมลงทุนกับนักลงทุนชาวพม่าในภาคการผลิตที่ยังขาดแคลน อาทิ เครื่องมือการเกษตร เครื่องจักร เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

พาหนะยานยนต์ ดังแสดงในตาราง ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าการผลิตของโรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่ในพวกอาหารและเครื่องดื่ม และเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ในขณะที่การผลิตภาคอื่นๆ ยังคงค่อนข้างจะมีน้อย

สหภาพพม่า มีการทำข้อตกลงทางการค้าแบบทวิภาคีกับหลายประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ จีน ไทย บังกลาเทศ อินเดีย ปากีสถาน เวียดนาม ลาว ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ภูมิภาคอาเซียน และอีก 6 ประเทศในยุโรปตะวันออก ซึ่งเงื่อนไขและข้อตกลงต่างๆ อยู่บนพื้นฐานของ “ข้อบัญญัติด้วยชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง” (The Most – Favored Nation: MFN) ตามหลักของ WTO นอกจากนี้ ยังมีการทำข้อตกลงการค้าชายแดนกับประเทศจีน (เดือนมกราคม ปี 1994), ประเทศบังกลาเทศ พฤษภาคม ปี 1994) และประเทศไทย (เดือนมีนาคม ปี 1996) เพื่อขยายการค้าชายแดนให้มากขึ้น สำหรับไทยได้เริ่มให้ AISP แก่สินค้าพม่า จำนวน 72 รายการ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2545 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2553 (ระยะเวลา 8 ปี) นอกจากนี้ การที่ไทย พม่า ลาว และกัมพูชา ได้ร่วมลงนามในปฏิญญาพุกามเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2546 ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ไทยได้ปรับการให้ AISP แก่สินค้าของพม่าเพิ่มขึ้นเป็น 890 รายการ ในปี 2006 ทั้งนี้ผู้นำเข้าไทยที่ต้องการใช้สิทธิประโยชน์นี้ จะต้องแนบใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form AISP) ซึ่งออกโดยกระทรวงพาณิชย์ของพม่า เพื่อแสดงกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรของไทยด้วย ซึ่งสิทธิพิเศษทางการค้าต่างๆ พอสรุป ได้ดังนี้

การเป็นสมาชิกอาเซียน (ASEAN : Association of South East Asian Nations)	พม่าได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของอาเซียน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และมีพันธะที่จะต้องลดและยกเลิกมาตรการกีดกันทางด้านภาษีและมีใช้ภาษีให้กับสินค้าที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนตามกลไก Common Effective Preferential Tariff (CEPT) ภายในปี พ.ศ. 2551
สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP : Generalized System of Preferences)	ปัจจุบันสินค้าของพม่าที่ได้รับ GSP จากประเทศเกาหลีใต้ เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูปและเหมืองแร่ เป็นต้น
สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้กรอบอาเซียน (ASEAN Integration System of Preferences : AISP)	เป็นการส่งเสริมการส่งออกให้พม่าซึ่งประเทศสมาชิกใหม่ โดยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร มีอัตราภาษีที่จัดเก็บอยู่ระหว่างร้อยละ 0-5 ดังเช่นประเทศจีนที่ยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้านับรวม 91 รายการแก่พม่าและสปป.ลาว โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549

นอกจากนี้พม่ายังได้ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคกับประเทศภูฏาน อินเดีย เนปาล บังกลาเทศ ศรีลังกา และไทย ที่เรียกว่า BIMST-EC เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ซึ่งได้ลงนามเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2547

เวียดนาม

นครโฮจิมินห์มีเขตส่งเสริมการส่งออก 2 แห่ง ได้แก่ Tan Thuan EPZ และ Linh Trung I & II EPZ และเขตอุตสาหกรรม 13 แห่ง ส่วนฮานอยมีเขตอุตสาหกรรม 11 แห่ง และดานังมีเขตอุตสาหกรรม 5 แห่ง โดยเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออกและเขตอุตสาหกรรมเหล่านี้ อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment) สาขาการผลิตสำคัญ ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องจักร ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยาง และพลาสติก ไม้แปรรูป กระดาษ บรรจุภัณฑ์ หนังสือ และรองเท้า เคมีภัณฑ์ โลหะ อาหารและเครื่องดื่ม ทั้งเวียดนามมีแผนในการพัฒนาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในปี 2558 และวิสัยทัศน์ในปี 2563⁶ จากการที่รัฐบาลเวียดนามประกาศเป้าหมายพัฒนาเวียดนามให้ก้าวสู่ประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัยภายในปี 2563 โดยจุดแข็งที่สำคัญที่เวียดนามตระหนักดีคือความเข้มแข็งและความมั่นคงทางการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล รวมทั้งบุคลากรจำนวนมากที่มีการศึกษาดีพร้อมรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี เวียดนามจึงได้กำหนดแผนพัฒนาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มภายในปี 2558 และวิสัยทัศน์ภายในปี 2563 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการค้าและการลงทุนเวียดนาม (MoIT) เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 โดยกำหนดเป้าหมายต่าง ๆ ที่สำคัญของสาขาสิ่งทอ ดังนี้

- รายได้จากการส่งออกสาขาสิ่งทอ เป็น 18 พันล้านเหรียญสหรัฐ ภายในปี 2558 และ 25 พันล้านเหรียญสหรัฐภายในปี 2563 ซึ่งเพิ่มมากขึ้นเป็น 2 เท่าและเกือบ 3 เท่าของรายได้จากการส่งออก ปี 2551
- การผลิตขยายตัวร้อยละ 16 ถึง 18 ต่อปี ขณะที่อัตราการเติบโตของการส่งออกปีละร้อยละ 20 สำหรับในช่วงปี 2551 – 2553 และร้อยละ 15 สำหรับปี 2554 – 2563 ขณะที่การผลิตเพิ่มเป็นร้อยละ 12 ถึง 14
- ตั้งเป้าให้เวียดนามเป็นผู้ส่งออกสิ่งทอที่สำคัญ 1 ใน 5 อันดับแรกของโลก ภายในปี 2558 จากที่ปัจจุบันเป็นอันดับ 9 ของผู้ส่งออกสิ่งทอโลก
- เพิ่มสัดส่วนของ local content โดยจะให้ความสำคัญต่อการผลิตผ้า วัตถุดิบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และวัสดุอุปกรณ์ตกแต่ง เพื่อให้สัดส่วนการใช้วัตถุดิบในประเทศเพิ่มจากร้อยละ 35 ของปัจจุบันเป็นร้อยละ 50 ภายในปี 2553 ร้อยละ 60 ภายในปี 2558 และร้อยละ 70 ภายในปี 2563

⁶ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์, 2552

ส่วนโครงการการผลิตและการลงทุนผ้าผืนเพื่อการส่งออกภายในปี 2558 (Cloth Investment and Production Programme for exports to 2558) ซึ่งตั้งเป้าหมายจะผลิตผ้าผืน 1 ล้าน ตร.ม. ภายในปี 2553 และ 1.5 ล้าน ตร.ม.ภายในปี 2558 นั้น รัฐบาลเวียดนามจะตั้งเขตอุตสาหกรรมทอผ้าและฟอกย้อมจำนวน 10 แห่งทั่วประเทศ โดยจำนวน 6 แห่ง (ในเขตจังหวัด Thai Binh, Ninh Binh, Nghe An, Khanh Hoa, Binh Thuan และ Long An) จะดำเนินการ ภายในปี 2551 - 2555 และจำนวน 4 แห่ง คือ ในเขตจังหวัดท่าเตียน (Ha Tinh) กวางจิ (Quang Tri) เตียนแยง (Tien Giang) และจาวิन्ह (Tra Vinh) ภายในปี 2555 - 2558

นอกจากนี้ เวียดนามจะเร่งให้โครงการทอผ้าและฟอกย้อมที่สำคัญ 5 โครงการเสร็จสมบูรณ์ ภายในปี 2550 - 2555 อาทิ

- โรงงานฟอกย้อม Teachang – Vina ซึ่งเป็น Joint venture ระหว่าง Vinatex บริษัท Thien Nam และบริษัท Teachang ของเกาหลีใต้ โดยมีกำลังการผลิตของการฟอกย้อมปีละ 63 ตารางเมตร
- บริษัทร่วมทุนระหว่าง Vinatex กับ ITG ของสหรัฐฯ มีกำลังฟอกย้อม ปีละ 76 ล้าน ตารางเมตร ภายในปี 2553
- โรงงานฟอกย้อม Binh An ซึ่งร่วมทุนโดยโรงงานฟอกย้อม Viet Thang กับ Tencate ของ เนเธอร์แลนด์ กำลังฟอกย้อมปีละ 45 ล้าน ตารางเมตร ภายในปี 2553

ตามโครงการดังกล่าวนี้ จะเน้นการเพิ่มจำนวนนักออกแบบแฟชั่นมืออาชีพและการเพิ่มจำนวน คนงานที่ผ่านการฝึกอบรม รวมทั้งการก่อตั้งมหาวิทยาลัยสิ่งทอเครื่องนุ่งห่มและแฟชั่นด้วย

4.5 สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

ประเทศในกลุ่ม CLMV เป็นประเทศที่จัดอยู่ในประเทศ LDCs ไม่รวมประเทศเวียดนาม ดังนั้น ทั้ง 3 ประเทศ รวมทั้งเป็นประเทศที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง MFN ของประเทศพัฒนาแล้วทั้งสหรัฐ ยุโรป ประเทศญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้มากมายรวมทั้งมีการทำสนธิสัญญา (Agreement) กับประเทศพัฒนาแล้ว โดยให้สิทธิพิเศษด้านภาษีเพื่อสามารถส่งออกและนำเข้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถสรุป การได้รับสิทธิประโยชน์ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 สิทธิประโยชน์ที่แต่ละประเทศได้รับ

ประเทศ	ประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษ													
	ออสเตรเลีย	เบารัส	แคนาดา	สหภาพยุโรป			ญี่ปุ่น	นิวซีแลนด์	นอร์เวย์	รัสเซีย	สวีเดนเชอแลนด์	ตุรกี	อเมริกา	
				GSP	GSP-LDCs (EBA)	GSP+							GSP	AGOA
กัมพูชา	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	
ลาว	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	
พม่า		X		X	X		X	X		X	X			
เวียดนาม		X	X	X			X	X	X	X	X	X		
ไทย		X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	

ที่มา : Generalized System of Preferences: List of Beneficiaries, UNCTAD 2011

4.5.1 สหภาพยุโรปกับ GSP

สหภาพยุโรปมีการให้สิทธิพิเศษ GSP แบ่งออกเป็น สิทธิพิเศษเป็นการทั่วไป (General Arrangement) : ซึ่งนับเป็นการให้สิทธิพิเศษ แก่ประเทศกำลังพัฒนามากกว่า 178 ประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย โดยการลดอัตราภาษีศุลกากรลงจากอัตราปกติให้แก่ประเทศที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most - Favored Nation Rate: MFN Rate) สิทธิพิเศษสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Everything but Arms : EBA) แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries: LDCs) ตามคำจำกัดความขององค์การสหประชาชาติกว่า 50 ประเทศ จะได้รับสิทธิพิเศษ จากสหภาพยุโรป เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาของประเทศและช่วยลดปัญหาความยากจน โดยประเทศดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นอัตราภาษีศุลกากร ในทุกรายการสินค้ายกเว้นสินค้าในกลุ่มอาวุธและกระสุน สิทธิพิเศษทางภาษี เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Special Incentive Arrangement for Sustainable Development and Good Governance) โดยสหภาพยุโรปให้สิทธิพิเศษดังกล่าว แก่ กัมพูชา, ลาว และพม่า เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และก่อให้เกิดหลักธรรมาภิบาลที่ดี ในกลุ่มประเทศที่มีความต้องการการพัฒนาเป็นพิเศษ (Vulnerable Countries) ทั้งนี้ สหภาพยุโรปได้กำหนดให้มีสิทธิพิเศษทางภาษี แบบพิเศษ GSP+ โดยจะยกเว้นอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าแก่สินค้ากว่า 7,200 รายการ ที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศที่ได้ให้สัตยาบรรณและมีการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามอนุสัญญาที่ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและหลักธรรมาภิบาลที่ดี ทั้งในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม สิทธิแรงงาน และการปราบปรามยาเสพติด จำนวนทั้งสิ้น 27 อนุสัญญา⁷

⁷ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบ GSP ใหม่ของสหภาพยุโรปที่

http://europa.eu.int/comm/trade/issues/global/gsp/index_eu.htm

4.5.2 สหรัฐอเมริกากับ GSP

สหรัฐ ให้สิทธิ GSP สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าอุตสาหกรรมแก่ประเทศด้อยพัฒนาซึ่งได้แก่ ลาว และกัมพูชาในกลุ่มประเทศ CLMV เนื่องจากพม่ายังติดเรื่องการคว่ำบาตรจากเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยในพม่าทั้งนี้ทั้งสองประเทศยังมีการทำ Textile Agreement หรือข้อตกลงสิ่งทอเพิ่มเติมกับประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้สามารถสรุปมาตรการลดหย่อนสำหรับประเทศที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 อัตราการเก็บภาษีในสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มระบบ GSP ของสหรัฐ

TARIFF NO.	BRIEF DESCRIPTION	MFN
50030090	Silk waste (including cocoons unsuitable for reeling, yarn waste and garnetted stock) carded or combed	2.5%
50071030	Woven fabrics of noil silk, containing 85 percent or more by	0.8%
50079030	Woven silk fabrics, containing 85 percent or more by weight of	0.8%
51021960	Fine animal hair (other than Kashmir or camel), not processed beyond the degreased or carbonized condition, not carded or combed	0.4%
51031000	Noils of wool or of fine animal hair	2.6
51032000	Waste, other than noils, of wool or of fine animal hair, including yarn waste but excluding garnetted stock	2.6 cents/kg ,
51130000	Woven fabrics of coarse animal hair or of or se hair	2.7%
52083120	Dyed plain weave certified hand-loomed fabrics of cotton, containing 85% or more cotton by weight, weighing not more than 100 g/m ²	3%
52083210	Dyed plain weave certified hand-loomed fabrics of cotton, cont. 85% or more cotton by weight, weighing over 100 g/m ² but not over 200	3%
52084120	Plain weave certified hand-loomed fabrics of cotton, 85% or more cotton by weight, weighing not over 100 g/m ² , of yarns of different colors	3%
52084210	Plain weave certified hand-loomed fabrics of cotton, 85% or more cotton by weight, over 100 but n/o 200 g/m ² , of yarns of different colors	3%
52085120	Printed certified hand-loomed plain weave fabrics of cotton, 85% or more cotton by weight, weighing not over 100 g/m ²	3%

TARIFF	BRIEF DESCRIPTION	MFN
52085210	Printed certified hand-loomed plain weave fabrics of cotton,85% or more cotton by weight, wt more than 100 g/m2 but not more than 200 g/m2	3%
52093130	Dyed, plain weave certified hand-loomed fabrics of cotton,containing 85% or more cotton by weight, weighing more than 200 g/m2	3%
52094130	Plain weave certified hand-loomed fabrics of cotton, cont. 85%or more cotton by weight,weighing over 200 g/m2, of yarns of different colors	3%
52095130	Printed plain weave certified hand-loomed fabrics of cotton,containing 85% or more cotton by weight, weighing more than	3%
53012100	Flax, broken or scutched	0.2
53089010	Paper yarn	2.7%
53110060	Woven fabrics of paper yarn	2.7%
54041210	Polypropylene monofilament of 67 decitex or more (not racketstrings), and with no cross-sectional dim. > 1 mm, not over 254 mm in length	6.9%
54041910	Racket strings of synthetic monofilament of 67 decitex or more and of which no cross-sectional dimension exceeds 1 mm	2.7%
54050060	Strip and the like of artificial textile materials of an apparent width not exceeding 5 mm	5.8%
56072900	Twine (except binder or baler twine), cordage, rope and cables of sisal or other textile fibers of genus Agave	3.6%
56074110	Binder or baler twine of wide nonfibrillated strip, of polyethylene or polypropylene	2.7%
56074910	Twine (other than binder or baler twine), cordage, rope and cables of wide nonfibrillated strip, of polyethylene or polypropylene	2.7%
56079035	Twine, cordage, rope & cables of abaca or other hard (leaf) fibers, other than stranded construction or stranded n/o 1.88 cm in diameter	3.4%
56089023	Hammocks, of cotton	14.1%

TARIFF	BRIEF DESCRIPTION	MFN
56089030	Knotted netting of twine, cordage or rope or other made-up nets (not fish netting and nets) of textile materials (not cotton/manmade mat.)	5%
57025020	Carpets & other textile floor coverings, not of pile construction, woven but not on a power-driven loom, not made up, of wool/fine	4.3%
57025020	Floor coverings, not of pile construction, woven not on power-driven loom, made up, of wool or fine animal hair, nesi	4.3%
57029130	Hand-loomed carpet & other textile floor coverings, not of pile construction, woven, made up, of man-made textile materials, nesi	2.7%
57029130	Hand-loomed carpets and other textile floor coverings, not of pile construction, woven, made up, of cotton	6.8%
57029210	Carpets & other textile floor coverings, not of pile construction, woven, made up, of other textile materials neso	2.7%
57029210	Hand-hooked carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of wool or fine animal hair	6%
57029905	Carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of nylon or other polyamides, hand-hooked	5.8%
57029905	Hand-hooked carpets & other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of man-made materials (not nylon/other	6%
57029920	Carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of other textile materials neso	3.8%
57029920	Textile fabrics of cotton, impregnated, coated, covered or laminated with polyvinyl chloride	2.7%
57031020	Textile fabrics of cotton, impregnated, coated, covered or laminated with plastics neso, other than those of heading 5902	2.7%
57031020	Rubberized textile fabric adhesive tape of a width not exceeding 20 cm (other than fabric of heading 5902)	2.9%
57032010	Transmission or conveyor belts or belting of man-made fibers	4%
57032010	Straining cloth of a kind used in oil presses or the like, of textile material or of human hair	8%

TARIFF	BRIEF DESCRIPTION	MFN
57033020	Other gloves, mittens and mitts, the foregoing specially designed for sports use, incl. ski and snowmobile gloves, mittens	2.8%
57033020	Gloves, etc., specially designed for sports, including ski and snowmobile gloves, mittens and mitts, knitted or crocheted, of	2.8%
57039000	Gloves, mittens & mitts, for sports use, (incl. ski and snowmobile gloves, etc.), of synthetic fibers	2.8%
57039000	Gloves, mittens & mitts specially designed for sports, including ski and snowmobile gloves, mittens and mitts, of artificial fibers	2.8%
59031010	Shawls, scarves, etc., knitted or crocheted, containing 70% or more by weight of silk or silk waste	1.5%
59039010	Headbands, ponytail holders & similar articles, of textile materials other than containing 70% or more by weight of silk,	14.6%
59061000	Women's or girls' suit-type jackets and blazers, not knitted/crocheted, of textile materials nesoi, cont. 70% + of silk or	1%
59100010	Women's or girls' dresses, not knitted or crocheted, containing 70% or more by weight of silk or silk waste	6.9%
59114000	Garments, not knitted or crocheted, made up of fabrics of heading 5602 or 5603 formed on a base of paper or covered or lined with paper	2.8%
61161008	Handkerchiefs, not knitted or crocheted, containing 70% or more by weight of silk or silk waste	1.1%
61169208	Shawls, scarves, mufflers, mantillas, veils and the like, not knitted or crocheted, containing 70% or more silk or silk waste	1.2%
61169308	Gloves, mittens & mitts, for sports, including ski & snowmobile gloves, etc., not knitted/crocheted, impreg. or cov. with plastic/rubber	0.8%
61169935	Gloves, mittens & mitts, all the foregoing for sports use, including ski & snowmobile gloves, mittens & mitts, of cotton	2.8%
61171040	Gloves, mittens & mitts, for sports use, incl. ski & snowmobile, of man-made fibers, not impregnated/coated with plastics or rubber	2.8%

TARIFF	BRIEF DESCRIPTION	MFN
61178085	Headbands, ponytail holders and similar articles, of textile materials containing < 70% by weight of silk, not knit/crochet	14.6%
62043960	Toilet and kitchen linen of textile materials nesoi, containing 85% or more by weight of silk or silk waste	2.7%
62044910	Wall hangings, not knitted or crocheted, of wool or fine animal hair, the foregoing certified hand-loomed and folklore products	3.8%
62101020	Wall hangings of jute, excluding those of heading 9404	11.3%
62139005	Certified hand-loomed and folklore pillow covers of wool or fine animal hair, not knitted or crocheted	3.8%
62141010	Pneumatic mattresses of textile materials other than of cotton	3.7%
62160008	Wall banners, of man-made fibers	5.8%
62160035	National flags and other made-up articles of textile materials, nesoi	7%
62160046	Carpets & other textile floor coverings, not of pile construction, woven but not on a power-driven loom, not made up, of wool/fine	4.3%
62171085	Floor coverings, not of pile construction, woven not on power-driven loom, made up, of wool or fine animal hair, nesi	4.3%
63029910	Hand-loomed carpet & other textile floor coverings, not of pile construction, woven, made up, of man-made textile materials, nesi	2.7%
63049910	Hand-loomed carpets and other textile floor coverings, not of pile construction, woven, made up, of cotton	6.8%
63049925	Carpets & other textile floor coverings, not of pile construction, woven, made up, of other textile materials nesoi	2.7%
63049940	Hand-hooked carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of wool or fine animal hair	6%
63064049	Carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of nylon or other polyamides, hand-hooked	5.8%
63079085	Hand-hooked carpets & other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of man-made materials (not nylon/other	6%
63079098	Carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up, of other textile materials nesoi	3.8%

ที่มา : www.ustr.gov

ข้อจำกัดในการให้สิทธิ GSP

(1) การระงับสิทธิ สินค้าจากประเทศผู้รับสิทธิ GSP จะถูกยกเลิกการให้สิทธิฯ เป็นการชั่วคราวเมื่อการนำเข้าสหรัฐฯ ในปีที่ผ่านมาเกินมูลค่าเกินเกณฑ์ภายใต้กฎว่าด้วยความจำเป็นด้านการแข่งขัน

(Competitive Need Limit: CNL) คือ

- มีส่วนแบ่งตลาดนำเข้าจากสหรัฐฯ ตั้งแต่ร้อยละ 50 หรือ
- มีมูลค่านำเข้าสหรัฐฯ เกินมูลค่าขั้นสูงที่สหรัฐฯ กำหนดไว้ในแต่ละปี (ในปี 2549 = 125 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยให้เพิ่มขึ้นทุกปีๆ ละ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ทั้งนี้ การระงับสิทธิ GSP สหรัฐฯ จะทำการทบทวนเป็นประจำทุกปี ปัจจุบันมีสินค้าไทยที่ถูกสหรัฐฯ ระงับสิทธิ GSP เนื่องจากส่งออกไปสหรัฐฯ เกินเพดาน CNL ของแต่ละปี

(2) การคืนสิทธิและผ่อนผันไม่ระงับสิทธิ สินค้าที่ถูกระงับสิทธิสามารถที่จะขอคืนสิทธิหรือผ่อนผันไม่ระงับสิทธิได้ 2 วิธี คือ

2.1 กรณี Redesignation สินค้าที่ถูกระงับสิทธิ หากปีต่อมามีมูลค่าการส่งออกต่ำกว่าระดับ CNL ที่กำหนด

2.2 กรณีผ่อนผันยกเว้นกฎ CNL สินค้าที่ถูกระงับสิทธิและปีต่อมายังส่งออกเกิน CNL อาจขอยกเว้นไม่ระงับสิทธิได้หากประธานาธิบดีสหรัฐฯ เห็นควร

การทบทวนข้อยกเว้น CNL Waiver Review เพิ่มเติม

สินค้าใดที่เคยได้รับยกเว้นเพดานการส่งออก (CNL Waiver) มาแล้วเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี หรือนานกว่านี้ จะไม่ได้รับยกเว้นเพดานการส่งออก (ถูกตัดสิทธิ) หากการส่งออกสินค้านั้นเข้าสหรัฐฯ เป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

(1) มีมูลค่านำเข้าเกินร้อยละ 150 ของระดับเพดาน CNL ที่สหรัฐฯ กำหนดในปีนั้น (ปี 2549 = 125 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) หรือมูลค่าเกิน 187.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

(2) มีส่วนแบ่งการนำเข้าเกินร้อยละ 75 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้ารายการนั้นของสหรัฐฯ ทั้งนี้อยู่ในดุลพินิจของประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่จะผ่อนผันให้ได้รับสิทธิต่อไปอีกก็ได้

เงื่อนไขการให้สิทธิ GSP ภายใต้ระบบ GSP สหรัฐฯ ได้กำหนดเงื่อนไขการพิจารณาให้สิทธิ GSP แก่ประเทศต่างๆ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- การเปิดตลาดสินค้าและบริการให้แก่สหรัฐฯ
- การให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
- การให้ความคุ้มครองสิทธิแรงงานในระดับที่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ
- ระดับการพัฒนาประเทศ โดยพิจารณาจากระดับรายได้ประชาชาติต่อหัวของประเทศนั้นๆ ทั้งนี้ สหรัฐฯ จะทำการทบทวนเป็นประจำทุกปี
- นโยบายการลงทุนที่ชัดเจน และการลด/เลิกข้อจำกัดทางการค้าของประเทศที่ได้รับสิทธิ
- ความต้องการได้รับ GSP ของประเทศกำลังพัฒนา

- การให้การสนับสนุนสหรัฐในการต่อต้านผู้ก่อการร้าย

มาตรการตัดสิทธิ GSP ระบบ GSP สหรัฐ แบ่งการตัดสิทธิ GSP เป็น 2 ประเภท คือ

1. ตัดสิทธิ GSP รายสินค้า (ใช้กฎ CNLs เป็นเกณฑ์)
2. ตัดสิทธิ GSP รายประเทศ (ใช้รายได้ประชาชาติต่อหัวเป็นเกณฑ์)

4.5.3 ญีปุ่นกับ GSP

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีการนำเข้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากกลุ่มประเทศ CLMV มากในอันดับต้นๆ รวมทั้งไม่มีการคว่ำบาตรประเทศพม่า โดยประเทศ CLMV จัดเป็นประเทศในกลุ่ม LDCs ที่ญี่ปุ่นให้สิทธิพิเศษ GSP โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การควบคุมการนำเข้าภายใต้ GSP

- การกำหนดเพดานการนำเข้ารวม (Global Ceiling) โดยกำหนดเพดานปริมาณและมูลค่าการนำเข้ารวมภายใต้ GSP ในแต่ละสินค้าสำหรับทุกประเทศที่ได้รับสิทธิ โดยไม่มีการจัดสรรให้ประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นการเฉพาะและให้มีการใช้สิทธิโดยเท่าเทียมกัน (Equal Footing) เมื่อนำเข้าสินค้าใดก็ตามเกินเพดานรวมที่กำหนดไว้ สินค้าดังกล่าวจะถูกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราปกติ (MFN Rate)

- การกำหนดจำนวนนำเข้าสูงสุดจากบางประเทศ (Maximum Country Amount_MCA) กำหนด MCA ไว้ 1 ใน 5 หรือร้อยละ 20 ของเพดานรวมในแต่ละสินค้า ซึ่งหากมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศใดประเทศหนึ่งเกิน MCA ที่กำหนดไว้ สินค้าดังกล่าวจากประเทศนั้นจะถูกระงับสิทธิ GSP

- การบริหารเพดานการนำเข้ารวมและ MCA ถูกกำหนดไว้ในลักษณะ First Come-First Served และอยู่ภายใต้การควบคุมรายเดือน (Monthly Control) กล่าวคือ หากนำเข้าสินค้าใดเกินเพดานรวมที่กำหนดไว้หรือเกิน MCA สินค้าดังกล่าวจะต้องถูกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราปกติ (MFN Rate) ในกลางเดือนถัดไป จนกว่าจะสิ้นปีงบประมาณ (ปีงบประมาณของญี่ปุ่น อยู่ระหว่าง 1 เมษายน-31 มีนาคม)

มาตรการการตัดสิทธิ GSP (GSP Graduation)

นับตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2540 ญี่ปุ่นได้กำหนดมาตรการตัดสิทธิ GSP โดยพิจารณาจากระดับรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP per Capita) และความสามารถในการส่งออกของประเทศผู้ได้รับสิทธิ GSP ทั้งนี้ได้กำหนดการตัดสิทธิ GSP 2 วิธี คือ

- การตัดสิทธิ GSP เป็นรายสินค้า (Partial Graduation) ญี่ปุ่นจะตัดสิทธิ GSP สินค้าใดสินค้าหนึ่งในกรณีที่ประเทศผู้รับสิทธิ GSP มีรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP per Capita) ในปีก่อนๆ ปีใดปีหนึ่งอยู่ในเกณฑ์สูงตามการจัดลำดับของธนาคารโลก และมีการส่งออกไปญี่ปุ่นเกินร้อยละ 25 ของการส่งออกจากทั่วโลก และมีมูลค่าการส่งออกเกิน 1,000 ล้านดอลลาร์

- การตัดสิทธิ GSP ในทุกประเภทสินค้า (Full Graduation) ประเทศผู้รับสิทธิ GSP ที่มีรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP per Capita) อยู่ในเกณฑ์สูง (ตามการจัดลำดับของธนาคารโลก) เป็นเวลา 3 ปีติดต่อกันจะถูกตัดสิทธิ GSP ทุกรายการสินค้า

การคืนสิทธิ GSP

- สินค้าที่ถูกระงับสิทธิ เนื่องจากเกินเพดานการนำเข้ารวมหรือเกิน MCA จะได้รับการคืนสิทธิ GSP ในปริมาณประมาณถัดไปโดยอัตโนมัติ (1 เมษายน – 31 มีนาคมของปีถัดไป)
- ในกรณีตัดสิทธิ GSP ภายใต้มาตรการตัดสิทธิ (GSP Graduation) นั้น ญี่ปุ่นไม่ได้รับอนุเคราะห์คืนสิทธิไว้แน่ชัด แต่จะมีการทบทวนทุก 2 ปี

มาตรการคุ้มครอง (Safeguard Measure) หากการนำเข้าสินค้าภายใต้สิทธิ GSP ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายใน ญี่ปุ่นจะระงับการให้สิทธิ GSP สินค้าดังกล่าว

เงื่อนไขการขอรับสิทธิ GSP

- เป็นสินค้าที่อยู่ในรายการสินค้าที่ญี่ปุ่นให้สิทธิ GSP และ
- ผลิตถูกต้องตามกฎหมายแหล่งกำเนิดภายใต้สิทธิพิเศษที่ญี่ปุ่นกำหนด และ
- ส่งตรงจากประเทศที่ทำการผลิตไปยังญี่ปุ่น และ
- มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าประกอบการขอใช้สิทธิ

การให้สิทธิ GSP เป็นพิเศษแก่ประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries: LDCs)
รวมทั้งประเทศในกลุ่ม CLMV

- ยกเว้นภาษีนำเข้าและไม่กำหนดเพดานนำเข้าภายใต้ GSP ในทุกรายการสินค้าจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด 45 ประเทศ
- กำหนดสินค้าบางรายการเพื่อให้สิทธิ GSP เฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุดเท่านั้น เช่น ไข่ปลาบรรจุกระป๋อง ปูกระป๋องชนิดไม่รมควัน เสื้อผ้าและรองเท้า เป็นต้น

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

สินค้าที่จะได้รับสิทธิ GSP จะต้องเป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ดังนี้

1) กฎเกี่ยวกับการผลิต (Origin Criteria)

1.1) สินค้าที่จะขอรับสิทธิ GSP จะต้องผลิตโดยใช้วัสดุของประเทศผู้ผลิตทั้งหมด (Wholly Obtained Goods) หรือ

1.2) ผลิตจากวัตถุดิบนำเข้าที่ได้รับการแปรรูปอย่างเพียงพอ (Sufficient Processing) จนกลายเป็นสินค้าใหม่ภายใต้พิกัดศุลกากรที่แตกต่างไปจากพิกัดศุลกากรของวัตถุดิบนำเข้า (ระดับ 4 หลัก) หรือมีส่วนการนำเข้าไม่เกินร้อยละที่กำหนดของราคา FOB ของสินค้าที่ผลิตได้ ทั้งนี้ ญี่ปุ่นให้ถือเสมือนว่า

- วัตถุดิบนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นเปรียบเสมือนหนึ่งวัสดุของประเทศผู้ผลิตตามกฎหมายการใช้วัสดุของประเทศผู้ให้สิทธิ GSP (Donor Country Content Rule)

- วัตถุดิบนำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศเท่านั้น ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม เปรียบเสมือนวัสดุของประเทศผู้รับสิทธิ GSP ตามกฎแหล่งกำเนิดสะสมในอาเซียน (ASEAN Cumulative Rule)

2) กฎเกี่ยวกับการส่งตรง (Direct Consignment)

2.1) สินค้าจะต้องถูกส่งตรงจากประเทศผู้ผลิตที่เป็นผู้รับสิทธิ GSP ไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยไม่ผ่านดินแดนของประเทศอื่น

2.2) กรณีที่ส่งผ่านประเทศอื่น จะต้องเป็นความจำเป็นด้านภูมิศาสตร์หรือเป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการขนส่ง ไม่ว่าจะมีการขนถ่าย หรือเก็บรักษาไว้ชั่วคราวในประเทศที่สินค้าถูกส่งผ่านหรือไม่ก็ตาม โดยสินค้าจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของศุลกากรของประเทศที่สินค้าถูกส่งผ่าน หรือเก็บรักษา และจะต้องไม่มีการดำเนินการอื่นใดกับสินค้า นอกจากการขนขึ้น/ลงจากเรือ หรือดำเนินการเพื่อรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพดี

3) กฎเกี่ยวกับหลักฐานเอกสาร (Proof of Evidence)

3.1) สินค้าที่จะขอรับสิทธิ GSP จะต้องมียกเว้นหรือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form A) ซึ่งออกโดยหน่วยงานรัฐบาลของประเทศผู้รับสิทธิ GSP หรือหน่วยงานอื่นๆ ของประเทศผู้รับสิทธิ GSP ที่ศุลกากรญี่ปุ่นได้ขึ้นทะเบียนไว้ให้เป็นหน่วยงานออกหนังสือรับรอง Form A เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรญี่ปุ่น ยกเว้น สินค้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 200,000 เยน ไม่ต้องใช้เอกสาร Form A (สำหรับประเทศไทย หน่วยงานที่ออก Form A คือ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

3.2) สินค้าที่ผลิตโดยใช้วัสดุนำเข้าจากญี่ปุ่นจะต้องมี Certificate of Materials Imported from Japan ที่ออกโดยหน่วยงานที่ออกหนังสือรับรองของญี่ปุ่นกำกับไปกับสินค้าด้วยเพื่อรับรองว่าเป็นวัสดุที่นำเข้าจากญี่ปุ่น

3.3) สินค้าที่ผลิตโดยใช้วัสดุของประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม จะต้องมียกเว้นหรือรับรอง Cumulative Working/ Processing Certificate ที่ออกโดยหน่วยงานที่ออกหนังสือรับรองของประเทศผู้ผลิตกำกับไปกับสินค้าด้วย

โดยสิทธิพิเศษในสินค้าประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสามารถแสดงดังตารางที่ 4.20 ดังนี้

ตารางที่ 4.20 อัตราภาษีที่ประเทศญี่ปุ่นให้สิทธิพิเศษ GSP ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

HS code	MFN Rate	GSP Rate
500600010	4.80%	free
500600020	6.90%	free
500710010	10%	free
500710020	8%	free
510610010	2.70%	2.16%
510610090	2.70%	2.16%
510620010	2.70%	2.16%
510620090	2.70%	2.16%
510710010	2.70%	2.16%
510710090	2.70%	2.16%
510720010	2.70%	2.16%
510720090	2.70%	2.16%
510810000	2.50%	free
510820000	2.50%	free
510910011	2.40%	free
510910019	2.40%	free

HS code	MFN Rate	GSP Rate
510910021	2.70%	free
510910022	2.70%	free
510990011	2.40%	free
510990019	2.40%	free
510990021	2.70%	free
510990022	2.70%	free
511000000	2.50%	free
511111010	6.60%	5.28%
511111021	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511111022	5.30%	4.24%
511119010	6.60%	5.28%
511119020	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511120010	6.60%	5.28%
511120021	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511120022	5.30%	4.24%
511130010	6.60%	5.28%
511130021	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511130022	5.30%	4.24%
511190010	6.60%	5.28%
511190021	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511190022	5.30%	4.24%
511211010	6.60%	5.28%
511211020	5.30%	4.24%
511219010	6.60%	5.28%
511219020	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511220010	6.60%	5.28%
511220021	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511220022	5.30%	4.24%
511230010	6.60%	5.28%
511230021	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511230022	5.30%	4.24%
511290010	6.60%	5.28%
511290021	7.9% or 130yen/m2, whichever is the greater	6.32% or 104yen/m2, whichever is the greater
511290022	5.30%	4.24%
511300000	3.50%	free
520411010	5.60%	4.48%
520411020	3%	2.40%
520419010	5.60%	4.48%
520419020	3%	2.40%
520420000	3%	2.40%
520511010	5.60%	4.48%
520512010	5.60%	4.48%
520513010	5.60%	4.48%
520514010	5.60%	4.48%
520515010	5.60%	4.48%
520521010	5.60%	4.48%
520522010	5.60%	4.48%
520523010	5.60%	4.48%
520524010	5.60%	4.48%
520526010	5.60%	4.48%
520527010	5.60%	4.48%
520528010	5.60%	4.48%
520531010	5.60%	4.48%
520532010	5.60%	4.48%
520533010	5.60%	4.48%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
520534010	5.60%	4.48%
520535010	5.60%	4.48%
520541010	5.60%	4.48%
520542010	5.60%	4.48%
520543010	5.60%	4.48%
520544010	5.60%	4.48%
520546010	5.60%	4.48%
520547010	5.60%	4.48%
520548010	5.60%	4.48%
520611010	5.60%	4.48%
520612010	5.60%	4.48%
520613010	5.60%	4.48%
520614010	5.60%	4.48%
520615010	5.60%	4.48%
520621010	5.60%	4.48%
520622010	5.60%	4.48%
520623010	5.60%	4.48%
520624010	5.60%	4.48%
520625010	5.60%	4.48%
520631010	5.60%	4.48%
520632010	5.60%	4.48%
520633010	5.60%	4.48%
520634010	5.60%	4.48%
520635010	5.60%	4.48%
520641010	5.60%	4.48%
520642010	5.60%	4.48%
520643010	5.60%	4.48%
520644010	5.60%	4.48%
520645010	5.60%	4.48%
520710010	3%	2.40%
520710091	5.60%	4.48%
520790010	3%	2.40%
520790091	5.60%	4.48%
520851011	5.60%	free
520851091	greater	free
520852011	5.60%	free
520852091	greater	free
520859011	5.60%	free
520859091	greater	free
520951011	5.60%	free
520951091	greater	free
520952011	5.60%	free
520952091	greater	free
520959011	5.60%	free
520959091	greater	free
521051011	7.40%	free
521051021	5.60%	free
521051031	greater	free
521059011	7.40%	free
521059021	5.60%	free
521059031	greater	free
521151011	7.40%	free
521151021	5.60%	free
521151031	greater	free
521152011	7.40%	free

HS code	MFN Rate	GSP Rate
521152021	5.60%	free
521152031	greater	free
521159011	7.40%	free
521159021	5.60%	free
521159031	greater	free
521215011	7.40%	free
521215021	5.60%	free
521215031	greater	free
521225011	7.40%	free
521225021	5.60%	free
521225031	greater	free
530610000	7.90%	free
530620000	7.90%	free
530820000	2%	free
530890020	2.50%	free
530890091	7.90%	6.32%
530890092	7.90%	free
530911000	10%	8.00%
530919000	10%	8.00%
530921000	10%	8.00%
530929000	10%	8.00%
531010000	10%	free
531090000	10%	free
531100010	10%	8.00%
531100020	3.50%	free
531100030	2.50%	free
540110010	5%	4.00%
540110021	6.60%	5.28%
540110022	4%	3.20%
540120010	5%	4.00%
540120021	6.60%	5.28%
540120022	4%	3.20%
540211000	2.70%	2.16%
540219100	5%	4.00%
540219210	5.30%	4.24%
540219220	6.60%	5.28%
540219900	4%	3.20%
540220010	5%	4.00%
540220021	6.60%	5.28%
540220022	4%	3.20%
540231010	5%	4.00%
540231021	6.60%	5.28%
540231022	4%	3.20%
540232010	5%	4.00%
540232021	6.60%	5.28%
540232022	6.60%	5.28%
540232029	4%	3.20%
540233010	5%	4.00%
540233021	6.60%	5.28%
540233022	4%	3.20%
540234100	5%	4.00%
540234910	6.60%	5.28%
540234990	4%	3.20%
540239010	5%	4.00%
540239021	6.60%	5.28%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
540239022	4%	3.20%
540244100	5%	4.00%
540244910	2.70%	2.16%
540244921	5.30%	4.24%
540244922	6.60%	5.28%
540244929	6.60%	5.28%
540244990	4%	3.20%
540245100	5%	4.00%
540245910	2.70%	2.16%
540245991	5.30%	4.24%
540245999	4%	3.20%
540246100	5%	4.00%
540246910	6.60%	5.28%
540246990	4%	3.20%
540247100	5%	4.00%
540247910	6.60%	5.28%
540247990	4%	3.20%
540248100	5%	4.00%
540248910	6.60%	5.28%
540248990	4%	3.20%
540249010	5%	4.00%
540249021	6.60%	5.28%
540249022	4%	3.20%
540251010	5%	4.00%
540251021	6.60%	5.28%
540251022	4%	3.20%
540252010	5%	4.00%
540252021	6.60%	5.28%
540252022	4%	3.20%
540259010	5%	4.00%
540259021	6.60%	5.28%
540259022	4%	3.20%
540261010	5%	4.00%
540261021	6.60%	5.28%
540261022	4%	3.20%
540262010	5%	4.00%
540262021	6.60%	5.28%
540262022	4%	3.20%
540269010	5%	4.00%
540269021	6.60%	5.28%
540269022	4%	3.20%
540310010	5%	4.00%
540310020	4%	3.20%
540331100	5%	4.00%
540331910	6.60%	5.28%
540331990	4%	3.20%
540332100	5%	4.00%
540332910	6.60%	5.28%
540332990	4%	3.20%
540333010	5%	4.00%
540333021	6.60%	5.28%
540333022	4%	3.20%
540339010	5%	4.00%
540339021	6.60%	5.28%
540339022	4%	3.20%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
540341100	5%	4.00%
540341910	6.60%	5.28%
540341990	4%	3.20%
540342010	5%	4.00%
540342021	6.60%	5.28%
540342022	4%	3.20%
540349010	5%	4.00%
540349021	6.60%	5.28%
540349022	4%	3.20%
540411000	6.60%	5.28%
540412000	6.60%	5.28%
540419010	6.60%	5.28%
540419090	6.60%	5.28%
540490000	6.60%	5.28%
540500000	3.50%	2.80%
540600100	5%	4.00%
540600910	5.80%	4.64%
540600990	3.50%	2.80%
540710011	8.20%	6.56%
540710019	6.60%	5.28%
540710081	5.30%	4.24%
540710089	5.30%	4.24%
540710090	6.60%	5.28%
540720011	8.20%	6.56%
540720019	6.60%	5.28%
540720091	5.30%	4.24%
540720092	6.60%	5.28%
540720099	8%	6.40%
540730011	8.20%	6.56%
540730019	6.60%	5.28%
540730091	5.30%	4.24%
540730092	6.60%	5.28%
540730099	8%	6.40%
540741010	8.80%	7.04%
540741023	5.70%	4.56%
540741029	7.10%	5.68%
540742010	8.20%	6.56%
540742021	5.30%	4.24%
540742022	6.60%	5.28%
540743010	8.20%	6.56%
540743021	5.30%	4.24%
540743022	6.60%	5.28%
540744010	8.20%	6.56%
540744021	5.30%	4.24%
540744022	6.60%	5.28%
540751010	8.80%	7.04%
540751023	5.70%	4.56%
540751029	7.10%	5.68%
540752010	8.20%	6.56%
540752021	5.30%	4.24%
540752022	6.60%	5.28%
540753010	8.20%	6.56%
540753021	5.30%	4.24%
540753022	6.60%	5.28%
540754010	8.20%	6.56%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
540754021	5.30%	4.24%
540754022	6.60%	5.28%
540761010	8.80%	7.04%
540761021	5.70%	4.56%
540761022	5.70%	4.56%
540761023	5.70%	4.56%
540761024	5.70%	4.56%
540761029	7.10%	5.68%
540769010	8.20%	6.56%
540769021	5.30%	4.24%
540769022	5.30%	4.24%
540769023	5.30%	4.24%
540769024	5.30%	4.24%
540771010	8.20%	6.56%
540771021	5.30%	4.24%
540771022	8%	6.40%
540772010	8.20%	6.56%
540772021	5.30%	4.24%
540772022	8%	6.40%
540773010	8.20%	6.56%
540773021	5.30%	4.24%
540773022	8%	6.40%
540774010	8.20%	6.56%
540774021	5.30%	4.24%
540774022	8%	6.40%
540781011	8.20%	6.56%
540781019	6.60%	5.28%
540781090	6.60%	5.28%
540782011	8.20%	6.56%
540782019	6.60%	5.28%
540782090	6.60%	5.28%
540783011	8.20%	6.56%
540783019	6.60%	5.28%
540783090	6.60%	5.28%
540784011	8.20%	6.56%
540784019	6.60%	5.28%
540784090	6.60%	5.28%
540791011	8.20%	6.56%
540791019	6.60%	5.28%
540791091	10%	8%
540791099	6.60%	5.28%
540792011	8.20%	6.56%
540792019	6.60%	5.28%
540792091	10%	8%
540792099	6.60%	5.28%
540793011	8.20%	6.56%
540793019	6.60%	5.28%
540793091	10%	8%
540793099	6.60%	5.28%
540794011	8.20%	6.56%
540794019	6.60%	5.28%
540794091	10%	8%
540794099	6.60%	5.28%
540810010	6.60%	5.28%
540810020	4%	3.20%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
540821011	8.80%	7.04%
540821019	7.10%	5.68%
540821091	7.10%	5.68%
540821099	4.30%	3.44%
540822011	8.20%	6.56%
540822019	6.60%	5.28%
540822091	6.60%	5.28%
540822099	4%	3.20%
540823011	8.20%	6.56%
540823019	6.60%	5.28%
540823091	6.60%	5.28%
540823099	4%	3.20%
540824011	8.20%	6.56%
540824019	6.60%	5.28%
540824091	6.60%	5.28%
540824099	4%	3.20%
540831011	8.80%	7.04%
540831019	7.10%	5.68%
540831091	7.10%	5.68%
540831099	4.30%	3.44%
540832011	8.20%	6.56%
540832019	6.60%	5.28%
540832091	6.60%	5.28%
540832099	4%	3.20%
540833011	8.20%	6.56%
540833019	6.60%	5.28%
540833091	6.60%	5.28%
540833099	4%	3.20%
540834011	8.20%	6.56%
540834019	6.60%	5.28%
540834091	6.60%	5.28%
540834099	4%	3.20%
550110000	6.60%	5.28%
550120000	6.60%	5.28%
550130000	6.60%	5.28%
550140000	6.60%	5.28%
550190000	6.60%	5.28%
550200010	5.80%	4.64%
550200020	3.50%	2.80%
550311000	5.30%	4.24%
550319000	5.30%	4.24%
550320010	6.60%	5.28%
550320090	6.60%	5.28%
550330000	6.60%	5.28%
550340000	6.60%	5.28%
550390010	6.60%	5.28%
550390020	4%	3.20%
550410000	4%	3.20%
550490010	6.60%	5.28%
550490020	4%	3.20%
550610000	6.60%	5.28%
550620000	6.60%	5.28%
550630000	6.60%	5.28%
550690010	6.60%	5.28%
550690020	3.50%	2.80%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
550700010	6.60%	5.28%
550700020	3.50%	2.80%
550810000	6.60%	5.28%
550820010	6.60%	5.28%
550820020	4%	3.20%
550911000	6.60%	5.28%
550912000	6.60%	5.28%
550921000	6.60%	5.28%
550922000	6.60%	5.28%
550931000	6.60%	5.28%
550932000	6.60%	5.28%
550941000	6.60%	5.28%
550942000	6.60%	5.28%
550951010	6.60%	5.28%
550951020	4%	3.20%
550952010	6.60%	5.28%
550952020	4%	3.20%
550953010	6.60%	5.28%
550953020	4%	3.20%
550959010	6.60%	5.28%
550959020	4%	3.20%
550961010	6.60%	5.28%
550961020	4%	3.20%
550962010	6.60%	5.28%
550962020	4%	3.20%
550969010	6.60%	5.28%
550969020	4%	3.20%
550991010	6.60%	5.28%
550991020	4%	3.20%
550992010	6.60%	5.28%
550992020	4%	3.20%
550999010	6.60%	5.28%
550999020	4%	3.20%
551011010	4%	3.20%
551011020	4%	3.20%
551011090	4%	3.20%
551012000	4%	3.20%
551020000	4%	3.20%
551030000	4%	3.20%
551090000	4%	3.20%
551110000	6.60%	5.28%
551120000	6.60%	5.28%
551130000	3.30%	2.64%
551211010	8.80%	7.04%
551211020	5.70%	4.56%
551219010	8.20%	6.56%
551219020	5.30%	4.24%
551221010	8.20%	6.56%
551221020	5.30%	4.24%
551229010	8.20%	6.56%
551229020	5.30%	4.24%
551291010	8.20%	6.56%
551291021	5.30%	4.24%
551291022	6.60%	5.28%
551291029	8%	6.40%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
551299010	8.20%	6.56%
551299021	5.30%	4.24%
551299022	6.60%	5.28%
551299029	8%	6.40%
551311011	8.80%	7.04%
551311019	7.10%	5.68%
551311090	7.10%	5.68%
551312011	8.80%	7.04%
551312019	7.10%	5.68%
551312090	7.10%	5.68%
551313011	8.80%	7.04%
551313019	7.10%	5.68%
551313090	7.10%	5.68%
551319011	8.20%	6.56%
551319019	6.60%	5.28%
551319091	10%	8%
551319099	6.60%	5.28%
551321011	8.20%	6.56%
551321019	6.60%	5.28%
551321090	6.60%	5.28%
551323011	8.20%	6.56%
551323019	6.60%	5.28%
551323090	6.60%	5.28%
551329011	8.20%	6.56%
551329019	6.60%	5.28%
551329091	10%	8%
551329099	6.60%	5.28%
551331011	8.20%	6.56%
551331019	6.60%	5.28%
551331090	6.60%	5.28%
551339011	8.20%	6.56%
551339019	6.60%	5.28%
551339021	6.60%	5.28%
551339029	10%	8%
551339099	6.60%	5.28%
551341011	8.20%	6.56%
551341019	6.60%	5.28%
551341090	6.60%	5.28%
551349011	8.20%	6.56%
551349019	6.60%	5.28%
551349021	6.60%	5.28%
551349029	10%	8%
551349099	6.60%	5.28%
551411011	8.80%	7.04%
551411019	7.10%	5.68%
551411090	7.10%	5.68%
551412011	8.80%	7.04%
551412019	7.10%	5.68%
551412090	7.10%	5.68%
551419111	8.80%	7.04%
551419119	8.20%	6.56%
551419191	7.10%	5.68%
551419199	6.60%	5.28%
551419911	7.10%	5.68%
551419919	10%	8%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
551419991	7.10%	5.68%
551419999	6.60%	5.28%
551421011	8.20%	6.56%
551421019	6.60%	5.28%
551421090	6.60%	5.28%
551422011	8.20%	6.56%
551422019	6.60%	5.28%
551422090	6.60%	5.28%
551423011	8.20%	6.56%
551423019	6.60%	5.28%
551423090	6.60%	5.28%
551429011	8.20%	6.56%
551429019	6.60%	5.28%
551429091	10%	8%
551429099	6.60%	5.28%
551430110	8.20%	6.56%
551430190	6.60%	5.28%
551430910	6.60%	5.28%
551430991	10%	8%
551430999	6.60%	5.28%
551441011	8.20%	6.56%
551441019	6.60%	5.28%
551441090	6.60%	5.28%
551442011	8.20%	6.56%
551442019	6.60%	5.28%
551442090	6.60%	5.28%
551443011	8.20%	6.56%
551443019	6.60%	5.28%
551443090	6.60%	5.28%
551449011	8.20%	6.56%
551449019	6.60%	5.28%
551449091	10%	8%
551449099	6.60%	5.28%
551511011	8.80%	7.04%
551511019	7.10%	5.68%
551511090	7.10%	5.68%
551512011	8.80%	7.04%
551512019	7.10%	5.68%
551512090	7.10%	5.68%
551513011	8.80%	7.04%
551513019	7.10%	5.68%
551513090	7.10%	5.68%
551519011	8.80%	7.04%
551519019	7.10%	5.68%
551519090	7.10%	5.68%
551521011	8.20%	6.56%
551521019	6.60%	5.28%
551521090	6.60%	5.28%
551522011	8.20%	6.56%
551522019	6.60%	5.28%
551522090	6.60%	5.28%
551529011	8.20%	6.56%
551529019	6.60%	5.28%
551529090	6.60%	5.28%
551591011	8.20%	6.56%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
551591019	6.60%	5.28%
551591091	10%	8%
551591099	6.60%	5.28%
551599011	8.20%	6.56%
551599019	6.60%	5.28%
551599091	10%	8%
551599099	6.60%	5.28%
551611011	8.80%	7.04%
551611019	7.10%	5.68%
551611091	7.10%	5.68%
551611099	4.30%	3.44%
551612011	8.20%	6.56%
551612019	6.60%	5.28%
551612091	6.60%	5.28%
551612099	4%	3.20%
551613011	8.20%	6.56%
551613019	6.60%	5.28%
551613091	6.60%	5.28%
551613099	4%	3.20%
551614011	8.20%	6.56%
551614019	6.60%	5.28%
551614091	6.60%	5.28%
551614099	4%	3.20%
551621011	8.80%	7.04%
551621019	7.10%	5.68%
551621091	7.10%	5.68%
551621099	4.30%	3.44%
551622011	8.20%	6.56%
551622019	6.60%	5.28%
551622091	6.60%	5.28%
551622099	4%	3.20%
551623011	8.20%	6.56%
551623019	6.60%	5.28%
551623091	6.60%	5.28%
551623099	4%	3.20%
551624011	8.20%	6.56%
551624019	6.60%	5.28%
551624091	6.60%	5.28%
551624099	4%	3.20%
551631011	8.80%	7.04%
551631019	7.10%	5.68%
551631091	7.10%	5.68%
551631099	4.30%	3.44%
551632011	8.20%	6.56%
551632019	6.60%	5.28%
551632091	6.60%	5.28%
551632099	4%	3.20%
551633011	8.20%	6.56%
551633019	6.60%	5.28%
551633091	6.60%	5.28%
551633099	4%	3.20%
551634011	8.20%	6.56%
551634019	6.60%	5.28%
551634091	6.60%	5.28%
551634099	4%	3.20%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
551641011	8.80%	7.04%
551641019	7.10%	5.68%
551641091	7.10%	5.68%
551641099	4.30%	3.44%
551642011	8.20%	6.56%
551642019	6.60%	5.28%
551642091	6.60%	5.28%
551642099	4%	3.20%
551643011	8.20%	6.56%
551643019	6.60%	5.28%
551643091	6.60%	5.28%
551643099	4%	3.20%
551644011	8.20%	6.56%
551644019	6.60%	5.28%
551644091	6.60%	5.28%
551644099	4%	3.20%
551691011	8.80%	7.04%
551691019	7.10%	5.68%
551691091	7.10%	5.68%
551691099	4.30%	3.44%
551692011	8.20%	6.56%
551692019	6.60%	5.28%
551692091	6.60%	5.28%
551692099	4%	3.20%
551693011	8.20%	6.56%
551693019	6.60%	5.28%
551693091	6.60%	5.28%
551693099	4%	3.20%
551694011	8.20%	6.56%
551694019	6.60%	5.28%
551694091	6.60%	5.28%
551694099	4%	3.20%
560110000	free	free
560121000	free	free
560122000	free	free
560129000	free	free
560210000	5.60%	free
560221000	5.60%	free
560229000	5.60%	free
560290000	5.60%	free
560311210	4.30%	free
560311220	4.30%	free
560311230	4.30%	free
560311240	4.30%	free
560311290	4.30%	free
560312210	4.30%	free
560312220	4.30%	free
560312230	4.30%	free
560312240	4.30%	free
560312290	4.30%	free
560313210	4.30%	free
560313220	4.30%	free
560313230	4.30%	free
560313240	4.30%	free
560313290	4.30%	free

HS code	MFN Rate	GSP Rate
560314210	4.30%	free
560314220	4.30%	free
560314230	4.30%	free
560314240	4.30%	free
560314290	4.30%	free
560391210	4.30%	free
560391220	4.30%	free
560391230	4.30%	free
560391240	4.30%	free
560391290	4.30%	free
560392210	4.30%	free
560392220	4.30%	free
560392230	4.30%	free
560392240	4.30%	free
560392290	4.30%	free
560393210	4.30%	free
560393220	4.30%	free
560393230	4.30%	free
560393240	4.30%	free
560393290	4.30%	free
560394210	4.30%	free
560394220	4.30%	free
560394230	4.30%	free
560394240	4.30%	free
560394290	4.30%	free
560410000	3.30%	free
560490110	2.70%	free
560490191	3.30%	free
560490199	6.60%	5.28%
560490200	3.30%	free
560490910	1.9% or 13yen/kg, whichever is the greater	1.52% or 10.4yen/kg, whichever is the greater
560490990	3.50%	2.80%
560500000	4.70%	free
560600010	5.30%	free
560600020	6.60%	free
560721000	free	free
560729000	4%	3.20%
560741000	5.30%	4.24%
560749010	5.30%	4.24%
560749090	5.30%	4.24%
560750000	5.30%	4.24%
560790910	2.50%	free
560790990	3%	2.40%
560811000	5.30%	free
560819011	5.30%	free
560819019	2.50%	free
560819091	5%	free
560819099	5%	free
560890011	3.30%	free
560890019	4%	free
560890090	5%	free
560900010	5.30%	free
560900020	3.30%	free
570110000	7.90%	1.58%
570190000	7.90%	1.58%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
570210000	6%	4.80%
570220000	free	free
570231000	8.10%	6.48%
570232000	7.90%	6.32%
570239010	8.40%	6.72%
570239020	7.90%	6.32%
570241000	8.10%	6.48%
570242200	7.90%	6.32%
570249010	8.40%	6.72%
570249020	7.90%	6.32%
570250100	8.40%	6.72%
570250910	8.10%	6.48%
570250990	7.90%	6.32%
570291000	8.10%	6.48%
570292000	7.90%	6.32%
570299010	8.40%	6.72%
570299020	7.90%	6.32%
570310000	7.90%	6.32%
570320210	6.30%	5.04%
570320290	6.30%	5.04%
570330200	6.30%	5.04%
570390010	8.40%	6.72%
570390020	7.90%	6.32%
570410000	7.40%	free
570490200	7.40%	free
570500010	8.40%	6.72%
570500022	7.90%	6.32%
570500029	7.90%	6.32%
580110010	6.40%	free
580110090	5.30%	free
580121010	3.50%	free
580122010	4.20%	free
580123010	4.20%	free
580124010	3.50%	free
580125010	3.50%	free
580126210	3.50%	free
580131010	3.50%	free
580131091	8%	6.40%
580131092	6.60%	5.28%
580131093	8%	6.40%
580131099	4%	3.20%
580132010	3.50%	free
580132021	6.60%	free
580132022	4%	free
580133010	3.50%	free
580133021	6.60%	free
580133022	4%	free
580134010	3.50%	free
580134021	6.60%	free
580134022	4%	free
580135010	3.50%	free
580135021	6.60%	free
580135022	4%	free
580136210	3.50%	free
580136221	6.60%	free

HS code	MFN Rate	GSP Rate
580136222	4%	free
580190010	3.50%	free
580190021	8%	free
580190023	6.40%	free
580190025	6.40%	free
580190029	5.30%	free
580211010	4.50%	3.60%
580211020	4.50%	3.60%
580211090	3.70%	2.96%
580219010	4.50%	3.60%
580219020	4.50%	3.60%
580219090	3.70%	2.96%
580220010	3.50%	free
580220021	8%	free
580220022	5.30%	free
580230000	3.70%	free
580300110	7.40%	5.92%
580300120	5.60%	4.48%
580300190	3.70%	2.96%
580300211	8.20%	free
580300219	6.60%	free
580300900	6.60%	free
580410010	3.50%	free
580410020	6.60%	free
580421010	3.50%	free
580421021	9.10%	free
580421029	9.10%	free
580429010	3.50%	free
580429021	12.60%	free
580429022	9.10%	free
580430010	3.50%	free
580430021	12.60%	free
580430022	9.10%	free
580500000	6.90%	free
580610000	5.30%	4.24%
580620000	4%	free
580631000	7.40%	5.92%
580632090	5.30%	4.24%
580639000	6.40%	5.12%
580640000	5.30%	4.24%
580710000	5.30%	free
580790000	10.90%	free
580810000	6.60%	free
580890000	6.60%	free
580900000	4.70%	free
581100010	3.50%	free
581100021	8.20%	6.56%
581100022	6.60%	5.28%
581100029	5.30%	4.24%
590110000	3.30%	free
590190000	4%	free
590210010	3.50%	free
590210021	5.80%	free
590210022	6.60%	free
590220011	3.50%	free

HS code	MFN Rate	GSP Rate
590220012	3.50%	free
590220090	3.50%	free
590290000	3.50%	free
590310000	3.50%	free
590320000	3.50%	free
590390000	3.50%	free
590490000	3.90%	free
590500000	5.30%	free
590610000	3.50%	free
590691010	6.50%	free
590691020	4.70%	free
590699000	3.50%	free
590700000	3.30%	free
590800000	4.90%	free
590900000	3.90%	free
591000010	4.90%	free
591000020	3.50%	free
591110010	4.90%	free
591110090	2.80%	free
591120000	3.50%	free
591131010	4%	free
591131021	4.90%	free
591131029	2.80%	free
591132010	4%	free
591132021	4.90%	free
591132029	2.80%	free
591140010	4.90%	free
591140090	2.80%	free
591190010	4.90%	free
591190090	2.80%	free
600110000	7.90%	6.32%
600121000	9.80%	7.84%
600122000	7.90%	6.32%
600129000	7.90%	6.32%
600191000	9.80%	7.84%
600192017	7.90%	6.32%
600192019	7.90%	6.32%
600192092	7.90%	6.32%
600192094	7.90%	6.32%
600192099	7.90%	6.32%
600199000	7.90%	6.32%
600240010	9.80%	7.84%
600240020	7.90%	6.32%
600240050	5.40%	4.32%
600240090	5.30%	4.24%
600290011	7.80%	free
600290013	7.80%	6.24%
600290021	5.60%	free
600290022	5.60%	4.48%
600290031	5.40%	free
600290033	5.40%	4.32%
600290041	5.40%	free
600290043	5.40%	4.32%
600290091	5.30%	free
600290093	5.30%	4.24%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
600310010	7.90%	6.32%
600310090	5.30%	4.24%
600320010	9.80%	7.84%
600320090	5.40%	4.32%
600330010	7.90%	6.32%
600330090	5.40%	4.32%
600340010	7.90%	6.32%
600340090	5.40%	4.32%
600390010	7.90%	6.32%
600390090	5.30%	4.24%
600410010	9.80%	7.84%
600410020	7.90%	6.32%
600410030	5.40%	4.32%
600410040	5.40%	4.32%
600410090	5.30%	4.24%
600490011	7.80%	free
600490013	7.80%	6.24%
600490021	5.60%	free
600490023	5.60%	4.48%
600490031	5.40%	free
600490033	5.40%	4.32%
600490041	5.40%	free
600490043	5.40%	4.32%
600490091	5.30%	free
600490093	5.30%	4.24%
600521000	9.80%	7.84%
600522000	9.80%	7.84%
600523000	9.80%	7.84%
600524000	9.80%	7.84%
600531000	7.90%	6.32%
600532000	7.90%	6.32%
600533000	7.90%	6.32%
600534000	7.90%	6.32%
600541000	7.90%	6.32%
600542000	7.90%	6.32%
600543000	7.90%	6.32%
600544000	7.90%	6.32%
600590000	7.90%	6.32%
600610010	7.90%	6.32%
600610020	5.30%	4.24%
600621010	9.80%	7.84%
600621020	5.60%	4.48%
600622010	9.80%	7.84%
600622020	5.60%	4.48%
600623010	9.80%	7.84%
600623020	5.60%	4.48%
600624010	9.80%	7.84%
600624020	5.60%	4.48%
600631010	9.60%	7.68%
600631021	6.60%	5.28%
600631029	4%	3.20%
600632010	9.60%	7.68%
600632021	6.60%	5.28%
600632029	4%	3.20%
600633010	9.60%	7.68%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
600633021	6.60%	5.28%
600633029	4%	3.20%
600634010	9.60%	7.68%
600634021	6.60%	5.28%
600634029	4%	3.20%
600641010	9.60%	7.68%
600641021	6.60%	5.28%
600641029	4%	3.20%
600642010	9.60%	7.68%
600642021	6.60%	5.28%
600642029	4%	3.20%
600643010	9.60%	7.68%
600643021	6.60%	5.28%
600643029	4%	3.20%
600644010	9.60%	7.68%
600644021	6.60%	5.28%
600644029	4%	3.20%
600690010	7.90%	6.32%
600690020	5.30%	4.24%
611300010	5.60%	free
611610161	7.40%	free
611610162	7.40%	free
611610261	5.30%	free
611610262	5.30%	free
611780014	7.80%	free
611780015	5.60%	free
620920150	6.50%	5.20%
620920221	7.40%	5.92%
620930150	6.50%	5.20%
620930221	7.40%	5.92%
620990150	6.50%	5.20%
620990221	7.40%	5.92%
621320000	6.70%	5.36%
621390010	9%	7.20%
621390091	6.40%	5.12%
621390099	5.30%	4.24%
621410100	6.60%	free
621410210	8%	free
621410290	8%	free
621420100	5.40%	free
621420200	6.60%	free
621430100	5.40%	free
621430200	9.10%	free
621440100	5.40%	free
621440200	9.10%	free
621490100	5.40%	free
621490210	9.10%	free
621490221	6.60%	free
621490222	4.40%	free
621520000	8.40%	free
621590000	8.40%	free
621600500	6.50%	5.20%
621710011	9%	7.20%
621710019	9%	7.20%
621710025	9%	7.20%

HS code	MFN Rate	GSP Rate
621710090	9%	7.20%
621790000	9%	7.20%
630110000	5.30%	free
630120010	5.30%	4.24%
630120090	5.30%	4.24%
630130010	9%	7.20%
630130091	9%	7.20%
630130099	9%	7.20%
630140010	5.30%	4.24%
630140090	5.30%	4.24%
630190000	5.30%	4.24%
630221000	4.50%	3.60%
630222010	5.30%	free
630222090	5.30%	4.24%
630229010	7.90%	6.32%
630229020	5.30%	4.24%
630231000	4.50%	3.60%
630232010	5.30%	free
630232090	5.30%	4.24%
630239010	7.90%	6.32%
630239020	5.30%	4.24%
630251000	7.40%	5.92%
630253011	6.40%	free
630253019	6.40%	5.12%
630253091	5.30%	free
630253099	5.30%	4.24%
630259021	6.40%	5.12%
630259029	5.30%	4.24%
630259030	7.90%	6.32%
630260000	7.40%	5.92%
630291000	7.40%	5.92%
630293010	5.30%	free
630293090	5.30%	4.24%
630299100	7.90%	6.32%
630299900	5.30%	4.24%
630391000	7.40%	5.92%
630392010	5.30%	free
630392090	5.30%	4.24%
630399010	7.90%	6.32%
630399021	6.40%	5.12%
630399029	5.30%	4.24%
630419010	7.40%	5.92%
630419020	7.90%	6.32%
630419031	6.40%	5.12%
630419039	5.30%	4.24%
630492000	7.40%	5.92%
630493010	5.30%	free
630493090	5.30%	4.24%
630499010	7.90%	6.32%
630499021	6.40%	5.12%
630499029	5.30%	4.24%
630520000	4%	free
630532000	3.30%	free
630533010	3.30%	free
630533090	3.30%	free

HS code	MFN Rate	GSP Rate
630539000	5.30%	free
630590000	3.30%	free
630612000	4%	free
630619100	5.60%	free
630619900	4%	free
630622000	4%	free
630629100	5.60%	free
630629900	4%	free
630630000	4%	free
630640100	5.60%	free
630640900	4%	free
630691000	5.60%	free
630699000	4%	free
630710010	6.50%	free
630710020	4.70%	free
630720010	6.50%	free
630720020	4.70%	free
630790010	6.50%	free
630790021	4.70%	2.82%
630790029	4.70%	free
630800000	3.70%	free
630900000	5.80%	free

4.5.4 สิทธิพิเศษในฐานะสมาชิกอาเซียน

โครงการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (ASEAN Integration System of Preferences - AISP) เป็นมาตรการหนึ่งในการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration) ซึ่งเป็นมติของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ 4 เมื่อพฤศจิกายน 2543 เพื่อลดช่องว่างระดับการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกเดิมและประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม – CLMV เป็นสมาชิก ปี 2538, 2540, 2540 และ 2542 ตามลำดับ) โดยการกระตุ้นและส่งเสริมขีดความสามารถและพัฒนาระบบการค้าของประเทศ CLMV ให้สอดคล้องกับการลดภาษีภายใต้ AFTA ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ 7 ที่เมืองเสียมราฐ เมื่อพฤษภาคม 2544 โดยสิทธิพิเศษของสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องห่มของ 4 ประเทศนี้ มีระดับภาษีนำเข้าระหว่างร้อยละ 0-5 โดยจะทยอยลดให้เหลือร้อยละ 0 ภายใน ปี 2558 (ตารางที่ 4.21) เพื่อการเข้าสู่การเป็นชาติประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community: AEC)

ตารางที่ 4.21 พิกัดภาษีตามสิทธิประโยชน์ของประเทศในกลุ่ม ASEAN

พิกัด (6 หลัก)	สินค้า	อาเซียน								
		ไทย	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์,บรูไน	กัมพูชา	ลาว	พม่า	เวียดนาม
540233	Textured Yarn, Nes, Of Polyester Fila- Ments, Not	0	0	0	0	0	5	0	2	0
550320	Staple Fibres Of Polyesters, Not Carded Or Combed	0	0	0	0	0	5	0	0.5	0
550410	Staple Fibres Of Viscose Rayon, Not Carded Or Comb	0	0	0	0	0	5	0	0.5	0
610343	Men'S/Boys' Trousers And Shorts, Of Syn- Thetic Fi	0	0	0	0	0	5	0	5	5
610510	Men'S/Boys' Shirts, Of Cotton, Knitted Or Crochete	0	0	0	0	0	5	1	5	5
610711	Men'S/Boys' Underpants And Briefs, Of Cotton, Knit	0	0	0	0	0	5	1	5	5
610910	T-Shirts, Singlets And Other Vests, Of Cotton, Kni	0	0	0	0	0	5	0	5	5
610990	T-Shirts,Singlets And Other Vests,Of O- Ther Texti	0	0	0	0	0	5	0	5	5
611020	Pullovers, Cardigans And Similar Arti- Cles Of	0	0	0	0	0	5	1	5	5

พิกัด (6 หลัก)	สินค้า	อาเซียน								
		ไทย	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์,บรูไน	กัมพูชา	ลาว	พม่า	เวียดนาม
	Cotton									
611030	Pullovers,Cardigans And Similar Articles Of Man-Ma	0	0	0	0	0	5	0	5	5
611120	Babies' Garments And Clothing Accesso- Ries, Of Co	0	0	0	0	0	5	1	5	5
620342	Men'S/Boys', Trousers And Shorts, Of Cotton, Not K	0	0	0	0	0	5	5	5	5
620462	Women'S/Girls', Trousers And Shorts, Of Cotton, No	0	0	0	0	0	5	5	5	5
621210	Brassieres And Parts Thereof, Of Textile Materials	0	0	0	0	0	5	5	5	5

บทที่ 5

บทสรุป

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV มีรูปแบบโครงสร้างในการผลิตที่แตกต่างกันไม่มาก โดยมีโครงสร้างในการผลิตรวมถึงการตลาดที่คล้ายกัน ส่วนผลิตภาพของแรงงานยังขาดการฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานในการผลิตสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เป็นขั้นสูงแม้จะเป็นแรงงานที่มีค่าจ้างต่ำ รวมทั้งยังไม่มีการลงทุนในการผลิตอุตสาหกรรมขั้นสูงส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตจากต่างประเทศจึงเป็นเสมือนการรับจ้างผลิตทำให้มูลค่าเพิ่มในการผลิตสินค้าประเภทนี้มีไม่สูงนัก แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มประเทศ CLMV ก็เป็นแหล่งดึงดูดให้นักลงทุนเข้าไปเพื่อลงทุนจากข้อดีทางด้านการผลิต โดยในส่วนนี้จะสรุปถึงศักยภาพในการแข่งขันเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนว่าอยู่ในระดับที่เท่าไรและวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียต่างๆ จากข้อมูลที่ได้ศึกษามา

5.1 ศักยภาพในการแข่งขัน

การคำนวณดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) เป็นแนวคิดของ Balassa (1977) ที่เปรียบเทียบข้อมูลส่วนแบ่งในการส่งออกสินค้าของประเทศหนึ่งๆ เพื่อหาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกสินค้าแต่ละประเภทของประเทศนั้นเปรียบเทียบกับความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของประเทศอื่น ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) เป็นแนวทางศึกษาความสามารถในการแข่งขันของสินค้าจากประเทศกลุ่ม CLMV ในตลาดโลก ดัชนี RCA สามารถหาได้จากการเปรียบเทียบสัดส่วนการส่งออกสินค้านิดหนึ่งของประเทศ CLMV ในตลาดโลกต่อการส่งออกสินค้านั้นของตลาดโลก กับ สัดส่วนการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ CLMV ในตลาดโลกต่อการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก ตัวอย่างเช่น ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้า X สามารถหาได้จากสูตรต่อไปนี้

$$RCA_x = \frac{\text{มูลค่าการส่งออกสินค้า X ของ CLMV} / \text{มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ CLMV}}{\text{มูลค่าการส่งออกสินค้า X ของโลก} / \text{มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก}}$$

หากดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแต่ละประเภทเปรียบเทียบกับค่าส่งออกทั้งหมดมีค่ามากกว่า 1 แสดงว่า ในกลุ่มสินค้าส่งออกทั้งหมดของประเทศ CLMV ผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทนั้นของประเทศ CLMV มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันของประเทศอื่น แต่หากดัชนีมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าผลิตภัณฑ์นั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

การคำนวณหาดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม HS 50-63 ได้ใช้ข้อมูลจาก Global Trade Atlas ปี 2553 เพื่อเปรียบเทียบความได้เปรียบของประเทศ

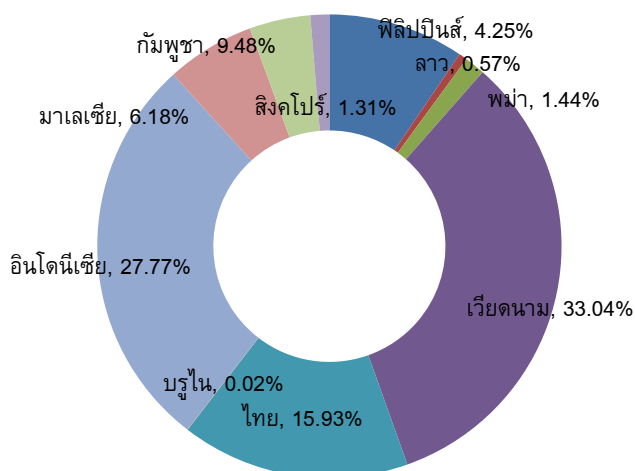
CLMV จากนั้นจะคำนวณศักยภาพเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ กลุ่มประเทศ CLMV + ไทย บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ เทียบกับประเทศต่างๆ ในกลุ่ม และจัดลำดับศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยได้ค่า RCA ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) ของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (HS 50-63) ปี 2553

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	ค่า RCA
กลุ่มประเทศอาเซียน 10 ประเทศ	1.06
กัมพูชา	19.68
สปป.ลาว	3.37
พม่า	2.32
ไทย	0.86
เวียดนาม	4.76

ความได้เปรียบในการแข่งขันเพื่อส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศในกลุ่มอาเซียนยังมีศักยภาพในการแข่งขันสินค้าในตลาดโลก โดยสัดส่วนของการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไปยังตลาดโลก (แผนภาพที่ 5.1) ประเทศเวียดนามมีสัดส่วนการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมากที่สุดในอาเซียน รองลงมาเป็นอินโดนีเซีย และไทยตามลำดับ ในขณะที่ค่า RCA สะท้อนสภาพการแข่งขันการส่งออกพบว่า เวียดนามมีศักยภาพในการส่งออกที่ดีสามารถแข่งขันในตลาดโลก ส่วนกัมพูชาแม้ว่าการผลิตเมื่อเทียบกับกลุ่มอาเซียนจะต่ำแต่ศักยภาพในการแข่งขันสูงเนื่องจากสัดส่วนการส่งออกของประเทศที่มากที่สุด คือ สินค้าประเภทนี้ ในขณะที่ไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและความได้เปรียบทางการค้าต่ำกว่าจึงเป็นแนวทางในการที่ประเทศไทยจะลงทุนทางด้านอื่นมากขึ้นแต่สิ่งที่ดัชนี RCA ไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพการได้เปรียบอย่างแท้จริง คือ มูลค่าเพิ่มที่แต่ละประเทศได้รับจากการส่งออกสินค้าเป็นเพียงการวัดศักยภาพการแข่งขันด้านปริมาณการส่งออกเท่านั้น ส่วนประเทศพม่าและสปป.ลาวมีค่า RCA เกิน 1 จึงเป็นการสะท้อนความสามารถในการแข่งขันของประเทศของกลุ่มประเทศ CLMV ที่สามารถพัฒนาการแข่งขันในการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเพื่อพัฒนาศักยภาพต่อไปในอนาคต

แผนภาพที่ 5.1 สัดส่วนการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย ปี 2553

5.2 การวิเคราะห์จุดแข็ง โอกาส จุดอ่อน และอุปสรรคในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มประเทศ CLMV

การวิเคราะห์สภาพในการลงทุนหรือดำเนินธุรกิจต้องวิเคราะห์จากสภาพแวดล้อมปัจจัยภายในและภายนอกเพื่อสามารถหาจุดแข็ง โอกาส จุดอ่อน และอุปสรรค ในการลงทุนเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการลงทุนในประเทศ CLMV ซึ่งทั้ง 4 ประเทศมีลักษณะของระบบการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ที่คล้ายกัน อีกทั้งเป็นแหล่งที่สามารถใช้แรงงานจำนวนมาก (Labor Intensive) ในการผลิต โดยต้องอาศัยการพัฒนาด้านทักษะต่อไป เพื่อสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ เพราะทั้ง 4 ประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการแข่งขันกับกลุ่มอาเซียนโดยรวม และมีความได้เปรียบในการแข่งขันอีกหลายประการ ทั้งเรื่องสิทธิพิเศษทางการค้ากับประเทศผู้นำเข้าที่พัฒนาแล้ว รวมถึงการมีนโยบายส่งเสริมจากภาครัฐที่มีความมั่นคงทางการเมือง ส่วนข้อเสียที่ยังมีอยู่คือการพัฒนาทักษะของแรงงาน และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการพัฒนาเส้นทาง และสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

กัมพูชา

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในกัมพูชาเป็นอุตสาหกรรมกรรมหลักที่มีปริมาณสินค้าส่งออกและการลงทุนมากอันดับต้น ๆ ของสัดส่วนสินค้าทั้งหมดของประเทศ โดยมีการส่งออกไปยังประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งอเมริกา และกลุ่มประเทศยุโรป เนื่องจากได้สิทธิพิเศษทางการค้า อัตราค่าจ้างยังอยู่ในระดับต่ำ แต่มีปัญหาเรื่องทักษะแรงงาน รวมทั้งขาดอุตสาหกรรมเชื่อมโยง (สนับสนุน) เช่น บรรจุภัณฑ์ รวมถึงการออกแบบที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการมีการคอร์รัปชันในประเทศสูงและต้องอาศัยการลงทุนแบบ Joint Venture เป็นหลักเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. มีสิทธิพิเศษทางการค้ากับประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ยุโรป และญี่ปุ่น สามารถเข้าสู่ตลาดการส่งออกได้ง่าย 2. ค่าจ้างแรงงานต่ำและมีแรงงานจำนวนมาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ 3. มีการตรวจสอบมาตรฐานการใช้แรงงานจาก ILO (International Labor Organization) ในการประกอบการผลิต 4. มีความต่อเนื่องในนโยบายการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม	1. ขาดแรงงานทักษะ ที่สามารถใช้ประสบการณ์ในการผลิตเทคโนโลยีขั้นสูง 2. ต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตจากต่างประเทศ 3. ต้นทุนค่าไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นทุกปี 4. ความสัมพันธ์ของแรงงานกับนายจ้างไม่แน่นอน และเหนียวแน่นเนื่องจากไม่มีสัญญาทางการในการจ้างการผลิต และความซื่อสัตย์ต่อนายจ้าง
โอกาส	อุปสรรค
1. กัมพูชาเป็นสมาชิก/คู่เจรจากับเขตการค้าเสรีทั้งจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และอาเซียน 2. ต้นทุนค่าจ้างแรงงานจากประเทศจีนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ประเทศจีนแสวงหาแหล่งผลิตใหม่ๆ ตามแนวชายแดน 3. แรงงานสามารถฝึกทักษะเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตได้อีกในอนาคต 4. ความได้เปรียบทางด้านการแข่งขันจากประเทศสมาชิกอาเซียนในการให้กัมพูชาเป็นประเทศที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทออย่างต่อเนื่อง 5. ได้รับการพัฒนาเส้นทางคมนาคมจากประเทศไทยและประเทศอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง	1. การพึ่งพาส่งออกมากอาจเกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะยาว เช่น การเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ 2. เผชิญกับการแข่งขันด้านค่าจ้างแรงงานกับเวียดนามและบังกลาเทศซึ่งมีแรงงานจำนวนมาก 3. ราคาวัตถุดิบเพิ่มสูงขึ้นในตลาดโลก เช่น ราคาผ้าฝ้าย 4. อเมริกาและยุโรปมีมาตรการป้องกันสินค้าจากประเทศจีนในกัมพูชาในการนำเข้า 8 รายการ รวมถึงสิ่งทอจากจีนผ่านทางกัมพูชา 5. ระบบภาษี การเงิน การธนาคาร และศาล ยังไม่ได้รับการยอมรับในสากล

สปป.ลาว

ลาวเป็นประเทศที่มีการพัฒนาน้อยเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายชาตินิยมในการปฏิบัติตามจารีตประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่อง นโยบายในการกระตุ้นเศรษฐกิจหรือในภาคอุตสาหกรรม แต่ประเทศอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนใหญ่ สปป.ลาวมีการนำเข้าหรือใช้สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่นำเข้า ทั้งจากประเทศจีน เวียดนาม รวมทั้งไทย ทำให้การพัฒนาด้านสิ่งทอยังไม่ก้าวหน้า

เท่าที่ควรแต่ก็ยังคงมีศักยภาพในการส่งออกและผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อีกทั้งประชาชนในประเทศมีความใกล้ชิดกับประเทศไทยสามารถเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ และรับการฝึกฝนจากคนไทยได้ไม่ยาก ธรรมเนียมในการปฏิบัติหากเป็นทางธุรกิจการจัดการต้องรับการฝึกฝนเพิ่มเพื่อให้แรงงานมีทักษะเพิ่มขึ้น เรื่องค่านิยมในการทำงานจึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการจ้างแรงงานเนื่องจากวัยแรงงานโดยเฉพาะเพศหญิงในสปป.ลาวค่อนข้างยึดติดประเพณีแล้วมีอายุการทำงานที่สั้นส่งผลต่อต้นทุนค่าแรงงานได้

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. ต้นทุนค่าแรงงานต่ำ 2. เป็นประเทศในกลุ่ม LDC ได้รับการยกเว้นภาษีและสิทธิพิเศษทางการค้าจากหลายๆ ประเทศ 3. มีพรมแดนติดกับไทย พม่า กัมพูชา และเวียดนาม สะดวกต่อการขนส่ง 4. ระบบการเมืองสังคมนิยมมีเสถียรภาพ 5. เขตเศรษฐกิจพิเศษส่วนใหญ่ตั้งติดกับบริเวณชายแดนไทย 6. มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก	1. แรงงานขาดทักษะ และไม่นิยมทำงานล่วงเวลาหรือปฏิบัติตามนายจ้าง 2. ปริมาณการผลิตประสบกับปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบซึ่งต้องนำเข้าจากต่างประเทศและราคาในช่วงที่มีความผันผวน 3. ประชาชนกระจายอยู่ตามแหล่งต่างๆ ยากต่อการรวมกลุ่มหรือแหล่งที่ฝึกแรงงาน 4. ตลาดการค้าภายในเป็นตลาดที่มีขนาดเล็ก 5. ไม่มีการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรม
โอกาส	อุปสรรค
1. ค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอของจีน และไทยมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเหมาะแก่เป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม 2. การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนนำไปสู่การปรับตัวของราคาสินค้า ทำให้เกิดการพัฒนาแหล่งงานในอุตสาหกรรมใหม่ๆ ของประเทศ 3. มีวัฒนธรรมการใช้ชีวิตคล้ายคนไทยง่ายต่อการปรับตัวการใช้ชีวิตการทำงาน	1. อุตสาหกรรมพึ่งพิงการส่งออกเป็นส่วนใหญ่อาจเกิดปัญหาเมื่อเกิดภาวะชะงักงันทางเศรษฐกิจ 2. การแข่งขันด้านแรงงานมีสูงในภูมิภาค 3. การพัฒนาด้านเครื่องจักรอุตสาหกรรมไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร 4. เส้นทางคมนาคมค่อนข้างลำบากไม่ได้รับการพัฒนา ขาดประสิทธิภาพ 5. การขนส่งสินค้าไปยังต่างประเทศมีความซับซ้อน

สหภาพพม่า

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของพม่าเดิมมีการพัฒนาเพื่อการผลิตและส่งออกในรูปแบบเดียวกับประเทศในกลุ่ม CLMV แต่เกิดปัญหาการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจบ่อยครั้งจากสหรัฐอเมริกา และยุโรป จากวิกฤตทางการเมืองรวมถึงสิทธิของแรงงานซึ่งแรงงานส่วนใหญ่ในภาคการผลิตเป็นเด็ก และสตรี ที่ยังไม่ได้มาตรฐานและการรับรองจากหน่วยงานด้านแรงงาน รวมทั้งมาตรฐานอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นสากลทำให้ผลิตภัณฑ์ของพม่ายังไม่ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ แต่อย่างไรก็ตามพม่ามีการพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบกฎหมายเกณฑ์ต่างๆ ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้นเนื่องจากการเปิดประเทศและทำตามข้อตกลงรวมทั้งผ่อนปรนเงื่อนไขที่จะส่งต่อระบบเศรษฐกิจจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการพัฒนาระบบการเชื่อมต่อและโครงการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งการค้าระหว่างประเทศตามลำดับ เห็นได้จากโครงการพัฒนาใหญ่ๆ เช่น โครงการทวาย ที่มีการร่วมมือในการพัฒนาจากหลายๆ ภาคส่วนทั้งในและนอกประเทศ เพราะพม่ามีพื้นที่ขนาดใหญ่มีพรมแดนติดกับแหล่งการค้าสำคัญตามแนวชายแดนทั้งไทย จีน อินเดีย จึงเกิดรูปแบบการตั้งโรงงานการผลิตบริเวณชายแดนเพื่อใช้แรงงานที่มีค่าแรงต่ำ

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. มีพรมแดนติดกับหลายประเทศทั้งไทย จีน อินเดีย บังคลาเทศ และลาว เกิดความได้เปรียบในการติดต่อการค้า 2. มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ก๊าซ ซึ่งเป็นพลังงานทดแทนในอนาคต 3. มีจำนวนแรงงานจำนวนมาก 4. มีการขนส่งที่สะดวกทางทะเล 5. ได้รับการช่วยเหลือจากประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีได้อย่างต่อเนื่อง	1. กฎระเบียบของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย 2. ขาดผู้เชี่ยวชาญในการทำธุรกิจกับต่างประเทศ 3. ระบบกฎหมาย และการเงิน ไม่มีมาตรการที่มีเสถียรภาพ 4. ค่าสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานยังมีค่าใช้จ่ายที่สูงและขาดแคลน 5. การค้าตามแนวชายแดนประสบปัญหาชนกลุ่มน้อยบ่อยครั้งทำให้การค้าตามจัดผ่านแดนประสบปัญหา 6. รัฐบาลมีข้อจำกัดเรื่องการเคลื่อนย้ายเงินเกิดปัญหาในเงินทุนเคลื่อนย้ายของประเทศ

โอกาส	อุปสรรค
1. เริ่มมีการเปิดประเทศและพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง 2. แรงงานมีทักษะมีจำนวนมาก 3. สามารถใช้สิทธิพิเศษทางการค้าในการส่งออกสินค้าต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเนื่องจากเป็นระยะเวลาฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 4. มีพรมแดนติดกับหลายประเทศเป็นแหล่งระบายสินค้าที่ดี	1. ประสบปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า บ่อยครั้งจนเป็นอุปสรรคในการผลิตสินค้า 2. รัฐบาลไม่มีนโยบายการสนับสนุนอุตสาหกรรมและการผลิตเพื่อการส่งออกอย่างจริงจัง 3. ความอ่อนไหวทางการเมืองส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศในเรื่องสิทธิพิเศษ และการคว่ำบาตรจากต่างประเทศ 4. ค่าใช้จ่ายในการเริ่มลงทุนเฉลี่ยสูงกว่าประเทศในกลุ่ม CLMV

เวียดนาม

ประเทศเวียดนามเป็นประเทศที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มรวมถึงอุตสาหกรรมอื่นๆ แบบก้าวกระโดดเนื่องจากภาครัฐมีมาตรการที่เข้มแข็งในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจำนวนแรงงานที่มากและเป็นแรงงานที่มีทักษะด้านการทอผ้า และตัดเย็บเสื้อผ้า การส่งออกของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มได้รับสิทธิพิเศษทางการค้ามาก เป็นฐานการผลิตของตราสินค้าดังๆ จากทั้งยุโรปและอเมริกา และเริ่มมีการลงทุนในอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงเพิ่มขึ้น

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. แรงงานมีทักษะจำนวนมาก 2. ค่าจ้างแรงงานต่ำเมื่อเทียบกับภูมิภาค 3. องค์กรหรือหน่วยงานในการสนับสนุนพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีความพร้อมในการให้ข้อมูลและพัฒนาอย่างเต็มที่ 4. ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศแน่นหนาโดยตลอด 5. ระบบการเมืองมีเสถียรภาพไม่มีการขัดแย้งกับต่างชาติ	1. ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญด้านการออกแบบและเทคโนโลยีขั้นสูง 2. การผลิตพึ่งพาการส่งออกมาอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ 3. ปัญหาเงินเฟ้อของประเทศ 4. ความไร้เสถียรภาพและความน่าเชื่อถือของระบบอัตราแลกเปลี่ยนต่ำ 5. ที่ผ่านมามีการพัฒนาตราสินค้าที่มีประสิทธิภาพขาดการวิจัยพัฒนา 6. กฎระเบียบที่เอื้ออำนวยต่อการค้าการลงทุนมีความผันแปรบ่อยครั้ง

โอกาส	อุปสรรค
1. เข้าร่วมข้อตกลงทางการค้า และเขตเสรีทางการค้าทั้งทวีปและพหุภาคีหลายประเทศกว่า 3 ประเทศที่เหลือ 2. นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อการกระตุ้นอุตสาหกรรมมีความชัดเจน 3. มีการช่วยเหลือและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง 4. ตลาดภายในประเทศใหญ่รองรับปริมาณการผลิตได้พอสมควร 5. เส้นทางขนส่งสินค้าได้รับการพัฒนาและมีต้นทุนต่ำ	1. ระบบเศรษฐกิจมีความผันผวน 2. อุปนิสัยของแรงงานในการเปลี่ยนหรือย้ายงานตามผลตอบแทนมีสูง 3. ราคาที่ดินและสินทรัพย์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 4. มีการควบคุมการโอนย้ายสินทรัพย์บ่อยครั้ง 5. ปัญหาคอร์รัปชันจากเจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับมีสูงเนื่องจากมีการกระจายอำนาจในการบริหาร หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนตามเขตต่างๆ

5.3 บทสรุป

การลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีความหลากหลายตามห่วงโซ่การผลิต และสินค้าประเภทนี้เป็นสินค้าจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวัน แต่การผลิตส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภค ยามเกิดภาวะเศรษฐกิจปริมาณการสั่งซื้อจากต่างประเทศจะลดลงอย่างเห็นได้ชัด การพิจารณาประเทศที่มีจุดเชื่อมต่อหรือความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศที่มีความหลากหลายเป็นการเพิ่มอุปสงค์ให้กับสินค้าในอุตสาหกรรม เช่น กัมพูชาที่มีปริมาณการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศสหรัฐอเมริกาสูงมาก เมื่อเกิดวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ (Hamburger Crisis) ส่งผลต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการเข้าไปลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV นักลงทุนมุ่งหวังในการลดต้นทุนค่าแรงงานซึ่งเป็นต้นทุนหลักในการผลิต ทั้งนี้ประเทศไทยและจีนมีการเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ จนทำให้นักลงทุนหลายรายย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศ CLMV มากขึ้น

การลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องในการได้รับสิทธิพิเศษทางด้านการลงทุน ที่สำคัญความมีเสถียรภาพของรัฐบาลทำให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยมีการจัดการและวางแผนจากส่วนกลางเป็นหลัก แต่ปัญหาที่สำคัญคือ การบริหารจัดการที่เป็นทางการไม่พบเห็นบ่อยนัก จนเป็นช่องโหว่ในการเกิดปัญหาคอร์รัปชัน ขาดความน่าเชื่อถือและหลักการปฏิบัติที่แน่นอนในการประกอบธุรกิจในประเทศเหล่านี้ รวมถึงแรงงานยังขาดทักษะและมีความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพหรือย้ายงานสูง ขาดความซื่อสัตย์ในการทำงาน เพราะเมื่อมีการฝึกอบรมแรงงานที่ต้องใช้งบประมาณสูงแต่เมื่อแรงงานในประเทศเหล่านี้มีลูกหรือหาแหล่งงานใหม่ได้ก็จะย้ายทันที เพราะกฎหมายแรงงานเรื่องการชดเชยความเสียหายยังไม่แน่ชัด และเมื่อหากผู้ผลิตต้องการกำลังการผลิตแบบเร่งด่วนการจ้างแรงงานนอกเวลาไม่ได้เป็นปัจจัยกระตุ้นแรงงานแต่

อย่างไรก็ตาม ทั้งปัญหาการใช้แรงงาน สภาพแวดล้อม และสภาพอุตสาหกรรมที่ไม่ได้มาตรฐานส่งผลต่อการควบคุมคุณภาพในการผลิต (Quality Control) ในการส่งสินค้าไปยังต่างประเทศ

นอกจากการจ้างแรงงานเพื่อการผลิตและใช้สิทธิพิเศษทางการค้าโดยนักลงทุนเลือกที่จะร่วมทุนกับนักลงทุนในท้องถิ่น เพื่อสวมสิทธิ์ดังกล่าว อาจเกิดปัญหาความไว้วางใจและเกิดปัญหาการตรวจสอบภายหลัง ดังนั้นนักลงทุนในอุตสาหกรรมนี้จะต้องศึกษาข้อห้ามข้อปฏิบัติทางการนำเข้าและส่งออกกับประเทศคู่ค้าอย่างเหมาะสมเพื่อให้การลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

จากงานสัมมนาในการเสนอผลงานวิจัยเมื่อวันที่ 28 ก.ย.2554 เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อจัดทำรายงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งนี้ได้ขอคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ คุณวัลลภ วัฒนาภรณ์ นักลงทุนสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศสปป.ลาว โดยมีโรงงานการผลิตที่นั่นรวมทั้งกำลังขยายฐานการผลิตไปยังประเทศเวียดนามและกัมพูชา ได้ให้ข้อคิดเห็นในส่วนของการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV ว่าเนื่องจากการที่ประเทศไทยมีการปรับขึ้นค่าแรงการย้ายฐานการผลิตจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นทั้งนี้ประเทศไทยควรมีบทบาทในการสนับสนุนให้ชัดเจนและเพิ่มขึ้นโดยหากประเทศไทยจะปรับรูปแบบสินค้าเป็นรูปแบบที่มีมูลค่าเพิ่มมาก ควรมีการจัดสิทธิบัตรหรือศึกษากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาให้ครอบคลุมเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยการลงทุนใน สปป.ลาวนั้นในขณะนี้โรงงานเริ่มมีการขาดแคลนแรงงานเนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่ที่เป็นผู้หญิงมีอายุการทำงานจากอายุ 18 ถึง 23 ปีเท่านั้น เพราะเมื่อแต่งงานก็ต้องมีการย้ายถิ่นฐานตามสามีหรือนิยมอยู่เป็นแม่บ้านเสียส่วนใหญ่ อายุการทำงานที่สั้นส่งผลต่อต้นทุนการผลิตอีกด้วย ส่วนประเทศเวียดนามเริ่มมีการขึ้นค่าแรงในเมืองอุตสาหกรรมใหญ่ต่างๆ จึงประสบปัญหาเรื่องแหล่งสาธารณูปโภคในพื้นที่ที่ห่างไกลออกไป แต่ในประเทศกัมพูชาพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ยังมีพื้นที่สำหรับนักลงทุนที่สนใจอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม แต่สิ่งที่สำคัญคือเรื่องเงินสินบนแก่เจ้าพนักงานหรือการเสียค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานต่างๆ นอกกระบวนการ แต่หากยืดอกที่จะจ่ายหรือพิจารณาแล้วคั่งค่าการดำเนินงานก็ไม่มีปัญหาอะไรซับซ้อน ส่วนประเทศพม่าจำเป็นต้องดูท่าทีการยกเลิกการค้าว่าบาตรจากต่างประเทศที่จะทำให้อุตสาหกรรมนี้พัฒนาต่อไปได้ในอนาคต

นักลงทุนเมื่อพิจารณาจากเหตุผลและปัจจัยต่างๆ ทั้งในเรื่องค่าจ้าง สภาพเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ อาทิ การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเนื่องจากบางประเทศมีปัญหาเรื่องการเงินกลับเข้าประเทศหรือจำกัดการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ส่วนสิ่งที่นักลงทุนจากประเทศไทยจำเป็นต้องคำนึงถึงคือการจัดการ (Management) ในส่วนของแรงงาน เพราะประเทศเหล่านี้ประชาชนหรือแรงงานยังไม่มีพัฒนาทักษะเท่าที่ควร ส่วนสินค้าที่นักลงทุนควรพิจารณานั้นต้องขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการกับตลาดการส่งออกของประเทศในกลุ่ม CLMV ซึ่งเป็นผู้ให้สิทธิพิเศษต่างๆ อีกด้วย

บรรณานุกรม

- กิริยา กุลกลการ. 2553. แรงงานต่างด้าวกับการรักษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มไทย. กรุงเทพฯ: วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์.
- โครงการศึกษาสถานการณ์ภาวะการคลังทุนของ SMEs ไทยในต่างประเทศ. 2549. กรุงเทพฯ:คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. 2549. ยุทธศาสตร์และแผนแม่บทเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม (2550-2554). กรุงเทพฯ.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. 2552. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอไทยเพื่อสนองตอบผู้ผลิตในประเทศและสมาชิกในเขตการค้าเสรีอาเซียน. กรุงเทพฯ.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. 2552. สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553. กรุงเทพฯ.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. 2553. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยเพื่อสนองตอบผู้ผลิตในประเทศและสมาชิกในเขตการค้าเสรีอาเซียน(ระยะที่ 2). กรุงเทพฯ.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. 2553. สถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม. กรุงเทพฯ.
- Kojima, Eitaro. (2010). Myanmar's Intermediate Goods Trade and Industrial Development: A Case study of the Garment Industry. IDE-JETRO.
- KUDO, Toshihiro. (2005). The Impact of United States sanctions on the Myanmar Garment Industry. Institution of Development Economics.
- KUDO, Toshihiro. (2010). Investment Climate in Myanmar: The Case of the Garment Industry. IDE-JETRO.
- Oraboune, Syviengxay. (2011). Lao PDR's Industrial Development Policy and Intermediate Goods trade. IDE-JETRO, p 267-285.
- Samsen, NEAK. (2006). Trade and Poverty Link: The Case of Cambodia Garment Industry. CUTS International.
- Sotharith, Chap. (2011). Industrial Development Policy and Intermediate Goods Trade in Cambodia. IDE-JETRO, p 296-325.
- Yamagata, Tatsufumi. (2006). The Garment Industry in Cambodia: Its Role in Poverty Reduction through Export-oriented Development. Institution of Development Economics.

ภาคผนวก ¹

ที่ตั้งของบริษัทและโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มใน CLMV

¹ รวบรวมโดยสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2010

Directory Textile & Garment of Cambodia 2010

No	Name	Address	Contact person	Telephone	Fax	E-mail	Owner Nationality	Production
1	ACE Apparel Co., Ltd.	Phum Bonla Sahith, Sangkat Khough, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Robert Hwang	855 23 352130 855 12 900323	855 23 352132	robert@dajoointernational.com	Korea	M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt
2	All Super Enterprise (Cambodia) Ltd.	Phum Boeung Salang, Sangkat Russey Keo, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Alex Hsu	855 23 884285, 855 12 569700	855 23 884285	allsuper@everyday.com.kh	Taiwan	Sweater; Coveral, Overall & Swimmer; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; Not-Knit Shirts; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts; Not-Knit Shirts; Coveral, Overall & Swimmer; Sweater; Knit Shirts, M/B
3	Ann Taylor Sourcing Far East Ltd.	27th floor, Unit 2703, 195 Empire Tower, South Sathorn Road, Yannawa, Bangkok10120, Thailand.	Lily Wong	662 6701133	662 6701136	Lily_Wong-O'Brein@Anntaylor.com	USA	
4	Apparel Place Pte Ltd.	Kliang Km 6center, Sangkat No. 6, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Kinson Lau	855 23 985452, 855 12 484389	855 23 986438	apparelplace@everyday.com.kh	Singapore	Blouses, woven & knitted; Knitted nightwear; Knit Shirts, M/B; M/B,W/G Pants/Shorts; Woven trousers, short, etc.; Woven parkas etc.; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; T shirt etc. knit
5	Archid Garment Factory Cambodia Ltd.	No. 56Eo, Street Chom Chao, Damnak Thom Village, Sangkat Steung Mean Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh.	Huang Zhao Dong	855 23 802134, 855 12 801796	855 23 802107	archid@mobil.com.kh	Hong Kong	Knit Shirt; Dressing Gowns; Nightwear & Pajamas; Underwears
6	ASD (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Angkeo, Khum Kantor, Srok Angsnoul, National Road 4, Kandal Province.	Y.D. Kim	855 23 219652, 855 12 333132	855 23 219651	asdcam@everyday.com.kh	Korea	Coats, W/G; Other Coats, M/B; M/B,W/G Pants/Shorts

7	Asia Dragon (Garment) Co.,Ltd.	Russey Village, Stoeung Meanchey, Khan Meanchey, Phnom Penh	Nay Kim Yong	855 23 361832, 855 12 854828	855 23 361832	asiadragon@online.com.kh	Cambodia	
8	Atax (Cambodia)Garment Co., Ltd.	No. 20, Canadia Industrial Park, Veng Sreng Highway, Sangkat Chomchao, Phnom Penh.	Jojo Yim	855 23 985691, 855 12 210102	855 23 985621	atax@everday.com.kh	British	M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt
9	Aton Co., Ltd	No. 593, Monireth Road, Phum Damnak Thum, Sangkat Steung Mean Chey, Khna Mean Chey, Phnom Penh	Mam Kravann	855 12 688451, 855 23 995067		atoncambodia@gmail.com	Taiwan	Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Other man-made
10	B & N Garment (Cambodia) Co., Ltd.	Street 68, Sangkat Toul Sangker, Khan Russey, Keo, Phnom Penh.	Liu Yua Jing	855 23 986885, 855 12 951627	855 23 986889	bandncam@camnet.com.kh	Hong Kong	
11	Bayon Garment Factory Co., Ltd.	Phum Bayab, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Kinghorn John Cameron	855 92 718934		bayongarment@everyday.com.kh	Australia	Export to Australia
12	Berry Apparel (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Champou Voin, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Bat Bol	855 23 890118 , 855 12 882868	855 23 890118	batbol@berryapparel.com	Malaysia	Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B
13	Best Tan Garment Ltd.	#233, Sangkat Tonle Basak, Khan Chamkamorn, Phnom Penh.	David Tan K.N	855 23 721723, 855 12 888118	855 23 721724	btan@online.com.kh	Cambodia	M/B,W/G Pants/Shorts
14	Blossom Century (Cambodia) Ltd.	National Road #2, Khlaing Sambat Village, Puthsor Commune, Bati District, Takeo Province	Hing Sisomanina	855 23 358369, 855 92 980839		sisomanina@everyday.com.kh	Chinese	M/B W/G Sweaters; Sweater; T shirt etc. knit; Knit Shirts, M/B; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Knit Shirt; Dresses; Shirts, woven
15	Boric Garment (Cambodia) Co., Ltd.	8148A, Road No.4, Phum Bey Beung, Khum Kantouk, Angsnourl District, Kandal Province		855-24-574887			Hong Kong	Lady Blouse
16	Bright Sky Pte Ltd.	No. 9, Phum Trapeang Thleung, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Chan Kok Wing	855 23 424135, 855 12 333605	855 23 995396	kokwing_chan@oceanskyintl.com	Singapore	Knit Shirt; Women & Girl Coat; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Underwear

17	Broadland Cambodia Garment Industries Co.,Ltd.	Group 8, Damnak Phum Commune, Sangkat Steung Mean Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh	Susan Lee or T.A Lim	855 23 985602, 855 12 586398	855 23 802175	susan.broadland@online.com.kh	Malaysia	Knitted
18	C.J.U Plus Corporation Ltd	Phum Prey Pring, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh, Cambodia	Seng Macy	855 23 890735, 855 12 388805	855 23 890736	ciuplus@yahoo.com	Korea	Knit Shirt; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
19	Cambo Fashion Co., Ltd.	Phum Trapang Chrey, S/K Kakab, Khan, Dangkor, P. Penh	Kyun Hee Kun or Jang Meng Sue	855 23 890451, 855 12 991088	855 23 890453	cambofashion2@everyday.com.kh	Korea and China	Knit Shirts, M/B; Knit Shirt
20	Cambo Handsome Ltd		lee hye sook					
21	Cambo Handsome Ltd.	Angkeo Village, Kantouk Commune, Angsnoul District, Kandal Province	Jang Ha Lee	855 23 890665, 855 12 467958	855 23 890695	sart@cambohandsome.com	Korea	
22	Cambo Hansae Co., Ltd	Phum Trapeing Chrey, Sangkat Kakab, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Men Bunny	855 23 890451/52, 855 12 850385	855 23 890453	bunny@wicam.com.kh	Korea	Dresses; Skirts; T shirt etc. knit; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; tracksuits; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Woven trousers, short, etc.; Blouses, woven & knitted; Shirts, woven; Knitted trousers
23	Cambodia Apparel Industry Ltd.	Phum Cham Bak, KhumVar Sar, Srok Samrong, Torng, Kampong Speu Province.	Robert Fu	855 23 363878, 855 12 850520	855 25 987342	CAI@online.com.kh	Cambodia	Baby Garment
24	Cambodia Bolan Garment & Home Textile Co., Ltd.	#25-26, St 339, Sangkat Beung Kok I , Khan Toul Kok, Phnom Penh, Cambodia.	Lou Xian Yang	855 23 883128, 855 12 604877		bolan_hometextile@citylink.com.kh	Chinese	Other man-made
25	Cambodia Hong Mei Imp & Exp Co., Ltd.	Building No. 30 & 31, Canadia Industrial Park, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Bob Zhang	855 12 688115		bobcambodia@hotmail.com	China	Knit Shirt
26	Cambodia Senbao Garment MFG Co., Ltd.		Huang Ming Sang	855 23 995788, 855 12 625789	855 23 995968	senbaogarment@everyday.com.kh	Taiwan	Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt

27	Cambodia Sportswear MFG. Ltd.	1533, Chak Angre Kraum, Khan Mean - chey, Phnom Penh 12353.	Ringo Chiu	855 23 425803, 855 12 986662	855 23 425806	ringo@tackfat.com.kh	Hong Kong	M/B Coat; Other man-made; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; M/B,W/G Pants/Shorts; Skirts; Knitted trousers; Skirts; Dresses; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters
28	Cambodian Hoi Fu Garment & Knitting Factory Company Ltd.	Phum Chungruk, Sangkat Trapeng Krosang, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Sou Wun Kan	855-23-219647 ,855-12-738669	855-23-219649	hoifu@camnet.com.kh	Macau	Sweater; Not-Knit Shirts
29	Camitex (Cambodia) MFG Co., Ltd.	Phoum Bayab, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Lim Uy Hour	855 23 982178 ,855 12 852686	855 23 982608	limuyhour@online.com.kh	Taiwan	Other Coats, M/B; T shirt etc. knit; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Blouses, woven & knitted; Nightwear & Pajamas; Knit Shirt; Knitted trousers
30	Camitex (Cambodia) MFG Co., Ltd.		Lin Chih Lung					
31	Camwell MFG Co., Ltd.	National Road 4, Phum Bekchan, Angsnoul District, Kandal Province	Alex Yang	855 12 802859	855-24-397893	kiki@tai-nan.com	Taiwan	M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
32	Canteran Apparel (Cambodia) Co.,Ltd.	#97, Street Chom Chao, Trapang Thloeung Village, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh	Choong Wei Piau	855 23 424277, 855 16 892993	855-23-363818	canteran@everyday.com.kh	Malaysia	
33	Chang Sheng (Cambodia) Garment Co., Ltd	Tould Pong Ro Village, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh	Zhang Bo Gen	855-12-209467 ,855-12-904449		chang_sheng@everyday.com.kh	China	
34	Charm Textile Co., Ltd.	No.10, Phum Banlasaet, Sangkat Khmounh, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	S.H. Park	855-23-985708 ,855-12-806400	855-23-369191	charmtextile@everyday.com.kh	Korea	Not-Knit Shirts; M/G Blouse; Other man- made
35	Chean Ping Garment Co.,Ltd.	Phum Domnak Thom, Sangkat steung Mean Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh	Chou Kao Ping	855-23-982824 ,855-12-811067	855-23-982771	chean_ping@online.com.kh	Taiwan	
36	Chenille (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Trapeang Thleng, Sangkat Chom Chao, Khan dangkor, Phnom Penh.	Low Chiew Giok	855-23-352228 ,855-12-752535	855-23-353338	eviean-je@everyday.com.kh	Malaysia	Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters

37	Chentex Garment Co., Ltd.	Phum Kbal Damrei, Sangkat Kakab, Khan Dangor, Phnom Penh.	Lee Her Ming	855-23-890555 ,855-12-871898	855-23-890678	chentex@online.com.kh	Taiwan	M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; M/B Coat; Women & Girl Coat
38	Chinarear Garment (Cambodia) Ltd.	Phum Phnom Penh Thmei, Sangkat Phnom Penh Thmei, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Sean Lee Chwee Poh	855-23-882003 ,855-92-967048	855-23-884399	seanlee@camtroapparel.com	Malaysia	Other man-made; Nightwear & Pyjamas; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters
39	Chu Hsing Garments (Cambodia) Co., Ltd.	Nt'l Road 6A, Khan Russey Keo, Phnom Penh	Betty Wang	855-23-365897-8 ,855-12299899	855-23-365899	betty.wang@nienhsing.com.tw	Taiwan	Woven parkas etc.; Blouses, woven & knitten; Other woven clothing
40	Chung Fai Knitwear FTY. Ltd.	No. 808, National Road 2, Sangkat Chak Angre, Krom, Khan Mean Chey.	Wong Lap Chun	855-23-983420 ,855-12-803823	855-23-983478 or 855-23-983420	chungfai@everyday.com.kh	Hong Kong	Sweaters, M/B, W/G; Knit Shirt; Sweater; Knit Shirt & Blouse; M/B W/G Sweaters; Knit Shirts, M/B
41	Cinkamp Apparel Corp.	Nt'l Road 4, St., Phum Prey Pring, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Hung Ming Fan or Kim Hay	855-23-219593 ,855-12-951008	855-23-219586	012951008@mobitel.com.kh	Taiwan	Suits-Type Coats, M/B
42	City New Garment Factory (Cambodia) Co., Ltd.	No. 68-45, Street Phsa Touch, Sankat Sras Chok, Phnom Penh.	So Man Kit	855-23-428176 ,855-12-899678	855-23-430218	mkso@everyday.com.kh	Hong Kong	Woven trousers, short, etc.; Baby - wears; Dresses; Men's woven underwear; Skirts; Blouses, woven & knitten; Skirts; Shirts not Knit, M&B, W&G; Underwears; Dresses; Shirts & Blouses not knit; Baby Garment; M/B,W/G Pants/Shorts
43	CMCW (Cambodia) Co., Ltd.	#22/23, Canadia Industrial Park, Phum Trapeang Thleng, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Ly Boram	855-23-802294 ,855-12-410332	855-23-802296	cmcvina@hcm.vnn.vn	Korea	Nightwear & Pajamas
44	Coats Phong Phu Rep. Office	Cambodiana Hotel, 333 Sisowath Quay, Phnom Penh.	Meng Phallkun	855-23-222660 ,855-12-943909	855-23-222661	camcoats@citylink.com.kh	Britain	Sewing & Embroidery Thread for Apparel

45	Cosmos Services Co., Ltd.	#113, Parkway Square 3FDE, Mao Tse Tong Blvd, Sangkat Toul Svay Prey I, Khan Chamkamorn, Phnom Penh	Marco Kalinna	855-23-999002 ,855-12-829978	855-23-999003	mkalinna@cosmosts.com	Germany	3rd Party Inspection & Auditing Company
46	D.A Corporation Ltd.	Phum Banla Saet, Sangkat Khmuogn, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	C.H Kang	855-23-357020 ,855-12-803686	855-23-357055	taksko@donghoon.biz	Korea	Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Sweaters, M/B, W/G; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Knit Shirt; Knit Shirts, M/B
47	Da Joo Cambodia Ltd.	Phom Angkeo, Khum Kantork, Srok Angsnuol, Kandal Province.	J.Y. Hwang	855-23-219604 ,855-12-527429	855-23-219605	tonykang@korapp.co.kr	Korea	Knit Shirt; Knit Shirts, M/B; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Dresses; Skirts
48	Dae Kwang Garment Co., Ltd.	No. 28&29 Canadia Industrial Park, Trapang Thloeung Village, Veng Sreng Road, Dangkor District, Phnom Penh.	Kim Nam Jun	855-23-424616 ,855-12-1856537	855-23-424617	semo826@hanmail.net	Korea	Skirts
49	Dai Young (Cambodia) Co.,Ltd	Road 5, Russey Keo, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Shun Sook Ok or Khan Borin	855-12-381577 ,855-12-511010	855-23-723319	dycambodia@online.com.kh	Korea, Cambodia	
50	Diamond Tower Enterprise Limited.	Canadia Industrial Park, Building #24 & 25, Trapeang Thleung Village, Chomchao Street, Khan Dangkor	Jimmy Yang	855-23-355627 ,855-12-889578	855-23-355629	dt_jimmy@camshin.net	Taiwan	Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; M/B,W/G Pants/Shorts
51	DMA (Cambodia) Co., Ltd.	No. C7, Damnak Village, Sangkat Phnom penh Thmey, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Tony Huang	855-23-361689 ,855-12-606258	855-23-361689	tony@dmchina.com	China	Women & Girl Coat; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts
52	Double Win International Corp.	Nt'I Road 5, Street 25, Sangkat Toul Sangker, Khan, Russey Keo, Phnom Penh	Leu Chen Peng or Tut Sokun	855-23-723897 ,855-12-850549,855-12-	855-23-430330	andyliu@everyday.com.kh	Taiwan and U.S.A	M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; Skirts; Knit Shirts, M/B; Other cotton apparel; Other man-made; Nightwear & Pajamas;

53	E Garment Co., Ltd.	Svay Rolom Commune, Saang District, Kandal Province	Viggo Fong	855-24-399000 ,855-12-764243	855-23-399005	cecilia_adm@egarment-kh.com	China	M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
54	E S Garment Co., Ltd.	Klang K4, St Lum, Phum Tek Thla, Sangkat Teuk Thla, Khan Russey Keo, Phnom Penh	Heng Keng Aik	855-23-882199 ,855-12-397443	855-23-882099	soda@easternsgroup.com	Singapore	Sleepwear; Knits
55	East Ocean Garment Factory Ltd.	Plauv Korbsrauv, Sangkat Trapeang Krasang, Khan dangkor, Phnom Penh.	C.K Wong	855-23-219698 ,855-12-223888	855-23-219899	eastocean@everyday.com.kh	Hong Kong	Knit Shirts, M/B; Women & Girl Coat; Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; M/B Coat
56	Eayuan (Cambodia) Garment Co., Ltd.	No.28, Chom Chao Street, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh	Peng Ke	855-23-995638 ,855-12-1897088	855-23-995639	eayuan@126.com	Chinese	Sleep pants, kid short pants
57	Ecent Cambodia Knitting Co., Ltd.	Phum Angkeo, Khom Kanthor, Srok Angsnoul, Kandal Province.	Wang XiaoJun	855-23-219752 ,855-16-818039	855-23-219751	ecent@camnet.com.kh	China	Sweaters, M/B, W/G
58	Eclat Higher International Garment (Cambodia) Co., Ltd.	No. 33, Doung Ngeap Street, Chanbok Village, Chom Chao Quarter, Dangkor District, Phnom Penh.	Ms. Mey	855-23-882703 ,855-12-891508	855-23-882615	may_huang@high-ter.com	Taiwan	Baby Garment; Woven trousers, short, etc.; Shirts, woven; Knitted trousers; tracksuits; T shirt etc. knit; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Skirts; Dresses; Knit Shirt
59	Eda Enterprise Co., Ltd.	No.8B, Maida St. 2004, sangkat Tuek Thlar, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	George Wong	855-23-338987 ,855-12-814663	855-23-338987	george@edaenterprise.com	Malaysia	Knit Shirts, M/B; T shirt etc. knit; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Knit Shirt; Nightwear & Pajamas; Knit Shirt & Blouse

60	E-Fong Enterprise Co., Ltd.	No. 614, Phum Russey, St Tomnub Thmei, Sangkat Steung MeAN Chey, Khan Mean Chey.	Seng Narin	855-12-348674 ,855-12-847518	855-23-891744		Cambodia	Sleepwear
61	Emperor Garment Industry Co., Ltd.	Road 210, Commune Serey Pheap, District Takhmao, Kandal Province.	Lien Te Jen	855-23-425031 ,855-12-840629	855-23-425014	emperor@everyday.com.kh	Taiwan	Knit Shirt; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Nightwear & Pajamas; M/B,W/G Pants/Shorts; M/G Blouse; Dresses; Baby Garment
62	Eternal Way (Cambodia) Limited	National Road 5, Khan Russey Keo, Phnom Penh	Ricky Tam	855-23-430191 ,855-12-846126	855-23-430192	ewcl@usi.com.hk	Hong Kong and Cambodia	Nightwear & Pajamas; Shirts not Knit, M&B, W&G
63	Eurogate Garment Limited	Sub District No.1, District of Mittapheap City, Preah Sihanouk Ville	Chan Tit Ramo	855-34-939671 ,855-12-500507	855-34-939673	ramo@iguana-world-id.com	Germany	Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Shirts, woven; Other woven clothing; Blouses, woven & knitted; Woven parkas etc.; Woven trousers, short, etc.; T shirt etc. knit
64	Ever-Glory (Cambodia) Garment Manufacturing Co., Ltd.	Paparak Village, Sangkat Kakab, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Lester	855-23-361558 ,855-12-414804	855-23-361558	lester-pang@camnet.com.kh	China	Woven trousers, short, etc.
65	Evergreen Apparel (Cambodia) Co., Ltd.	No.90, St 110, Phum Chong Thnol Kang Keut, Sangkat Tekthla, Khan russey Keo, Phnom Penh.	Kong Sang	855-23-881628 ,855-12-829888	855-23-881628	evachen_eac@everyday.com.kh	Cambodia	Jeans
66	Evergreen Garment Co., Ltd.	# 289, National Road 5, Sangkat Russey Keo, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Park Chan Won	855-23-722571 ,855-12-332950	855-23-724078	evergreen@junkwang.com	Korea	M/B,W/G Pants/Shorts; Other cotton apparel; Other man-made; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; M/G Blouse
67	F.Y. Cambodia Fashions Limited	No.62, Norodom Bld, Sangkat Tonle Basak, Khan Chamkarmorn, Phnom Penh.	Siu Wai Ling	855-23-214087 ,855-12-809600	855-23-219318	Alexsee@fyg.com.sg	Singapore	Knitted trousers; Woven trousers, short, etc.; Skirts; Other woven clothing; M/B Coat; Women & Girl Coat; Woven parkas etc.

68	FineGis (Cambodia) Garment Co.,Ltd	Phum Treytea, Sangkat Choam Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh, Cambodia	Kim Gil Sik	855-23-890757/8 ,855-12-606244	855-23-890759		Korea	
69	Flying Dragon (Cambodia) Garment Co., Ltd.	No. 21, Chomchao St., Sangkat steung Mean Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh	Ray Long	855-23-802289 ,855-12-913920	855-23-424068	flying.dragon@online.com.kh	Hong Kong	M/B,W/G Pants/Shorts; M/B Coat; Women & Girl Coat; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
70	Fortune Garment & Woolen Knitting Factory Ltd.	Street No. 21, Khom Reka Khbos, Srok Saang, Kandal Province.	Cheng Chan Keong	855-24-391282 ,855-12-812008	855-24-395182	yongli.fty@online.com.kh	Macau	Skirts; Knit Shirt; Sweater; Knit Shirts, M/B; Blouses, woven & knitted; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; T shirt etc. knit; Woven parkas etc.
71	Fortune Fashions Limited	Phum Toul Pongro, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Tang Meng	855-23-355339 ,855-12-888 984	855-23-355339	aaron.lv.christ@gmail.com	Cambodian	M/B,W/G Pants/Shorts; Skirts; Knit Shirt
72	G.H.G (Cambodia) Ltd		Lau Wai Keung					
73	G.W Enterprise Limited.	Phum Damnak Thom, Chom Chao Street, Sangkat Steung Mena Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh.	Seng Warin	855-12-847518		gw@camintel.com	Taiwan	Knit Shirt
74	Gawon Apparel Co., Ltd.	St. 210, Prek Samrong Village, Takhmao Commune, Takham District, Kandal Province	Mercedes Cha	855-23-984006 +855-12-418474	855-23-984009	mercedescha@naver.com	Korea	
75	GDM Enterprise Co., Ltd.	Veng Sreng Road, Sangkat Chom Chao, C/o Building D, Soun Oukshakam Vattanac, Phnom Penh.	Tauv Vouch Heang	855-23-985645 +855-11-255205	855-23-985647	gdm_shipping@ppctv.com.kh	China	M/B,W/G Pants/Shorts; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters
76	Gennon (Cambodia) Garment Manufacturing Ltd.		Michael Lai					
77	Genuine Garment (Cambodia) Co., Ltd.	National Road 4, Phum Kul, Khom Kantok, Srok, Angsnoul, Kandal Province	Calvin Yeh	855-23-219932	855-23-219956	genuine-cambodia@hotmail.com	Cambodia	Woven trousers, short, etc.; Other woven clothing

78	GHG (Cambodia) Ltd.	Tomnop Thmey Road, Boeung Tompon, Phum Morl, Sangkat Dangkor, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Cheung Fung Sin	855-23-982780 ,855-12-828887	855-23-982785	ghg@everday.com.kh	China	Other cotton apparel; Baby Garment; M/B,W/G Pants/Shorts
79	Ghim Li (Cambodia) Pte Ltd.	Naional Road No.4, Angsnoul District, Kandal Province	Chean Moy Seng Eric Goh	024-399988 012 333989 012889936	024 393838	moyseng@ghimlii.com kimmeng.goh@ghimlii.com	Singapore	Knit Shirt; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G
80	Gladpeer Garments Factory (Cambodia) Ltd.	National Road 4, Phum Prey Pring, S.K Chom Chao, Khan Dangkor, P.Penh.	Kan Lai Ling	855-23-890556-8 ,855-12-809723	855-23-890559	gladpeerasst_m@online.com.kh	Hong Kong	
81	Global Apparels Limited	No.4 Road, Phum Ang, Khum Kantork, Srok Ang Snoul, Kandal Province, Cambodia.	Tan Keat Chong	855-12-908168 ,855-12-832705	855-23-369699	kctan@pccsgroup.net	Malaysia	Nightwear & Pajamas; T shirt etc. knit; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Woven trousers, short, etc.; Blouses, woven & knitted; Shirts, woven; Woven parkas etc.; Knitted trousers; Knit Shirt
82	Gold Kamvimex Garment Factory Ltd.	# 12, Federation of Russia Blvd., Sangkat Kakab, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Xue Rong Fen	855-23-366628 ,855-12-843015	855-23-890090	goldkamvimex@citylink.com.kh	China and Hong Kong	Not-Knit Shirts; M/B,W/G Pants/Shorts
83	Golden Crown (Cambodia) Co., Ltd	Building F, SounOuksahakam Vattanac, Chom Chao Street, Phum Damnak Thom, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor	Li Bin	855-23-985636 ,855-12-488176	855-23-985635	jarry@southbaygarments.com	USA	M/B,W/G Pants/Shorts; Not-Knit Shirts; Other cotton apparel
84	Golden Jet (Cambodia) Garment Limited	New Road, Tuolsangker Village, Toulsangker, Commune, Russey Keo District.	Hing Sophak	855-23-430288 ,855-12-873595	855-23-430287	cam_goldenjet@everyday.com.kh	Hong Kong and China	Knit Shirt
85	Golden Profit (Cambodia) Garment Co., Ltd.	National Road No. 4, Chumpu Voin, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Lai To Mui	855-12-908446		gph@everday.com.kh	Hong Kong	Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts

86	Goldfame Enterprises (Int'l) Knitters Limited	#13,Group 1, Phum Kampong Pring Khum Sithbo, Srok Saang .	Sam Yu	855-23-368835 ,855-16-816311	855-23-363515 or 855-23-365168	goldfamecambo@online.com.kh	Hong Kong	Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B; Dresses; Knit Shirt & Blouse; Knit Shirt; Sweater; Sweaters, M/B, W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; M/B W/G Sweaters
87	Goldtex (Cambodia) Garment Manufacturing Ltd.	# 522Eo, Sangkat Chak Angre Leu, Road 2,Phnom Penh.	Tan Bin	855-23-721298 ,855-12-333569	855-23-721137	goldtex@wicam.com.kh	Hong Kong	Nightwear & Pajamas; Knit Shirt; T shirt etc. knit; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Other knitted clothing; Shirts, woven; Woven trousers, short, etc.
88	Grace Sun Cambodia Garment Co., Ltd.	# 1223 (Back Part), Nt'l Road 2, Chak Angre Leu, Khan Mean Chey, Phnom Penh	Chen Qing Bo	855-23-720428 ,855-12-926445	855-23-219957	gs_cbd@online.com.kh	Hong Kong	
89	Grand Twins International (Cambodia) Ltd	Phum Chong Thnol, Khum Tekthlar, Russey Keo, District, Phnom Penh.	Miguel Lin	855-23-368368 ,855-12-868828	855-23-368398	gennon_cbd@online.com.kh	Hong Kong	Other Cotton manufactures; Knit Shirt; T shirt etc. knit; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; M/B,W/G Pants/Shorts
90	Grand Twins International (Cambodia) Ltd	Phum Trapang Por, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh	Miguel Lin	855-23-890325 ,855-12-555930			Taiwan	
91	Grandtex International Co., Ltd.	St Chomchao, Phum Damnak Thom, Sangat Steung Mean Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh.	Wong Kee Onn	855-23-985711 ,855-12-816 389	855-23-985789	grandtex888@online.com.kh	Malaysia	Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Woven trousers, short, etc.; Blouses, woven & knitted; Woven parkas etc.; Knitted trousers; Baby - wears; tracksuits; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; Other woven clothing; T shirt etc. knit; Knitted nightwear
92	Great Lancelot International Co., Ltd.	#701, Veng Sreng Road, Phum Trapeang, S/K , Chom Chao, Phnom Penh.	Anthony Wong	855-23-985779 ,855-12-909097	855-23-985659	gli.anthony@everyday.com.kh	Hong Kong	Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Knit Shirt; Underwear

93	Great Union (Cambodia) Garment Co., Ltd.	No. 646 BD, Chak Angre Krom , Khan MeanChey, Phnom Penh.	Lin Shao Ming	855-23-219687 ,855-12-854356	855-23-219687	great_union@online.com.kh	British	Knit Shirts, M/B; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts
94	Guangda (Cambodia) Garments Co., Ltd.	Phum Phnom Penh Thmei, SK Tek Thlar, Khan ,Russey Keo, Phnom Penh.	Yi Chan Thy	855-23-300096 ,855-16-818157	855-23-310096		China	Knit Shirt
95	Guo Xing Garment and Knitting Factory Co.,Ltd.	#245G, Road 103, Group 7, Sangkat Toul Sangker, Khan Russey Keo, Phnom Penh, Cambodia	Li Kok Heng	855-23-991283 ,855-12-696187	855-23-991284		Cambodia	
96	H S Ent (Cambodia) Co., Ltd		Alex Yang					
97	H2 Garment Co., Ltd.	Phnom Prak Toul, Sangkat Steung meanchey, Khan Mean Chey, Phnom Penh	Shen Qi Hui	855-23-995566 ,855-12-876258	855-23-995566	shen-258@hotmail.com	China	Baby Garment; Skirts
98	Hagar Design Ltd.	# 9, Street 163, Sankat Olympic, Phnom Penh.	Bruce Todd	855-23-219133 ,855-12-707078	855-23-600344	hdinfo@hagardesign.com	Switzerland	Home Fashion / women's
99	Han Sung (Cambodia) Garment Co., Ltd.	Phum Russey, Sangkat Steung Meanchey, Khan Mean Chey, Phnom Penh.	Seo Bong Jong	855-23-982720 ,855-92-963320	855-23-982740	sbj7542@hotmail.com	Korea	
100	Heart Enterprise (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Ang, Khum Kantouk, Srok Ang Snoul, Kandal Province.	Lee Bao Fa	855-24-399188 ,855-12-1744068	855-24-399688	heart@camshin.net	Taiwan	Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts

101	Hechter (Cambodia) Garment Ltd.	National Road No.4, Kol Village, Kantouk Commune, Angsnoul District, Kandal.	Francis Yue	855-23-366619 ,855-12-403657	855-23-366619	francis@speeder.com.hk	British	M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B; Nightwear & Pyjamas; Nightwear & Pajamas; Not-Knit Shirts; Knit Shirt; M/B Coat; Baby Garment; M/B,W/G Pants/Shorts
102	Heng Shing (Cambodia) Garment Manufacturing Ltd	Abgkeov Village, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh	Yiu Yeuk Fung	855-23-219968 ,855-12-777018	855-23-219968	hingshing@everyday.com.kh	China	Nightwear & Pajamas; Underwears
103	Heng Yu Knitting Factory Co., Ltd.	Street 6A, Phum Bakkheng, Sangkat Prek Leap, Khan Russey Keo, phnom Penh	Lin Song Jian	855-23-219908 ,855-12-915500	855-23-219658	hengyu888@everyday.com.kh	Chinese	Sweaters, M/B, W/G; Knit Shirt
104	High Born Enterprise Co., Ltd.	# 368, Group 5, Tomnophmey, Road Boeungtompon, Phum Morl, Sangkat Dangkor, Khan Dangkor.	Ma Chih Hsieh	855-23-369686 ,855-12-875101	855-23-369606	highborn@mobitel.com.kh	Taiwan	Shirts, woven; Blouses, woven & knitted; Woven trousers, short, etc.; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; T shirt etc. knit
105	Hong Meng Ta Garment Co., Ltd.	St. Lum, Phum Toul Kork, Sangkat Toul Sangker, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Lu Aisu	855-23-355866 ,855-12-292218	855-23-355866	luaisu@everyday.com.kh	China	Other Coats, M/B; Coats, W/G
106	Hontex Co., Ltd.	Phum Prey Pring Cheung, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Lin Cheng Cheng	855-23-355229	855-23-355229	hontex@wicam.com.kh	China	Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt
107	Horus Industrial Corp.	Textile FTY No. 6, Porkambor Road, Srok , Meanchey, Phnom Penh	Saing Leap	855-23-366029 ,855-16-919896	855-23-424511	horuscambodia@online.com.kh	Taiwan and Cambodia	Skirts; Skirts; Not-Knit Shirts; Other woven clothing; Woven parkas etc.; Shirts, woven; Woven trousers, short, etc.; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; T shirt etc. knit; Sweater; Knit Shirt
108	Hoyear (Cambodia)Garment Ltd.	No. 1223 A, National Road 2, Chak Angre Leu, Khan Mean Chey, Phnom Penh.	Lau	855-23-996683 ,855-12-342218	855-23-996767	hoyear@everyday.com.kh	Hong Kong	M/B,W/G Pants/Shorts; Skirts

109	HS Ent (Cambodia) Co., Pte Ltd.	National Road No.4, Bek Chan, Khum Bek Chan, Srok Angsnoul, Kandal Province	Luo Ming Hua	855-24-396777 ,855-12-867066	855-24-390999	hscambodia@hotmail.com	Taiwan	
110	Hua Hsi Garments Co., Ltd.	E1-2, Trapeang Romchek Village, Chom Chao Quater, Dangkor District	Hong Ti	855-23-802178 , 855-12-283752	855-23-802179	huahsigarments@yahoo.com.tw	Taiwan	M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; Knit Shirts, M/B
111	Hugo International Investment Co., Ltd.	What Tang Krasang Road, Kbaldamrey Village, Sangkat Kakab, Khan Dang Kor.	Simon Yum	855-23-890019 ,855-12-888855	855-23-890202	md.hugo@net1vip.com	Hong Kong	M/B,W/G Pants/Shorts; Women & Girl Coat
112	Huiying Enterprises (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Trapeang Thloeung, Sangkat Chom Chao, Khan Dagkor, Phnom Penh.	Cao Shu Guang	855-23-300598 ,855-12-864658	855-23-985696	huiying@everyday.com.kh	China	M/B,W/G Pants/Shorts
113	Hung Tak Garment Co., Ltd.	No. 1102, St 371, Sangkat Steung Mean Chey, Phnom Penh.	Derek Lu	855-23-995333 ,855-12-333861	855-23-995222	hungtak@texson.com.hk	Hong Kong	Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Nightwear & Pajamas; Knit Shirt
114	Hung Wah (Cambodia) Garment MFG. Ltd.	Phum Trapeang Kloeng, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Chan Ven Zhu	855-23-985776 ,855-12-222816	855-23-368913	pinghungwah@everyday.com.kh	Hong Kong	M/B Coat; Women & Girl Coat; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B
115	Hwee Hong (Cambodia) Garment Industries Co.,Ltd.	Veng Sreng High Way, Sangkat Stoeung Mean Chhey, Khan Dangkor, Phnom Penh	Jackson Chong	855-23-985785 ,855-12-809286	855-23-985786	admin.hh@everyday.com.kh	Malaysia,Cambodia	
116	Hytex Garments (Cambodia) Ltd.	# 536, National Road 2, Chak Angre Leu, Khan, Mean Chey, Phnom Penh.	Coco Chan	855-23-425078	855-23-425098 hytexcambodia@online.com.kh		Malaysia	Knitted trousers; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; T shirt etc. knit
117	Hyunjin (Cambodia) Corp.	Keo Udam Villafe, Trapeang Korng Commune, Samrong Torng District, Kampong Speu Province.	Kim Chul	855-25-393981 ,855-12-342787	855-25-393980	topseed@hyunjin-apl.co.kr	Korea	Lady pants
118	In Fong (Cambodia) Garment Co., Ltd.	Trapeang Thloeung Village, Veng Sreng Street, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, P. Penh.	Xia Guo Tian	855-23-985618 ,855-11-861398	855-23-985619	infong@everyday.com.kh	China, Taiwan and Hong Kong	M/B,W/G Pants/Shorts

119	In Jae Garment Co., Ltd.	St 598, Sangkat Toul Sangke, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Kang Nam Shik	855-23-882345 ,855-12-909790	855-23-880099	injae@everyday.com.kh	Korea	Coverall, Overall & Swimmer; Knit Shirt; Knit Shirt; Knit Shirts, M/B
120	In Kyung (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Chamkar Avlek, Sangkat Kakab, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Kim Young Kyu	855-23-890591 ,855-12-345382	855-23-890590	kyycam@yahoo.com.kr	Korea	Dresses; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt
121	Innovative Apparel Limited.	National Road No. 4, Cambol, Ang Snoul, Kandal Province	Tim Vuthy	855-23-367373 ,855-12-910264	855-23-397373	logostitch@carthlink.net	American	M/B W/G Sweaters
122	INSM Garment Co., Ltd.	# 2 / 3, Canadia Industrial Park, St. Veng Sreng, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Yeh Mu Sam	855-12-984865 ,855-12-810316	855-23-985770	insm888@gmail.com	Taiwan	M/B,W/G Pants/Shorts; Nightwear & Pajamas; Other cotton apparel; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Skirts
123	Inter Hopewell Garments Co., Ltd.	National Road 3, Kob Korb Village, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor, Phnom Penh	Buth Rithy	855-16-993329 ,855-16-766888	855-16-993379	ihg@interhopewell.com	Cambodia	Pants,Shorts
124	International Fashion Royal Co., Ltd.	Canadia Industrial Park #34, Trapeang Thleung Village, Sanglat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh	Youn Vanda	855-23-802096 ,855-92-225322	855-23-802096	lovevanda@hotmail.com	Korean	
125	Island Glory Industrial Co., Ltd.	Group 12, Phum Toul Sangke, Sangkat Toul Sangke, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Richard Lee	855-23-992280 ,855-12-756288	855-23-992989	rich_lee68@yahoo.com	Taiwan	Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
126	J K Forever Co., Ltd.	Phum Toul Sangke, Sangkat Toul Sangke, Khan Russey Keo, Phnom Penh.	Paul Chen	855-23-353661 ,855-92-232961	855-23-353662	leannajkforever@everday.com.kh	Taiwan	Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; M/B,W/G Pants/Shorts; T shirt etc. knit; Shirts, woven; M/B Coat; Women & Girl Coat; Sweater; Knit Shirt; Not-Knit Shirts

127	Jacqsintex Industries Cambodia Co., Ltd.	Chamkar Doung Road, Morl Village, Dangkor, Quarter	Wang Bao Ying	855-23-300128 ,855-12-811038	855-23-361977	jacqsintexcam@everyday.com.kh	Taiwan	Baby - wears; Woven parkas etc.; Woven trousers, short, etc.; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Other woven clothing; Nightwear & Pajamas
128	Jia Fung Garmetrn (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Tuol Kok, Sangkat Toul Sangke, Khan Russey Keo, Phnom Penh	Huang Wen Te	855-23-355004 ,855-12-312757	855-23-355010	jia_fung@everyday.com.kh	Taiwan	Knit Shirt; M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
129	Jiangsu Diao (Cambodia) Garment Co., Ltd.	Veng Sreng St., Sankat Steung Mean Chey, Khan, Mean Chey, Phnom Penh.	Zhou Hengzhong	855-12-928168 ,855-11-818020	855-23-985728	tony@dmchina.com	China	M/G Blouse; Coveral, Overall & Swimmer; Women & Girl Coat
130	JRB Action Textile & Clothing Ltd.	Suon Ouksahakam Vattanak, Building C, Veng Sreng Road, Sangkat Chomchao, Phnom Penh.	Li Qiang	855-23-985673 ,855-11-782258	855-23-985665	jrb@everday.com.kh	Taiwan	Shirts, woven; T shirt etc. knit; Knit Shirts, M/B; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; Knit Shirt; tracksuits; Knitted trousers; Woven trousers, short, etc.; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B; M/B,W/G Pants/Shorts
131	June Textile Co., Ltd.	Russian Blvd. Borey 100 Khnong, Sangkat Tek, Thlar, Khan Russei Keo, Phnom Penh.	Lee Thai Kit	855-12-833338 ,855-12-811138	855-23-881238	tklee@junetex.com	Malaysia	Knit Shirts, M/B; M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirt; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters; T shirt etc. knit; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
132	Jung Min Cambodia Apparel Co., Ltd.	Road Tomnob Thmey, Phum Morl, Sangkat, Dangkor, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Joung Hyo Kyone	855-23-300350 ,855-16-862512	855-23-310452	jmadmin@camshin.net	Korea	Coats, W/G; Other Coats, M/B
133	Kbal Koah Garment Co., Ltd.	Road 1, Phom Chrui Ampil, Khum Kbal Koah, Kean Svay District, Kandal Province,	Lin Han Shen	855-24-393223 ,855-11-876782	855-24-393223	nanxing@everyday.com.kh	Hong Kong	
134	Kennetex International (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Damnak Thom, Sangkat Steoung Mean, Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh	Simon	855-23-424668 ,855-12-333690	855-23-424228	cambodiashipping@kennetex.com.hk	Hong Kong and China	Trousers, Slacks & Shorts

135	Khmer International Garment Ltd.	Damnak Thom Village, Veng Sreng Street, Sangkat Steung Meaon Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh.	Lu Tsong Jen	855-23-985715 ,855-12-912132	855-23-985716	khmintgarment@online.com.kh	Cambodia	T shirt etc. knit; Jerseys, Jumpers, Pullover, Sweaters
136	Khu Pheap Garment Co., Ltd	No. 50, St 518, Toul Kork Village, Sangkat Toul Sangker, Khan Russey Keo, Phnom Penh	Phourn Phouth	855-11-864761		phournphouth@yahoo.com	Cambodia	Woven trousers, short, etc.
137	Kie & Kie World Co., Ltd	#359, St Rong Chak Keo, Sangkat Stoeung Mean Chey, Khan Meanchey, Phnom Penh	Jin Xin	855-23-350949 ,855-12-624912		cheamleng@yahoo.com	China	Dresses
138	Kin Tai Garment Co., Ltd.	# 1587, National Road 2, Chakangrekrom Phnom Penh.	Kuan	855-23-425168 ,855-12-971038	855-23-425169	kintai@everyday.com.kh	Taiwan	M/B,W/G Pants/Shorts; Trousers, Slacks & Shorts; Baby Garment; Play suits, Sun suits; Skirts; Other cotton apparel; M/G Blouse
139	King Fashion Garment Co., Ltd.	Phum Trapeang Rumchek, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh.	Wang Ching Fei	855-23-351128 ,855-12-222835	855-23-351123	christcheng@kingfashion.com.kh	Taiwan	M/B,W/G Pants/Shorts; Knit Shirts, M/B; Knit Shirt; Trousers,Slacks,Shorts,M/B,W/G; M/B,W/G Pants/Shorts
140	Unison Garments Co., Ltd.	Toul Pongror Village, Sangkat Chom Chao, Khan Dangkor, Phnom Penh.		023-350918	023-350918	bopha168@ucknits.com.tw	Taiwan	Polo shirt, T-shirt, Sport, Children wear, Nightwear (Knit)
141	United Apparel Cambodia Inc.	Road #4, Keo Uddom Village, Trapeang Korng Samrong Torng District, Kampong Speu Province		025-636 6609	025-393980	davidsun@mail2.ltgkc.com james@mail2.ltgkc.com	Taiwan	T-shirt (Knit)
142	Universal Apparel (Cambodia) Co., Ltd.	Veng Sreng Road, Phum Tropeang Thlong, Sangkat Chomchao, Khan Dangkor		023-985641	023-985612	mashiur@everyday.com.kh mashiurffa@yahoo.com	China	Hat
143	Universal Glory (Cambodia) Ltd.	No. 1782, National Road 5, Khan Russey Keo, Phnom Penh		023-427852	023-427851	ugcl@usi.com.hk	Hong Kong	Jeans

144	USA Fully Field (Cambodia) Garments C/L	#790, National Road 2, S/K Chak Angre Krom, Khan Mean Chey, Phnom Penh		023-445237-8	023-445239	fullyfield@online.com.kh		T-Shirt, Sweater (Knit)
145	Vanco Industrial Co., Ltd.	National Road No. 4, Khum Bek Chan, Srok Angsnoul, Kandal Province		024-393988	024-393828	john@vanco.com.kh	Hong Kong	Vest Light Garment, Car Bigan, Anorak Blouses, T- Shirt, Trousers (Knitted Fabric)
146	Violet Apparel (Cambodia) Co., Ltd.	St. 271, Phum Trapeang Chhouk, Sangkat Tek Thla, Khan Russey Keo, Phnom Penh		023-995168	023-995268	styeo@violetapparel.com	Malaysia	Shirt knited Pants Skirt (Fleece Jersey Waffle)
147	Volumeccocomo Apparel (Cambodia) Inc.	Phum Trapeng Thleng, Sangkat Chomchao, Khan Dang Kor, Phnom Penh		023-995636	023-995617	lilypp@volumeccocomo.com	Korea	Shirt-woman (woven)
148	W & D (Cambodia) Co., Ltd.	Phum Russey, Sangkat Steung Mean Chaey, Khan Mean Chey, Phnom Penh.		023-424046	023-424047	wandd@wnd.com.tw	Taiwan	Sweater, Jacket
149	W. Lingerie & Underwear Factory Co., Ltd.	No. 19, Canadia Industrial Park, Chom Chao Street, Trapaing Thleung Village, Chom Chao District, Dangkor				ShuangLing-Yu201@hotmail.com	Korea	Underwear (Knitted Fabric
150	Wah Yang Garment (Cambodia) Co., Ltd.	Wah Yang Garment (Cambodia) Co., Ltd.		023-880404	023-880404	wyg_admin@citylink.com.kh Gau@yahoo.com		Jeans

Directory Garment of Laos 2010

No	Name	Address	Tel	fax	Contact Person	e-mail
1	Alpilao International	B.Nongtha, Sikhottabong District,Vientiane Capital	(856-21)561634,560128	(856-21) 560431	Mr.Lenzi Gianmatteo	alpilao@laopdr.com/info@alpilao.com
2	A One Garment	B. Sidamdouane,Chanthabury District,Vientiane Capital	(856-21) 215544,263254,241243	(856-21) 215543	Mr.Tsao Shih Yu Hsiu	aonegrco@laotel.com
3	Alpilao Garment (II)	B. Nahair,Sikhottabong District, Vientiane Capital	(856-21) 670640,670641	(856-21) 670640	Mr. Lenzi Gianmatteo	
4	Anjum Garment	B.Khamsavath,Saysettha District,Vientiane Capital	(856-21) 461711,5509365,	(856-21) 461712	Mrs. Socklanee Sangboupa,	
5	Asiatic Garment	B.Khonine,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 020 5519491,312250	(856-21) 312250	Mrs. Phonetipphavanh Phonexaisakd	
6	Bangkok Phaisam Clothing	B.Vangsay ,Saysetha District,Vientiane Capital	(856-21) 414508,460022	(856-21) 451483	Mr.Kongkiat Jarnasuthi	bpi@laopdr.com
7	B.J Garment Co.,LTD,	B.wattay Noy,Sikhottabong District, Vientiane Capital	(856-21) 216541,217034	(856-21) 216541	Ms.Bouachanh Keophayvanh	
8	B.V.S.S.F Co.,LTD	B.Phakho,Saythany District,Vientiane Capital	(856-21) 711033,020 5508253,5510097	(856-21) 711033	Mrs. Bouavanh Nanthavong	
9	Creative Business Corp Co.,Ltd,	B.Khamheung,Xaythany District Vientiane Capital	(856-21) 770312,771196	(8856-21) 770312	Mr. Yasusuke Tomita	cbcthai@asianet.co.th
10	Crane Enterprise Co.,LTD	B.Thongkang,Sisattanak District,Vientiane Capital	(856-21) 350417	(856-21) 350417	Mr. Teerapol Dilokvanichkul	cranelao@laotel.com
11	Done Garment Factory,	B.Phakhao,Xaythany district, Vientiane Capital	(856-21) 710438,	(856-21) 720201	Mr. Phimmasone Aminthalath	donegarment@yahoo.com
12	Done Garment Factory(II)	B.Phakhao,Xaythany district, Vientiane Capital	(856-21) 710438,	(856-21) 710629	Mr. Phimmasone Aminthalath	donegarment@yahoo.com
13	Export Garment	B.Dongpalab,Chanthabury district, Vientiane Capital	(856-21) 213131,217547	(856-21) 217497	Mr. Viroth Rothjanasakdar	egf@laopdr.com
14	Export Garment(II)	B.Phonepanao,Saysetha District,Vientiane Capital	(856-21) 453721,214837	(856-21) 217497	Mr. Viroth Rothjanasakdar	egf@laopdr.com
15	Fancy Garment Co.,LTD	B.Phonekham,Sikhottabong District,Vientiane Capital	(856-21) 217381,250505	(856-21) 540224	Mrs. Phengphanh Boutsivongsakd	fancy_garment@hotmail.com
16	Fair Vien Cartex	B.Somsanouk,Hatsayfong District, Vientiane Capital	(856-21) 312943-5	(856-21) 312340	Mr. Pomchai Panichprecha	faivien@samart.co.th
17	General Wear	B.Thaphalanxay,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 314729	(856-21) 313900	Mr. Somphong SAE Jiam	gnrwlaos@laotel.com
18	Great Lao MFG	B. Thaphalanxay,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 313998	(856-21) 313997	Mr. Hsu Ping Sheng	laos_offices@yahoo.com.tw
19	Sayadeth Aporn Garment	B. Phonpapao,Sisattanak District Vientiane Capital	(856-21) 313409,0205514610	(856-21) 313409	Mrs. Terne Sayadeth	
20	Inter Garment	B. Sisangvone,Saysetha District Vientiane Capital	(856-21) 313540,452785	(856-21) 315042	Mrs. Bounthane Sychareune	srattana@laotel.com
21	New Keen Basic Garment Co.,LTD	B. Thongkhamkham,Chanthabouly District, Vientiane Capital	(856-21) 212170,	(856-21) 251726	Mr. Thanakorn Wetayapakorn	shah200414@yahoo.com
22	Kianvilay Garment	B. Simouang ,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 215513	(856-21) 214963	Mr. Kianvilay Mitpasong	kvgcdsp@laotel.com
23	K.M.S Garment	B. Houakhoua,Saysettha District, Vientiane Capital	(856-21) 452352,516604,461679,460601	(856-21) 452353	Mr. Chao Sivilay	kmsgmkeo@laotel.com
24	K.B. garment	B. Phakao,Saythany District,Vientiane Capital	(856-21) 711168	(856-21) 711166	Mr. Som Pathammavong	sompthv@yahoo.com
25	Leo Garment	Km 14, Hatsayphong District,Vientiane Capital	(856-21) 812013,0205522667	(856-21) 812013	Mr. Shudavone Hungnontai	tsileo@laotel.com
26	Libo Garment	B.Thana ,Hatsayfong District Vientiane Capital	(856-21) 314388,514251	(856-21) 314388	Mr. Khamkeo Inthavichith	libomsf@yahoo.com
27	Lao Cotton State Enterprises	B. Khunta Thong,Sikhottabong District,Vientiane Capital	(856-21) 215840,5599229	(856-21) 222443	Mr. Chanthone Chanthachit	info@laocotton.com
28	Lao Enterprises ,LTD	B.Phonpapao,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 314453,480516	(856-21)312382	Mr. Chanthay Manivong	laotpl@laosky.com

29	Lao Euro-Asia Garment	B. Nongtha ,Chanthabury District,Vientiane Capital	(856-21)560139,560137	(856-21)560445	Mr. Lionel CRU	corinne_bourgoin@yahoo.fr
30	Hi-tech Laos Apparel Co.,LTD	B. Phonpapao,Sisattanak District Vientiane Capital	(856-21)313027-029	(856-21) 313353	Mr. Chamlong Jenetanakit	nopporn@hi-group.com
31	Lao Fu Van Garment Co.,LTD	B. Nongdouang,Sikhottabong District Vientiane Capital	(856-21) 216623	(856-21) 217202	Mr. Ngou A	fuvan@macau.ctm.net
32	Lao Univers Garment Co.,LTD	B. Watsob, Sisattanak District Vientiane Capital	(856-21)313297,313955,350884-5	(856-21) 312723	Mrs. Chanthachone Vongsay	chantha@laotel.com
33	Lanxang Aporn MFG,	B. Thaphalanxay,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 313998	(856-21) 313996	Mr. Hsu Ping Sheng	laos_offices@yahoo.com.tw
34	Lao Yamaki Co.,LTD	B. Houinamyen,Nataithong District, Vientiane Capital	(856-21) 650498	(856-21) 650497	Mr. Kakaiya UASI	laoyamaki@etllao.com
35	Mega-Lao Co.,LTD	B. Huoakhuoa,Saysettha District, Vientiane Capital	(856-21) 461003	(856-21) 461679	Mr. Chamlong Jenetanakit	mega@laotel.com
36	No 2 Garment Factory Co.,LTD	B. Nolnsa-ard,Xaythani District, Vientiane Capital	(856-21) 961999,961888	(856-21)961777	Mr. Souvanh Pongsibounthom	Souvanh_29f@yahoo.com
37	P.V Garment	B. Donepamay,Sisattanak District Vientiane Capital	(856-21) 313005-6,350879	(856-21) 314502	Mr. Phonekeo Vongsaly	info@pvgarment.com
38	Pro Corperate Co.,LTD	B. Phonphanao,Saysetha District , Vientiane Capital	(856-21) 414710-2	(856-21) 412588	Mrs. Shuchan Lim	pro.adm@laopdr.com
39	Riccado garment	B. Phonesavanh, Sisattanak District , Vientiane Capital	(856-21) 352736	(856-21)352737	Mr. Rafiq Mohammed Ahmed	riccardo@laopdr.com
40	Sahasin Garment	B. Sangkhoul, Xaythany District ,Vientiane Capital	(856-21) 770021	(856-21)770020	Mrs. Somepong Chanta	sahasin@laotel.com
41	Shinawatra Garment	B. Thongsangnang,Chanthabouly District , Vientiane Capital	(856-21) 216506,222416	(856-21) 214744	Mr. Antoneui Romolo	shinawat@laotel.com
42	Scavi-Lao Garment	B. Nongping , Sikottabong District, Vientiane Capital	(856-21) 540092,540094,540173	(856-21) 540093	Mr. One-Sy Boutsivongsakd	scavilao@laotel.com
43	Sanrei-Lao Co.,LTD	B. Bonagoa, Chanthabouly District, Vientiane Capital	(856-21) 540232	(856-21) 540234	Mr. Phetsonti Boutsivongsakd	santei@laotel.com
44	Trimax Co.,LTD	B. Sikhaytha, Sikhottabong District, Vientiane Capital	(856-21) 212089,217667	(856-21) 217289	Mr. Narong Suwannasri	trimax@laoPDR.com
45	Trio Lao Export Co.,LTD	B. Sikeuth,Nasaythong District, Vientiane Capital	(856-21) 632068-70	(856-21) 632074	Mr. Stanley NG	triolaos@triolos.com
46	T.K Gatment	B. Phonesavath,Sikhottabong District Vientiane Capital	(856-20) 7838008,5515063,621193	(856-21) 261193	Mr. Thavone Vongsironghearng	3kfactory@laosky.com
47	Union Yagi Lao Co.,LTD	B. Phonepapao,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 313397,313032	(856-21) 313033	Mr. Nattapong Sukhavisidh	Laounion.yagi@yahoo.co.th
48	V.L.Garment	B. Thongkang,Sisattanak District, Vientiane Capital	(856-21) 312327,312902	(856-21) 312527	Mrs. Vilaythong Vongsaly	vllexport@laotel.com
49	V.M Inter(Lao) Garment Co., LTD	B. Thamouang, Hatsayfong District, Vientiane Capital	(856-21) 832034-5820298	(856-21) 832036	Mr. Vithaya Mahittivanithcha	vminter@loxinfo.co.th
50	Vision Manufacturing	B. Chomphet,Sisattanak District,Vientiane Capital	(856-21) 312936,313314,314582	(856-21) 312937	Mr. Somboune Khane	Somboune@visionlao.com
51	Venture Internatiional	B. Sivilay,Saysetha District,Vientiane Capital	(856-21) 710767-8	(856-21) 710769	Mr. Johannaes Franciscus Somers	vilco@laopdr.com
52	V.T Lao Hometex	B. Samkhe,Saysetha District Vientiane Capital	(856-21) 451237	(856-21)414578	Mr. Chetsada	
53	Wonderful Garment	B. Samkhe, Saysetha District Vientiane Capital	(856-21) 740666	(856-21)740766	Mr. Hsu Ping Sheng	wonderful_gmt1@yahoo.com.tw
54	VISION MANUFACTURING Co.,Ltd.	Unit 1, Ban Chompet Neua, District Sisattanak, P.O.Box M288 (Chinaimo), Vientiane Lao P.D.R.	856) 21.31.33.14 / 21.31.29.36		Mr.SERGE CHOUKROUN/SOMBOUNE KHAN	
SAVANNAKHET PROVINCE						
55	S.V.K Garment	Savananakhet Province	(856-41) 212218	(856-41) 212915	Mr. Jean Crozatier	svkgarment@live.com

Directory Textile & Garment of Myanmar

1. Garment

No	Name	Address	Tel	Fax	Email
1	A1 Construction Co.,Ltd.	41, 2nd Flr, Nawaday St., AlfaHotel, Yaw Min Gyi Ward,DGN	241905 ,245323,254812	252806	aone@mptmail.net.mm
2	Ar Kar Tun	488, Mogoke St., IndustrialZone(1), Ward (63),SDGN	95123775		
3	Asian Just Co.,Ltd. (Office & Factory)	150/151, Twin Thin Tike Wun U Tun Nyo St., IndustrialZone(3),SPTA	613419		aj.garment@mptmail.net.mm
4	Aung Si Garment (Success Drum Garment)	1/D, Padonmar St., IndustrialZone, (Nga) Ward,NOKA	690003 ,095008520		mathuzarhan@gmail.com
5	Charm Shine Garment	10, Kamaryut Butar Yon St., Corner of Aye Yeik Mon 2nd St., YadanarMonHousing, Ward (3),HLG	513056 ,095167801		
6	Charming Garments Manufacturing Co.,Ltd.	38/39, Seikkanthar St., IndustrialZone(2),HLTA	684719,095017770,684534, 703536	684534	charming-1@myanmar.com.mm
7	Chindwin Banner Garment Mfg Co-op Ltd. (Myanmar Garment M	Top Fir, Strand Rd., JVC(2), Maw Tin Ward,SKKN	220879	220879	chindwin@baganmail.net.mm
8	Ever November Industry Co.,Ltd. (Office & Factory)	153, Twin Thin Tike Wun U Tun Nyo St., IndustrialZone(1),HLTA	684077 ,684103,095152362	684103 ,684077	ever@mptmail.net.mm
9	Gold Yacht Co.,Ltd. (Office & Factory)	82, Twin Thin Tike Wun U Tun Nyo St., IndustrialZone(1),HLTA	684126 ,684229	684126	goldyacht@mptmail.net.mm, office@goldyacht.co
10	Golden 5 Manufacturing Co.,Ltd.	12/14, Gant Gaw St., ShwePauKanIndustrialZone, Shwe Paukkan Ward (18),NOKA	695363 ,695362,095002319	695362 ,695363	
11	Lucky Flowers	707, 708(Rm 101), 1st Fir, Kamahtan St., Myittar Nyunt Ward,TMWE	543676		
12	Maple Trading Co.,Ltd.	6/A,B, Ingyin St., NyarNaWard, Palei Myo Thit Ward 2,MGDN	704949 ,721729,638063	638063	winmaple@mptmail.net.mm
13	Moe Kaung Kin (Chilli, NKK Brand)	33, 60th St., Ward (7),HLG	500795 ,536297		
14	Myanmar S.M.C Garment Co.,Ltd.	15, Pyay Rd., Infront OfSathwardawMonastry,HMB	620474 ,620233,620825,621031,620473	620233	
15	Nilar Win Co.,Ltd.	209,210,227,228, Bo Tayza St., ShwePauKanIndustrialZone, Shwe Paukkan Ward (18),NOKA	695234 , 695583	696055	nilar@myanmar.com.mm
16	Shwe Mingalar Garment Co.,Ltd.	25/26, No.(3) Main Rd., YangonIndustrialZone1,MGDN	639329~32	639334	
17	Success Creator Co., Ltd	F 316/317, Phayar Zawdi Lane, NearPaukZaydi, Ward (6),MYGN	663409 ,663896,095003861	663409	akarister@gmail.com
18	Sun Shine Garment Co.,Ltd.	216~218, Kanaung Min Thar Gyi St., Corner of Innwa St., ShwePauKanIndustrialZone, Shwe Paukkan	695124 ,695123,695596	695123	sunshine@myanmar.com.mm
19	Winner World Garment Mfg Co.,Ltd.	5~8, Myit Kyee Nar St., IndustrialZone(1), Ward (23),SDGN	590928	590928	aungkty@yangon.net.mm
20	Yadanar Garment Co.,Ltd.	109, 112, Kanaung 11th St., ShwePauKanIndustrialZone, Shwe Paukkan Ward (19),NOKA	695076 ,695077	695077	yadanar-001@myanmar.com.mm
21	Brother Club (Style Garment)	714 A, Bo Tayza St., 10Mile, Saw Bwar Gyi Gone Ward,ISN	663645 ,095400785		
22	COCO Fashion [Myanmar Legend Industry Co., Ltd.]	16, Weikzar Nyi Naung St., Wad 5, MYGN, Yangon,	661748 ,095130601		
23	Great World Wide Co.,Ltd.	18/A(Rm 3, 4), 1st Flr, Bo Yar Nyunt St., Yaw Min Gyi Ward,DGN	389669 ,252127,248247,383528,701050	254699	moe-panda@myanmar.com.mm
24	Kyone Doe Garment Mfg Co.,Ltd.	99, Yaw Ah Twin Wun U Pho Hlaing St., IndustrialZone,DGSK	592215		
25	Lat War Co., Ltd	B-73, Min Theiddi Kyaw Swar St., IndustrialZone(3),HLTA	,099970570	684804	latwar@gmail.com
26	M.G Garment	156, Myin Wun U Aung Thu St., IndustrialZone(2),HLTA	680481 ,684579		
27	M.W Garment [U Maung Ko Fashion]	551-552, 1st Flr, Mingalar Market, MTNT, Yangon,	200368 ,667730, 248095		
28	Min Naing [Ko] & Brothers	338-339, G Flr, Mingalar Mon Market, MTNT, Yangon,	203066 Ext: 3843, 099922694		
29	Myanstar Garment Co.,Ltd.	17(Rm 11), Kaba Aye Pagoda Rd., MicasaHotel, Ward (7),YKN	663535,701175,650933 Ext 169,663535	663535	myanstar@yangon.net.mm, yinmar@yangon.net
30	Myue & Sue Garment Mfg Co.,Ltd.	64/65, Pyin Si Min Thar Gyi St., IndustrialZone(4),HLTA	705514 ,685225,707025	685165	
31	New Green Land Garment Co.,Ltd. (N.G.L)	44, No.(3) Main Rd., PyinmabinIndustrialZone,MGDN	638137 ,638140,727413		nglnsh@myanmar.com.mm
32	OSLO [AK88]	E-10/F-10, G Flr, Yuzana Plaza, MTNT, Yangon,	200747 Ext: 1226		
33	Peace Garment [Fashion Melody]	Rm 7, Bldg 11, Hninsi St., Yuzana Plaza, MTNT, Yangon,	379378 ,203233, 098742926		
34	Pyae Wa Garment	1/5 B, Tharyar Waddy St., Saya San Ward,BHN	95152134 ,555025		
35	Shwe Moe Pyae Sone	31/198, Thazin Aung St., Ward (8),SPTA	611147 ,646176,09501698		
36	Thiri Sandar Garment & General Trading Co-op Ltd.	Lower Mingalardon Rd., Aung San Ward,ISN	640292 ,645730,534302		htay2aye@thirisandar.com.mm
37	Word Fulls	35, Bamaw Ah Twn Wun St., IndustrialZone,DGSK	592085 ,592085	592085	rosenstevan@gmail.com

Directory Textile & Garment of Myanmar

2. Drying & Printing

No.	Name	Address	Tel
1	Ananda Myittar	57, Koh Min Koh Chin Rd., Gyar Taw Ya Ward,BHN	543183 ,098033177,095099717
2	Chen Ei Int'l Co.,Ltd.	33,35, Kyaik Waing Pagoda Rd., Ward (4),MYGN	661950
3	Colour Printing Center	389-390-391, Sagaing St., Industrial Zone 1, SDGN, Yangon,	595264 ,095044058, 095109727
4	Ei Hay Man Oo Co.,Ltd. (Printing)	112, Min Gyi Maha Min Khaung St., Corner of Wet Ma Soot Wun Htauk St., IndustrialZone(4),HLTA	685350 ,095001002
5	Kyaw Kyaw	57/A, Koh Min Koh Chin Rd., Infront OfNewsLightOfMyanmarBuilding, Gyar Taw Ya Ward,BHN	708217
6	Mahar	57, Koh Min Koh Chin Rd., Gyar Taw Ya Ward,BHN	558268 ,095177760,095172411,095192423
7	Miba Myittar	74, Set Hmu-3 St., Industrial Zone 1, SPTA, Yangon,	610516 ,095064024
8	Star	H-63, 2nd Flr, Arthawka St., Bayint Naung Warehouses, MYGN, Yangon,	680828 Ext: 804, 681015 (c/o), 095100783
9	Adiwarna Trading Co.,Ltd. [Silk Screen Printing]	15, Bawga Theiddi St., Ward (2),MYGN	98568830 ,662522,4411305
10	Ah Sint Myint	110(Rm 10), 2, NearLeatherFactory, Ward (1),MYGN	683448 c/o
11	Aung Tha Pyay	209, Shwe Gon Daing Rd., NearShweGonDaingJunction, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	552924 ,095169789,095066600
12	Aung Tharaphu	209, Shwe Gon Daing Rd., Near~, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	557954 ,095169789,095066600
13	Boss	82, 11th St., Between Anawrahta St. and Maha Bandoola St., MiddleBlock, Ward (5),LMDW	229476
14	Champion Printing Mfg Co.,Ltd(Factory-3)	20, Nyi Nyut Yae St., Ward (2),MYGN	660746 ,699299
15	Hin Tha Nyi Naung	209/A, Shwe Gon Daing Rd., NearShweGonDaingJunction, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	558454
16	Htiike Thu San [Silk Screen Printing]	209/C, Shwe Gon Daing Rd., NearShweGonDaingJunction, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	709130
17	Khine Thazin Soe	57, 1st Flr, 11th St., Between Anawrahta St. and Maha Bandoola St., MiddleBlock, Ward (5),LMDW	224732 ,215905
18	Olympic	51, 1st Flr, Lan Thit St., Between Anawrahta St. and Maha Bandoola St., LowerBlock, Ward (3),LMDW	229929
19	Sein Win	209/B, Shwe Gon Daing Rd., Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	548662
20	Waing Waing Lair	209/D, Shwe Gon Daing Rd., NearShweGonDaingJunction, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	95194017 ,095119287
21	Aung Myin Tun	B 7, Thu Dhamar Rd., BEPS(18), (Za-Gwe) Ward,NOKA	690560
22	Brightex	30/A, U Wisara Rd., Ward (34),NDGN	586122 ,586050
23	Chit Sein	70/A, Koh Min Koh Chin Rd., ShweGonDaing, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	558390,553644 Ext 625,095173264
24	Cho Advertising	57, Koh Min Koh Chin Rd., NearShweGonTaingTraficLight, Gyar Taw Ya Ward,BHN	559308 ,544430,095113603
25	Golden Butterfly	176, Padonmar St., IndustrialZone, (Nga) Ward,NOKA	699714
26	Kywel Kywel	57, Koh Min Koh Chin Rd., Gyar Taw Ya Ward,BHN	544008 ,095133603
27	Miba Myittar	209/A, Shwe Gon Daing Rd., NearShweGonDaingJunction, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	728604 ,095144638
28	Moe Hein Kyaw Penang Bags Printing Service	J 55, 2nd Flr, Yuzana St., BayintNaungWarehouses, Ward (1),MYGN	681698 ,098596068
29	Myint Hlaing	193, Thu Dhamar Rd., (Za-Gwe) Ward,NOKA	699191 c/o
30	Myint Myat Thu	209/B, Shwe Gon Daing Rd., NearShweGonDaingJunction, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	95041635
31	Pwint Thit	209/C, Shwe Gon Daing Rd., Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	700841 ,552798
32	Pyan Hlwar	212(Rm 2), A, Shwe Gon Daing Rd., Ngarr Htatt Gyee (North) Ward,BHN	95115129
33	Saydanar Phyo	J 14, 1st Flr, Ar Thaw Ka St., BayintNaungWarehouses, Ward (1),MYGN	681220,681824,222966 (Res),095163113,095110504,095110696,09859

34	Sin Min	388, Thu Dhamar Rd., (Sa-Lone) Ward,NOKA	690480 c/o
35	Sin Min	352, Thu Dhamar Rd., (Za-Gwe) Ward,NOKA	690560 c/o
36	Super	57, Koh Min Koh Chin Rd., Gyar Taw Ya Ward,BHN	552690
37	Takkatho U Tat Yin	158, Yangon-Insein Rd., NearMyaKanTharHousing, Ward (2),KMYT	526480
38	Tet Lan	57, Koh Min Koh Chin Rd., Gyar Taw Ya Ward,BHN	558505
39	Win	70/A, Shwe Gon Daing Rd., Near~, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	558259 ,095131411,095070087
40	Zarmani	212/A, Shwe Gon Daing Rd., Ngarr Htatt Gyee (West) Ward,BHN	95115129
41	Aung	289, Than Thu Mar Rd., Ward (5),SOKA	709662
42	Aung Chan Thar [Factory]	43, Set Hmu 4th St., IndustrialZone, Ward (8),SOKA	578882
43	Aung Nyein [U] Family	232, Thu Dhamar Rd., (Nya) Ward,NOKA	699259 c/o
44	Champion Printing Mfg Co.,Ltd. Factory - 1	324, Makhayar Min Thar Gyi St., ShwePauKanIndustrialZone, Shwe Paukan Ward (19),NOKA	660746 ,695261
45	Chein Tan Byi	352, Bago St., Corner of Than Twe St., IndustrialZone(1), Ward (23),SDGN	591090 ,291798
46	Htate Tan	J 25, Top Flr, Ar Thaw Ka St., BayintNaungWarehouses, Ward (1),MYGN	511365 ,095162818
47	Kauk [U] @ U Hla Tin	119(Rm 2), Myaing Tan Thar St., Ward (14/2),SOKA	570452
48	Khin Mya Thazin	Thiha Thu St., NearBEMS(5), (Nya) Ward,SOKA	572852
49	Khin San Myint [Daw]	78 D, Set Hmu 1st St., IndustrialZone, Ward (8),SOKA	570541 ,095008549
50	Miba Myittar	G 13/B, Sein Pan St., BayintNaungWarehouses, Ward (1),MYGN	683121 ,704544
51	Myanmar Best Friend Co.,Ltd.	144 A, Set Hmu 4th St., IndustrialZone(1),SPTA	612657 ,705661
52	Pone Yeik (Image)	70, Koh Min Koh Chin Rd., Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	555477
53	Progress [Myanmar]	398 A, 1st Flr, Banyar Dala Rd., Byine Ywar Ma Ward,TMWE	557790 ,095169317
54	Shwe Sin Min	J 18, Ar Thaw Ka St., BayintNaungWarehouses, Ward (1),MYGN	680628 ,682282,682282,095119898,098030226
55	Sin Min	642 B, Than Thu Mar Rd., Ward (10),SOKA	570496 c/o
56	Taketho Ko Ko	(34), 2, 5th Flr, Kaba Aye Pagoda Rd., ShweGonYeikmonHousing, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	553644 Ext: 227,095071702
57	Thaw Thaw [Daw]	706, Kyan Sit Thar Rd., Ward (108),EDGN	
58	Top Star	70/D1, Shwe Gon Daing Rd., NearShweGonDaingJunction, Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	558426,546170,635118 (Res),095019761
59	Win Brothers	128, 1, Than Thu Mar Rd., Ward (14/3),SOKA	570102
60	Win Min Computer Graphic Design & Silk Screen Printing Hou	4, Than Thu Mar Rd., Ward (14/2),SOKA	570496 ,095032584
61	Ah Kyo Saung Co., Ltd	42/1, Kokine Swimming Pool St., Saya San (North-West) Ward,BHN	554959 ,549624
62	Anya Many	Lower Mingalardon Rd., Infront OFYCDC, Ywar Ma (East) Ward,ISN	
63	ArsintMyint	(Rm-10), Butar Yon St., Ward (1),MYGN	683448
64	ATT Embroidery Co.,Ltd. [Myanmar]	2(Rm 11/12), NawadayGardenHousing, Ward (6),HLTA	685170
65	Hay Zin	64/A(Rm 001), G Flr, Shwe Gon Daing Rd., ShweGonPlaza, Ngarr Htatt Gyee (West) Ward,BHN	559548 ,095051015
66	Kyaw	48, Dhama Yarzar St., Ward (10),SOKA	561929
67	Long First	172/A, G Flr, 34th St., Between Bogyoke Aung San St. and Anawrahta St., UpperBlock, Ward (2),KTDA	701432 ,385398,095133967
68	Min Thu	206 B, Parami Rd., Ward (4),SOKA	560829 c/o
69	Moe Gaung	191, 35th St., Corner of Maha Bandoola Garden St., MiddleBlock, Ward (3),KTDA	375517

70	OK	4/990, Thu Mingalar Rd., Ward (4),SOKA	579927
71	Panda Textile Co.,Ltd.	8/13/14, Nawaday St., IndustrialZone(3),HLTA	685037 ,685038
72	Panda Textile Co.,Ltd.	18/A(Rm 3, 4), 1st Flr, Bo Yar Nyunt St., Yaw Min Gyi Ward,DGN	389669 ,252127,248247,383528,701050
73	Shwe Thazin	157, 31st St., MiddleBlock, Ward (10),PBDN	374703
74	Shwe Zee Kwat	71/A, Koh Min Koh Chin Rd., Koh Minn Koh Chin Ward,BHN	95123846
75	Sony	(Rm 16), Thu Mingalar Rd., GEC Shop Room, Ward (10),SOKA	95168516
76	Su	(70/3), G Flr, Shwe Gon Daing Rd., Corner of Kaba Aye Pagoda Rd., Shwe Gon Daing (West) Ward,BH	555477 ,095175048
77	Than Kyawl	36, Thamain Bayan St., Ma Hlwa Gone Htay Kywe Ward,TMWE	545293
78	Wai Phyo	1047, Thu Dhamar Rd., (Nga) Ward,NOKA	690540 c/o,690541 c/o
79	Win Naing [U]	(Rm 4), 15, Aye Yeik Mon 1st St., YadanarMonHousing, Ward (3),HLG	
80	YangtzeKiang Priting Factory Co.,Ltd.	94, Makhayar Min Thar Gyi Mg Pyo St., IndustrialZone(2),HLTA	684642
81	Dorila	(Tatanincheik - B/11), Dagon St., AungMingalarHighwayBusesCompound,MGDN	701820 ,095140100
82	Htoo	70/5, Thu Dhamar Rd., (Hta-Wun-Bei) Ward,NOKA	
83	Meel Gow Printing Co.,Ltd.	159, Myin Wun U Aung Thu St., IndustrialZone(2),HLTA	684840
84	Myanmar Panda Manufacturing Co.,Ltd	104/A, Than Chut Wun U Myu St., IndustrialZone,DGSK	592106

Directory Textile & Garment of Myanmar

3. Fabric shop

No.	Name	Address	Tel	Email
1	222	(Rm 2), 4, Hnin Si St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	095016810,200747 Ext.7222	
2	Han Thar Myint	353/408, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MTNT	572899 201985,099926441	
3	Hnin Ze Ni	587/588, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MTNT	201899 Ext 3376,542189	
4	Ka Day Kywe	162, Anawrahta Rd., Corner of 46th St., Ward (10),BTHG	294478	
5	Khit Myat Noe	107/109, Anawrahta Rd., Between 37th St. and 38th St., Ward (5),KTDA	377114 ,389982	
6	Kyi Kyi Win	(C-36, D-36), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1194,205097	
7	Lay Nyoe Shin	2(Rm 1), Hledan Rd., NearPyiMyanmarDept.Store, Ward (3),KMYT	512418	
8	Man Tops	(Rm 125), West Wing, Bogyoke Aung San Market, Ward (5),PBDN	703369 ,099926941,095043360	
9	Nan Eain Thu	(Rm 19), 2nd Flr, Kaba Aye Pagoda Rd., GaMonePwintCentre, Ward (9),MYGN	653644~60 Ext.8219	
10	Ngwe Sin Min	(Rm 3), 6, Hnin Si St., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	95065733	
11	Nway Oo(Spring Time Co.,Ltd)	49, 119th St., Yae Twin Gone Ward,MTNT	203306 ,095181047,095180857	
12	Pan Kabar	(S-12), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200337 ,205133,205288	
13	Pin Pin	784, Maha Bandoola Rd., Corner of 13th St., Ward (6),LMDW	224597	galaxy-wn@myanmar.com.mr
14	Seven Colour Co.,Ltd.	(Rm 4), 16, Sabai St., Tharyar Gone Ward,MTNT	202128 ,205018	
15	Shine Myanmar	55/58, 61, 119th St., Yae Twin Gone Ward,MTNT	295840 ,095151722	
16	Success	(F- 1,2,3), 2nd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.3123	
17	Super Fine	(W- 16,17), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	298267,200747 Ext 1300,290713,095003276	SPFine@myanmar.com.mm
18	Thit Lwin	(E- 8, 9), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1141	
19	Tin Aye [Ko]	(Rm (A 2)), Bldg 11, Sabai St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,	200747 Ext.7298	
20	Top Shop Apparel (Black Glove)	(Rm 2), Bldg 4, Hnin Si St., NearYuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	201499,201500,200747 Ext.7788	
21	Hein Htet Zaw	, Call Us, Yangon,	92200751 ,092165798, 092215473	
22	Htay Htay Myint	199-200, G Flr, Mingalar Market, MTNT, Yangon,	725232 ,570033, 200547	
23	Kyaw Win [Ko] + Ma Hla Hla Shwe	21, 119th St., MTNT, Yangon,	203199 ,374698, 095112670	
24	Rasi [Sari Trading]	97-98, G Flr, Entrance 6, Theingyi Zay D Shed, PBDN, Yangon,	240600 Ext: 4582, 372407	
25	Thiri May	238/239/240/243, G Flr, Mingalar Market, MTNT, Yangon,	205236, 201899 Ext: 3085, 544329	
26	Aung	Wireless St., No(2)CommunicationForcesCompound, Pyi Daw Thar Ward,MGDN	636924	
27	Aunty Lone	287, Anawrahta Rd., Ward (2),LMDW	222471	
28	GIGA	468, Lower Kyee Myin Daing Rd., NearThidarCinema, Kayin Ah Myoe Thar Ward,	95100825	
29	Golden House	(Rm 48), Zay St., NearMingalardonMarket, Mingalardon Zay Ward,MGDN		

30	Kyae Sue Taw	121, Ahlone Rd., Kayin Chan Ward,AHLN	227683 ,095056359	
31	Ma Naw Ah Hla	112/A, Phone Gyee St., Between Anawrahta St. and Maha Bandoola St., MiddleBlock, Ward (8),BTHG	210430	
32	Mermaid Simila Co., Ltd	110, Bogalay Zay St., MiddleBlock, Ward (8),BTHG	256989 ,710063,720332	
33	Miba Myittar	Wireless St., No(2)CommunicationForcesCompound, Pyi Daw Thar Ward,MGDN	636003 c/o	
34	Mu Mu Lwin	Wireless St., No(2)CommunicationForcesCompound, Pyi Daw Thar Ward,MGDN		
35	Mya Myo Myint	31, 14th St., Mingalardon Zay Ward,MGDN		
36	Shwe Thazin	269, Anawrahta Rd., Corner of 7th St., Ward (3),LMDW	222072,211938 (Res)	
37	Taw Win	(Rm 1), Zay St., Corner of 14th St., NearMingalardonMarket, Mingalardon Zay Ward,MGDN	635264	
38	Tin Tin Aye [Daw]	5, Bago St., NearHtaukKyantMarket, Mingalardon Zay Ward,MGDN		
39	Yadanar May	(Rm 6), Yay Tamar St., NearMingalardonMarket, Mingalardon Zay Ward,MGDN	636001	
40	Yadanar Oo	Wireless St., No(2)CommunicationForcesCompound, Pyi Daw Thar Ward,MGDN	636003	
41	Afxb Show Room	457, Pyay Rd., Ward (8),KMYT	502178 ,4412350	
42	Aung Than [U]	223, Myat Lay St., Palei Myo Thit Ward (2),MGDN		
43	Aye Yeik Mon	14/20, Than Lwin Rd., Shwe Taung Gyar Ward (2),BHN		
44	FM Industrial & Construction Co.,Ltd.	(Rm 1), 10, Hnin Si St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	701862 ,722803,098033166	
45	Hmwe Hmwe	(Rm 4), 2, Hnin Si St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.7024	
46	Khaing Thazin	228, Myat Lay St., PaleiMyoThit, Palei Myo Thit Ward (2),MGDN		
47	Kyal Wun Tayar	29, 50 Houses St., Corner of Wireless St., (Pa-La-Ya) Ward,MGDN	635626	
48	Kyaw Min [U]	61, 121st St., NearMingalarMarket, Yae Twin Gone Ward,MTNT	293230	
49	Maykhalar Thein	178, Banyar Dala Rd., NearYuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200356,200354 (Res)	
50	Mon Shine Int'l Trading Co.,Ltd. [Khin Pyone Mo Grand Solo, Solo Men Wear Collection]	(Rm 02, 04), 12, G Flr, Hnin Si St., NearYuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	202978,703069,200747 Ext.7039	
51	Mya Nilar	(Rm 4), Pyay Rd., No(1)CommunicationForceCompound(MoePyar),MGDN		
52	One Two One Trading Co.,Ltd.	59/B, 121st St., Yae Twin Gone Ward,MTNT	293230 ,204023,298334	
53	Pan Kabar	21/B, Pyay Rd., Htauk Kyant (North) Ward,MGDN	600118	
54	Shwe Gant Gaw Fashion	17, 119th St., Yae Twin Gone Ward,MTNT	298371	
55	Shwe Wut Hlwar	155, Set Yon Rd. (Mill Rd.), Yae Twin Gone Ward,MTNT	708591	
56	Shwe Zin	(56/57/76, 81/97/113), 1st Flr, Hledan Rd., Hledan Market, Ward (3),KMYT	500366 Ext.331	
57	Twin Brothers [Ah Hmwar Nyi Naung]	14/16, Mya Yar Gone St., Phoh Myay Ward,MTNT	200676 ,298390,379521	
58	Win Thitsar	Wireless St., No(2)CommunicationForcesCompound, Pyi Daw Thar Ward,MGDN	635241	
59	World Rays	442, Thein Phyu Rd., Phoh Myay Ward,MTNT	394883 ,386492,386490	
60	Yadanarbon [Textile Centre]	126, Banyar Dala Rd., Corner of 122nd St., Tha Pyay Gone Ward,MTNT	293833 ,099971953	
61	Dai Li Yar	(D-27), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1787	

62	Golden Triangle	(A- 5, 6), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1127	
63	Ka Day Kyawe	(SP- 7), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1323	
64	Khaing Nwai Oo	(A-37, 38), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1013	
65	May Shan	(F-25), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1958	
66	New Global Co.,Ltd. (Show Room)	(Rm 003), 3, Hnin Si St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	386492,394883,200747 Ext.7010,09-9922743	
67	New World	(Rm 5), Bldg P, Set Yon Rd. (Mill Rd.), YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	295171 ,092004478	
68	One Star	(G-1), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1043,095179952	
69	Pyone [Ma]	(G-15, 16), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1185	
70	Sabei Phyu	(R-12), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1094,542093,095014284	
71	San Htet	(Rm 8), Bldg 12, G Flr, Sabai St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.7128	
72	San Yadanar	(H-14), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1708,095021642	
73	Saya Lay	29, 87th St., Kan Daw Kalay (West) Ward,MTNT	250350 ,098024338	
74	Sein Myint [Ko]	(F-12), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095165320	
75	Sein Pan Thee	(Rm 4), 18, Sabai St., Beside YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	203167,200747 Ext.7184,203469,095149678	
76	Shwe Gant Gaw	(P-12, 14), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1517	
77	Shwe Sin	(Rm 1), 4, Hnin Si St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	095012487,200747 Ext.7097	
78	Wai Phyo Thar [Shan Lay]	(SP-17, W-33,34), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1011,098030193,095020220,205081,095084087	
79	Win Shwe War	(E-11), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT		
80	Yamon Oo	2, Hnin Si St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	200246	
81	High Top	(Y- 2), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200991,200747 Ext.1911,095142986	
82	Hla Sein [Daw]	(M-36, N-36), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1191	
83	John Smith	(F- 8), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1411	
84	Khaing Zin Latt	(D-26), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT		
85	Kyaw Kyaw	(E-46), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1166,095031727	
86	Myint Myittar	(M-42, L-42, K-43), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	667955 ,095167538	
87	Ohnmar [Ma]	(B-28), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095156453	
88	Pan Thee	(M-43), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1373	
89	Phoo Pwint Thazin	(L-31), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1187	
90	Sabei Oo	(I-27), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095133469	
91	San Yu Maw	(I-46), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT		
92	Saung Hay Man	(Rm 114), 1st Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.2265	
93	Sein Phoo Wai	(O-31, 32), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1115	
94	Shwe Kyar Gyi	(C-21, 22), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1038	

95	Shwe Palei [3]	(O-36), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1665	
96	Shwe Thazin	(L-47), G Flr, Banyar Dala Rd., Entrance (6), YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT		
97	Shwe Yee Win	Shwe Yee Win	200747 Ext.1087	
98	Taw Win Yuzana	(I-28, J-28), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1173	
99	Thiri Yadanar	(C-39), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT		
100	US Style	(E-40), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095105019	
101	39 Fashion	(K-38), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT		
102	Daisy Kyaw Lin	(S-19), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1178,099926441,572899	
103	Hla Myint Zu	(S-11), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	201654	
104	Htet Arkar	(C-23), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1204	
105	Htoo Aung	(SB-14), G Flr, Banyar Dala Rd., Entrance (3), YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward	200747 Ext.1003	
106	Kay Khaing Tun	(SB- 7, 8, 9), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1027,722385	
107	Khin Shein [Daw]	(I-23), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1822	
108	Kyaw Kyaw Tun Tun	(S- 6), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	297612,200747 Ext.1600	
109	May	(S-37), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1886	
110	Mya Thida	(G-23), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1065	
111	Ngwe San	(J-41), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095133448	
112	Nyunt Sein [U]	(SB-10, 11, 12), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1202	
113	San Thaw Tar	(S-38), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095104461	
114	Shwe Khaung Laung	(N-15), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095193264	
115	Shwe Sek Kyar	(G- 1), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1412	
116	Shwe Sin	(F-45), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1060	
117	Theingi	(D-34), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1527	
118	Top Ten	(O-15), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1023	
119	Wa Thon Htoo	(SB- 1,2,3), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1142	
120	121	(A- 1), 2nd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.3060,205195	
121	Aung Hteik Tin	(K-19), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1422	
122	Aung Kyaw (Ko)	(L-33), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1103	
123	Aung Pyae Phyoe	(E-50), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	293809	
124	Aunty Thwe	(L- 2), 2nd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.3260	
125	Ganna Win	(F-14), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1290	
126	Han Thar Myint	(D-35), G Flr, YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1178,572899 Ext.1178	
127	Kanbawza	(F-16), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1616	

128	Khaing Thit Sar	(J-32, 33, 34), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1620, 7023,095270146	
129	Kimono House	(A-22), 2nd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095213643	
130	Lucky One	(D- 29, 30, 31), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1097,1827,392091,203667	
131	Mya Hnin Si	(F-39), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1056	
132	Myat Pann Khin	(A- 2,3), 1st Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.2999,203083 (Res)	
133	Nge (Ma)	(B-24), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1007,561629	
134	Shan Lay Wai Phyo Thar	(A-16, C), 2nd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.3016	
135	Shwe Kyar Pwint	(D-48), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT		
136	Shwe Kyee	(I-31, J-31), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1216	
137	Sin Sin	(E-10), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1226,537405	
138	Than Nwe` Aye	(N-35), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1735	
139	Violet Fashion [Kachin Traditional Gifts Shop]	(G-10), Kaba Aye Pagoda Rd., Corner of Saya San Rd., PearlCondoB, Saya San	557464 Ext.861,557473 Ext.861,557486 Ext.861	
140	Daisy Kyaw Lin	(SC-2,4,6), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext-1101,095014728	
141	Htate Tan Hlaing	(Rm 1), 14, Sabai St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext: 7141	
142	K & K	(A-17), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1016,579162 (Res)	
143	Kaung Htet	(G-10), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1481,098023237	
144	Khin Mar Win (Ma) & Sisters	(Rm 3), 6, Hnin Si St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	,095118093	
145	Kyaw Kyaw	(D-47), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1166,095031727	
146	Kyaw Win [Ko]	50, G Flr, 119th St., Yae Twin Gone Ward,MTNT	290167	
147	Lin Htet	16, 119th St., Yae Twin Gone Ward,MTNT	095103694 ,095178972,095179382	
148	Madi Khin	(B-2, C-2), 3rd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	542686 ,095148196	
149	Mya Thazin	254, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MTNT	298253 ,296346	
150	Myint Theingi	663/664/668, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MTNT	201899 Ext 3023,3339,205169,095054981	
151	Naing Naing	39, 119th St., Yae Twin Gone Ward,MTNT	298427	
152	Pan Chit Thu	(J-7), 1st Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	579949 (Res),200747 Ext. 2565	
153	Pearl Shwe Myay	(G-33/34), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	095021922,200747 Ext.1075,391224 (Res)	
154	Pink	(I-20), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext 1096,561629 (Res)	
155	Pyae Sone Aung	(Rm 002), Bldg 15, Aung Thapay St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone	200747 Ext.7315,205096,203165 (Res),095108470	
156	Seven Brother	160, Banyar Dala Rd., Tharyar Gone Ward,MTNT	298148	
157	Shwe Family	(G-14), G Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.1799,516099 Ext.4628	
158	Star Shine Super Store	(A-11), 2nd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext.3637,095122774	
159	Taiwan	(B-8, 9), 2nd Flr, Banyar Dala Rd., YuzanaPlaza, Tharyar Gone Ward,MTNT	200747 Ext 3999,095184288	
160	Asia Fashion	7(Rm 1), Aung Thapay St., YuzanaMingalarCityHousing, Tharyar Gone Ward,MTNT	203181 ,389285,092006680	

161	Aung Ta Khon [MYGN Towel Factory No.[23]'s	1, Kan Yeik Thar St., Corner of Kaba Aye Pagoda Rd., Ward (10),MYGN	660345 ,661790,661921,660793	
162	Dai-Ichi [Kimono] Co.,Ltd. [Japanese Kimono & Indonesian Batik]	(Rm 104,105), 1st Flr, Kyaik Waing Pagoda Rd., Junction8ShoppingCentre, Ward	650771~4 Ext.133	
163	Flyers	(Rm 102), 1st Flr, Kyaik Waing Pagoda Rd., Junction8ShoppingCentre, Ward (4),	650771~3 Ext.134	
164	Infiniti Fashion Outlet	(Rm W-1), Gyo Phyu St., AungSanStadium(WestWing), Hpa-Sa-Pa-La Ward,MTN	249385	
165	Kyaw Kyaw [Ko] & Bros	52, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MTNT	201899 Ext: 3384,205382,095505231	
166	Lwin	449(Rm 1), Alaung Phayar St., Ward (1),MYGN		
167	Nagani	443/109/148, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MT	298412 ,202174,228436	
168	One Star	(Rm 107), 1st Flr, Kyaik Waing Pagoda Rd., Junction8ShoppingCentre, Ward (4),	650771~3 Ext.160,651093	
169	Paramount Group	2/5, Parami Rd., KaPaSa(4)Compound, Ward (10),MYGN	095174684 ,095179762	
170	Pyae Sone	684/686, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MTNT	572605 ,095010846,095181353,095183881	
171	San Thit Lwin	109, Ward (1),MYGN	522419 (Res),095169494	
172	Shwe Tharaphu	457/458, G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone Ward,MTNT	,095015109	
173	Thazin	37, Ward (1),MYGN		
174	Thein Naing Oo	324, Corner of Thamaing Butar Yon 10th St., Ward (1),MYGN	667709 (Res)	
175	Thida Hlaing [Daw]	163, U Aung Zeya St., Ward (2),MYGN	651223 ,707575	
176	Thin Thin Swe	320, Kaba Aye Pagoda Rd., Infront OfMyanmaGemsMuseum, Ward (9),MYGN	660754 ,651568	
177	Venus (1)	110(Rm 2, 3, 4), 3, NearLeatherFactory, Ward (1),MYGN	,095106850	
178	Ye Tun Aung	(Rm 597/598/595), G Flr, Banyar Dala Rd., Mingalar Market, Tha Pyay Gone War	201899 Ext 3250,578157 (Res),095012852	
179	Yi [Daw]	F 1, Parami Rd., Ward (10),MYGN	524282 ,511245,666250	
180	991	(Rm 1/2), May Darwi Rd., Yadanar Theingi Market, (Sa-Lein) Ward,NOKA	690456 Ext.239	
181	Aung	92, Zizawa St., Ward (2),NOKA	651738	
182	Aye Naw	124, Cherry St., Corner of Padonmar St., Ward (2),MYGN	,095141632	
183	Classic Style Fashion Fabric Group	218, U Wisara Rd., Shwe Gon Daing (West) Ward,BHN	371011	
184	Ei Cotton & Others	726, Ward (1),MYGN	662532 ,095017775	
185	Hnin Aye Nwe	991, Kyaik Waing Pagoda Rd., Ward (3),MYGN		
186	Merlion	520(Rm 208), 2nd Flr, Kaba Aye Pagoda Rd., ExcelShoppingMall, Koh Minn Koh	559377 Ext.6208	
187	Mitharsu	732, Bagan Rd., Shwe Paukkan Ward (14),NOKA	703807 c/o	
188	Mya	607, Bonmar 1st St., (Za-Myin-Swel) Ward,NOKA	699774	
189	Myint Lwin [U]	575, May Darwi Rd., (Za-Myin-Swel) Ward,NOKA	699362	
190	Nay Chi	(Rm 3,4,9), May Darwi Rd., Yadanar Theingi Market, (Sa-Lein) Ward,NOKA	690103 ,095071816	
191	Nu Yin [Daw]	(Rm 1/2), Padauk Myaing St., WPDCShopRoom, Ward (34),NDGN		
192	Pon Yeik	520(Rm 22), 2nd Flr, Kaba Aye Pagoda Rd., ExcelShoppingMall, Koh Minn Koh C	559377 Ext.6222	

193	Shwe Moe	1209, Pin Lon Rd., Ward (35),NDGN	580317 ,095126025	
194	Shwe Myint Mo	101, G Flr, West Race Course Rd., Kyaikkasan Ward,BHN	214198	
195	Thazin	304, Thandar St., Corner of Thu Dhamar Rd., (Nga) Ward,NOKA		
196	Thet Htar San	196, Thu Mate Tar 6th St., Ward (1),NOKA		
197	Tun Kyi [Ko]	18, May Darwi Rd., (Ga-Gyi) Ward,NOKA		
198	Win	578, May Darwi Rd., (Za-Myin-Swel) Ward,NOKA	699830	
199	Yi (Daw)	131, Inya Rd., Ward (10),KMYT	524282 ,511245,098031683	

Directory of Vietnam Textile and Garment 2010

No	Name	Address	Tel	Fax	Email		Information
1	VIET TIEN GARMENT JOINT STOCK CORPORATION	07 Le Minh Xuan,Tan Binh district, Ho Chi Minh City	84-8-38640800	84-8-38645085-38654867	vtcc@hcm.vnn.vn		Most typical textile & garment enterprise for 5 consecutive years : 2004-2008 . High business & production efficiency . Good export enterprise . Good domestic market control . Strong trademark . Good labor relationship . Development of a tremendous range of products
2	VIET THANG TEXTILE JOINT STOCK COMPANY	Headquarters : 127 Le Van Chi,Linh Trung Ward, Thu Duc district, Ho Chi Minh City	84-8-38969337-38960543	84-8-38 969 319	viethang@viethang.com.vn	www.viethang.com.vn	Most typical weaving enterprise in 2008 . Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. High business & production efficiency. Good environment management . Strong trademark. Good domestic market control . Good labor relationship. Enterprise produces and consumes a significant amount of export fabric
3	COATS PHONG PHU JOINT VENTURE COMPANY	Tang Nhon Phu B,District 9, Ho Chi Minh City	84-8-38969465/38960309	84-8-38969464/38960845	b2b@coatsvn.com.vn		Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. High business & production efficiency. Good environment management . Good IT application . Good labor relationship
4	TIEN TIEN GARMENT JOINT STOCK COMPANY	234 quarter6,ward9, My Tho city, Tien Giang	073-3850340	073-3851205	tientien@hcm.vnn.vn	www.tientien.com.vn	Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. Good environment management . Good labor relationship. Development of an appealing broad range of product
5	GARMENT 10 JOINT STOCK COMPANY	Sai Dong - Long Bien- Ha Noi	84-4-38276923		ctmay10@garco10.com.vn		Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. Good environment management . Strong trademark . Good IT application.
6	NHA BE GARMENT JOINT STOCK COMPANY	Ben Nghe street, Tan Thuan Dong ward, District7, Ho Chi Minh City	84-8-38720077	84-8-38725107	info@nhabe.com.vn	www.nhabe.com.vn	Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. High business & production efficiency. Good export. Good domestic market control
7	SCAVI JOINT STOCK COMPANY	735 An Dien, An Phu ward , District 2,Ho Chi Minh City	84-8-38 999 5231 38 980 330	84-38 990 372			Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. Good export. Good IT application Good labor relationship
8	HOA THO TEXTILE GARMENT JOINT STOCK CORPORATION	No 36 Ong Ich stress Da Nang City	84-4-05113671011		thoaidg@hoatho.com.vn	www.hoatho.com.vn	Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam . Good export. Good IT application . Good labor relationship
9	SAI GON 3 GARMENT JOINT STOCK COMPANY	40/32 high way 13, Hiep Binh Phuoc ward, Thu Duc district, Ho Chi Minh City					Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. High business growth. High business & production efficiency. Good export . Good labor relationship
10	THAI TUAN TEXTILE & GARMENT CORPORATION	1/148-Nguyen Van Qua-Dong Hung Thuan ward-district 12 Ho Chi Minh City	84-8-37 194 612	84-8-37 194 609	cty.thaituan@gmail.com	www.thaituanfashion.com	Top 10 typical textile & garment enterprises of Vietnam. Good domestic market control. Strong trademark. Enterprise produces and consumes a very major amount of export fabric
11	SONG HONG NAM DINH GARMENT JOINT STOCK COMPANY	105 Nguyen Duc Thuan, TP. Nam Dinh city	84-350-3649365	84-350-3646737	songhong@hn.vnn.vn		High business growth. High business & production efficiency. Good domestic market control . Good IT application
12	THANH CONG TRADE, INVESTMENT, TEXTILE & GARMENT COMPANY	36 Tay Thanh-Tay Thach ward, Tan Phu district, Ho Chi Minh City	84-8-38153962-38153968	84-8-38154008-38152227	tcm@thanhcong.net	www.thanhcong.com.vn	Good export. Good domestic market control . Strong trademark. Good IT application. Enterprise produces and consumes a tremendous amount of export fabric

13	SON KIM DEVELOPMENT & INVESTMENT LTD.,CO	53 Nguyen Dinh Chieu St.,Ward 6, Dist.3, Ho Chi Minh City (Rep off in Ho Chi Minh city)	84-8-38231564	84-8-38231574	sonkim@hcm.fpt.vn	www.sonkim.com.vn	Good domestic market control . Strong trademark. Good IT application. Development of an enviable range of products
14	TAINAN SPINNING CO.,LTD	Dong Nai	84-613-836671/836676	84-613-836610			High business growth. Good export. Good domestic market control .
15	28-AGTEX28 COMPANY	3 Nguyen oanh-10ward - Go Vap district- Ho Chi Minh city	84-8-38942.238	84-8-38943.053	agtexhcm@fmail.vnn.vn	www.agtex.com.vn	High business growth . Good environment management.
16	SAIGON GARMENT MANUFACTURING TRADE JOINT STOCK COMPANY (GARMEX SAI GON JSC)	236/7 Nguyen Van Luong, 17 ward, Go Vap district, Ho ChiminH City	84-8-39844 822				High business growth . Good labor relationship.
17	HANSOLL VINA CO., LTD	No 6, 6 street, Song Than 1 Industrial zone,Di An ,Binh Duong,Viet Nam	84-0650.3732930-2102		tien@hansolvina.com		High business growth . Good export
18	DONG NAI GARMENT JOINT STOCK COMPANY	Road no 2-Bien HoaIndustrial zone, Bien Hoa city	84-61-3836151-3836147	84-61-3836141	donagamex@hcm.vnn.vn	www.donagamex.com.vn	Good export. Good relationship
19	PHUOC LONG INVESTMENT JOINT STOCK COMPANY	18 Tang Nhon Phu, Phuoc Long B ward, District 9, Ho Chi Minh City	84-8-3731 3457	84-8-3731 3565	phuoclong@phuoclong.com.vn	www.phuoclong.com.vn	Development of a comprehensive rang of products . Enterprise produces and consumers lots of export fabric
20	MAY HAI JOINT STOCK COMPANY	216 Tran Thanh Ngo, Kien An. Hai Phong City	84-031-3876327	84-031-3876112		www.mayhai.com.vn	High business & production efficiency. Good IT application.
21	HANOI INDUSTRIAL TEXTILE JSC (HAICATEX)	No 93 Linh Nam, Mai Dong ward, Hoang Mai district, Hanoi	84-4-38524849	84-4-38622601			Development of a wide range of products. Enterprise produces and consumers significant amounts of export fabric
22	BINH MINH GARMENT JOINT STOCK COMPANY	440 No Trang Long ,13 ward, Binh Thanh district, Ho Chi Minh City	84-8-35533358	84-8-35533348		www.biqamex-vn.com	Strong trademark. Good labor relationship
23	PHU BAI SPINNING MILL JOINT STOCK COMPANY	Phu Bai Industrial zone, Huong Thuy, thua Thien Hue	84-054-3863240-863357		sjscphubai@dng.vnn.vn	www.phubaispinning.com	Good labor relationship. Development of a wide range of satisfying products
24	THIENNAM SPINNING JSG	Det May Binh An Industrial zone, Di An, Binh Duong	84-650-37743461 374/375	84-650-3774 345	sales@thiennamspinning.com		High business growth. Development of a tremendously thorough range of products
25	DUC GIANG GARMENT JOINT STOCK COMPANY	No 59 Duc Giang street, Long Bien district, Ha Noi	84-4-38272159/38274244/38773534	84-4-38274619/38271896	support@mayducciang.vn		Good labor relationship. Good export
26	HUNG LONG GARMENT JOINT STOCK AND SERVICE COMPANY	KM24,5A highway, Di Su, My Hao, Hung Yen	84-0321.3944046				High business & production efficiency.
27	NHA TRANG GARMENT ACCESSORIES JOINT STOCK COMPANY		84-58-38757251/728~31	84-58-3875726/874120	isecompany@dng.vnn.vn	www.isezipper.com.vn	Good domestic market control
28	VIETNAM FASHION COMPANY (VFC)	No 72-74 Nguyen Tat Thanh 12 ward, District 4, Ho Chi Minh City	84-8-394334391/39433440	84-8-39433447	vinatex-vfc@vinatex-mart.com	www.vinatex-mart.com	Good domestic market control
29	DAP CAU GARMENT JOINT STOCK COMPANY	Area6 , Thi Cau ward, Bac Ninh town, Bac Ninh	84-0241-3821290	84-0241-3821745			Good labor relationship. Representative : Nguyen Dang dong
30	HUNG YEN GARMENT JOINT STOCK COMPANY	83 Trung Trac, Hung Yen town, Hung Yen Province Vietnam	84-321-3862314	84-321-3862500	hugaco@hn.vnn.vn	www.hugaco.com.vn	Good labour relationship
31	NAM DINH GARMENT JOINT STOCK COMPANY	No 46-Tran Hung Dao, Nam Dinh City, Nam Dinh province, Vietnam	84-0350-3849627	84-0350-3849457			Good labor relationship
32	PHUONG DONG GARMENT JOINT STOCK COMPANY	No 1B Ouang Trung, 8 ward, Vo Vap district, Ho Chi Minh city	84-8-3894 5729/3987 6616	84-8-38940328			Good export
33	PROTRADE GARMENT COMPANY .,LTD	Highway 13 , Binh Duc Hamlet, Binh Hoa village, Thuan An Suburban district, Binh Duong province	84-0650-3755143	84-0650-3755415	info@protradegament.com	www.protradegament.com	Good IT application

34	PHAN THIET GARMENT IMPORT EXPORT JOINT STOCK COMPANY	200 Nguyen Hoi , Phan Thiet city, Binh Thuan Province	84-062-3 821947/3823277				Good environment management
35	VIETFASHION TRADING JOINT STOCK COMPANY	84A Ba Huyen Thanh Quan, 9 ward, District 3, Ho Chi Minh city, Vietnam	84-8- 35262187/35262188	84-8-35262189	info@ninomaxx.com.vn		Strong trademark
36	SAI GON 2 GARMENT JOINT STOCK COMPANY	No 37 Tran Trieu Luat street, Tan Binh district, Ho Chi Minh city	84-8-39714353	84-8-39714353			Strong trademark.
37	AN PHUOC GARMENT-EMBROIDERY-SHOES COMPANY LIMITED	100/11-12-13 An Duong Vuong Street, District 5 , Ho Chi Minh City, S.R. Vietnam.	84-8-3835 0059	84-8-3 8350058	info@anphuoc.com	sales@anphuoc.com	Strong trademark
38	TOAN THINH SILK TEXTILE CO.,LTD	12-14 Pham Phu Thu, 11 Ward, Tan Binh district, Ho Chi Minh City	84-8-38642402- 38651777	84-8-39714067	toanthinhsilk@hcm.vnn.vn	www.toanthinh.com	Development of an incredibly wide range of products
39	PHONG PHU HOME TEXTILE JOINT STOCK COMPANY	48 Tang Nhon Phu, Tang Nhon Phu B ward, District 9 , Ho Chi Minh City	84-8-36400067	84-8-37281848			Development of a tremendous number of appealing lines
40	NGUYEN HOANG EXPORT SERVICES & PRODUCING LTD.,CO	Nhu Quynh A industry zone, Van Lam Hung Yen, Viet Nam	84-321-3986304- 3986418	84-321-3986419	nhchuong@nguyenhoang-kico.com.vn	www.nguyenhoang-kico.com.vn	Development of a wide range of lines leading to satisfied customers
41	A.S.F FIBER CO.,LTD	Lot III-21 19/5A street, III group industrial, Tan Binh industrial zone, Ho Chi Minh City	84-8-38163228/230				Development of a wide scope range of very appealing products
42	CO MO CO.,LTD	84 Nguyen Van Troi, 8 ward, Phu Nhuan district	84-8-39972290				Development of a particularly thorough range of satisfying products
43	D.K SAI GON NCK.WEAR.,LTD	Hamlet 1,Linh Trung ward, Thu Duc, Ho Chi Minh City	84-8-37222308	84-8-37221885	dksgneckwear@hcm.vnn.vn	www.dksg-vn.com	Development of such a tremendous range of products that they normally meet the needs of all
44	NGUYEN TAM CO.,LTD	449/17 Truong Chinh,14 ward Tan Binh district.,Ho Chi Minh City	84-8-38497278	84-8-38498033	info@foci.com.vn	www.foci.com.vn	Development of a thorough range of up-to-date products
45	HO GUOM GARMENT JOINT STOCK COMPANY	201 Truong Dinh, Hai Ba Trung district, Ha Noi	84-4-36622574	84-4-36621111	mayhoguom@hn.vnn.vn	www.hoguom.com.vn	Development of modern products of a significantly varying range that meet the needs of even the most discriminating
46	GLOBAL DYEING CO.,LTD	Long Thanh industrial zone, Long Thanh Dong Nai	84-0613- 514050/514051				Enterprise produces and consumes a major amount of export fabric
47	PHUOC THINH WEAVING & INVESTMENT J.S.C	261 Nguyen Van Troi, 1 Ward , Phu Nhuan district, Ho Chi Minh City	84-8-8446509/107				Enterprise produces and consumes a significant amount of export fabric
48	PANG RIM NEOTEX ONE MEMBER LTD.,CO	6 Hamlet, Luong Hoa Commune Luong Hoa, Ben Luc Suburban district, Long An province					Enterprise produces and consumes a tremendous amout export fabric

โครงการส่งเสริมการลงทุนไทยในกัมพูชา สปป.ลาว พม่า เวียดนาม 2554

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย